

Raftul
Denisei

Diane Setterfield

A treisprezecea poveste

roman

„Un festin literar.”
Kate Mosse

HUMANITAS
fiction

DIANE
SETTERFIELD

A treisprezecea
poveste

Traducere din engleză de
ANDREEA POPESCU

HUMANITAS

In memoriam
Ivy Dora și Fred Harold Morris
Corina Ethel și Ambrose Charles Setterfield

Cu mulțumiri către Jo Anson, Gaia Banks, Martyn Bedford, Emily Bestler, Paula Catley, Ross și Colin Catley, Jim Crace, Penny Dolan, Marianne Downie, Mandy Franklin, Anna și Nathan Franklin, Vivien Green, Douglas Gurr, Jenny Jacobs, Caroline le Marechal, Pauline și Jeffrey Setterfield, Christine Shingler, Janet și Bill Whittall, John Wilkes și Jane Wood.

Cu mulțumiri speciale lui Owen Staley, un prieten al acestei cărți încă de la începuturi, și lui Peter Whittall, căruia A treisprezecea poveste îi datorează titlul și mult mai mult decât atât.

Toți copiii își proiectează mitic nașterea. Este o trăsătură universală. Vrei să cunoști pe cineva? Inimă, minte și suflet? Roagă-l să-ți spună când s-a născut. Ce vei obține nu este adevărul, ci o poveste. Și nimic nu poate fi mai grăitor decât o poveste.

Povestiri despre schimbare și agonie,

VIDA WINTER

ÎNCEPUTURI

Scrisoarea

Era o zi de noiembrie. Deși nu se făcuse încă după-amiază târziu, cerul era întunecat când am trecut prin Laundry Passage. Tata își terminase treburile pe ziua aceea, stinsese luminile în magazin și trăsesse obloanele; dar, ca să nu vin acasă pe-ntuneric, lăsase aprins becul de pe scara ce ducea la apartament. Acesta răspândea o lumină palidă care se oglindea pe trotuarul ud. Stând chiar în acel dreptunghi de lumină, pe punctul să descui ușa, am văzut pentru prima oară scrisoarea. Un plic alb așezat pe a cincea treaptă, special ca să-l văd.

Am închis ușa și-am pus cheia de la magazin la locul ei obișnuit, în spatele cărții lui Bailey, *Principii avansate de geometrie*. Bietul Bailey! Nimeni nu ceruse cartea lui unsuroasă și cenușie de treizeci de ani. Uneori mă întrebam cum se descurcă în rolul său de paznic al cheilor anticariatului. Nu cred că asta era soarta pe care și-o dorise pentru capodopera la care lucrase două decenii.

O scrisoare. Pentru mine. Țsta da eveniment! Plicul cu colțuri îndoite, umplut până la refuz cu hârtii, avea adresa întocmită într-un fel care precis îi dăduse poștaşului multă bătaie de cap. Chiar dacă scrisul era de modă veche, cu majuscule foarte împodobite și înflorite, prima mea impresie a fost că era opera unui copil. Scrisul părea al unui începător. Literele inegale erau fie aproape șterse, fie marcate apăsător pe hârtie. Nici vorbă să fie legate, închipuind curgerea lină a numelui meu. Fiecare fusese trasată separat – MARGARET LEA –, ca și cum ar fi însemnat o aventură nouă și

periculoasă. Dar nu cunoșteam niciun copil. Atunci m-am gândit că era scrisul unui invalid.

Toată situația mi-a trezit un sentiment ciudat. Cu câteva zile în urmă, pe când mă ocupam de treburile mele, în liniște și singurătate, o persoană necunoscută – un străin – se străduise să-mi scrie numele pe acest plic. Cine mă urmărise cu gândul în timp ce eu nu bănuiam nimic?

Cu haina pe mine și pălăria pe cap, m-am așezat pe scară ca să citesc scrisoarea. (Niciodată nu citesc fără să mă asigur că mă aflu într-o poziție stabilă. Mă comport așa de la vârsta de șapte ani când, cocoțată pe un zid înalt și citind *Copiii apelor*, am fost atât de captivată de descrierea vieții subacvatice, încât, fără să vreau, mi-am relaxat mușchii. În loc să plutesc pe apa care-mi clipocea atât de clar în minte, m-am prăvălit la pământ și m-am lovit. Încă mai simt cicatricea sub tivul rochiei. Cititul poate fi primejdios.)

Am deschis scrisoarea și am scos un teanc de șase pagini, toate în aceeași caligrafie greoaie. Prin natura muncii mele, sunt obișnuită să descifrez manuscrise ilizibile. Nu e niciun secret. Răbdarea și experiența sunt tot ce ai nevoie. Acestea și priceperea de a-ți forma un ochi interior. Când citești un manuscris care a fost distrus de apă, foc, lumină sau pur și simplu de trecerea anilor, ochiul tău trebuie să studieze nu numai forma literelor, ci și unele elemente adiacente: viteza cu care a alergat stiloul pe pagină, fermitatea mâinii, poticnirile și întreruperile frazelor. Trebuie să te relaxezi, să-ți golești mintea. Până când te pomenești într-un vis în care ești în același timp stiloul alunecând pe pergament și pergamentul însuși, cu mici pete de cerneală uscându-se pe suprafața ta. Atunci poți să-l citești. Intenția scriitorului, gândurile, ezitățile, dorințele sale, precum și viziunea lui. Poți să citești la fel de ușor de parcă ai fi lumânarea ce pâlpâie pe pagină în timp ce stiloul aleargă pe suprafața ei.

Această scrisoare nu era la fel de provocatoare ca altele, începea cu un scurt „Domnișoară Lea”, apoi hieroglifele luau forma clară a literelor, cuvintelor, propozițiilor.

Iată ce am citit:

Odată am dat un interviu pentru Banbury Herald. Trebuie să-l caut într-una din zile pentru biografie. Mi-au trimis un tip foarte ciudat. Un băiețel. Înalt ca un bărbat, dar cu o față de copil. Stângaci în costumul lui cel nou. Costumul era maro, urât și potrivit unui bărbat mult mai în vârstă. Gulerul, croiala, materialul, toate erau nepotrivite. Era genul de îmbrăcăminte pe care o mamă ar cumpăra-o băiatului ei care părăsește școala ca să intre la primul lui serviciu, imaginându-și că astfel copilul se va maturiza. Dar băieții nu-și sfârșesc copilăria când încetează să poarte uniforma de școală.

Avea ceva straniu în comportament. O anume intensitate. Din clipa în care l-am văzut, mi-am spus: „Oare ce urmărește?”

Nu am nimic împotriva oamenilor care iubesc adevărul. În afară de faptul că sunt parteneri plicticoși. Atâta timp cât nu insistă asupra sincerității povestitorului, cum fac unii dintre ei. Evident că asta mă enervează. Dar, dacă mă lasă-n pace, nu le fac rău.

Problema mea nu vizează iubitorii de adevăr, ci adevărul însuși. Ce ajutor, ce consolare poți avea în adevăr, în comparație cu o poveste? Ea ce e bun adevărul la miezul nopții, în întuneric, când vântul șuieră sălbatic pe horn? Când fulgerul aruncă umbre pe peretele dormitorului și ploaia bate în ferestre cu degetele ei lungi? Nu. Când înțepenești de frică și de frig în patul tău, nu te aștepta ca adevărul pur și dur să alerge în ajutorul tău. Ai nevoie de farmecele durdulii ale unei povești. De siguranța mângâietoare, mămoasă a unei minciuni.

Unor scriitori nu le plac, desigur, interviurile. Se supără din cauza asta. „Aceleași vechi întrebări?” se plâng ei. Ei bine, dar la ce se-așteaptă? Reporterii sunt niște impostori. Noi, scriitorii, suntem adevărații creatori. Doar fiindcă pun mereu aceleași întrebări nu înseamnă că trebuie să le

dăm mereu aceleași răspunsuri, nu-i așa? Adică să inventăm lucruri, asta ne e meseria. Așa că dau zeci de interviuri pe an. Sute, de-a lungul vieții. Pentru că n-am crezut niciodată că geniul trebuie ascuns vederii ca să înflorească. Geniul meu nu este atât de fragil încât să se tupileze de frica degetelor murdare ale ziariștilor.

În primii ani au încercat să mă prindă nepregătită. Făceau cercetări, dădeau la iveală câte-o rămășiță de adevăr bine ascunsă în buzunar, o scoteau la momentul potrivit și sperau să mă oblige să dezvălui mai mult. Trebuia să fiu atentă. Să-i îndrept în direcția în care eu voiam s-o ia, să folosesc momeala pentru a-i atrage ușor și imperceptibil spre o poveste mai frumoasă decât cea pe care ei o aleseseră. Bună strategie. Ochii începeau să le strălucească, iar frântura de adevăr le juca printre degete până când le scăpa din mână și cădea neobservată pe podea. Strategia a funcționat mereu. O poveste bună este mereu mai captivantă decât adevărul.

Mai târziu, după ce am devenit celebră, interviul luat Videi Winter s-a transformat într-un fel de ritual pentru ziariști. Știau în mare la ce să se aștepte și ar fi fost dezamăgiți să plece fără o poveste. Se treceau în revistă întrebările obișnuite („Cum vă vine inspirația?” „Vă bazați personajele pe realitate?” „Cât din propria identitate ați pus în personajul principal?”) și, cu cât răspunsurile mele erau mai succinte, cu atât le plăceau mai mult. („Din capul meu.” „Nu.” „Nimic.”) Apoi detaliul pe care îl așteptau, povestea pentru care veniseră de fapt. O expresie visătoare, plină de speranță le apărea pe față. Parcă erau niște copii la ora de culcare. Povestiți-ne despre dumneavoastră, domnișoară Winter.

Și le povesteam. Simple povestioare, bineînțeles, nu cine știe ce. Câteva detalii, aranjate într-o narațiune frumoasă, un motiv memorabil aici, câteva artificii mai încolo. Firimituri de pe fundul sacului. Mai rămâneau încă multe nespuse. Episoade din romane și povestiri, intrigi pe care nu le-am dus niciodată până la capăt, personaje necreate, descrieri pitorești pe care nu le-am folosit niciodată. Detalii la care cândva renunșasem înainte să public cartea. Totul stă în rotunjirea marginilor, lipirea fragmentelor și

povestea e gata. Altă biografie nouă-nouță.

Plecau fericiți, strângând agendele în mâini ca niște copii care au primit bomboane la sfârșitul unei aniversări. Era un eveniment de povestit la nepoți: „Într-o zi m-am întâlnit cu Vida Winter, iar ea mi-a spus o poveste”.

Apropo, băiatul de la Banbury Herald mi-a zis: „Domnișoară Winter, vă rog, spuneți-mi adevărul”. Ce fel de rugămințe mai era și asta? Oamenii foloseau tot felul de tactici ca să mă păcălească să le povestesc și le miroseam jocurile de la kilometri distanță, dar puștiul ăsta... Ridicol! Adică la ce se aștepta?

Bună întrebare. La ce se aștepta? Ochii îi luceau febril. Mă privea extrem de atent. Cercetând. Analizând. Căuta ceva neobișnuit, sunt sigură. Fruntea îi era acoperită de sudoare. Poate că ceva îl durea. „Spuneți-mi adevărul”, mi-a zis.

Am avut o senzație ciudată, ca și cum trecutul revenea la viață. Amintirile unei vieți trecute gălgâind în stomacul meu, o maree care mi se ridica în vene și care-și trimitea valurile reci ce mi se zbăteau în tâmples. Tremurul ciudat al acestei stări. „Spuneți-mi adevărul.”

M-am gândit la cererea lui. Am meditat asupra ei, am cântărit posibilele consecințe. Mă intriga băiatul ăsta cu față palidă și ochi strălucitori. „Foarte bine”, am spus.

După o oră a plecat. Și-a luat rămas-bun cu voce slabă și distrată, fără să privească înapoi.

Nu i-am spus adevărul. Cum aș fi putut? I-am spus o poveste. O schiță sărăcăcioasă și neinteresantă. Fără strălucire, fără zorzoane, doar câteva detalii plicticoase și învechite, aruncate grămadă unele peste altele, fără margini cizelate. O poveste care seamănă cu viața. Sau ceea ce își imaginează oamenii că ar putea fi viața, un lucru diferit. Nu-i ușor pentru cineva cu talentul meu să creeze o asemenea poveste.

L-am privit de la fereastră. Mergea anevoie pe stradă, adus de umeri, cu capul plecat. Toată energia, toată pasiunea, toată verva dispăruseră. Îl

omorâsem. Nu mă învinuiesc doar pe mine. N-ar fi trebuit să mă creadă.

Nu l-am mai văzut niciodată.

Sentimentul pe care l-am avut, golul din stomac, furnicăturile din tâmpile și din vârfulurile degetelor m-au urmărit un timp. Ele creșteau și descreșteau odată cu amintirea cuvintelor băiatului. „Spuneți-mi adevărul.” „Nu”, am spus. Iar și iar. Nu. Dar nu-mi găseam liniștea. Era felul meu de a mă amuza. Mai mult, era un pericol. În cele din urmă m-am hotărât. „Nu încă.” Sentimentul a oftat, s-a fosit, dar în cele din urmă s-a potolit. Atât de tare s-a potolit, că am uitat complet de el.

Cât de demult s-au întâmplat toate astea? Treizeci de ani? Patruzeci? Poate mai mult. Timpul trece mai repede decât crezi.

M-am gândit de curând la acel băiat. „Spuneți-mi adevărul.” Și tot de curând am simțit din nou tremurul acela ciudat. Ceva crește înăuntrul meu, divizându-se, multiplicându-se. Îl simt în stomac tare și rotund, cam de mărimea unui grepfrut. Îmi sugerează aerul din plămâni și-mi roade măduva din oase. Lunga stare de toropeală l-a schimbat. De la un lucru neînsemnat ce putea fi controlat a devenit un tiran. Refuză orice negociere, nu stă la discuții, își declară drepturile. Nu vrea să cedeze. „Adevărul”, îmi reamintește mereu, chemându-l pe băiat, privindu-l cum se îndepărtează. Apoi se întoarce împotriva mea, îmi strânge tot corpul în gheare, mă domină. Am avut o înțelegere, îți amintești?

A venit timpul.

Veniți luni. Voi trimite o mașină să vă ia când ajungeți cu trenul, la patru și jumătate, la Gara Harrogate.

Vida Winter

Cât timp am stat pe trepte după ce am citit scrisoarea? Nu știu. Eram în transă. Cuvintele au puteri speciale. În mâini pricepute, folosite cu îndemânare, te fascinează. Se răsucesc în jurul membrelor tale ca o pânză de păianjen și, când ești atât de absorbit, încât nu te mai poți mișca, îți străpung pielea, îți intră în sânge, îți

amorțesc gândurile. Te vrăjesc pe dinăuntru. Când mi-am revenit, în cele din urmă, am putut doar să ghicesc ce se întâmplase în întunericul din subconștientul meu. Ce-mi făcuse acea scrisoare?

Știam foarte puține despre Vida Winter. Cunoșteam, desigur, diversele calificative care erau de obicei legate de numele ei: cea mai iubită scriitoare din Anglia, Dickens al secolului nostru, cea mai celebră scriitoare în viață și așa mai departe. Știam, desigur, că era o autoare de succes, chiar dacă cifrele, atunci când am făcut cercetări, m-au luat prin surprindere. Cincizeci și șase de cărți publicate în cincizeci și șase de ani, traduse în patruzeci și nouă de limbi. Domnișoara Winter a fost numită de douăzeci și șapte de ori cel mai împrumutat autor englez din bibliotecile englezești. Nouăsprezece filme artistice s-au inspirat din romanele ei. Din punct de vedere statistic, întrebarea pusă cel mai des era: și-a vândut sau nu Vida Winter cărțile în mai multe exemplare decât Biblia? Greutatea nu stătea atât în a socoti numărul de cărți vândute (o cifră mereu schimbătoare, de ordinul milioanelor), cât în a obține cifre sigure despre Biblie: orice s-ar crede despre cuvântul lui Dumnezeu, cifra lui de vânzări nu poate fi niciodată estimată. Cifra care m-ar fi interesat cel mai mult pe când stăteam pe treapta de jos era douăzeci și doi. Acesta era numărul biografiilor care, din cauza absenței informațiilor sau din lipsă de încurajare, sau după insinuări și amenințări din partea domnișoarei Winter însăși, au fost convinși să renunțe la descoperirea adevărului despre ea. Dar nu știam nimic despre asta pe atunci. Mă frapa o singură statistică: câte cărți scrise de Vida Winter citisem eu, Margaret Lea? Niciuna.

M-au trecut fiorii în timp ce ședeam pe trepte, am căscat și m-am întins. Redevenind conștientă, am descoperit că gândurile mi se rearanjaseră singure. În special două aspecte s-au ridicat la suprafață din masa informă care este memoria și s-au impus atenției mele.

Primul era o mică scenă cu tatăl meu petrecută în magazin. O cutie plină de cărți provenind de la o bibliotecă particulară conținea un număr de volume de Vida Winter. Noi nu ne ocupăm în magazinul nostru de literatură contemporană. „O să le duc la magazinul de binefacere în pauza de prânz”, am spus și le-am lăsat pe marginea mesei. Dar, în cursul dimineții, trei din cele patru cărți nu mai erau. Fuseseră vândute. Una unui preot, una unui cartograf și una unui istoric militar. Figurile clienților noștri – caracterizate de paloarea obișnuită și febra interioară a oricărui iubitor de cărți – păreau să se lumineze când zăreau culorile strălucitoare ale copertelor. După-amiază, când am terminat de despachetat, de catalogat, de aranjat cărțile pe rafturi și nu mai aveam clienți, ne-am așezat să citim ca de obicei. E sfârșit de toamnă, plouă și ferestrele sunt aburite. În fundal sâsâie caloriferul cu gaz; auzim sunetul fără să vrem, unul lângă altul, împreună și totuși la mare distanță, pentru că suntem cufundați în cărți.

— Să fac ceai? am spus, revenind la realitate.

Niciun răspuns. Am făcut totuși ceai și i-am pus o ceașcă lângă el, pe masă. O oră mai târziu ceaiul era neatins și rece. Am pregătit un alt ceai și i-am pus altă ceașcă aburindă în față. Nici nu vedea ce fac. Am înclinat ușor volumul din mâna lui ca să văd coperta. Era a patra carte scrisă de Vida Winter. Am îndreptat cartea și am privit atent fața tatălui meu. Nu mă aude. Nu mă vede. E în altă lume, iar eu sunt o fantomă.

Asta e prima amintire.

A doua amintire e o imagine. Luat din profil, pe fața lui răsrângându-se puternic umbre și lumini, un chip se înalță deasupra navetiștilor care așteaptă chirciți dedesubt. E doar o reclamă lipită pe un panou într-o gară, dar în mintea mea are măreția impasibilă a vechilor regine și zeități sculptate în piatră de civilizații antice. Să-i contempli arcul perfect al sprâncenelor, finețea

obrajilor, forma și proporțiile impecabile ale nasului înseamnă să te minunezi că infinitele variații ale naturii umane pot produce asemenea perfecțiune. Aceste oase, descoperite de arheologi în viitor, vor fi considerate opere de artă, nu un produs al naturii brute, ci suprema realizare a creației artistice. Pielea femeii are luminozitatea mată a alabastrului; ea pare și mai palidă în contrast cu cărlionții și inelele părului arămiu, aranjate cu atâta grijă în jurul tâmpelor delicate și de-a lungul gâtului puternic și elegant.

Ca și cum această frumusețe extraordinară n-ar fi de ajuns, mai sunt și ochii. Cu intensitatea privirii accentuată de îndemânarea fotografului până la un verde incredibil, verdele vitraliului unei biserici, al smaraldelor sau al bomboanelor de mentă, ei privesc pe deasupra capetelor navetiștilor total impasibili. Nu pot spune dacă ceilalți călători au trăit aceeași emoție ca și mine la vederea fotografiei; citiseră cărțile, așa că poate aveau o viziune diferită. Dar în ceea ce mă privește, uitându-mă în ochii aceia mari, verzi, nu pot să nu-mi amintesc de clișeul că ochii sunt poarta sufletului. Știu că m-am gândit, în timp ce mă pierdeam în ochii ei verzi și absenți, că această femeie nu are suflet.

Asta era tot ce știam, în seara când am primit scrisoarea, despre Vida Winter. Nu prea mult. Totuși, gândindu-mă mai bine, era probabil tot ce se putea ști. Fiindcă, deși toți o cunoșteau pe Vida Winter – îi știau numele, înfățișarea, cărțile –, nimeni nu o cunoștea de fapt. Celebră atât pentru tainele, cât și pentru povestirile sale, ea întruchipa un mister perfect.

Dacă scrisoarea era credibilă, Vida Winter voia să spună adevărul despre viața ei. Acest lucru era destul de straniu în sine, dar și mai ciudat a fost următorul meu gând: de ce dorea să mi-l spună tocmai *mie*?

Povestea lui Margaret

Ridicându-mă de pe trepte am pășit în magazinul întunecos. N-aveam nevoie să aprind lumina ca să înaintez. Cunosc magazinul așa cum oricine cunoaște locurile unde a copilărit. Mirosul de piele și de hârtie veche m-a liniștit imediat. Am mângâiat copertele așa cum degetele unui pianist alunecă pe claviatură. Fiecare carte are trăsăturile ei: coperta poroasă, de pânză a volumului *Istoria întocmirii hărților* de Daniels; pielea crăpată a volumelor de procese-verbale făcute de Lakumin la întâlnirile Academiei Cartografice din Sankt-Petersburg, ca și un dosar foarte uzat care conține hărțile sale, desenate și colorate de mână. Puteai să mă legi la ochi și să mă așezi oriunde pe cele trei etaje ale magazinului, iar eu eram în stare să spun doar pipăind cărțile unde anume mă aflam.

Nu vin mulți cumpărători la anticariatul familiei Lea, cam o jumătate de duzină pe zi. Există un moment de vârf al activității în septembrie, când studenții vin să cumpere exemplare cu textele obligatorii pentru noul an școlar, și altul în luna mai, când le aduc înapoi după examene. Tatăl meu le numește pe acestea cărți migratoare. În restul anului sunt zile întregi când nu avem niciun client. În fiecare vară apare câte-un turist ciudat care, deviind de la traseul obișnuit, este împins de curiozitate să lase-n urmă lumina soarelui și să intre în magazin unde se oprește puțin, clipind pentru a se obișnui cu întunericul. Totul depinde de cât de plictisit e de mâncat înghețată și de privit bărcile pe râu. Poate să rămână să se bucure de puțină umbră și liniște sau nu. Vizitatorii obișnuiți ai magazinului sunt oameni care, auzind de noi de la prietenul unui prieten și aflându-se aproape de Cambridge, fac un ocol special. Fețele le strălucesc de speranță când intră în magazin și de multe ori își cer scuze că ne deranjează. Sunt oameni drăguți, la fel de liniștiți

și de prietenoși precum cărțile. Dar de cele mai multe ori suntem numai noi, tata, cu mine și cu cărțile.

Cum se descurcă ei? te poți gândi, dacă vezi cât de puțini cumpărători vin și pleacă. Dar, ca să fiu sinceră, magazinul este, în termeni financiari, doar o sursă secundară de venit. Afacerile adevărate sunt în altă parte. Ne ducem traiul de pe urma a aproximativ șase tranzacții pe an. Iată cum funcționează: tata îi cunoaște pe toți marii colecționari din lume și știe toate colecțiile importante. Dacă îl urmărești la licitații sau la târgurile de carte la care participă cu sfințenie, observi cât de des se întreține cu persoane elegante și politicoase, care îl iau deoparte pentru o mică discuție. Ochii lor sunt însă plini de neliniște. „Știți cumva despre...”, îl întreabă, sau „Ați auzit vreodată dacă...” Se pronunță titlul unei cărți. Tata răspunde în termeni vagi. Nu merită să-ți faci speranțe. Asemenea lucruri nu duc nicăieri. Pe de altă parte, dacă ar auzi ceva... Iar dacă n-o are deja, notează adresa persoanei respective într-o agendă mică, de culoare verde. Apoi, un timp, nu se mai întâmplă nimic. Dar mai târziu – după două-trei luni sau mai multe, nu se știe niciodată –, la o altă licitație sau târg de carte, văzând o anumită persoană, el se va interesa foarte discret dacă... și din nou se pronunță titlul cărții. De cele mai multe ori, totul se oprește aici. Dar uneori, în urma discuțiilor, ar putea începe un schimb de scrisori. Tata petrece foarte mult timp scriind scrisori. În franceză, germană, italiană, uneori chiar în latină. În cele mai multe cazuri, răspunsul conține un refuz politicos de două rânduri. Dar alteori – de vreo șase ori pe an –, răspunsul este preludiul unei călătorii. O călătorie în care tata transportă o carte dintr-un loc în altul. Rareori lipsește mai mult de două zile. De șase ori pe an. *Așa e viața noastră.*

Magazinul nu ne aduce aproape niciun venit. Este doar un loc în care să scrii și să primești scrisori. Un loc unde îți petreci timpul

așteptând următorul târg internațional de carte. În opinia finanțistului nostru este un răsfăț, unul la care succesul tatălui meu îi dă dreptul. Totuși, în realitate – realitatea tatălui meu și a mea; nu pretind că realitatea este aceeași pentru toată lumea –, magazinul este sufletul afacerii. Este un azil al cărților, un loc de refugiu pentru toate volumele ce au fost scrise demult cu atâta dragoste, însă pe care nimeni nu le mai dorește în prezent.

Și e un loc pentru citit.

A înseamnă Austen, B înseamnă Bronte, C înseamnă Charles și D înseamnă Dickens. Am învățat literele alfabetului în acest magazin. Tatăl meu, plimbându-se printre rafturi, cu mine în brațe, explicându-mi alfabetul și în același timp pronunția. Tot aici am învățat să scriu: copiind nume și titluri pe fișe care mai sunt încă în cutiile lor, după treizeci de ani. Magazinul mi-a fost și casă, și loc de muncă. Pentru mine a fost o școală mai bună decât școala însăși, iar apoi a fost universitatea mea personală. A fost viața mea.

Tata nu mi-a impus niciodată să citesc vreo carte și nici nu mi-a interzis vreuna. M-a lăsat să hoinăresc și să mă înfrupt în voie, făcându-mi propriile alegeri, mai mult sau mai puțin potrivite. Am citit povești sângeroase și eroice, pe care părinții din secolul al XIX-lea le considerau potrivite pentru copii, ca și povești gotice cu fantome, care nu erau deloc potrivite; am citit relatări despre călătorii îndrăznețe prin ținuturi primejdioase, întreprinse de fete bătrâne în crinoline, și am citit coduri de bune maniere; am citit cărți cu poze și cărți fără poze, cărți în engleză, cărți în franceză, cărți în limbi pe care nu le înțelegeam, dar puteam să inventez povești pe baza câtorva cuvinte ghicite. Cărți. Cărți. Și iar cărți.

În timpul școlii citeam pe ascuns. Fragmente de franceză veche, pe care o știam din gramatici ferfenițite, apăreau în eseurile mele, dar profesorii le considerau greșeli de ortografie, deși n-au fost niciodată capabili să mă dezvețe de acest obicei. Uneori o lecție de

istorie se referea la unul dintre numele importante pe care le învățasem citind la întâmplare în magazin. *Charlemagne*? mă gândeam eu. Cum, *Charlemagne al meu*? Din magazin? Rămâneam mută, descumpănită de ciocnirea a două lumi atât de diferite.

Atunci când nu citeam îl ajutam pe tatăl meu la lucru. La nouă ani mi se permitea să împachetez cărți în hârtie maro și să scriu adresele clienților care locuiau mai departe. La zece ani aveam voie să duc aceste colete la poștă. La unsprezece, am preluat singura muncă pe care o făcea mama în magazin: curățenia. Blindată cu o basma și un capot împotriva murdăriei, germenilor și microorganismelor prezente în toate „cărțile vechi”, mergea printre rafturi cu pământul ei agil, cu buzele strânse, încercând să nu inspire. Din când în când penele ridicau un nor de praf imaginar, iar ea se dădea înapoi tușind. Evident că își agăța ciorapii de lada care, cu tipica răutate a cărților, se afla chiar în spatele ei. M-am oferit să șterg eu praful. A fost o ocupație de care s-a bucurat că scapă, fiindcă n-a mai trebuit să intre deloc în magazin după aceea.

Când am împlinit doisprezece ani, tata m-a trimis să caut cărți pierdute. Consideram diferite volume pierdute atunci când erau în stoc conform cataloagelor, dar lipseau de la locul lor pe raft. Exista și posibilitatea să fi fost furate, dar mai mult ca sigur fuseseră lăsate în locuri nepotrivite de către un cititor distrat. Erau șapte camere în magazin, pline cu cărți de la dușumea până-n tavan, cu mii de volume.

— Și dacă tot te ocupi de asta, aranjează-le și în ordine alfabetică, a spus tata.

Era o muncă nesfârșită; mă întrebam dacă într-adevăr vorbise serios când mă îndemnase s-o fac. La drept vorbind, nu prea conta, pentru că *eu* am făcut-o cu seriozitate.

Așa mi-am petrecut toate diminețile dintr-o vară, dar la începutul lui septembrie, când a început școala, toate cărțile pierdute fuseseră

găsite, fiecare volum rătăcit pus la locul lui. Nu am făcut doar asta, dar – lucrul cel mai important – degetele mele intraseră în contact, chiar dacă pentru câteva clipe, cu fiecare carte din magazin.

În perioada adolescenței îl ajutam atât de mult pe tatăl meu, încât, în după-amiezile târzii, nu prea mai aveam ce face. Odată ce terminam munca de dimineață, cărțile nou-venite erau puse pe raft, scrisorile scrise; după ce ne mâncam sendvișurile stând lângă râu și hrăneam rațele, ne întorceam la magazin să citim.

Încetul cu încetul, am ajuns să nu mai citesc la întâmplare. Hoinăream din ce în ce mai mult pe la etajul al doilea. Literatură de secol al XIX-lea, biografii, autobiografiile, memorii, jurnale și scrisori.

Tata și-a dat seama de preferințele mele. Venea acasă de la târguri sau licitații cu cărți care-ar fi putut să mă intereseze. Cărți mici, uzate, majoritatea în manuscris, cu paginile îngălbenite prinse cu panglici sau cu sfoară, uneori legate de mână. Vieți obișnuite ale unor oameni obișnuți. Nu le-am citit doar. Le-am devorat. Deși îmi pierdusem pofta de mâncare, pasiunea pentru cărți era constantă. A fost începutul vocației mele.

Nu sunt un biograf adevărat. De fapt, nu sunt deloc un biograf. Am scris pur și simplu pentru plăcerea mea câteva mici studii biografice asupra unor persoane neînsemnate din istoria literară. Întotdeauna m-a preocupat să scriu biografiile ghinioniştilor, ale celor care au trăit în umbra indivizilor faimoși din epoca lor și care, după moarte, s-au cufundat într-o uitare totală. Îmi place să aduc la lumină vieți îngropate pe rafturi de arhivă, în jurnale nedeschise, timp de sute de ani. Să readuc la viață amintiri care au zăcut în manuscris decenii întregi e cea mai mare bucurie pe care-o pot avea.

Din când în când unul dintre personajele mele e destul de însemnat ca să trezească interesul unui editor academic local, astfel că am o mică listă de lucrări publicate. Nu cărți. Nimic atât de mareș. Simple eseuri, câteva pagini subțirele capsate într-o copertă

de carton. Unul dintre eseurile mele – „Muza fraternă”, un articol despre frații Landier, Jules și Edmond, și despre jurnalele pe care le-au scris – l-a interesat pe un editor de istorie și a fost inclus într-o colecție de eseuri, cu copertă cartonată, despre scrierile de familie în secolul al XIX-lea. Probabil că acest eseu i-a trezit atenția Videi Winter, dar prezența lui în colecție este înșelătoare. Este vecin cu lucrările unor academicieni și scriitori profesioniști, ca și cum eu aș fi un adevărat biograf, când de fapt sunt doar o diletantă, o amatoare cu ceva talent.

Viețile – cele de mult apuse – sunt doar o pasiune de-a mea. Munca adevărată este la librărie. Ocupația mea nu este să vând cărți – tatăl meu face asta –, ci să le *caut*. Uneori mai iau câte-un volum și citesc câteva pagini. La urma urmelor, cititul e tot un fel de căutare. Chiar dacă nu sunt destul de vechi ca să fie valoroase sau destul de importante ca să fie dorite de colecționari, eu îmi iubesc cărțile deși, deseori, sunt la fel de banale în interior ca și în exterior. În ciuda conținutului plicticos, există mereu ceva care mă emoționează. Pentru că cineva care acum e mort a considerat aceste cuvinte destul de însemnate ca să le pună pe hârtie.

Oamenii dispar atunci când mor. Vocea, râsul, căldura lor. Corpul lor. În cele din urmă, chiar și oasele. Orice amintire vie despre ei dispare. Acest lucru este și îngrozitor, și firesc. Și totuși unii fac excepție de la această anihilare. Ei continuă să trăiască în cărțile pe care le scriu. Putem să-i redescoperim. Umorul lor, tonul vocii, capriciile lor. Prin cuvintele pe care le-au scris te pot înfuria sau face fericit. Te pot alina. Te pot surprinde. Te pot schimba. Toate acestea chiar dacă sunt morți. Precum muștele din chihlimbar, precum trupurile conservate în gheață, ceea ce conform legilor naturii ar trebui să dispară este păstrat prin miracolul cernelii așternute pe hârtie. Ca un fel de vrajă.

Așa cum cineva îngrijește de morminte, la fel mă ocup eu de cărți.

Le curăț, le fac mici reparații, le păstrez. Și în fiecare zi deschid câteva volume, citesc câteva rânduri sau pagini, las vocile celor de mult duși să răsunе în mintea mea. Sunt oare acești scriitori cu adevărat morți când cărțile lor sunt citite? Apare vreo rază de lumină în întunericul lor? Este sufletul lor tulburat de atingerea ușoară a unei alte minți care le citește textul? Sper din tot sufletul că așa este. Pentru că mi se pare foarte trist să fii mort.

Deși am descris aici preocupările mele intime, îmi dau seama că am omis esențialul. Nu mă pricep la confesiuni: mi se pare că mai curând, străduindu-mă să-mi depășesc reținerile obișnuite, am scris vrute și nevrute doar pentru a evita să scriu despre singurul lucru care contează.

Și totuși *voi* scrie despre el. „Tăcerea nu este un mediu propice poveștilor”, mi-a spus odată domnișoara Winter. „Ele au nevoie de cuvinte. Fără cuvinte, poveștile se ofilesc, se îmbolnăvesc și mor. Și apoi te bântuie.”

Foarte adevărat. Iată, deci, povestea mea.

Aveam zece ani când am descoperit secretul păstrat de mama. Problema e că nu era secretul ei și nu ea trebuia să-l păstreze. Era secretul meu.

Părinții mei ieșiseră în oraș în seara aceea. Nu ieșeau des, iar când o făceau, mă trimiteau la doamna Robb, vecina de alături, să stau în bucătăria ei. Casa învecinată era la fel ca a noastră, însă dispusă invers, ceea ce aproape-mi dădea rău de mare, astfel încât, atunci când părinții mei se întorceau seara, le explicam că sunt destul de mare și de înțeleaptă ca să fiu lăsată singură acasă fără bonă. Nu speram să reușesc, totuși de data asta tata a fost de acord. Mama s-a lăsat convinsă numai când i s-a promis că doamna Robb o să vină să vadă ce fac la opt și jumătate.

Au plecat de-acasă la ora șapte, iar eu am sărbătorit evenimentul

turnându-mi un pahar de lapte și bându-l pe canapea, plină de importanță. Margaret Lea este destul de mare să stea acasă fără bonă. După ce am băut laptele, spre surprinderea mea, m-am plictisit. Ce să fac cu noua libertate? Am început să mă plimb, inspectându-mi teritoriul: sufrageria, holul, toaleta de la parter. Totul era ca-ntotdeauna. Brusc și fără niciun motiv anume, mi-am adus aminte de temerile mele de copil, în legătură cu lupul și cei trei purceluși. *Am să mă umflu, am să suflu și am să vă dărâm casa!* N-ar fi avut nicio problemă să dărâme casa părinților mei. Camerele spațioase, cu pereți subțiri erau prea fragile să reziste, iar mobila delicată s-ar fi prăbușit ca un castel din cărți de joc doar dacă un lup s-ar fi uitat la ea. Da, lupul ar fi dărâmat casa doar cu un fluierat și ne-ar fi mâncat la micul dejun pe toți trei, într-o clipită! Am început să regret că nu eram la magazin, unde nu-mi era niciodată teamă. Putea lupul să se umfle și să sufle cât poftea: cu toate cărțile formând un al doilea zid, tata și cu mine am fi fost în siguranță ca într-o cetate.

La etaj, m-am privit în oglinda de la baie. Voiam să mă liniștesc, să-mi dovedesc că arăt ca un copil mare. Mi-am lăsat capul pe umărul stâng, apoi pe cel drept și mi-am studiat imaginea din toate unghiurile, forțându-mă să văd ceva diferit. Dar nu mă zăream decât pe mine.

Camera mea nu-mi rezerva nicio surpriză. Îi știam fiecare centimetru și ea mă știa pe mine; deja ne plictisiam împreună. În schimb, am deschis ușa camerei de oaspeți. Șifonierul simplu și masa de toaletă perfect curată te invitau să-ți perii părul și să te îmbraci, dar într-un fel simțeai că, în spatele ușilor și sertarelor, ele erau goale. Patul, cu cearșafurile și păturile înghesuite într-un colț și pliate, era neprimitor. Pernele subțiri arătau ca și cum ar fi fost ucise. Dormitorul ăsta se numise mereu cameră de oaspeți, dar n-avusesem niciodată musafiri. Aici dormea mama.

Nedumerită, am ieșit din cameră și am rămas pe coridor.

Asta era. Ritualul de inițiere. Să stai singură acasă. Eram un copil mare. A doua zi, o să pot spune în parc: „Aseară nu m-am dus la bonă. Am stat singură acasă”. Celelalte fetițe o să caște ochii mari. Îmi dorisem atât de mult asta, iar acum c-o obținusem nu știam cum să profit de ocazie. Crezusem că voi ști imediat ce-am de făcut, că voi vedea pentru prima oară ce fel de om sunt menită să fiu. Mă așteptasem ca lumea să-și piardă aparența copilărească și familiară, pentru a-mi dezvălui fața ei destinată celor mari. În schimb, înfocolită în noua mea libertate, mă simțeam mai copil ca oricând. Era oare ceva în neregulă cu mine? Voi reuși vreodată să mă maturizez?

Mi-a trecut prin minte să mă duc la doamna Robb. Dar nu. Există un loc mai bun. M-am ghemuit în patul tatei.

Spațiul dintre podea și marginea patului se micșorase de când fusesem acolo ultima oară. Într-un colț era valiza de vacanță, la fel de cenușie în lumina zilei ca și pe întuneric. Conținea tot calabalâcul de vară: ochelari de soare, film de rezervă pentru aparatul foto, costumul de baie pe care mama nu l-a purtat niciodată, dar nici nu l-a aruncat. În celălalt colț era o cutie de carton. Degetele mele au bâjbâit după marginile zimțate, am deschis-o și am scotocit înăuntru. Ghemul încâlcit al becuțelor pentru pomul de Crăciun. Pene ce acopereau efigia îngerului din brad. Ultima oară când mă băgasem sub patul lor, tot mai credeam în Moș Crăciun. Acum însă, nu. Un semn de maturizare?

Răsucindu-mă ca să ies de sub pat, am dărâmat o veche cutie de biscuiți metalică. Era acolo, ieșind pe jumătate de sub franjuriile cuverturii de pe pat. Îmi aminteam cutia de tinichea: fusese acolo dintotdeauna. Avea o poză cu stânci și brazi din Scoția pe capacul înțepenit. Distrată, am încercat s-o deschid. Capacul a cedat așa de ușor sub degetele mele brusc mature și puternice, că m-am speriat.

Înăuntru era pașaportul tatei și mai multe bucăți de hârtie, de mărimi diverse. Formulare, unele tipărite, altele scrise de mână. Din când în când mai apărea câte-o semnătură.

Eu una, dacă văd ceva, trebuie să citesc. Așa a fost mereu. Am răsfoit documentele. Certificatele lor de naștere. Și al meu. Cerneală roșie pe hârtie de culoare crem. Semnătura tatălui meu. L-am împăturit din nou cu grijă, l-am pus împreună cu alte formulare pe care le citisem deja și am trecut la următorul. Era identic. M-am trezit brusc nedumerită. De ce aveam două certificate de naștere?

Apoi am înțeles. Același tată, aceeași mamă, aceeași dată de naștere, același loc, *alt nume*.

Ce s-a întâmplat cu mine atunci? Totul s-a sfârșit în mintea mea și s-a reconstruit în chip diferit, într-una din acele recompuneri caleidoscopice pe care creierul e capabil să le facă.

Am avut o soră geamănă.

Fără a lua în seamă tulburarea minții, degetele mele curioase au desfăcut altă hârtie.

Un certificat de deces.

Geamăna mea murise.

Atunci am știut că absența ei mă apăsase tot timpul.

Deși rămăsesem încremenită, nu era vorba de surpriză. Pentru că avusesem întotdeauna sentimentul ăsta. Conștiința – prea intimă pentru a avea nevoie de cuvinte – că exista *ceva*. Vibrația pe care o simțeam în aer, în dreapta mea. O coagulare a luminii. Ceva ciudat care făcea ca spațiul gol să se precipite. Umbra mea palidă.

Apăsându-mi mâinile pe partea dreaptă a corpului, mi-am înclinat capul, nasul, aproape atingându-mi umărul. Era un tic mai vechi, care îmi revenea când aveam dureri, eram șocată sau ceva mă făcea să sufăr. Mult prea intimă pentru a fi meditat la ea până acum, descoperirea mea își dezvăluia întregul sens. Îmi căutam geamăna. Acolo unde ar fi trebuit să fie. Lângă mine.

Când am văzut cele două foi de hârtie și când lumea încetinise îndeajuns pentru a continua să se învârtă în jurul propriei axe, m-am gândit: *asta era*. Pierdere. Tristețe. Singurătate. Sentimentul care mă îndepărtase de ceilalți oameni – și îmi ținuse tovărășie – toată viața. Acum, că găsisem certificatele, știam cine se ascundea în spatele lui. Sora mea.

După mult timp, am auzit ușa bucătăriei deschizându-se jos. Amorțită și cu junghiuri în picioare, am mers până la capătul coridorului, iar doamna Robb a apărut în capul scărilor.

— E totul bine, Margaret?

— Da.

— Ai tot ce-ți trebuie?

— Da.

— Dacă ai nevoie de ceva, vino la mine.

— Desigur.

— Tata și mama nu mai întârzie mult.

Apoi a plecat.

Am pus din nou documentele în cutia de tinichea, iar cutia sub pat. Am ieșit din dormitor, închizând ușa după mine. În fața oglinzii de la baie am simțit un șoc, ca și cum privirea mea era înlănțuită de cea a altcuiva. Fața mea a tremurat sub privirea ei. M-a pătruns atât de adânc, încât mi-am simțit scheletul sub piele.

Mai târziu am auzit pașii părinților mei pe scară.

Am deschis ușa și tata m-a îmbrățișat pe coridor.

— Foarte frumos, a spus. Numai semne bune pretutindeni.

Mama era palidă și obosită. Ieșitul în oraș îi provocase una dintre migrenele ei.

— Așa e, a zis ea. Ce fată cuminte!

— Și cum a fost, scumpa mea, să fii singură acasă?

— A fost bine.

— M-am gândit eu...

Și apoi, incapabil să se stăpânească, m-a îmbrățișat din nou fericit și m-a sărutat pe creștet.

— E timpul să te culci. Și nu citi prea mult!

— Așa o să fac.

Mai târziu i-am auzit pe părinții mei pregătindu-se de culcare: tata deschizând dulăpiorul de medicamente ca să găsească pastilele mamei și umplând un pahar cu apă. Vocea lui care spunea, ca întotdeauna: „Te vei simți mai bine după un somn bun peste noapte”. Apoi ușa de la camera de oaspeți s-a închis. Peste câteva clipe patul a trosnit în cealaltă cameră și l-am auzit pe tata stingând lumina.

Știam câte ceva despre gemeni. O celulă, care în mod normal se transformă într-o singură persoană, se multiplică în mod inexplicabil și devine doi oameni identici. Eram geamăna cuiva.

Geamăna mea era moartă.

Cum mă schimba pe mine lucrul ăsta?

Mi-am mângâiat pe sub cuverturi amprenta rozaliu-argintie de pe tors. Umbra surorii mele. Ca un arheolog al cărnii, mi-am explorat corpul pentru a găsi dovezi ale existenței ei străvechi. Eram rece ca un cadavru.

Cu scrisoarea în mână, am ieșit din magazin și am urcat până la apartamentul meu. Scara se îngusta cu fiecare etaj. În timp ce urcam, stingând luminile în spatele meu, am început să compun în minte o scrisoare politicoasă de refuz. Eram, asta puteam să-i spun domnișoarei Winter, un prost biograf. Nu mă interesa literatura contemporană. Nu citisem niciuna dintre cărțile ei. Mă simțeam confortabil în biblioteci și arhive și nu luasem niciodată interviu unui scriitor în viață. Mă simțeam mult mai în largul meu printre oameni morți și, dacă e să spun adevărul, cei vii îmi dau o stare de neliniște.

Probabil că nu era necesar să adaug această ultimă frază în scrisoare.

Nu eram în stare să gătesc nimic. O ceașcă de cacao cu lapte mi-era de-ajuns.

Așteptând să se încălzească laptele, am privit pe fereastră. În geamul întunecat se reflecta o față atât de palidă, încât vedeai negrul cerului prin ea. Mi-am lipit obrazul de al ei, care era rece și sticlos. Dacă m-ați fi văzut, ați fi știut că, de n-ar fi fost geamul, nimic nu ne-ar fi putut despărți.

Treisprezece povestiri

Spuneți-mi adevărul. Cuvintele din scrisoare îmi răsunau în minte, prizoniere, se pare, sub tavanul înclinat al mansardei mele, ca o pasăre care a căzut pe horn. Era normal ca cererea băiatului să mă impresioneze; pe mine, căreia nu i se spusese niciodată adevărul și fusese lăsată să-l descopăr singură. *Spuneți-mi adevărul.* Chiar așa.

Dar m-am hotărât să-mi scot cuvintele și scrisoarea din minte.

Era aproape timpul. M-am mișcat repede. În baie, m-am săpunit pe față și m-am spălat pe dinți. La opt fără trei minute eram în cămașă de noapte și papuci, așteptând să fiarbă apa din ibric. Repede, repede... Opt fără un minut. Sticla cu apă fierbinte era gata și am umplut un pahar cu apă de la robinet. Sincronizarea era esențială. La ora opt, lumea se sfârșea. Era ora la care începeam să citesc.

Intervalul dintre opt seara și unu sau două noaptea fusese întotdeauna timpul meu vrăjit. În fumul albăstriu al lumânărilor, paginile albe ale cărții deschise, înconjurată de un cerc de lumină, erau ca o poartă către altă lume. Dar în acea noapte vraja nu a funcționat. Firele povestirii care fuseseră lăsate în suspans peste noapte se topiseră în timpul zilei și am descoperit că nu mă mai interesa dacă în cele din urmă se țeseau la loc. Am făcut efortul să mă concentrez câteva clipe asupra povestirii, dar, de îndată ce am reușit, am auzit o voce – *Spuneți-mi adevărul* – care a rupt vraja și a destrămat țesătura.

Degetele mele au mângâiat în schimb vechile cărți favorite: *Femeia în alb*, *La răscruce de vânturi*, *Jane Eyre*...

Dar n-a avut niciun efect. *Spuneți-mi adevărul*...

Cititul nu mă dezamăgise niciodată. Fusese întotdeauna singura certitudine. Am stins lumina, mi-am lăsat capul pe pernă și am

încercat să dorm.

Ecourile unei voci. Fragmente de poveste. În întuneric se auzeau și mai tare. *Spuneți-mi adevărul...*

La două noaptea m-am sculat din pat, mi-am pus niște șosete, am descuiat ușa apartamentului, m-am înfășurat în capot, m-am strecurat pe scara îngustă și am intrat în magazin.

În spate e o cameră micuță, nu mai mare decât un dulap de bucătărie, pe care o folosim când trebuie să împachetăm o carte ca s-o punem la poștă. Are o masă și, pe un raft, coli de hârtie maro, foarfeci și un ghem de sfoară. Pe lângă aceste obiecte mai există un scrin, care conține cam o duzină de cărți.

Conținutul scrinului e neschimbat. Dacă ai privi astăzi în el, ai vedea ce am văzut eu în seara aceea: o carte fără coperte și, lângă ea, un volum prost legat în piele. Două cărți în latină puse în picioare. O Biblie veche. Trei volume de botanică, două de istorie și o singură carte de astronomie. O carte în japoneză, alta în poloneză și câteva poeme în engleza veche. De ce ținem aceste cărți separat? De ce nu stau împreună cu tovarășele lor firești pe rafturile etichetate cu grijă? Scrinul este locul unde ținem operele ezoterice, valoroase, rare. Aceste volume prețuiesc cât întregul magazin, poate mai mult.

Cartea pe care o căutam – un volum mic, cartonat, de doisprezece centimetri pe optsprezece, vechi de vreo cincizeci de ani – nu se potrivea lângă aceste antichități. Apăruse cu câteva luni în urmă, pusă acolo din greșeală de tatăl meu, iar într-una din zile voisem să-l întreb ce-i cu ea și s-o pun pe raft, în altă parte. Pentru orice eventualitate, mi-am pus mănușile de plastic. Le păstram în scrin ca să le folosim când mânuiam cărțile deoarece, printr-un paradox ciudat, de îndată ce aceste cărți se întorc la viață în momentul în care le citim, degetele noastre unșuroase le distrug pe măsură ce întoarcem paginile. Oricum, cu coperta de hârtie intactă și colțurile neîndoite, cartea era în condiții bune. Aparținea unei serii populare,

publicate la un standard destul de ridicat de o editură care nu mai există. Era un volum încântător și o primă ediție, dar nu genul de carte ce trebuia păstrată în Camera Comorilor. La vânzările cu preț redus, în scopuri de binefacere, sau la târgurile sătești, alte volume din aceeași serie se vând cu câțiva bănuți.

Coperta de hârtie era crem cu verde: un motiv ordonat, cu desene ca niște solzi de pește, alcătuita fundalul; două dreptunghiuri se deosebeau clar, unul care încadra silueta unei sirene, celălalt titlul și numele autorului. *Treisprezece povestiri despre schimbare și agonie*, de Vida Winter.

Am încuiat scrinul, am dus cheia și lanterna la locul lor și am urcat treptele înapoi spre pat, cu cartea în mână înmănușată.

Nu aveam intenția să citesc întreaga carte. Aveam nevoie doar de câteva fraze. Ceva îndeajuns de îndrăzneț, de puternic pentru a adormi cuvintele din scrisoare, care continuau să mi se învârtă în minte. Cui pe cui se scoate, după cum sună zicala. Câteva propoziții, poate o pagină, și apoi voi putea să adorm.

Am dat la o parte coperta prăfuită și am pus-o la loc sigur, în sertarul special rezervat pentru asemenea ocazii. Chiar și purtând mănuși trebuia să fii atent. Deschizând cartea, am inspirat adânc. Mirosul cărților vechi este atât de puternic, atât de uscat, că poți aproape să le simți gustul.

Prologul. Doar câteva cuvinte.

Dar, citind primul rând, am fost ca hipnotizată.

Toți copiii își proiectează mitic nașterea. Este o trăsătură universală. Vrei să cunoști pe cineva? Inimă, minte și suflet? Roagă-l să-ți spună când s-a născut. Ce vei obține nu este adevărul, ci o poveste. Și nimic nu poate fi mai grăitor decât o poveste.

Mă simțeam ca și cum m-aș fi scufundat în apă.

Țărani și prinți, vechili și ucenici de brutar, negustori și sirene, am recunoscut imediat toate personajele. Citisem aceste povestiri de o sută, de o mie de ori înainte. Erau povestiri pe care toată lumea le știa. Dar, încetul cu încetul, pe măsură ce citeam, aerul lor familiar dispărea. Deveneau stranii. Deveneau noi. Aceste personaje nu erau marionetele colorate pe care mi le aminteam din cărțile cu poze ale copilăriei, jucând piesa încă o dată. Erau *oameni*, sângele care curgea din degetul prințesei când a atins fuiorul era umed și i-a lăsat un gust ca de metal pe limbă, când și-a lins degetul înainte de a adormi. Când i-a fost adusă fiica bolnavă, lacrimile regelui au lăsat dâre sărate și fierbinți pe fața lui. Povestile erau noi datorită unei atmosfere ciudate. Toți își îndeplineau cele mai arzătoare dorințe: fiica regelui revenea la viață mulțumită sărutului unui străin, fiara își pierdea blana și rămânea în piele de om, sirena mergea, dar numai când era prea târziu își dădeau seama de prețul pe care aveau să-l plătească pentru a scăpa de destin. Fiecare sfârșit de felul „Și au trăit fericiți până la adânci bătrâneți” fusese schimbat. Soarta, la început atât de docilă, de înțelegătoare, de deschisă la negocieri, se răzbuna în final cu cruzime pe fericire.

Povestirile erau dure, violente și îți rupeau inima. Mi-au plăcut enorm.

În timp ce citeam *Mica sirenă* – a douăsprezecea povestire –, am început să simt fiorii unei neliniști care nu era provocată de povestirea propriu-zisă. Eram nedumerită: degetul mare și cel arătător de la mâna dreaptă îmi trimiteau semnale. *Nu mai sunt multe pagini*. Iminența acestui fapt mă sufoca, astfel că am răsfoit cartea ca să mă asigur. Era adevărat. A treisprezecea poveste trebuia să fie foarte scurtă.

Am continuat să citesc, am terminat povestirea a douăsprezecea și am dat pagina.

Nimic.

Am dat paginile înapoi, apoi iar înainte. Nimic.

A treisprezecea poveste nu exista.

Capul a început să mi se învârtă brusc, în timp ce aveam senzația de sufocare a scafandruului în ape adânci care revine prea iute la suprafață.

Imaginea camerei mele a început să se contureze treptat. Cuvertura de pe pat, cartea din mâna mea, lampa strălucind palid în lumina zorilor care se strecurau prin perdelele subțiri.

Era dimineață.

Citisem toată noaptea.

Nu exista a treisprezecea poveste.

*

În magazin, tata stătea la masă cu capul în mâini. M-a auzit când am coborât treptele și m-a privit, alb ca varul.

— Ce s-a întâmplat? am strigat.

Era prea șocat să răspundă; mâinile i s-au ridicat într-un gest mut de disperare, înainte de a-i acoperi din nou ochii îngroziți. A gemut.

L-am mângâiat pe umăr, dar nu mă pricep să ating oamenii, așa că mâna mi-a alunecat pe jacheta de lână pusă pe spătarul scaunului.

— Pot să te ajut cu ceva? am întrebat.

Când a vorbit, vocea îi era obosită și tremurătoare.

— Va trebui să sunăm la poliție. Într-o clipă. Într-o clipă...

— La poliție? Tată, ce s-a întâmplat?

— Un jaf.

Vorbea de parcă fusese sfârșitul lumii.

M-am uitat uluită prin magazin. Totul părea în ordine. Sertarele de la masă nu fuseseră forțate, rafturile se aflau la locul lor, fereastra nu era spartă.

— Scrinul... a spus, iar eu am început să înțeleg.

— *Treisprezece povestiri*, am rostit calm. Este sus, în apartamentul

meu. Eu am luat-o.

Tata a ridicat ochii. Fața lui exprima atât ușurare, cât și o adâncă uimire.

— Tu ai luat-o?

— Da.

— *Tu* ai luat-o?

— Da.

Eram nedumerită. Știa prea bine că eu luam întotdeauna cărți din magazin.

— Dar *Vida Winter*...?

Mi-am dat seama că trebuia să dau o explicație. Citeam romane *vechi*. Motivul e simplu: îmi plac finalurile tradiționale. Căsătorii și decese, sacrificii nobile și salvări miraculoase, despărțiri tragice și regăsiri nesperate, pierderi îngrozitoare și visuri împlinite; după părerea mea, toate acestea reprezintă sfârșitul pe care merită să-l aștepți. Toate acestea vin după aventuri, pericole, riscuri și dileme și se aranjează în chip plăcut și firesc. Asemenea finaluri apar mai degrabă în romanele vechi decât în cele noi, astfel că citesc romane vechi.

Literatura contemporană este o lume pe care o cunosc foarte puțin. Tatăl meu îmi dădea această temă de multe ori în timpul discuțiilor noastre zilnice despre cărți. El citea la fel de mult ca mine, dar mai variat, așa că îi respectam foarte mult părerile. Mi-a descris în cuvinte echilibrate și limpezi plăcuta tristețe pe care o simte la finalul romanelor, când mesajul este că nu există sfârșit pentru suferința umană decât în puterea de a îndura. A vorbit despre finaluri fără cuvinte, dar care persistă în amintire mai mult decât deznodămintele zgomotoase și surprinzătoare. Mi-a explicat de ce această ambiguitate îl emoționează mai tare decât decesele și căsătoriile din final, pe care le prefer eu.

În timpul acestor conversații ascult cu cea mai mare atenție și

aprob din cap, dar întotdeauna revin la vechile obiceiuri. El nu mă învinuiește pentru asta. Suntem de acord asupra unui lucru: pe lumea asta sunt prea multe cărți pentru a fi citite într-o singură viață și trebuie să te oprești undeva.

Odată, tata mi-a vorbit chiar despre Vida Winter: „Iată o scriitoare în viață care ți s-ar potrivi”.

Dar nu citisem niciun roman de Vida Winter. De ce s-o fac când erau atâția scriitori morți pe care încă nu-i descoperisem?

Numai că acum coborâsem în toiul nopții ca să iau *Treisprezece povestiri* din scriin. Pe bună dreptate, tatăl meu se întreba de ce.

— Ieri am primit o scrisoare, am început.

A dat din cap.

— De la Vida Winter.

Tata a ridicat din sprâncene, dar a așteptat să continui.

— Pare a fi o invitație să-i fac o vizită. Cu propunerea să-i scriu biografia.

Sprâncenele i s-au mai arcuit puțin.

— N-am putut să dorm, așa că am coborât să iau cartea.

Am așteptat ca tata să vorbească, dar el n-a făcut-o. Se gândea, ușor încruntat. După un timp am vorbit din nou.

— De ce o păstrezi în scriin? Ce o face atât de valoroasă?

Tata s-a desprins cu greu de gândurile lui pentru a răspunde.

— În parte, pentru că este prima ediție a debutului celei mai celebre scriitoare de limbă engleză în viață. Dar mai ales pentru că e diferită. Toate edițiile următoare s-au numit *Povestiri despre schimbare și agonie*. Nicio aluzie la treisprezece. Ai observat că sunt numai douăsprezece povestiri.

Am aprobat din cap.

— Probabil că la început era în plan să fie treisprezece, apoi au fost publicate doar douăsprezece. Dar a apărut o problemă cu ilustrația copertei, iar cartea a fost tipărită cu titlul original și doar

douăsprezece povestiri. Cărțile au fost retrase de pe piață.

— Dar exemplarul tău...

— A scăpat ca prin minune. E din tirajul trimis din greșeală unui magazin din Dorset, de unde un client a cumpărat cartea înainte ca magazinul să fie înștiințat că trebuie să le împacheteze și să le trimită înapoi. Acum treizeci de ani, cumpărătorul i-a realizat valoarea și a vândut cartea unui colecționar. Proprietatea colecționarului a fost licitată în septembrie, iar eu am cumpărat-o. Cu banii de pe urma afacerii din Avignon.

— Afacerea din Avignon?

Îi luase doi ani să negocieze afacerea din Avignon. Fusese unul dintre cele mai mari succese ale tatei.

— Ai purtat mănuși, nu-i așa? a întrebat el timid.

— Drept cine mă iei?

A zâmbit înainte de a continua.

— Și tot efortul în van...

— Ce vrei să spui?

— Primul tiraj a fost retras pentru că titlul era greșit. Lumea îi spune tot *Treisprezece povestiri*, chiar dacă s-a publicat cu titlul *Povestiri despre schimbare și agonie* timp de jumătate de secol.

— Dar de ce?

— Deh, celebritatea și secretele... Știindu-se atât de puțin despre ea, micile informații, precum povestea primei ediții retrase de pe piață, dobândesc o importanță covârșitoare. A devenit parte din legenda ei. Misterul celei de-a treisprezecea povestiri... Le dă oamenilor o temă de gândire.

A urmat o scurtă tăcere. Apoi, cu privirea pierdută undeva printre umbrele camerei și vorbind încet, murmură:

— Și acum, o biografie... Ce straniu!

Mi-am amintit de scrisoare, de temerile mele că nu puteai avea încredere în autorul ei. Mi-am amintit de insistența băiatului:

„Spuneți-mi adevărul”. Mi-am amintit de cele *Treisprezece povestiri* care mă luaseră în stăpânire de la primele cuvinte și mă ținuseră prizonieră toată noaptea. Doream să fiu luată ostatică din nou.

— Nu știu ce să fac, i-am spus tatei.

— E altceva decât ai făcut înainte. Vida Winter este o autoare în viață. Interviuri în loc de arhive...

Am aprobat din cap.

— Dar vrei să cunoști autorul celor *Treisprezece povestiri*.

Am aprobat din nou.

Tatăl meu și-a pus mâinile pe genunchi și a oftat. Știa ce înseamnă cititul. Cum te ia în stăpânire.

— Când dorești s-o vizitezi?

— Luni, i-am spus.

— Te duc eu la gară, bine?

— Mulțumesc. Și...

— Da?

— Pot să-mi iau puțin timp liber? Trebuie să mai citesc înainte de plecare.

— Da, a spus el cu un zâmbet care nu-i ascundea îngrijorarea. Da, desigur.

A urmat apoi una dintre cele mai fertile perioade din viața mea de adult. Pentru prima dată, aveam pe noptieră un teanc de cărți cu coperte cartonate, lucioase, noi-nouțe, cumpărate de la o librărie obișnuită. *Între două lumi*, de Vida Winter; *De două ori e pentru totdeauna*, de Vida Winter; *Rătăcirii*, de Vida Winter; *În afara cercului*, de Vida Winter; *Regulile tristeții*, de Vida Winter; *Sărbătorita*, de Vida Winter; *Spectacolul de marionete*, de Vida Winter. Copertele, făcute toate de aceeași mână, emanau căldură și lumină: chihlimbării și stacojiu, auriu și purpuriu închis. Am cumpărat chiar și o ediție din *Povestiri despre schimbare și agonie*; titlul părea neinteresant fără

cuvântul *Treisprezece*, care făcea ca exemplarul tatălui meu să fie atât de valoros. A trebuit să pun înapoi în scriin volumul său.

Bineînțeles că oricine se așteaptă la senzații tari atunci când citește cărțile unui autor până atunci necunoscut, iar volumele domnișoarei Winter mi-au trezit același fior ca atunci când am descoperit jurnalele Landier, de exemplu. Dar era ceva mai mult. Am fost mereu o cititoare înfocată; am citit în toate momentele vieții mele și asta a fost cea mai mare bucurie a mea. Și totuși, nu pot să pretind că lecturile din perioada maturității au avut același efect asupra sufletului meu ca cele din copilărie. Mai cred încă în povești. Încă mai uit de mine atunci când sunt cufundată într-o carte bună. Totuși, nu-i deloc același lucru. Desigur, cărțile sunt pentru mine cele mai importante, dar nu pot să uit că a fost o vreme când erau și mai banale, și mai însemnate deopotrivă. Când eram copil, cărțile erau *totul*. Așa că trăiește în mine nostalgia plăcerii *de atunci* de a citi. Nu este o dorință pe care să cauți s-o îndeplinești. În acest timp, când dormeam sub un raft înțesat de cărți, iar somnul meu era profund, fără vise și mă cotropea instantaneu, și mă trezeam ca să citesc din nou, bucuriile pierdute ale cititului au revenit. Domnișoara Winter mi-a redat calitățile pure ale cititorului începător și povestirile ei m-au vrăjit.

Din când în când, tata ciocănea la ușa din capul scării. Mă privea stăruitor. Aveam probabil acea înfățișare pe care ți-o dă lectura intensă. „Nu uiți să mănânci, nu-i așa?” spunea el, în timp ce-mi întindea un pachet de la băcănie sau un litru de lapte.

Mi-aș fi dorit să rămân în apartamentul meu, citind, pentru totdeauna. Dar, dacă trebuia să mă duc în Yorkshire să mă întâlnesc cu domnișoara Winter, aveam altceva de făcut. Am întrerupt cititul pentru o zi și m-am dus la bibliotecă. În sala periodicelor, m-am uitat la paginile de carte din toate ziarele naționale apărute în zilele de după publicarea ultimelor romane ale Videi Winter. Atunci când

Îi apărea o nouă carte, ea invita un număr de ziariști la un hotel în Harrogate, unde îi chema pe rând și le oferea, separat, ceea ce ea numea povestea vieții ei. Probabil că existau zeci de asemenea variante, sute. Am găsit șase dintr-un foc.

După publicarea volumului *Între două lumi*, se dăduse fiica secretă a unui preot și a unei învățătoare; un an mai târziu, obținuse publicitate la același ziar pentru cartea *Rătăcirii*, spunând că era copilul fugit de acasă al unei prostituate pariziene. Pentru *Spectacolul de marionete*, apăruse în diferite ziare ca orfana crescută într-o mănăstire elvețiană, copilul străzii din periferia East End și fata persecutată dintr-o familie cu zece băieți zgomotoși. Mi-a plăcut mai ales povestea în care, fiind accidental despărțită în India de părinții ei, scoțieni misionari, își câștigase din greu existența pe străzile din Bombay, spunând povești. Povestea despre pini care miroseau precum coriandrul proaspăt, despre munți frumoși ca Taj Mahalul, despre *haggis* mai delicios decât *pakora* de la colțul străzii și despre cimpoaie. Oh, sunetul cimpoaielor! Atât de frumos, că nu se putea descrie. Când, mulți ani mai târziu, voise să se întoarcă în Scoția – o țară pe care o părăsise când era bebeluș a fost foarte dezamăgită. Pini nu miroseau precum coriandrul. Zăpada era *rece*. *Haggis*-ul nu avea niciun gust. Cât despre cimpoaie...

Ironice și sentimentale, tragice și caricaturizante, comice și dure, toate aceste povestiri erau capodopere în miniatură. Pentru oricare alt scriitor puteau fi apogeul carierei; pentru Vida Winter erau mici amuzamente. Nimeni, cred, nu le-ar fi putut lua drept adevăruri.

Ziua dinaintea plecării mele era duminică și mi-am petrecut după-amiaza în casa părinților mei. Era neschimbată: un singur pufăit al lupului ar fi dărâmat-o imediat.

Mama zâmbea forțat și vorbea cu dezinvoltură în timp ce luam ceaiul. Grădina vecinilor, șoselele din oraș și un nou parfum o

incitaseră. Vorbele ușoare, neînsemnate împiedicau să se aștearnă tăcerea, o tăcere în care trăiau demonii ei. Și-a jucat bine rolul: nimic nu arăta că nu suporta să iasă din casă, că cel mai mic eveniment neașteptat îi cauza migrene, că nu putea citi o carte de teama sentimentelor pe care i le-ar fi putut stârni.

Tata și cu mine am așteptat ca mama să plece înainte de a face ceai și a discuta despre domnișoara Winter.

— Nu e numele ei adevărat, i-am spus. Altfel ar fi fost ușor de găsit. Toți cei care au încercat au renunțat din lipsă de date. Nimeni nu știe nimic sigur despre ea.

— Ce straniu!

— E ca și cum ar fi venit de nicăieri. Ca și cum, înainte de-a fi scriitoare, nici n-ar fi existat. Ca și cum s-ar fi inventat pe sine odată cu prima ei carte.

— Știam că și-a ales un pseudonim, care ne dezvăluie ceva, cu siguranță, a sugerat tatăl meu.

— Vida. Din latină, *vita*, care înseamnă viață. Deși nu pot să nu mă gândesc și la franceză.

Vide în franceză înseamnă gol. Neantul. Nimicul. Dar asemenea cuvinte nu se folosesc în casa părinților mei, așa că l-am lăsat să ghicească.

— Ai dreptate. Aprobă din cap. Și Winter?

M-am uitat pe fereastră, căutând inspirația. În spatele fantomei surorii mele, ramuri întunecate se întindeau desfrunzite peste un cer cenușiu, iar răsadurile de flori erau doar pământ gol și arid. Geamul nu te proteja de frig; în ciuda radiatorului, camera părea plină de o tristețe profundă. Ce însemna iarna pentru mine? Un singur lucru: moarte.

A urmat o clipă de tăcere. Când a trebuit să spun ceva, ca să nu dau prea multă greutate schimbului anterior de cuvinte, am zis:

— Este un nume percutant. V și W. Vida Winter. Foarte percutant.

Mama s-a întors. Așezând cești pe farfurioare, turnând ceai, ea continua să vorbească, glasul ei acoperind ușor acel mic segment de viață, ca și cum ar fi acoperit kilometri întregi.

N-am mai fost atentă. Pe poliță, deasupra șemineului, era singurul obiect din cameră care putea fi considerat decorativ. O fotografie. Mama spusese de multe ori că o s-o pună într-un sertar unde n-o să se umple de praf. Dar tatălui meu îi place s-o vadă și, pentru că el o contrazice atât de rar, când e vorba de asta, ea cedează. Fotografia înfățișează doi tineri căsătoriți. Tata e neschimbat: frumos, cu ochi negri și gânditori; anii nu l-au marcat. Femeia e greu de recunoscut. Un zâmbet spontan, ochi care râd, căldură în priviri pe când se uită la tatăl meu. Pare fericită.

Tragedia schimbă tot.

Eu m-am născut, iar femeia din fotografia de nuntă a dispărut.

Am privit spre grădina dezgolită. În lumina tot mai slabă, umbra mea luneca pe geam, privind în camera moartă. În ce ne transformase? mă întrebam. Ce credea ea despre încercările noastre de a ne convinge că asta era viața și că o trăiam cu adevărat?

Sosirea

Am plecat de-acasă într-o zi obișnuită de iarnă și, kilometri întregi, trenul a mers sub un cer mohorât și cenușiu. Apoi am schimbat trenul. Norii au început să se adune. S-au făcut mai groși și mai negri, din ce în ce mai apăsători pe când ne îndreptam spre nord. Mă așteptam în orice clipă să aud primele picături de ploaie căzând pe geam. Totuși nu a plouat.

La Harrogate, șoferul domnișoarei Winter, un tip bărbos, cu părul negru, nu mi-a adresat niciun cuvânt. M-am bucurat, căci lipsa conversației îmi dădea prilejul să studiez peisajele necunoscute care mi se dezvăluiau privirii pe măsură ce lăsam orașul în urmă. Niciodată nu mai fusesem în nord. Cercetările mele mă purtaseră la Londra și de câteva ori dincolo de Marea Mânecii, în bibliotecile și arhivele de la Paris. Yorkshire era un comitat pe care-l știam doar din romane, iar romanele aparțineau unui alt secol. Odată ce-am lăsat orașul în urmă, au dispărut aproape toate semnele lumii contemporane și aveam sentimentul că mă îndrept spre trecut, pe măsură ce parcurgeam această provincie. Satele erau pitorești, cu bisericile, cârciumile și căsuțele lor de piatră; apoi, cu cât mergeam mai departe, satele deveneau din ce în ce mai mici, iar distanța dintre ele din ce în ce mai mare, până când fermele izolate au ajuns singurele pete de pe câmpurile pustiite de iarnă. În cele din urmă am depășit fermele și s-a făcut întuneric. Farurile mașinii dezvăluiau frânturi dintr-un peisaj nedefinit și incolor: nu mai erau garduri, ziduri, tufișuri, clădiri. Doar un drum fără sfârșit și, de fiecare parte a lui, unduire vagi de întuneric.

— Aici sunt mlaștinile? am întrebat.

— Da, a spus șoferul și m-am apropiat mai mult de fereastră, dar tot ce-am putut zări a fost cerul acoperit de nori de ploaie, apăsând

amenințător asupra ținutului, drumului, mașinii. La mică distanță, nici lumina farurilor nu se mai vedea.

La o răscruce nemarcată, am părăsit șoseaua și am hurducăit pe un drum pietruit câțiva kilometri. Ne-am oprit de două ori, pentru ca șoferul să deschidă o poartă și s-o închidă în urma noastră, apoi am mers mai departe, sărind în scaune și zgâlțâindu-ne încă vreun kilometru.

Casa domnișoarei Winter se afla între două văluri de întuneric, două dealuri care păreau să se contopească și care au scos la iveală o vale și o casă doar la ultimul cot al drumului. Cerul avea acum nuanțe strălucitoare de purpuriu, indigo și cenușiu, iar casa din fund se întindea lungă, joasă și foarte întunecată. Șoferul mi-a deschis portiera, iar când am ieșit, am observat că îmi descărcase deja valiza și era gata să ducă mașina în garaj, lăsându-mă singură în fața unei verande neluminate. Obloane cu gratii astupau ferestrele și nu era niciun semn de viață omenească. Închisă în ea însăși, casa părea să alunge vizitatorii.

Am sunat la ușă. Clopoțelul a scos un sunet straniu de înfundat în aerul umed. În timp ce așteptam, am privit cerul. Frigul îmi pătrundea prin tălpile pantofilor și am sunat din nou. Nimeni nu a venit să deschidă.

Eram pe punctul de a suna a treia oară când, spre surprinderea mea, ușa s-a deschis fără niciun zgomot.

Femeia din prag mi-a zâmbit mecanic și și-a cerut iertare că mă lăsase să aștept. La prima vedere, părea destul de comună. Părul scurt și lins avea aceleași nuanțe palide ca pielea ei, iar ochii nu erau nici albaștri, nici cenușii, nici verzi. Totuși, nu absența culorii o făcea comună, ci lipsa oricărei expresii faciale. Cu puțină căldură, ochii ei ar fi putut să strălucească de viață; și mi se părea, în timp ce ne studiam una pe alta, că își menține această imobilitate printr-un efort deliberat.

— Bună seara, am spus. Sunt Margaret Lea.

— Biograful... Vă așteptam.

Ce-i face pe oameni să vadă dincolo de masca celuilalt? Am înțeles imediat că era neliniștită. Poate că emoțiile au miros sau gust; poate că le transmitem fără să știm, prin vibrații. Oricare ar fi fost genul de emoție, am știut că nu eu o speriam în vreun fel, ci doar faptul că venisem și că eram o străină.

M-a invitat înăuntru și a închis ușa după mine. Cheia s-a întors în broască fără niciun zgomot și nu s-a auzit niciun scârțâit când canaturile bine unse s-au răsucit.

Stând îmbrăcată în pardesiul meu, în hol, mi-am dat seama pentru prima oară de ciudățenia absolută a locului. Casa domnișoarei Winter era complet tăcută.

Femeia mi-a spus că se numea Judith și că era menajera. M-a întrebat cum călătorisem și m-a informat despre orele de masă și intervalurile cu apă caldă. Gura ei se deschidea și se închidea; de îndată ce cuvintele îi cădeau de pe buze, erau înghițite de mantia de tăcere care le înăbușea. Aceeași liniște ne acoperea și pașii, și închisul sau deschisul ușilor, în timp ce îmi arăta, una după alta, sufrageria, salonul, sala de muzică. Tăcerea nu crea niciun fel de atmosferă aparte: mobilele o făceau. Canapelele erau acoperite de perne de catifea; mai erau taburete tapițate, șezlonguri și fotolii; tapiserii agățate pe pereți și folosite ca draperii peste mobila tapițată. Fiecare podea avea un covor, fiecare covor era acoperit de preșuri. Damascul care acoperea ferestrele ascundea și zidurile. Așa cum sugativa absoarbe cerneala, lâna și catifeaua absorbau sunetele, cu o diferență: dacă sugativa strânge numai cerneala în exces, materialele din casă păreau să soarbă chiar esența cuvintelor noastre.

Am urmat-o pe menajeră. Am cotit la stânga și la dreapta, la dreapta și la stânga, am urcat și am coborât trepte până am amețit

de tot. Am pierdut imediat sensul în care interiorul întortocheat al casei corespundea exteriorului atât de simplu. Am bănuir că această casă fusese modificată în timp, făcându-se anumite adăugiri. Probabil că eram pe o latură sau aripă invizibilă din față. „O să vă obișnuiri cu ea”, a mormăit menajera, văzându-mi expresia, și am înțeles ce spusese de parcă i-aș fi citit pe buze. În cele din urmă, am cotit pe un mic coridor și ne-am oprit. A descuiat o ușă care ducea într-o cameră de zi. Mai erau încă trei uși. Baia, mi-a arătat, deschizând una dintre uși, dormitorul, deschizând alta, și biroul. Camerele erau la fel de pline de perne, perdele și draperii ca restul casei.

— Veți mânca în sufragerie sau aici? a întrebat, arătând spre măsuta și singurul scaun de lângă fereastră.

Nu știam dacă luatul mesei în sufragerie însemna să mănânc cu gazda mea și, nefiind sigură de statutul meu în casă (eram musafir sau angajat?), am ezitat, întrebându-mă dacă era mai politicos să accept sau să refuz. Ghicind cauza tăcerii mele, menajera a adăugat, ca și cum încălca un obicei bine stabilit:

— Domnișoara Winter mănâncă întotdeauna singură.

— Atunci, dacă se poate, voi mânca aici.

— Pot să aduc supa și sendvișurile acum? Trebuie să vă fie foame după călătorie. Vă puteți pregăti ceaiul și cafeaua aici. A deschis un dulap din colțul dormitorului, dând la iveală un ceainic, restul de ustensile de bucătărie și chiar un mic frigider. Nu va trebui să alergați în sus și-n jos pe scări, a adăugat și mi-a aruncat un zâmbet timid, ca o scuză că nu mă dorea în perimetrul ei.

M-a lăsat să despachetez.

Mi-a luat foarte puțin timp să-mi aranjez cele câteva haine, cărți și obiecte de toaletă. Am dat la o parte proviziile de ceai și cafea și le-am înlocuit cu pachetul de cacao pe care îl adusesem de-acasă. De-abia am avut răgaz să verific patul înalt, foarte vechi – era atât de

generos acoperit cu perne, încât ar fi încăput foarte multe boabe de mazăre sub saltea și nu le-aș fi simțit –, că menajera s-a și întors cu o tavă.

— Domnișoara Winter vă invită în bibliotecă la ora opt.

S-a străduit foarte tare să sune ca o invitație, dar am înțeles, după cum de fapt și trebuia, că era un ordin.

Întâlnirea cu domnișoara Winter

Nu știu dacă din noroc sau întâmplare am descoperit drumul spre bibliotecă mai devreme cu douăzeci de minute decât mi se spusese să vin. Nu era o problemă. Ce loc mai bun să pierzi timpul decât o bibliotecă? Iar pentru mine, ce mod mai bun de a cunoaște pe cineva decât prin felul cum alegea și îngrijea cărțile?

Prima mea impresie a fost despre cameră în sine și m-a izbit prin diferența evidentă față de restul casei. Celelalte camere duhneau de resturile cuvintelor înăbușite: aici, în bibliotecă, puteai respira. În loc de tapiserii, era o cameră făcută din lemn. Avea dușumea de lemn, obloane la ferestrele înalte, iar de-a lungul zidurilor se întindeau rafturi de stejar masiv.

Era o cameră înaltă, mai mult lungă decât lată. Pe o margine, cinci ferestre arcuite se întindeau de la tavan până-n podea; în partea de jos a ferestrelor erau scaune. În fața lor se aflau cinci oglinzi de aceeași formă, așezate ca să reflecte priveliștea de-afară, dar în seara asta se vedeau numai obloanele sculptate. Rafturile de cărți îmbrăcau toți pereții camerei, având forme circulare; în fiecare spațiu liber era așezată o lampă cu abajur chihlimbariu, pe o măsură. În afară de focul din capătul îndepărtat al camerei, mai era o singură luminiță, care crea mici iazuri calde la marginea cărora șirurile de cărți se topeau în întuneric.

Am înaintat încet până în centrul camerei, privind la formele din dreapta și din stânga. După primele priviri, m-am trezit aprobând din cap. Era o bibliotecă adevărată, bine întreținută. Pusă pe categorii, în ordine alfabetică, și curată, era aranjată așa cum aș fi făcut eu. Toate cărțile mele favorite erau acolo, multe volume rare și valoroase, dar și exemplare obișnuite, uzate. Nu numai *Jane Eyre*, *La răscruce de vânturi*, *Femeia în alb*, dar și *Castelul din Otranto*, *Secretul*

doamnei Audley, *Mireasa fantomatică*. Am fost entuziasmată să dau peste *Dr. Jekyll și dl Hyde*, o carte atât de rară, încât tatăl meu renunțase să creadă că există.

Minunându-mă de marea varietate a volumelor de pe rafturile domnișoarei Winter, m-am îndreptat spre șemineul din capătul camerei. În ultimul separeu din dreapta, un grup de rafturi anume ieșea în evidență: în locul dungilor în nuanțe maronii delicate care brăzdau tocurile cărților vechi, acest set cuprindea copertele albastre-argintii, verde-nchis și roz-crem ale literaturii mai noi. Erau singurele cărți moderne din cameră. Volumele de autor ale domnișoarei Winter. Primele opere se aflau în vârful teancului, iar romanele mai recente în partea de jos. Fiecare volum apărea în multiple ediții și chiar în limbi diferite. Nu am găsit *Treisprezece povestiri*, cartea cu titlu greșit pe care o citisem la magazin, dar volumul numit *Povestiri despre schimbare și agonie* avea câteva zeci de ediții.

Am ales un exemplar din cea mai recentă carte a domnișoarei Winter. La pagina întâi, o călugăriță mai în vârstă ajunge într-o casă mică, de la periferia unui oraș necunoscut, care pare a fi în Italia; este condusă într-o cameră unde un tânăr înfumurat, englez sau american, o întâmpină cu oarecare surprindere. (Am dat pagina. Primele paragrafe mă captivaseră la fel ca toate cărțile ei când, fără o intenție anume, începusem să le citesc serios.) Tânărul nu înțelege la început ceea ce cititorul deja știe: că vizitatoarea are o misiune importantă, una care îi va schimba viața într-un mod la care nu se așteaptă deloc. Ea începe să-i explice răbdătoare. (Am dat pagina; uitasem de bibliotecă, de domnișoara Winter, de mine însămi.) Când el o tratează cu ușurătatea tinerilor răsfățați...

Și atunci ceva a pătruns dincolo de cuvintele scrise și m-a smuls din poveste. O înțepătură în ceafă.

Cineva mă privea.

Știu că senzația unei înțepături în ceafă nu e un fenomen neobișnuit; era însă prima oară când mi se întâmpla *mie*. Ca multor oameni singuri, simțurile mi se ascut în prezența altora și sunt mai obișnuită să fiu eu spionul invizibil din cameră decât cea spionată. Acum, cineva mă urmărea, și încă de ceva vreme. De când începusem să am această senzație? Am recapitulat ultimele minute, încercând să-mi adun amintirile în funcție de detaliile povestirii din carte. A început oare când călugărița a prins să-i vorbească tânărului? Sau când a fost poftită în casă? Sau mai devreme? Complet nemișcată, cu capul aplecat deasupra paginii ca și cum nu băgasem nimic de seamă, am încercat să-mi amintesc.

Apoi am înțeles.

Avusesem senzația aceea dinainte să aleg cartea.

Având nevoie de o clipă să mă adun, am dat pagina, continuând să pretind că citesc.

— Nu mă păcălești.

O voce poruncitoare, puternică, imperială.

Nu puteam face altceva decât să mă întorc și s-o înfrunt.

Înfățișarea Videi Winter era menită a fi remarcată imediat. Era o regină antică, o vrăjitoare sau o zeiță. Silueta ei dreaptă se înălța maiestuos din muntele de perne purpurii și roșii. Căzând pe umerii ei, faldurile hainei turcoaz și verde care îi acoperea trupul nu înmuiau fermitatea formelor. Părul arămiu-deschis fusese coafat într-un stil complicat, cu cârlionți, bucle și inele. Fața ei, foarte ridată, era pudrată cu alb, iar buzele erau date cu un ruj stacojiu, aprins. Măinile pe care le ținea în poală erau pline de rubine și smaralde ce-i acopereau încheieturile albe și osoase; doar unghiile incolore, tăiate scurt și pătrășos, ca ale mele, făceau notă discordantă.

Ce mă speria cel mai mult din înfățișarea ei erau ochelarii de soare. Nu-i vedeam ochii însă, la cum îmi aminteam verdele ireal de

pe afișul publicitar, lentilele întunecate păreau să aibă puterea unui reflector: aveam impresia că, din spatele lor, privirea ei pătrunde dincolo de corp și îmi intră direct în suflet.

M-am ascuns după un vâl, mi-am pus masca, m-am retras în spatele înfățișării mele.

O clipă am crezut că e uimită că nu mă lăsam dominată, că nu mă citise, dar și-a revenit repede, mai repede decât mine.

— Foarte bine, a spus ea aspru, dar zâmbetul era adresat mai mult sieși. Să trecem la treabă. Scrisoarea dumitale îmi dă de înțeles că ai unele rețineri față de ocupația pe care ți-o ofer.

— Da, ei bine, adică...

Vocea urmă de parcă n-aș fi întrerupt-o:

— Pot sugera o creștere a salariului lunar și o plată finală.

Mi-am umezit buzele, am căutat cuvintele potrivite. Înainte de-a vorbi, ochii întunecați ai domnișoarei Winter deja mă inspectaseră, aflaseră totul despre apartamentul meu, ciucurii maro, fusta dreaptă și jacheta albastră. A zâmbit cu oarecare compasiune și nu m-a lăsat să vorbesc.

— Aspectul financiar nu-ți stă în fire. Ce ciudat! Vocea îi era uscată. Am scris despre oameni cărora nu le pasă de bani, dar nu m-am așteptat niciodată să întâlnesc unul. Se lăsă pe spate pe perne. Prin urmare, înțeleg că problema este legată de integritate. Oamenii ale căror vieți nu sunt conduse de dragostea pentru bani suferă de o puternică obsesie asupra integrității personale.

A fluturat din mână, oprindu-mi cuvintele pe buze.

— Ți-e teamă să te apuci de o biografie dacă îți amenință libertatea. Crezi că doresc să-mi exercit controlul asupra conținutului cărții când va fi terminată. Știi că n-am acceptat biografi în trecut și te întrebi de ce m-am răzgândit acum. Mai mult – ochelarii de soare i-au strălucit din nou –, ți-e teamă că vreau să te mint.

Am deschis gura să protestez, dar n-am putut spune nimic. Avea dreptate.

— Vezi, nu știi ce să spui, nu-i așa? Ți-e jenă să afirmi că vreau să te mint. Oamenilor nu le place să-i acuze pe ceilalți de asta. Și, pentru Dumnezeu, stai jos!

M-am așezat.

— Nu vă acuz de nimic, am început timid, dar m-a întrerupt imediat.

— Nu fi atât de politicoasă. Dacă există ceva ce nu pot suferi, asta e politețea.

Fruntea i s-a încrețit și o sprânceană i s-a ridicat deasupra ochelarilor de soare. Un arc perfect, negru, care n-avea nimic în comun cu o sprânceană naturală.

— Politețea! Iată virtutea bietului om, dacă există așa ceva. Ce este atât de admirabil la comportamentul civilizată? aș vrea să știu. La urma urmei, e ușor de înfăptuit. Nu ai nevoie de calități speciale ca să fii politicos. Dimpotrivă, să te porți frumos e tot ce-ți rămâne după ce ai eșuat în orice altceva. Oamenilor ambițioși nu le pasă câtuși de puțin despre ceea ce cred alți oameni despre ei. Nu cred că Wagner avea insomnii de grijă că a jignit pe cineva! Dar el era un geniu.

Vocea ei umplea încăperea, amintind în fiecare clipă ce este geniu și tovarășul său intim, egoismul. Faldurile șalului nici nu s-au clintit în timp ce vorbea. E dură ca oțelul, m-am gândit.

În cele din urmă, și-a terminat prelegerea spunând: „Politețea este o virtute pe care n-o am și nici n-o apreciez la alții. Nici nu trebuie să ne gândim la așa ceva”. Și, cu aerul că pusese punct definitiv problemei, se opri.

— Ați ridicat problema minciunii, am spus. La asta trebuie să ne gândim.

— În ce fel?

Prin lentilele întunecate, am putut doar să zăresc mișcarea genelor domnișoarei Winter. S-au strâns și au tremurat împrejurul ochilor, ca picioarele lungi ale unui păianjen.

— Ați oferit nouăsprezece variante ale vieții dumneavoastră ziariștilor doar în ultimii doi ani. Vorbesc de cele pe care le-am găsit eu, căutând în grabă. De fapt, sunt mult mai multe. Sute, probabil.

Ea dădu din umeri.

— Asta e meseria mea. Sunt povestitoare.

— Eu sunt biograf. Lucrez cu fapte.

Scutură din cap și cârlionții țepeni se mișcă o dată.

— Cumplit de banal! N-aș fi putut fi niciodată biograf. Nu crezi că ai putea spune adevărul mult mai lesne inventând o poveste?

— Nu în povestirile pe care le-ați împărtășit lumii până acum.

Domnișoara Winter a binevoit să mă aprobe din cap.

— Domnișoară Lea, a zis. Vocea îi era mai domoală. Am avut motivele mele să-mi ascund trecutul. Te asigur că acele motive nu mai sunt valabile.

— Ce motive?

— Viața este un gunoi.

Am clipit.

— Crezi că o spun gratuit, dar e adevărat. Toată viața și toată experiența mea, întâmplările pe care le-am trăit, oamenii pe care i-am cunoscut, toate amintirile, visele, fanteziile, tot ceea ce-am citit, totul a fost aruncat la grămada de gunoi, care în timp a putrezit, devenind un bălegar dens și organic. Procesul degenerării celulelor îl face de nerecunoscut. Alți oameni numesc asta imaginație. Eu o consider o grămadă de gunoi. De câte ori îmi vine o idee, o plantez în acest furaj și aștept. Se hrănește din materia neagră care odată a fost viața, își trage energia din ea. Rodește. Capătă rădăcini. Îi cresc tulpini. Și așa mai departe, până când, într-o bună zi, am o poveste sau un roman.

Am aprobat, fiindcă îmi plăcuse analogia.

— Cititorii, a continuat domnișoara Winter, sunt proști. Ei cred că orice literatură este autobiografică. Într-un fel, este, dar nu așa cum cred ei. Viața scriitorului are timp să putrezească înainte de a fi folosită pentru a hrăni o operă de ficțiune. Trebuie să i se dea voie să decadă. Iată de ce nu am lăsat jurnaliștii și biografii să-mi scoțoască trecutul, alegând diferite detalii din el, reînviindu-l în cuvintele lor. Ca să pot să-mi scriu cărțile, am nevoie ca trecutul meu să fie lăsat în pace, să las timpul să lucreze.

Am meditat asupra răspunsului ei, apoi am întrebat:

— Și ce s-a întâmplat ca să schimbe lucrurile acum?

— Sunt bătrână. Sunt bolnavă. Pune aceste două lucruri cap la cap, biografule, și ce obții? Sfârșitul poveștii, cred.

Mi-am mușcat buzele.

— De ce nu scrieți dumneavoastră cartea?

— E prea târziu. Și apoi, cine m-ar crede? Prea m-am ascuns de multe ori.

— Vreți să-mi spuneți adevărul? am întrebat.

— Da, a spus ea, dar i-am simțit ezitarea, chiar dacă a durat o fracțiune de secundă.

— Și de ce vreți să mi-l spuneți *mie*?

A tăcut.

— Știi, mi-am pus și eu aceeași întrebare, în ultimul sfert de oră. Ce *fel* de om ești dumneata, domnișoară Lea?

Mi-am pus din nou masca înainte de a răspunde.

— Vând cărți. Lucrez într-un anticariat. Sunt biograf amator. Poate ați citit cartea mea despre frații Landier...

— Nu-mi spui totul, nu-i așa? Dacă va fi să lucrăm împreună, va trebui să știu mai multe despre tine. Nu pot dezvălui secretele unei vieți întregi unui om despre care nu știu nimic. Așa că, povestește-mi despre dumneata. Care sunt cărțile dumitale favorite? Ce vise ai?

Pe cine iubești?

Pe moment, am fost prea ofensată ca să răspund.

— Ei bine, răspunde-mi! Isuse Christoase! Trebuie să stau sub același acoperiș cu un străin? Care să lucreze pentru mine? Nu e normal! Spune-mi, crezi în fantome?

Condusă de un instinct mai puternic decât rațiunea, m-am ridicat de pe scaun.

— Ce faci? Unde te duci? Așteaptă!

Am făcut pas după pas, încercând să alerg, conștientă de ritmul picioarelor mele lovind dușumeaua de lemn, în timp ce ea mă striga cu o voce plină de îngrijorare.

— Vino înapoi! striga. Îți voi spune o poveste – o poveste minunată!

Nu m-am oprit.

— A fost odată ca niciodată o casă bântuită...

Am ajuns la ușă. Degetele mi s-au încleștat pe clanță.

— A fost odată ca niciodată o bibliotecă...

Am deschis ușa și eram pe punctul să ies când, cu o voce răgușită de frică, a rostit câteva cuvinte care m-au țintuit locului.

— Au fost odată ca niciodată niște *gemene*...

Am așteptat până când cuvintele au încetat să răsunе în aer, și atunci, împotriva voinței mele, am privit înapoi. Am văzut o ceafă și niște mâini care se ridicau tremurând către o față întoarsă.

Încet, m-am întors în cameră. La auzul pașilor mei, cârlionții de aramă s-au scuturat.

Am rămas uluită. Ochelarii dispăruseră. Ochii verzi, strălucitori ca de sticlă și foarte reali, mă priveau rugători. O clipă doar m-am uitat la ea. Apoi am auzit: „Domnișoară Lea, nu dorești să iei loc?”, totul spus cu o voce tremurătoare, o voce care era și nu era a Videi Winter.

Atrasă de o putere dincolo de voința mea, m-am îndreptat spre

scaun și m-am așezat.

— Nu promit nimic, am spus înspăimântată.

— Nu sunt în postura să-ți cer ceva, mi-a răspuns cu voce slabă.

Armistițiu.

— De ce m-ați ales pe mine? am întrebat din nou și, de data asta, mi-a răspuns.

— Datorită cărții dumitale despre frații Landier. Pentru că îi înțelege pe gemeni.

— Și îmi veți spune adevărul?

— Îți voi spune adevărul.

Cuvintele erau destul de sincere, dar am auzit tremurul care le sublinia înțelesul. Intenționa să-mi spună adevărul; nu aveam nicio îndoială. Se hotărâse să spună. Poate chiar dorea să spună. Numai că nu credea că o va face. Promisiunea de a fi sinceră fusese făcută în mare parte ca să se convingă pe sine și să mă oblighe pe mine. În sufletul ei, nu era prea sigură cu cine avea de-a face.

Astfel că i-am făcut o propunere.

— Vă voi pune trei întrebări. Despre lucruri ce pot fi verificate în arhivă. Când am să plec de-aici, voi controla ceea ce mi-ați spus. Dacă văd că mi-ați spus adevărul, accept slujba.

— Ah, regula de trei... Numărul magic. Trei încercări înainte ca prințul să câștige mâna frumoasei prințese. Trei dorințe îndeplinite pescarului de către peștele fermecat. Trei urși pentru Fata cu Părul de Aur și Cei Trei Țapi Morocănoși. Domnișoară Lea, dacă mi-ai fi pus două întrebări sau patru, aș fi putut să mint, dar trei...

Mi-am scos creionul din agendă și am deschis-o.

— Care e numele dumneavoastră real?

A înghițit cu greutate.

— Ești sigură că așa trebuie să procedezi? Aș putea să-ți spun o poveste cu fantome – una destul de reușită, după părerea mea. Ar fi poate o cale mai bună să ajungem la adevăr...

Am clătinat din cap.

— Spuneți-mi numele dumneavoastră.

Încheieturile cu rubine i s-au agitat în poală; pietrele luceau în lumina focului.

— Numele meu *este* Vida Winter. Am urmat procedurile necesare pentru a mă putea numi astfel legal și cinstit. Ceea ce vrei să știi este numele pe care îl aveam înainte de schimbare. Acel nume era...

A tăcut, având nevoie să depășească o piedică din interiorul ei, iar când a pronunțat numele, a făcut-o cu voce albă, fără nicio intonație, ca și cum ar fi fost un cuvânt într-o limbă străină pe care nu o învățase niciodată.

— Acel nume era Adeline March.

De parcă ar fi vrut să oprească și cea mai mică vibrație a aceluși nume în aer, ea continuă destul de acru:

— Sper că n-o să mă întrebi data nașterii. Am ajuns la o vârstă la care e mai bine s-o uiți.

— Pot să mă descurc și fără, dacă îmi spuneți locul.

Scoase un oftat nervos.

— Ți-aș putea răspunde într-o formă mai plăcută, dacă m-ai lăsa s-o fac în felul meu.

— Asta-i înțelegerea noastră. Trei date ce se pot verifica.

Și-a ținut buzele.

— Este consemnat în arhive că Adeline March s-a născut la spitalul Sfântul Bartolomeu din Londra. Nu pot să confirm autenticitatea acestui detaliu. Chiar dacă mă consider o persoană remarcabilă, nu sunt atât de dotată, încât să-mi amintesc propria naștere.

Am notat informația în agendă.

Și acum, a treia întrebare. Trebuie să recunosc că nu aveam pregătită o a treia întrebare. Nu voia să-mi spună vârsta și nu aveam nevoie de data ei de naștere. Știindu-i lunga carieră scriitoricească și

data publicării primei cărți, probabil că avea acum cel puțin șaptezeci și trei – șaptezeci și patru de ani, iar judecând după înfățișare, deși schimbată de boală și de machiaj, nu avea mai mult de optzeci. Dar această incertitudine nu conta: având numele și locul nașterii, puteam să aflu singură dată. Din primele două întrebări deja obținusem informația necesară pentru a mă asigura că o persoană cu numele Adeline March existase cu adevărat. Ce s-o mai întreb atunci? Poate că a fost dorința mea s-o aud pe domnișoara Winter spunând o poveste, dar atunci când mi-a venit ideea să folosesc a treia întrebare ca pe un atu, exact asta am făcut.

— Spuneți-mi, am început încet și cu grijă. În poveștile cu vrăjitori, când îți pui o a treia dorință, tot ce ai câștigat cu atâta chin este pierdut pentru totdeauna. Spuneți-mi ceva ce vi s-a întâmplat în zilele dinainte de schimbarea numelui.

Mă gândeam la premii școlare. Competiții sportive. Acele mici triumfuri care sunt consemnate pentru mândria părinților și pentru viitor.

În tăcerea care a urmat, domnișoara Winter a părut că se retrage cu totul în sine; chiar sub ochii mei, a reușit să se lase în urmă cu totul și atunci am început să înțeleg cum de n-o văzusem mai devreme. I-am privit cochilia, uimită de faptul că nu puteam ghici ce se întâmpla în interiorul ei.

Și apoi a revenit.

— Știi de ce cărțile mele au atâta succes?

— Din mai multe motive, cred.

— Poate. În primul rând pentru că au un început, un mijloc și un sfârșit. În ordinea corectă. Bineînțeles că toate povestirile au începuturi, părți de mijloc și finaluri; să le pui în ordinea corectă e secretul. De aceea oamenii le plac cărțile mele.

Oftă și își făcu de lucru cu mâinile.

— Îți voi răspunde la întrebare. Îți voi spune ceva despre mine

care s-a întâmplat înainte de a deveni scriitoare și a-mi schimba numele. E un eveniment care a fost consemnat. E cel mai important lucru care mi s-a întâmplat. Dar nu mă așteptam să ți-l spun atât de repede. Va trebui să-mi încalc, deci, una dintre reguli. Va trebui să spun sfârșitul poveștii mele înainte de a spune începutul.

— *Sfârșitul* poveștii dumneavoastră? Cum se poate, dacă totul s-a întâmplat înainte să începeți să scrieți?

— Simplu, pentru că povestea mea – povestea mea personală – s-a sfârșit înainte să începă viața de scriitor. Povestitul a fost felul meu de a-mi umple timpul de când totul s-a terminat.

Am așteptat, iar ea a respirat adânc, precum un jucător de șah a cărui piesă principală a fost atacată.

— N-aș fi vrut să-ți spun. Dar am promis, nu-i așa? Regula celor trei. Obligatorie. Vrajitorul poate să-l implore pe băiat să nu-și pună și a treia dorință, pentru că știe că totul va fi pierdut, dar băiatul își *va pune* cea de-a treia dorință, iar vrăjitorul trebuie să i-o îndeplinească, pentru că asta e regula povestirii. Mi-ai cerut să spun adevărul în legătură cu trei lucruri, iar eu trebuie s-o fac. Dar mai întâi trebuie să-ți cer eu ceva.

— Ce anume?

— După acest răspuns, nu mai schimbăm logica povestirii. Începând de mâine îți voi spune povestea mea, începând cu începutul, continuând cu mijlocul și sfârșind cu sfârșitul. Totul la locul potrivit. Fără trucuri. Fără anticipări. Fără întrebări. Fără priviri furișe aruncate la ultima pagină.

Avea ea oare dreptul să pună condiții, după ce deja acceptase înțelegerea noastră? Nu chiar. Totuși am aprobat din cap.

— Sunt de acord.

Nu m-a putut privi atunci când a început să vorbească.

— Locuiam la Angelfield.

Vocea i-a tremurat când a rostit numele locului și s-a scărpinat în

palmă cu un gest inconștient și nervos.

— Aveam șaisprezece ani.

Vocea i-a devenit nesigură; îi era greu să pronunțe cuvintele.

— A izbucnit un incendiu.

Cuvintele îi ieșeau din gâtleej dure și uscate, ca niște pietre.

— Am pierdut totul.

Apoi, de pe buze i-a scăpat un țipăt:

— Oh, Emmeline!

Există culturi în care se crede că un nume conține în el toată puterea spirituală a unei persoane, că un nume trebuie cunoscut numai de Dumnezeu, de persoana care îl poartă și de alți câțiva inițiați. Pronunțarea unui asemenea nume, fie al tău, fie al altuia, aduce ghinion. Asta se întâmpla, se pare, și acum.

Domnișoara W inter și-a strâns buzele prea târziu. Tot corpul îi tremura.

Acum știam că sunt legată de poveste. Găsisem esența povestirii pe care trebuia s-o relatez. Era dragostea. Și pierderea. Căci ce putea exprima tristețea acelei exclamații decât pierderea iubirii? Brusca, am văzut adevărul, dincolo de masca de pudră și de draperiile exotice. Câteva clipe am avut sentimentul că văd drept în sufletul domnișoarei Winter, că pătrund în mintea ei. I-am înțeles adevărata fire: cum să n-o fac, când era și firea mea? Eram două gemene singure. După această descoperire, lațul povestirii mi s-a strâns și mai tare de gât, iar bucuria mea s-a transformat brusc în teamă.

— Unde pot găsi consemnat acest incendiu? am întrebat, sperând să nu mi se simtă tulburarea în voce.

— În ziarul local. *Banbury Herald*.

Am dat din cap, am notat informația în agendă și am închis-o.

— Deși, a adăugat ea, am o altă dovadă pe care pot să ți-o arăt.

Am ridicat o sprânceană.

— Vino mai aproape.

M-am ridicat de pe scaun și am făcut un pas, oprindu-mă la jumătatea distanței dintre noi.

Și-a ridicat încet brațul drept și mi-a întins un pumn strâns, care părea făcut numai din pietre prețioase încrustate într-o gheară. Cu un gest care-i trăda efortul, și-a întors mâna și a deschis-o, ca și cum ar fi avut un cadou surpriză, pe care tocmai voia să mi-l ofere.

Dar nu era niciun cadou. Surpriza era mâna însăși.

Carnea din palma ei nu semăna cu nimic din ce văzusem în viața mea. Marginile albe dantelate și liniile purpurii n-aveau nimic de-a face cu pernuțele roz de la baza degetelor mele. Era o copie stranie a palmei mele. Topită, carnea i se închircise într-o formă de nerecunoscut, ca un relief pe veci modificat de un fluviu de lavă. Degetele ei nu se desfăceau, ci erau strânse într-o gheară de rețeaua densă de cicatrice. În mijlocul palmei, cicatrice peste cicatrice, arsură peste arsură, era un semn grotesc. Era afundat atât de adânc în piele, încât, cu o senzație bruscă de greață, m-am întrebat ce se întâmplase cu osul care fusese acolo. Astfel se explica poziția ciudată a mâinii la încheietură, felul în care părea să atârne de braț ca și cum era moartă. Semnul era un cerc întipărit în palma ei, întinzându-se către locul în care, la o mână obișnuită, se afla deschizătura de la baza degetului mare; era o linie adâncă.

Amintindu-mi acum, îmi dau seama că semnul era cam de forma unui Q, dar atunci, șocată de această dezvăluire neașteptată și dureroasă, nu mi-a apărut atât de clar și m-a tulburat în felul în care aș fi fost tulburată de apariția pe o pagină în limba engleză a unui simbol necunoscut, dintr-o limbă veche și ininteligibilă.

M-a cuprins brusc amețeala și m-am sprijinit de scaun.

— Îmi pare rău, am auzit-o șoptind. Te obișnuiești atât de mult cu propriile coșmaruri, încât uiți ce înseamnă ele pentru alți oameni.

M-am așezat și, încetul cu încetul, întunericul mi s-a ridicat de pe ochi.

Domnișoara Winter și-a apucat cu degetele mâna schiloadă, și-a răsucit încheietura și și-a aruncat mâna încărcată de pietre prețioase la loc în poală. Într-un gest ocrotitor, a acoperit-o cu degetele celeilalte mâini.

— Îmi pare rău că nu ai vrut să asculți povestea mea cu fantome, domnișoară Lea.

— O voi asculta altădată.

Întâlnirea noastră se terminase.

În timp ce mă întorceam în camera mea, m-am gândit la scrisoarea pe care mi-o trimisese. Scrisul acela chinuit și strâmb, cum nu mai văzusem nicicând înainte. Îl pusesem pe seama unei boli. Artrită, poate. Acum înțelegeam. De la prima carte și de-a lungul întregii sale cariere, domnișoara Winter își scrisese capodoperele cu mâna stângă.

În biroul meu, draperiile de catifea erau verzi și o pânză de satin galben-deschis, cu motive în filigran, acoperea pereții. În ciuda tăcerii ocrotite de perne, îmi plăcea camera mea, pentru că atmosfera era înviorată de masa mare de lemn și scaunul simplu, cu spătar, de sub fereastră. Am aprins lampa de birou și am așezat acolo teancul de hârtii pe care îl adusesem cu mine și cele douăsprezece creioane. Erau noi-nouțe: creioane roșii neascuțite, exact din cele cu care îmi place să încep un nou proiect. Ultimul lucru pe care l-am scos din bagaj a fost ascuțitoarea. Am fixat-o pe marginea mesei și am pus coșul de gunoi direct sub ea.

Sub un impuls, m-am urcat pe masă și m-am întins după baldachinul bogat decorat ca să apuc stâlpul draperiei. Degetele mele au prins marginile draperiei și au căutat cârligele și agrafele care le țineau legate. Era greu pentru o singură persoană – draperiile erau înalte cât camera, sucite și răsucite, iar greutatea lor, pe când le aruncam peste umăr, era zdrobitoare, dar în scurt timp

prima dintre draperii era strânsă și băgată într-un dulap. Am rămas în mijlocul camerei și am privit rodul muncii mele.

Fereastra uriașă era întunecată, iar din mijlocul ei dublul meu fantomatic mă privea. Lumea ei nu era diferită de a mea: vedeam conturul palid al mesei de cealaltă parte a geamului și, mai în spate, fotoliul tapițat aflat în mijlocul cercului de lumină aruncat de lampă. Dar scaunul meu era roșu și al ei cenușiu; scaunul meu se afla pe o carpetă indiană, înconjurat de pereți aurii, scaunul ei plutea fantomatic și incert pe o mare nesfârșită de întuneric, în care forme vagi, ca niște valuri, păreau să se miște și să respire.

Împreună am început ritualul de pregătire a mesei de lucru. Am împărțit un teanc de hârtie în secțiuni mai mici și le-am răsfirat, aerisindu-le. Ne-am ascuțit creioanele unul câte unul, învârtind ascuțitoarea și privind panglicile lungi cum se ondulau până la coșul de dedesubt. Când a fost ascuțit și ultimul creion, nu l-am pus împreună cu celelalte, ci l-am ținut deoparte.

— Iată, i-am spus. Totul e pregătit pentru lucru.

A deschis gura, părând că-mi vorbește. Dar n-am auzit niciun cuvânt.

Nu știu să stenografiez. În timpul interviului, notasem doar cuvinte-cheie și speram că, dacă transcriam imediat interviurile, acestea vor fi de ajuns pentru a-mi stimula memoria. Și, chiar de la prima întâlnire, a mers bine. Aruncându-mi din când în când privirea în agendă, am umplut foile mele cu cuvintele domnișoarei Winter, chemându-i imaginea în minte, auzindu-i vocea, văzându-i gesturile. În curând uitasem de agendă, scriind după dictarea unei domnișoare Winter imagine.

Am lăsat margini largi. Pe cea din stânga am notat toate gesturile, expresiile și ticurile care păreau să sublinieze înțelesul cuvintelor ei. Cea din dreapta a rămas goală. Mai târziu, recitind, îmi voi scrie aici propriile gânduri, comentarii, întrebări.

Parcă lucram de ore întregi. M-am ridicat să-mi fac o ceașcă de cacao, dar timpul parcă fusese suspendat, nimic nu-mi întrerupea șirul gândurilor. M-am întors la birou și mi-am reluat scrisul ca și cum nici nu m-aș fi ridicat.

„Te obișnuiești atât de mult cu propriile coșmaruri, încât uiți ce înseamnă ele pentru alți oameni”, am scris în cele din urmă în coloana din mijloc, iar în stânga am adăugat o notă ce descria felul în care își încleștase degetele de la mâna sănătoasă peste pumnul strâns al celei rănite.

Am tras două linii sub ultimul rând scris și m-am îndreptat de spate. Dincolo de fereastră, dublul meu a făcut la fel. A luat creioanele ale căror vârfuri erau tocite și le-a ascuțit unul câte unul.

Tocmai căska, puțin mai târziu, când fața ei a început să dispară. Mai întâi i-a apărut o pată cețoasă pe frunte, ca o bășică. Apoi altele pe obraz, sub ochi, pe nas, pe buze. Fiecare nouă pată era însoțită de un zgomot înfundat, un răpăit care devenea din ce în ce mai furios. În câteva clipe toată fața ei dispăruse.

Nu era efectul morții. Era doar ploaia. Mult așteptata ploaie.

Am deschis fereastra, mi-am făcut pumnul căuș, apoi m-am spălat pe ochi. Tremuram. Era timpul să mă culc.

Am lăsat fereastra întredeschisă ca să aud ploaia ce continua să cadă liniștitor, egal. Am auzit-o tot timpul cât m-am dezbrăcat, am citit și am dormit. Mi-a însoțit visele ca un radio care a pierdut frecvența, lăsat să meargă peste noapte, transmițând un sunet monoton și vag, dincolo de care se ghicesc cuvinte șoptite în limbi străine sau acorduri de melodii necunoscute.

Și așa am început...

A doua zi dimineață, la ora nouă, domnișoara Winter a trimis după mine și am coborât în bibliotecă.

Camera arăta altfel la lumina zilei. Cu obloanele ridicate, ferestrele mari lăsau să intre o lumină lăptoasă. Grădina, încă udă după avera nocturnă, strălucea sub soarele de dimineață. Plantele exotice de lângă fereastră păreau să-și împletească frunzele cu suratele lor mai puternice și mai umede de dincolo de geam, iar canaturile delicate străluceau ca firele pânzei de păianjen întinse deasupra aleii din grădină, de la o ramură la alta. Biblioteca însăși, mai mică, aparent mai îngustă decât cu o seară înainte, parcă era un miraj în grădina umedă, de iarnă.

În contrast cu cerul albastrui și soarele palid, domnișoara Winter părea o flacăra arzândă, ca o floare exotice de seră plantată într-o grădină nordică. Nu mai purta ochelari de soare, iar pleoapele îi erau colorate purpuriu, delimitate cu o linie de tuș groasă, în stilul Cleopatrei, decorate cu aceleași gene dese și negre ca ieri. În lumina puternică a zilei am văzut ceva ce nu observasem cu o seară înainte: cărarea ce despărțea pe mijloc cărlionții arămii ai domnișoarei Winter avea o margine îngustă albă.

— Îți amintești înțelegerea noastră, începu ea, în timp ce mă așezam pe scaun lângă foc. Începuturi, mijlocuri, finaluri, toate în ordinea corectă. Fără păcăleli. Fără anticipări. Fără întrebări.

Eram obosită. Dormisem într-un pat străin, într-o casă străină, și mă trezisem cu un răpăit înfundat răsunându-mi în cap.

— Începeți de unde doriți, am spus.

— Voi începe cu începutul. Deși, desigur, începutul nu este niciodată acolo unde crezi. Viețile noastre sunt atât de importante, încât tindem să credem că povestea începe cu nașterea noastră. La

început nu era nimic și apoi m-am născut *eu*... Și totuși nu-i așa. Viețile oamenilor nu sunt mărgelile pe un șirag, care pot fi despărțite de celelalte și puse deoparte. Familiile sunt pânze de păianjen. E imposibil să atingi o parte fără să faci să vibreze și restul. E imposibil să înțelegi un fragment fără să ai o privire de ansamblu.

Povestea mea nu e numai a mea; e a numelui Angelfield. A satului Angelfield. A moșiei Angelfield. Și a familiei Angelfield înseși. George și Mathilde; copiii lor, Charlie și Isabelle; copiii Isabellei, Emmeline și Adeline. Casa lor, destinele lor, temerile lor. Și fantoma lor. Trebuie să fim mereu atenți la fantome, nu-i așa, domnișoară Lea?

Mi-a aruncat o privire pătrunzătoare; m-am făcut că nu observ.

— Nașterea nu e cu adevărat începutul. Viețile noastre, la început, nu sunt propriu-zis ale noastre, ele sunt doar continuarea poveștii altcuiva. Ia exemplul meu. Dacă te uiți la mine acum, ai putea crede că nașterea mea a fost ceva special, nu-i așa? Însoțită de semne ciudate și asistată de vrăjitoare și zâne ca nașe. Dar nu. N-a fost deloc așa. De fapt, m-am născut într-un plan secund.

Dar cred că te întrebi de unde știi această poveste care precedă nașterea mea. Care sunt sursele? De unde vine informația? Ei bine, de unde vine orice informație într-o casă ca Angelfield. De la servitori, desigur. Și de la Missus, mai ales. Nu am aflat-o direct de la ea. Uneori, e adevărat, curăța argintăria și părea să uite de prezența mea în timp ce vorbea. Se încrunta când își amintea zvonurile din sat și bârfele din jur. Întâmplări, discuții, scene ce curgeau de pe buzele ei și prindeau din nou viață peste masa din bucătărie. Dar, mai devreme sau mai târziu, povestea o conducea în zone nepotrivite pentru un copil – nepotrivite mai ales pentru *mine* –, apoi brusc își amintea că eram acolo, își întrerupea povestirea la jumătatea propoziției și începea să frece argintăria cu o nouă vigoare, ca și cum ar fi vrut să șteargă complet trecutul. Dar într-o

casă unde sunt copii nu pot exista secrete. Am aflat povestea în altfel. Când stăpâna casei stătea de vorbă cu grădinarul la ceaiul de dimineață, am învățat să interpretez tăcerile bruște care întrerupeau conversații aparent nevinovate. Fără ca ei să mă observe, am prins privirile lungi care legau unele cuvinte. Și când ei credeau că sunt singuri și pot vorbi în voie... nu erau de fapt singuri. În acest fel am înțeles povestea originii mele. Iar mai târziu, când stăpâna casei nu mai era femeia de odinioară, când odată cu vârsta nu se mai putea controla și spunea vrute și nevrute, atunci rățăcirile ei îmi confirmau povestea pe care o ghicisem în ani de trudă. Aceasta este povestea – adunată din aluzii, priviri și tăceri – pe care ți-o voi dezvălui acum.

Domnișoara Winter și-a dres glasul, pregătindu-se să înceapă.

— Isabelle Angelfield era ciudată.

Păru că-și pierde vocea și se opri surprinsă. Când vorbi din nou, tonul vocii era mai prudent.

— Isabelle Angelfield s-a născut pe timp de furtună.

Din nou își pierde brusc vocea.

Atât de mult timp ascunsese adevărul, încât acesta se atrofiase. Mai încercă o dată, apoi încă o dată. Dar, ca un muzician talentat care nu a mai cântat ani de zile și se întoarce la instrumentul său, și ea a reușit să-și afle calea.

Mi-a spus povestea Isabellei și a lui Charlie.

*

Isabelle Angelfield era ciudată.

Isabelle Angelfield s-a născut pe timp de furtună.

Nu poți să știi dacă aceste fapte au legătură între ele. Dar, atunci când două decenii și jumătate mai târziu, Isabelle a plecat de acasă a doua oară, oamenii din sat și-au amintit trecutul și ploaia nesfârșită din ziua nașterii ei. Unii și-au amintit, ca și cum ar fi fost ieri, că doctorul întârziase din cauza inundațiilor, pentru că râul își ieșise

din matcă. Alții își aminteau cum cordonul ombilical se încolăcise în jurul gâtului copilei, aproape sugrumând-o înainte de a se naște. Da, a fost o naștere grea, pentru că la ora șase, chiar când copila s-a născut și doctorul a sunat la ușă, mama ei a murit, trecând din lumea asta în cealaltă. Așa că, dacă vremea ar fi fost bună, dacă doctorul ar fi ajuns mai devreme, dacă micuța n-ar fi suferit din lipsa oxigenului, dacă mama n-ar fi murit...

Dacă, dacă, dacă... Asemenea gânduri sunt fără rost. Isabelle era Isabelle și atât.

Bebelușul, un ghemotoc agitat, nu avea mamă. Iar la început, oricum ai fi luat-o, părea că nu are nici tată. Pentru că tatăl ei, George Angelfield, decădea cu fiecare zi. Se încuiase în bibliotecă și nu mai voia sub nicio formă să iasă. Părea un exces; zece ani de căsătorie vindecă de obicei orice dragoste între soți, dar Angelfield era un om ciudat și nu aveai ce-i face. Își iubise soția – pe Mathilde a lui, cea capricioasă, leneșă, egoistă și frumușică. O iubise mai mult decât își iubea caii, chiar mai mult decât pe câinele său. Cât despre fiul lor, Charlie, un băiat de nouă ani, George nu se gândise niciodată dacă îl iubea mai mult sau mai puțin decât pe Mathilde, pentru că adevărul e că nu se gândea la Charlie deloc.

După ce își pierduse soția, aproape nebun de durere, George Angelfield stătea toată ziua în bibliotecă, fără să mănânce și fără să vadă pe nimeni. Își petrecea și nopțile acolo, pe canapea, fără să doarmă, uitându-se cu ochii injectați la lună. Această situație a durat luni de zile. Obrajii săi palizi au devenit și mai palizi; a slăbit, a încetat să vorbească. Au fost chemați doctori de la Londra. Vicarul venea și pleca. Câinele s-a îmbolnăvit din lipsă de afecțiune și, când a murit, George Angelfield nici nu a băgat de seamă.

În cele din urmă, Missus n-a mai suportat. A luat-o pe Isabelle din leagănul ei și a dus-o jos. A trecut de majordom, neluându-i în seamă protestele, și a intrat în bibliotecă fără să bată la ușă. A mers

hotărâtă până la masă și a pus copilașul drept în brațele lui George Angelfield, fără un cuvânt. Apoi s-a întors și a ieșit trântind ușa.

Majordomul a încercat să intre, dorind să ia copilul, dar Missus a ridicat un deget și a șuierat: „Să nu îndrăznești!” El a fost atât de uimit, că n-a mai protestat. Servitorii s-au strâns în fața ușii de la bibliotecă, uitându-se unii la alții, neștiind ce să facă. Dar puterea de convingere a lui Missus îi ținea pe loc și au așteptat.

A fost o după-amiază lungă, iar la sfârșitul ei una dintre servitoare a dat fuga în camera copiilor:

— A ieșit! Stăpânul a ieșit!

Liniștită ca de obicei, Missus a coborât să vadă ce se întâmplase.

Servitorii stătuseră în hol ore în șir, ascultând la ușă și privind pe gaura cheii. La început stăpânul nu s-a mișcat, privind doar copilul cu o expresie absentă, apoi uimită. Copilul dădea din piciorușe și gângurea. Când George Angelfield a fost auzit vorbind drăgăstos și chicotind, servitorii s-au privit uluiți, dar au fost și mai surprinși când au auzit cântece de leagăn. Copilul a adormit și s-a făcut liniște. Servitorii spuneau că tatăl nu-și luase nicio clipă ochii de la fata lui. Apoi ea s-a trezit flămândă și a început să plângă. Țipetele s-au auzit din ce în ce mai tare și, când au ajuns la apogeu, ușa a fost trântită de perete.

În prag stătea bunicul meu, cu copilul în brațe.

Văzând servitorii stând împrejur și nefăcând nimic, i-a fixat cu privirea și a tunat:

— Lăsăm un bebeluș să moară de foame în casa asta?

Din acea zi, George Angelfield s-a ocupat personal de fiica sa. Îi dădea să mănânce, îi făcea baie și toate cele. I-a mutat leagănul în camera sa, ca să nu plângă de singurătate peste noapte, i-a făcut un sac special ca s-o poată lua călare, i-a citit (scrisori de afaceri, pagini de sport sau romane romantice) și i-a împărtășit toate gândurile și planurile lui. Se purta, pe scurt, ca și cum Isabelle ar fi fost o

parteneră matură, încântătoare, și nu un copil sălbatic și neștiutor.

Înfățișarea ei îl făcea probabil pe tată s-o iubească. Charlie, copilul neglijat, era mai mare cu nouă ani decât Isabelle. Semăna cu tatăl său: un băiat greoi, gălbejit, cu părul roșu, cu picioare groase și o privire prostească. Dar Isabelle moștenise trăsăturile ambilor părinți. Părul roșu pe care îl aveau și tatăl, și fratele ei se transformase la fetiță într-un arămiu bogat și strălucitor. Tenul palid al familiei Angelfield îi scotea în evidență osatura delicată, franțuzească. Avea bărbia frumoasă a tatălui și gura frumoasă a mamei. Avea ochii oblici ai Mathildei și genele ei lungi, iar când acestea se ridicau, dezvăluiau irișii uimitor de verzi care erau simbolul familiei Angelfield. Din punct de vedere fizic, cel puțin, Isabelle întruchipa perfecțiunea.

Toată casa s-a adaptat la noul stil de viață. Toți trăiau cu convingerea că era normal ca un tată să se ocupe de fetița lui. Nu era câtuși de puțin nebarbătesc, nedemn de un gentleman sau ridicol s-o țină tot timpul lângă el.

Dar ce se întâmpla cu Charlie, fratele fetiței? Băiatul era retardat. Mintea lui se învârtea în jurul câtorva obsesii și preocupări, dar nu putea fi făcut să învețe sau să gândească logic. El nu luă în seamă fetița, dar primi cu bucurie schimbările pe care sosirea ei le adusese în casă. Înainte de nașterea Isabellei, Missus avea doi părinți cărora să se plângă de prostiile făcute de el, doi părinți ale căror reacții erau imposibil de prevăzut. Mama impusese o disciplină relativă: uneori îl bătea pentru obraznicie, alteori doar râdea. Tatăl lui, deși sever, avea alte probleme, iar pedepsele pe care le hotăra erau de multe ori uitate. Văzându-l totuși pe băiat, își aducea vag aminte că trebuie să îndrepte o greșeală, și atunci bătea copilul, crezând că, deși în acea zi nu merita, o făcea în avans pentru data viitoare. Purtarea aceasta l-a învățat pe băiat un lucru: nu-i mai ieșea în cale tatălui său.

Odată cu nașterea lui Isabelle, totul s-a schimbat. Mămica nu mai era, iar tăticul parcă nici el, fiind prea ocupat cu micuța Isabelle pentru a mai da atenție țipetelor isterice ale servitoarelor despre șoareci fripți împreună cu mâncarea de duminică sau despre ace înfipțe în săpun. Charlie era liber să facă ce voia, iar ce-l pasiona era să scoată scânduri din vârful scării ce ducea în pod și să vadă cum servitoarele se rostogoleau și își rupeau gleznel.

Missus putea să-l certe, dar ea era doar Missus, iar în această viață nouă și liberă, el putea să schilodească și să rănească pe oricine, după placul inimii, știind că nu va fi pedepsit. Un comportament consecvent al adulților face bine copiilor, iar neglijența consecventă i se potrivea băiatului, pentru că în primii lui ani de semiorfan, Charlie Angelfield era fericit cât era ziua de lungă.

Adorația lui George Angelfield pentru fiica lui a depășit toate încercările la care un copil îl poate supune pe părintele său. Când a început să vorbească, a descoperit că era talentată și precocă, un adevărat oracol, și a început s-o consulte în toate, până ce întreaga casă a ajuns să fie condusă de toanele unui copil de trei ani.

Aveau rareori musafiri și, pentru că situația decăzuse de la excentricitate la haos, nu mai venea aproape nimeni. Apoi servitorii au început să se plângă între ei. Majordomul plecase înainte ca fetița să împlinească doi ani. Bucătăreasa a mai suportat un an orele neregulate de masă ale copilului, apoi a venit ziua când și ea și-a văzut de drum. Când a plecat, a luat-o cu ea și pe fata de la bucătărie, iar în cele din urmă a căzut pe umerii lui Missus să ducă prăjiturile și gemul la orele cele mai ciudate. Servitoarele susțineau că nu au nicio obligație să se ocupe de treburile grele ale casei: în mod deloc nefiresc, credeau că salariile lor mici nu compensau tăieturile și vânătăile, gleznel luxate și durerile de stomac pe care le sufereau din cauza experimentelor sadice ale lui Charlie. Ele au plecat și au fost înlocuite de mai multe ajutoare temporare. În cele

din urmă, chiar și acestea au dispărut în ceață.

Când Isabelle a împlinit cinci ani, la moșie mai erau doar George Angelfield, cei doi copii, Missus, grădinarul și pădurarul. Câinele murise, iar pisicile, temându-se de Charlie, stăteau pe afară, ascunzându-se în șopronul din grădină când vremea se răcea.

Chiar dacă George Angelfield și-a dat seama de singurătatea lor, de reducerea personalului, nu i-a părut rău. O avea pe Isabelle: era fericit.

Dacă îi lipseau cuiva servitorii, acela era Charlie. Fără ei nu mai avea subiecte pentru experimente. Căutând în jur pe cineva vulnerabil, ochii i-au căzut, după cum era de așteptat, pe sora lui.

Nu-și putea permite s-o facă să plângă în prezența tatălui său și, pentru că rareori erau despărțiți, Charlie avea o problemă. Cum s-o ia cu el?

Păcălind-o. Șoptindu-i la ureche promisiuni despre magie și surprize. Charlie a ademenit-o pe Isabelle afară, de-a lungul grădinii în paragină, printre răsadurile largi, prin grădina ornamentală, de-a lungul aleii cu mesteceni și către pădure. Acolo era un loc pe care îl știa Charlie. O ruină veche, umedă și fără ferestre, un loc bun pentru secrete.

Ceea ce căuta Charlie era o victimă, iar sora lui, mergând în spate, mai mică, mai necoaptă și mai slabă, era perfectă. Dar ea era ciudată și totodată isteată, iar lucrurile nu s-au întâmplat chiar așa cum plănuise el.

Charlie a ridicat mâneca surorii lui și a înfipt o bucată de sârmă ruginită drept în brațul ei cel alb. Ea s-a uitat la mărgeluțele roșii de sânge care-i curgeau pe pielea lividă, apoi l-a privit. Ochii ei verzi erau plini de uimire și de oarecare plăcere. Când a întins mâna după sârmă, el i-a dat-o imediat. Ea și-a tras cealaltă mâneacă, și-a înțepat pielea și a înfipt sârma cu grijă, adânc până la încheietură. Tăietura ei a fost mai adâncă, iar sângele a țâșnit imediat și a început să

gâlgaie. A scos un oftat de mulțumire pe când se uita la rană și apoi și-a lins sângele cald. După aceea i-a dat înapoi sârma și i-a făcut semn să-și ridice și el mâneca.

Charlie era uimit. Dar și-a înfipt sârma în braț, pentru că așa voia ea, și a râs, în ciuda durerii.

În locul unei victime, Charlie găsisse un partener redutabil.

Viața a continuat pentru familia Angelfield fără petreceri, fără partide de vânatoare, fără servitoare și fără majoritatea lucrurilor pe care oamenii de nivelul lor social le aveau în zilele acelea. Au întors spatele vecinilor, și-au închiriat domeniul și au început să depindă de bunăvoința și cinstea lui Missus și ale grădinarului pentru legăturile zilnice cu lumea care le erau necesare pentru supraviețuire.

George Angelfield a uitat lumea și, un timp, lumea a uitat de el. Însă apoi oamenii și-au adus aminte. Bani au fost la mijloc.

Mai erau case importante în vecinătate. Alte familii, mai mult sau mai puțin aristocrate. Unul dintre moșierii vecini avea mare grijă de banii săi. Căuta cele mai bune sfaturi, investea sume mari acolo unde se profila câștig sigur și risca sume mici acolo unde exista posibilitatea unei pierderi, dar și profitul în caz de succes era mare. A pierdut sume însemnate. A avut câștiguri moderate sau mici. A ajuns la ananghie. Mai mult, avea un fiu leneș și risipitor și o fată cu ochi bulbucați și glezne groase. Ceva trebuia făcut.

George Angelfield nu vedea niciodată pe nimeni, așa că nu primea niciodată ponturi financiare. Când avocatul îi trimitea sfaturi le ignora, iar când banca îi trimitea scrisori nu le răspundea. În consecință, averea Angelfield, în loc să fie risipită în diverse afaceri, stătea în seiful din bancă și se înmulțea.

Banii vorbesc. Vestea s-a aflat curând.

— Nu-i așa că George Angelfield are un fiu? a întrebat soția

vecinului aproape falit. Câți ani să aibă acum? Douăzeci și șase?

Și, dacă fiul nu se potrivea pentru Sybilla, atunci poate fata pentru Roland, se gândea ea. Trebuie să fi ajuns deja la vârsta măritişului. Și se știe că tatăl îi va da o zestre: n-o să vină cu mâna goală.

— Frumoasă vreme pentru picnic, a spus ea, iar soțul, ca orice soț, n-a înțeles aluzia.

Invitația a zăcut două săptămâni pe pervazul ferestrei din salon și ar fi rămas acolo până când soarele decolora cerneala, dacă n-ar fi găsit-o Isabelle. Într-o după-amiază, neștiind ce să facă, a coborât scările, pufăind de plictiseală, a luat scrisoarea și a deschis-o.

— Ce-i aia? a întrebat Charlie.

— O invitație, a spus ea. La un picnic.

Un picnic? Mîntea lui Charlie încercă să pătrundă sensul cuvintelor. Imposibil. Dădu din umeri și uită tot.

Isabelle se ridică și se îndreptă spre ușă.

— Unde te duci?

— În camera mea.

Charlie dori s-o însoțească, dar ea îl opri.

— Lasă-mă-n pace, spuse. N-am chef.

El se văită, o prinse de păr și își plimbă degetele pe ceafa ei, găsind vânățiile pe care i le făcuse data trecută. Dar ea se smulse de lângă el, fugi sus și încuie ușa.

O oră mai târziu, o auzi coborând și se repezi către ușă.

— Vino cu mine în bibliotecă, o rugă.

— Nu.

— Atunci hai în parcul cu căprioare.

— Nu.

Remarcă faptul că își schimbase hainele.

— De ce te-ai îmbrăcat așa? spuse el. Arăți ridicol!

Purta o rochie de vară care fusese a mamei ei, făcută dintr-un

material alb, vaporos și garnisit cu verde. În locul pantofilor de tenis obișnuiți, cu șireturi încrucișate, purta o pereche de sandale de satin verde cu un număr mai mare – de asemenea, fuseseră ale mamei ei – și își prinsese o floare în păr cu o agrafă. Se dăduse cu ruj.

Charlie se întristă.

— Unde te duci? întrebă el.

— La picnic.

O înșfacă de braț, o ținu strâns și o trase în bibliotecă.

— Nu!

O trase și mai tare.

Ea șuieră:

— Charlie, am spus *nu*!

Îi dădu drumul. Când spunea nu în felul ăsta, știa că trebuie să înceteze. Descoperise asta în trecut. Putea să fie supărată zile întregi.

Ea îi întoarse spatele și deschise ușa din față.

Furios la culme, Charlie căută ceva bun de distrus. Dar deja spărsese tot ce putea fi spart. Lucrurile rămase întregi l-ar fi rănit prea tare. Strânse din pumni; o urmă pe Isabelle afară și merse la picnic.

Tinerii de pe malul lacului erau o priveliște frumoasă de la distanță: băieții în costume de vară, iar fetele cu rochii albe. Paharele pe care le țineau în mână erau pline parcă de aur lichid și iarba de sub picioare era îndeajuns de moale ca să mergi desculț. De fapt, musafirii de la picnic transpirau pe sub hainele elegante, șampania era caldă și, dacă cineva s-ar fi gândit să-și scoată pantofii, ar fi călcat printre excremente de găscă. Totuși erau dornici să se prefacă veseli, în speranța că ceea ce își imaginau se va transforma în realitate.

Un tânăr de pe margine observă mișcare pe alee. O fată în haine ciudate însoțită de un bărbat greoi. Aveau ceva cu totul neobișnuit.

Nu răspunse la gluma prietenului său; acesta vru să vadă ce îi captase atenția și tăcu la rândul lui. Un grup de femei tinere, etern preocupate de ce făceau bărbații, chiar și atunci când aceștia erau în spatele lor, se întoarseră să vadă ce anume cauzase tăcerea aceea subită. Efectul se propagă din om în om, până când tot grupul se întoarse spre nou-veniți și, văzându-i, încremeni.

Isabelle pășea pe pajiștea largă.

Se apropie de grup. Mulțimea se dădu la o parte în fața ei așa cum marea se deschisese pentru Moise, iar ea merse drept prin mijlocul invitațiilor până la marginea lacului. Se opri pe o piatră lată care ieșea din apă. Cineva veni spre ea cu un pahar și o sticlă, dar ea le dădu la o parte. Soarele strălucea, fusese o plimbare lungă și avea nevoie de mai mult decât șampanie ca să se răcorească.

Își scoase pantofii, îi atârână într-un copac și, cu brațele larg desfăcute, se aruncă în apă.

Mulțimea își ținu răsufierea, iar atunci când apărură la suprafață, cu apa poleindu-i trupul, ca în a doua naștere a lui Venus, rămaseră de tot fără grai.

Ani mai târziu, oamenii și-au adus aminte și de această scufundare, după ce a plecat de acasă a doua oară. Și-au adus aminte și au clătinat din cap, cu un amestec de milă și dezaprobare. Fata fusese mereu ciudată. Dar în ziua aceea totul a fost pus pe seama veseliei, iar oamenii i-au fost recunoscători. Isabelle reușise de una singură să anime petrecerea.

Unul dintre tineri, cel mai curajos, cu păr blond și răs zgomotos, își aruncă pantofii din picioare, își scoase cravata și sări în lac împreună cu ea. Trei dintre prietenii săi l-au urmat. În curând, toți bărbații tineri erau în apă, scufundându-se, strigându-se între ei, țipând și întrecându-se la înot.

Fetele și-au dat seama pe loc că era un singur lucru de făcut. Și-au agățat sandalele în copaci, cu o mină veselă, și au sărit în apă, cu

mici țipete pe care le doreau neajutorate, încercând din răspuțeri să nu-și ude părul.

Eforturile lor au fost în zadar. Bărbații nu aveau ochi decât pentru Isabelle.

Charlie nu a urmat-o pe sora lui în apă. A stat deoparte și a privit. Cu părul lui roșu și tenul palid, prefera aventurile în interiorul conacului și vremea ploioasă. Fața i se îmbujorase de la soare și ochii îl înțepau, în timp ce sudoarea de pe frunte i se scurgea printre gene. Dar nu clipea. Nu putea să-și ia ochii de la Isabelle.

După câte ore a fost din nou singur cu ea? Parcă o eternitate. Înveselit de prezența Isabellei, picnicul a durat mai mult decât se așteptaseră și totuși musafirilor li s-a părut că trecuse ca un vis și ar fi rămas cu toții încă mult și bine. Petrecerea s-a terminat cu gândul îmbietor că vor urma alte picnicuri, cu multe promisiuni și sărutări umede.

Când Charlie s-a apropiat de ea, Isabelle purta haina unui tânăr pe umeri și făcea din proprietarul ei ce voia. O fată se tot ținea după ei, nesigură dacă prezența sa era sau nu dorită. Grăsuță, comună și feminină, se asemena atât de tare cu tânărul, încât era clar că e sora lui.

— Vino, îi spuse Charlie aspru surorii sale.

— Atât de repede? Am crezut că mergem la plimbare. Cu Roland și Sybilla.

Îi zâmbi grațios surorii lui Roland, iar Sybilla, uimită de blândețea ei neașteptată, îi zâmbi și ea.

Charlie putea să se impună în fața Isabellei acasă – uneori –, brutalizând-o, dar în public nu îndrăznea, așa că se stăpâni.

Ce s-a întâmplat în timpul acelei plimbări? Nu au fost martori la evenimentele din pădure. Grație lipsei martorilor, nu au apărut nici bârfe. Cel puțin, nu la început. Dar nu trebuia să fii un geniu ca să înțelegi, din întâmplările ulterioare, ce s-a întâmplat sub

baldachinul pădurii în seara aceea de vară.

Probabil că totul a fost cam așa:

Isabelle a găsit un pretext ca să-i îndepărteze pe bărbați. „Pantofii mei! I-am lăsat în copac!” Apoi l-a trimis pe Roland să-i caute, și pe Charlie să ia șalul Sybillei sau vreun alt obiect.

Fetele s-au așezat pe pământul moale. În lipsa bărbaților, au așteptat în întunericul ce creștea, amețite de șampanie, trăgându-și sufletul sub razele muribunde ale soarelui, ce anunțau un întuneric și mai dens, al pădurii și al nopții. Căldura corpurilor a început să le usuce hainele ude și, pe când materialul se usca, acesta se desprindea de piele și le gădila ușor.

Isabelle știa ce vrea. Să fie singură cu Roland. Dar, ca să poată face asta, trebuia să scape de fratele ei.

A început să vorbească, în timp ce amândouă se sprijineau de un copac.

— Și cine e admiratorul tău?

— Nu am un admirator, mărturisi Sybilla.

— Dar ar trebui!

Isabelle se rostogoli pe o parte, luă frunza cărnoasă a unei ferigi și și-o trecu peste buze. Apoi o trecu peste buzele tovarășei sale.

— Gădilă... murmură Sybilla.

Isabelle repetă gestul. Sybilla zâmbi, cu ochii pe jumătate închiși, și nu o opri atunci când Isabelle îi mângâie gâtul cu frunza catifelată și coborî ușor, insistând pe forma sânilor. Sybilla scoase un chicotit înfundat.

Când frunza ajunsese la talie și mai jos, Sybilla deschise ochii.

— Te-ai oprit, oftă ea.

— Nu-i adevărat, spuse Isabelle. Numai că nu simți nimic prin rochie.

Ridică poalele rochiei Sybillei și plimbă frunza de-a lungul gleznelor ei.

— E mai bine-așa?

Sybilla închise din nou ochii.

De la glezna destul de groasă, frunza cea verde urcă spre un genunchi cărnos. Un geamăt înfundat ieși de pe buzele Sybillei, deși ea nu se mișcă nici când feriga ajunsese la pulpe sau când Isabelle își puse în locul frunzei propriile degete moi.

Ochii ageri ai Isabellei priviseră tot timpul fața fetei mai în vârstă, iar în momentul când genele acesteia începură să tremure, își retrase mâna.

— Evident, spuse ea rece, ai nevoie de un admirator.

Sybilla, trezită brusc din visare, nu înțelese.

— Pentru gădilat, explică Isabelle. E mult mai bine cu un admirator.

Și, când Sybilla o întrebă pe noua ei prietenă: „De unde știi?“, Isabelle răspunse simplu: „De la Charlie“.

Când băieții se întoarseră, cu pantofii și șalul în mână, Isabelle își atinsese scopul. Sybilla, cu rochia și combinezonul în oarecare dezordine, îl privea pe Charlie cu mult interes.

Charlie nu i-a luat în seamă privirile, atent la Isabelle.

— Te-ai gândit ce mult seamănă Isabelle cu Sybilla? spuse Isabelle într-o doară. Charlie o privea fix. Cum sună numele, vreau să spun. Aproape că le putem schimba între noi, nu-i așa? Îi aruncă o privire pătrunzătoare fratelui ei, forțându-l să înțeleagă. Roland și cu mine o să ne mai plimbăm puțin. Dar Sybilla este obosită. Stai cu ea.

Isabelle îl luă pe Roland de braț.

Charlie o privi pe Sybilla cu răceală, îi observă rochia șifonată. Ea îl privi cu ochii mari și gura întredeschisă.

Când Charlie se întoarse spre Isabelle, ea plecase deja. Numai râsul se auzea din întuneric, râsul ei și vocea monotonă a lui Roland. O va avea din nou, mai târziu. O va avea. Isabelle va plăti pentru

asta de nenumărate ori.

Între timp, trebuia să-și consume sentimentele.

Se întoarce spre Sybilla.

Au fost multe picnicuri în vara aceea. Iar pentru Charlie au fost multe Sybille. Dar pentru Isabelle a fost doar un Roland. În fiecare zi dispărea de lângă Charlie, îi scăpa printre degete și fugea pe bicicletă. Charlie nu a aflat niciodată unde se întâlneau cei doi, era prea greoi ca s-o urmărească atunci când ea fugea. Roțile bicicletei se învârteau nebunește, părul îi flutura pe spate. Uneori nu se întorcea decât la căderea întunericului, alteori nici atunci. Când o certa, ea râdea și îi întorcea spatele, ca și cum el nici nu era acolo. A încercat s-o rănească, s-o schilodească, dar cum ea îi scăpa mereu printre degete, alunecând ca apa, el își dădu seama cât de mult depinseseră jocurile lor de dorința ei. Oricât de mare era puterea lui, viteza și istețimea ei făceau să-l întreacă. Era neputincios ca un mistreț înnebunit de o albină.

Din când în când, ceda rugăminților lui, împăciuitoare. O oră sau două se lăsa în voia lui, dându-i iluzia că se întorsese definitiv și că între ei totul era la fel ca întotdeauna. Dar *era o iluzie*, după cum află Charlie curând, iar absențele ei ce continuau după aceste scurte regăsiri erau din ce în ce mai chinuitoare.

Charlie își potolea durerea cu Sybillele lui. La început, sora lui făcea prezentările, apoi, devenind din ce în ce mai fascinată de Roland, Charlie a trebuit să se descurce singur. Nu avea subtilitatea surorii sale; a provocat un incident care ar fi putut deveni un scandal, iar Isabelle, supărată, i-a spus că, dacă așa dorea el să se comporte, atunci ar trebui să aleagă alt gen de femei. Renunță la fiicele de mici nobili în favoarea celor de fierari, fermieri și pădurari. El nu putea face diferența, iar lumii nu părea că-i pasă.

Deși erau dese, aceste momente de eliberare treceau repede.

Ochii măriți de spaimă, brațele lovite, coapsele însângerate îi dispăreau din memorie când termina cu ele. Nimic nu putea înlocui marea pasiune a vieții sale, dragostea pentru Isabelle.

Într-o dimineață, la sfârșitul verii, Isabelle a întors paginile albe din jurnalul ei în sertar, numărând zilele, gânditoare. După ce s-a hotărât, a coborât în biroul tatălui său.

El a ridicat capul.

— Isabelle!

Se bucura s-o vadă. De când se obișnuise să plece de acasă, era și mai recunoscător când venea să-l caute astfel.

— Tăticul meu scump!

Îi zâmbi. El îi văzu sclipirea din ochi.

— S-a-ntâmplat ceva?

Ochii ei se îndreptară spre un colț al tavanului și ea zâmbi. Fără să-și mute privirea din colțul acela întunecat, îi spuse că pleacă.

La început, el nu înțelese. Apoi simți sângele zbătându-i-se în tâmpile. Privirea i se încețoșă. Închise ochii, dar în mintea lui parcă erupeau vulcani, se ciocneau meteoriți, se produceau explozii. Când tensiunea a scăzut și mintea i-a fost cuprinsă de o tăcere dezolantă, a deschis ochii.

Ce făcuse?

În mâna lui era un smoc de păr, de care atârna o bucată de piele sângerândă. Isabelle era acolo, cu spatele la ușă, cu mâinile la spate. Unul dintre frumoșii ei ochi verzi era injectat; un obraz era roșu și puțin umflat. Sângele îi șiroia pe frunte și îi curgea pe tâmpile.

A fost îngrozit de sine însuși și de ea. Se întoarse cu spatele în tăcere, iar ea ieși din cameră.

El a înțepenit pe scaun ore întregi, răsucind șuvița de păr roșcat în mână, învârtind-o și-nvârtind-o, din ce în ce mai strâns, până când i s-a lipit de piele și era atât de încâlcită, că n-a mai putut-o

desface. Iar în cele din urmă, când durerea a ajuns la apogeu, și în carne, și în suflet, a plâns.

Charlie lipsise în ziua aceea și s-a întors la miezul nopții. Găsind camera Isabellei goală, a rătăcit ca un nebun prin casă, presimțind că se întâmplase un dezastru. Negăsindu-și sora, se duse în biroul tatălui său. O singură privire aruncată asupra chipului său palid i-a spus tot. Tatăl și fiul s-au uitat unul la altul, dar faptul că împărțeau aceeași pierdere nu i-a legat. Nu mai puteau face nimic unul pentru altul.

În camera lui, Charlie s-a așezat pe scaunul de lângă fereastră și a rămas acolo ore în șir, o siluetă proiectată pe fundalul lunii. La un moment dat, a deschis sertarul, a scos pușca pe care o avea de la un braconier și, de două sau de trei ori, a ridicat-o la tâmplă. De fiecare dată însă a lăsat-o să-i cadă în poală.

La patru dimineața, a pus arma deoparte și a luat în schimb acul lung pe care îl furase din coșulețul de lucru al menajerei, cu zece ani în urmă, și-a dat jos șoseta și s-a înțepat adânc. Umerii i-au tresărit, dar mâna lui a fost sigură pe când își scrijelea pe tibie un singur cuvânt: Isabelle.

Isabelle plecase de mult. Se întorsese în camera ei doar pentru câteva clipe și o părăsise din nou, coborând pe treptele din spate de la bucătărie. Aici o îmbrățișase pe Missus într-un fel ciudat, care nu i se potrivea, și apoi se strecurase pe ușa din spate, fășnind prin grădina de la bucătărie spre poarta ce închidea un zid de piatră. Vederea lui Missus slăbise de mult timp, dar avea darul de a judeca mișcările oamenilor prin vibrațiile din aer și a avut impresia că Isabelle ezitase câteva clipe, înainte de a închide poarta grădinii după ea.

Când George Angelfield și-a dat seama că Isabelle plecase de tot, s-a dus în bibliotecă și a încuiat ușa. Nu primea nici mâncare, nici vizitatori. Doar vicarul și doctorul mai veneau să-l vadă și amândoi

erau respinși imediat. „Spune Dumnezeuului tău să se ducă naibii!” și „Nu puteți lăsa un animal rănit să moară în pace?” era ceea ce primeau ca întâmpinare.

Câteva zile mai târziu, s-au întors și au cerut grădinarului să spargă ușa. George Angelfield era mort. Un consult rapid a stabilit că omul murise de septicemie, cauzată de smocul de păr adânc înfipt în carnea inelarului.

Charlie nu murise, deși nu înțelegea de ce. Rătăcea prin casă. Făcuse o dâră de pași prin praf și o urma în fiecare zi, începând de la etaj și până jos. Dormitoarele din pod, nefolosite de mulți ani, camerele servitorilor, camerele familiei, biblioteca, biroul, camera de muzică, salonul, bucătăriile. Era o căutare neobosită, nesfârșită, fără speranță. Noaptea bântuia pe-afară, picioarele purtându-l mereu înainte, înainte, înainte. Tot timpul atingea acul menajerei din buzunar. Vârfurile degetelor îi erau zdrelite și sângerau. Îi era dor de Isabelle.

Charlie și-a petrecut astfel lunile septembrie, octombrie, noiembrie, decembrie, ianuarie și februarie, iar la începutul lui martie, Isabelle s-a întors.

Charlie era în bucătărie, urmându-și pașii prin praf, când a auzit zgomotul unui vehicul apropiindu-se de casă. Încruntându-se, merse la fereastră. Nu dorea musafiri.

O siluetă cunoscută a coborât din mașină – și inima i s-a zbătut în piept.

A zburat la ușă, pe trepte, la mașină, într-o clipită, și *Isabelle era acolo*.

O privi.

Isabelle râse.

— Uite, spuse ea, ia asta. Și i-a dat un pachet greu, înfășurat în pânză. S-a întins până în spatele mașinii și a luat ceva. Și asta. El a îndesat supus pachetele sub braț. Acum, ce vreau cel mai mult pe

lume e o porție mare de coniac.

Uluit, Charlie o urmă pe Isabelle în casă și apoi în birou. Ea se îndreptă spre dulapul cu băuturi și scoase pahare și o sticlă. Își turnă o porție mare în pahar și o bău pe nerăsuflăte, dezvăluindu-și albeața gâtului, apoi își umplu din nou paharul și încă unul, pentru fratele ei. El stătea acolo, nemișcat și mut, cu pachetele strâns înfășurate în brațe. Râsul Isabellei îi răsuna din nou în urechi și i se părea că se află prea aproape de un clopot imens de biserică. Inima începu să-i palpite și ochii i se umplură de lacrimi.

— Pune pachetele jos, porunci Isabelle. Voi ține un toast. El luă paharul și inhală aburii alcoolului. Pentru viitor! înghiți coniacul dintr-o sorbitură și tuși din cauza gustului neobișnuit.

— Nici nu te-ai uitat la ele, nu-i așa? întrebă ea.

El se încruntă.

— Privește.

Isabelle se întoarse spre pachetele pe care le așezase pe masa din birou, înlătură pânza și se dădu la o parte. Încet, el a întors capul și s-a uitat. Pachetele erau bebeluși. Doi bebeluși. Gemeni. Clipi buimăcit. Înțelegea vag că trebuie să dea un răspuns, dar nu știa ce să spună sau ce să facă.

— Oh, Charlie, *trezește-te*, pentru Dumnezeu!

Sora lui îi luă amândouă mâinile și îl trase într-un dans nebunesc prin cameră. Îl roti de jur-împrejur până când amețeala începu să-i limpezească mintea, iar atunci când se opriră, ea îi luă fața în mâini și îi vorbi.

— Roland a murit, Charlie. Am rămas numai noi doi acum. Înțelegi?

El aprobă din cap.

— Bun. Unde e tata?

Când Charlie i-a spus ce s-a întâmplat, ea a făcut o criză de isterie. Missus, care era în bucătărie, s-a speriat de țipetele ascuțite.

Au pus-o în pat în vechea ei cameră și când, în sfârșit, s-a liniștit, a întrebat-o:

— Copilașii – cum se numesc?

— March, a răspuns Isabelle.

Dar Missus știa asta. Auzise zvonurile despre căsătorie cu câteva luni înainte, ca și vestea nașterii (nu avea nevoie să numere lunile pe degete, dar o făcuse și strânsese din buze). Știa despre moartea lui Roland, de pneumonie, în urmă cu câteva săptămâni; știa de asemenea cum bătrânii, doamna și domnul March, distruși de moartea singurului lor fiu și jigniți de nepăsarea totală a nurorii, le goniseră pe Isabelle și pe copile, vrând să sufere în singurătate.

— Numele de botez care sunt?

— Adeline și Emmeline, spuse Isabelle somnoroasă.

— Și cum le deosebești?

Dar fetița-văduvă dormea deja. Și cum visa ea în vechiul ei pat, fuga de acasă și soțul ei erau deja uitați, iar numele de fată recăpătat. Dimineța, când s-a trezit, căsătoria ei părea că nici nu avusese loc, iar pe copii nu îi considera ca fiind ai ei – nu avea niciun pic de simț matern –, ci doar niște duhuri ale casei.

Și bebelușii dormeau. În bucătărie, Missus și grădinarul se aplecaseră deasupra fețelor micuțe și palide și vorbeau în șoaptă.

— Care-i care? întrebă el.

— Habar n-am.

Stăteau de-o parte și de alta a vechiului leagăn. Două rânduri de gene arcuite, două guri strânse, două capete fără păr. Apoi, unul dintre bebeluși a clipit ușor și a deschis un ochi, pe jumătate. Grădinarul și Missus și-au ținut răsuflarea. Dar ochiul s-a închis și copila a adormit la loc.

— Acea poate fi Adeline, a șoptit menajera. A luat un prosop în dungii dintr-un sertar și a rupt două fâșii. Le-a întins pe lungime, a legat-o pe cea roșie de încheietura mâinii copilului care se mișcase,

iar pe cea albă de încheietura celuiilalt.

Missus și grădinarul, fiecare cu o mână pe leagăn, au tăcut până când ea i-a aruncat o privire bucuroasă și tandră și a vorbit din nou:

— Doi copii... Ce zici, Dig? La vârsta noastră!

Când și-a luat ochii de la copii, el a văzut lacrimile care îi aburiseră ochii rotunzi, căprui.

Mâna lui aspră s-a întins peste leagăn. Ea și-a șters lacrimile prostesti și, zâmbind, și-a pus mâna grăsuță și mică într-a lui. El a simțit rouă ochilor ei umezindu-i degetele.

Sub arcada mâinilor înlănțuite, sub privirile lor tremurătoare, bebelușii visau.

*

Era târziu când am terminat de transcris povestea Isabellei și a lui Charlie. Cerul era întunecat și toată casa dormea, întreaga după-amiază, seară și o parte din noapte stătusem aplecată deasupra mesei de scris, povestea luând diferite chipuri în mintea mea, în timp ce creionul lăsa în urmă rând după rând, ascultându-mi dictarea. Paginile erau scrise în întregime: revărsarea de cuvinte a domnișoarei Winter. Din când în când, mâna se muta la stânga și scrijeleam un comentariu pe margine, acolo unde tonul vocii sau un gest păreau să spună mai mult decât cuvintele.

Am întors ultima foaie de hârtie, am pus creionul jos și mi-am dezmoțit degetele care mă înțepau. Ore întregi vocea domnișoarei Winter invocase o altă lume, înviind morții pentru mine, iar eu nu văzusem decât spectacolul de marionete pe care îl creaseră cuvintele ei. Dar când vocea ei a încetat să-mi răsună în minte, imaginea a rămas și mi-am amintit de motanul cenușiu care apăruse, ca printr-o vrajă, în poala ei. Stătea cuminte la mângâiat, privindu-mă fix cu ochii lui rotunzi, galbeni. Poate mi-a văzut fantoma, poate mi-a înțeles secretele, cert e că nu a părut deloc deranjat, doar a clipit și a continuat să se uite nepăsător.

- Cum îl cheamă? am întrebat.
— Shadow¹, a răspuns ea absent.

După aceea, în sfârșit, m-am culcat, am stins lumina și am închis ochii. Simțeam încă locul de pe deget unde creionul îmi lăsase o urmă în piele. Umărul drept încă mi-era amorțit din cauza scrisului. Chiar dacă era întuneric și țineam ochii închiși, vedeam tot foaia de hârtie, rândurile scrise de mine, cu margini largi. Marginea din dreapta mi-a atras atenția. Neîntinată, virgină, lucea albă și îmi rănea privirea. Era coloana pe care urma să-mi notez propriile comentarii, remarci și întrebări.

În întuneric, degetele mele au apucat un creion invizibil și au început să scrie repede răspunsuri la întrebările care mă frământau. M-am întrebat despre tatuajul secret pe care îl purta Charlie, numele surorii sale scrijelit pe os. Cât rezistase inscripția? Putea un os să se regenereze? Sau încă mai avea tatuajul când murise? în sicriu, sub pământ, pe când carnea de pe oase îi putrezea, fusese numele Isabelle dezvăluit întunericului? Roland March, soțul mort, uitat atât de repede... Isabelle și Charlie. Charlie și Isabelle. Cine era tatăl gemenelor? Dincolo de gânduri, am revăzut cicatricea din palma domnișoarei Winter. Litera Q scrisă în carne de om.

Pe măsură ce-mi scriam întrebările, marginea a început să crească. Hârtia strălucea. Umflându-se, m-a învăluit până când am înțeles, incitată și uimită, că sunt prizoniera foii de hârtie, mă aflu în interiorul alb al poveștii înseși. Plutind, am rătăcit toată noaptea prin povestea domnișoarei Winter, examinându-i conținutul, măsurându-i contururile și, încet și pe vârfuri, la hotare, trăgând cu ochiul la secretele de dincolo.

---

¹ *Umbră*, în lb. engleză. (N.tr.)

Grădini

M-am trezit devreme. Prea devreme. Fragmente dintr-o melodie îmi vibrau în minte. Cu mai mult de-o oră de așteptat până ce Judith avea să-mi aducă micul dejun, mi-am pregătit singură o ceașcă de cacao, am băut-o fierbinte și am ieșit.

Grădina domnișoarei Winter era uimitoare. Însăși mărimea ei te copleșea. Ce crezusem la început că este hotarul grădinii – gardul de tisă de pe cealaltă latură a răsadurilor – era doar un fel de zid interior, care împărțea grădina în două. De fapt, grădina era împărțită în numeroase feluri. Existau garduri de păducel, de lemn-câinesc și de fag roșcat, ziduri de piatră acoperite de iederă, de clematite de iarnă sau de tulpinile dezgolite ale trandafirilor agățători, garduri de lemn, șlefuite cu grijă, sau sălcii ca niște cortine.

Mergând pe alei, am rătăcit dintr-o parte în alta, dar nu mi-am putut da seama care era ideea de ansamblu. Garduri vii dese se întindeau nesfârșite, iar uneori dădeau la iveală câte un pasaj diagonal, când erau privite dintr-o parte. Era ușor să te afunzi printre tufișuri și greu să mai ieși la suprafață. Fântânile și statuile pe care crezusem că le-am lăsat mult în urmă îmi reapăreau în față. Am petrecut mult timp stând nemișcată, privind uimită în jur, scuturând din cap. Natura construise singură un labirint și se hotărâse să mi se împotrivescă.

La un colț, am dat peste bărbatul cu barbă și tăcut care mă luase cu mașina de la gară.

— Mi se spune Maurice, s-a prezentat el pe un ton șovăielnic.

— Cum de nu vă pierdeți? am dorit să știu. Există vreo metodă?

— Doar obișnuința, spuse el, fără să-și ia ochii de la ce lucra. Stătea în genunchi pe o bucată de sol afânat, netezind-o și

bătătorind pământul la rădăcinile plantelor.

Îmi dădeam bine seama că lui Maurice nu-i plăcea prezența mea în grădină. Nu-mi păsa, fiind eu însămi o singuratică din fire. Însă am hotărât ca, de câte ori îl vedeam, s-o iau pe alee în direcția opusă și cred că și el făcea la fel, pentru că uneori, cu coada ochiului, îl zăream pe Maurice ieșind sau dând colțul. Astfel nu ne-am mai deranjat unul pe altul. Aveam destul spațiu ca să ne evităm fără probleme.

Mai târziu, în acea zi, m-am adus la domnișoara Winter și ea mi-a povestit mai multe despre personalul de la Angelfield.

*

Numele lui Missus era doamna Dunne, dar pentru copiii familiei ea fusese mereu Missus și părea că se aflase dintotdeauna în casă. Era o excepție: personalul venea și pleca repede de la Angelfield și, pentru că plecările erau mai dese decât sosirile, a venit și ziua când ea a rămas singura servitoare din casă. Teoretic era menajera, de fapt, făcea de toate. Lustruia oalele și făcea focul ca o servitoare; când se făcea ora mesei, ea era bucătăreasa, iar când trebuia să servească, era majordomul. Totuși, atunci când s-au născut gemenele, ea a început să îmbătrânească. Nu mai auzea bine, iar vederea îi slăbise; și, deși nu-i plăcea să recunoască, nu mai putea face prea multe.

Missus știa cum trebuie crescuți copiii: mese regulate, somn regulat, băi regulate. Isabelle și Charlie crescuseră foarte răsfățați, dar neglijăți în același timp, și o durea sufletul să vadă ce deveniseră. Faptul că nu le păsa de gemene era șansa ei, spera ca ele să se comporte altfel. Avea un plan. Chiar sub ochii lor, în mijlocul haosului, dorea să crească două fetițe normale, obișnuite. Trei mese bune pe zi, culcat la ora șase, mers la biserică duminica.

Dar a fost mai greu decât credea.

Totul a început cu bătaia. Adeline o lovea pe sora ei, dându-i

pumni și picioare, trăgând-o de păr și lovind-o oriunde putea. O urmărea pe sora ei întorcând cărbunii aprinși cu cleștele de pe vatră și, când o prindea, apăsa bucățelele încinse pe brațele albe ale Emmelinei. Missus nici nu știa ce o îngrijorează mai tare: firea hotărâtă și nemiloasă a Adelinei sau firea mereu supusă a Emmelinei. Deși o ruga pe sora ei să n-o mai chinuie, Emmeline nu se răzbuna niciodată. În schimb lăsa capul în jos, supusă, și aștepta loviturile care îi cădeau pe umeri. Menajera nu o văzuse niciodată pe Emmeline ridicând mâna la Adeline. Avea bunătatea a doi copii în ea, iar Adeline avea răutatea lor. Missus s-a gândit că într-un fel așa și trebuia.

Apoi a apărut problema mâncării. Adesea, la ora mesei, copiii nu erau de găsit. Emmeline adora să mănânce, dar plăcerea ei de a mânca nu se regăsea în respectarea orelor de masă. Foamea ei nu se putea conforma la trei mese pe zi; era o stare capricioasă și lacomă. I se făcea foame de zece, douăzeci, cincizeci de ori pe zi, cerând imperativ de mâncare și, după ce se sătura cu câteva înghițituri, pleca și nu mai dădea doi bani pe hrană. Corpul durdului al Emmelinei se menținea astfel grație buzunarului mereu plin cu pâine și stafide, o gustare ambulată din care lua ori de câte ori îi venea chef. Venea la masă doar pentru a-și umple buzunarele, înainte de-a pleca să se joace lângă foc sau să zacă undeva pe câmp.

Sora ei, Adeline, era diferită. Era foarte slabă. Avea genunchii și umerii ascuțiți. Nimeni nu știa de unde își lua combustibilul. Mesele nu-i plăceau. Nimeni nu o văzuse mâncând: ca un *perpetuum mobile*, ea era un circuit închis care se hrănea cu energia produsă de o sursă internă miraculoasă. Dar roțile care se învârt perpetuu sunt o legendă, iar când Missus a observat că, dimineața, farfuria pe care înainte fusese o felie de jambon sau o bucată de pâine era goală, și-a dat seama unde dispăruseră și a oftat. De ce nu puteau fetele ei să mănânce din farfurie ca niște copii normali?

Poate s-ar fi descurcat mai bine dac-ar fi fost mai tânără. Sau dac-ar fi avut în grijă doar o fată, și nu două. Dar sângele Angelfield avea o compoziție pe care nici mâncarea pentru copii și nici disciplina nu puteau s-o schimbe. Ea nu dorea s-o afle; n-a vrut să bage de seamă mult timp, dar în cele din urmă a înțeles. Gemenele erau ciudate, fără îndoială. Totul era straniu la ele, până-n străfunduri.

Felul în care vorbeau, de exemplu. Le vedea pe fereastra de la bucătărie, două siluete palide care își mișcau buzele întruna. Când se apropiau de casă, auzea frânturi de vorbă. Și apoi intrau în casă. Tăcute. „Vorbiți”, le spunea ea. Dar ea surzea și ele erau timide, vorbitul îl țineau doar pentru ele. „Nu vorbi prostii”, îi zicea lui Dig, când acesta o avertiza că fetele nu vorbesc normal. „Nu le poți opri când se pornesc.”

Și-a dat seama de situație într-o zi de iarnă. Amândouă fetele erau înăuntru; Adeline fusese convinsă de Emmeline să rămână la căldură lângă foc, la adăpost de ploaie. De obicei, Missus vedea totul în ceață; în ziua aceea, privirea i s-a limpezit ca prin minune și auzul i s-a ascuțit, iar trecând prin fața ușii salonului, a auzit un zgomot și s-a oprit. Sunetele zburau prin cameră ca la un meci de tenis; sunete care le făceau să zâmbească, să râdă sau să-și arunce priviri răutăcioase. Vocile creșteau, devenind țipete, sau descreșteau până deveneau șoapte. De la depărtare părea gânguritul voios, inocent al unor copii obișnuiți. Dar ea s-a întristat. Nu mai auzise niciodată un asemenea limbaj. Nu era nici engleză și nici franceza cu care se obișnuise pe când Mathilde a lui George trăia și pe care Charlie încă o folosea cu Isabelle. John avea dreptate. Nu vorbeau cum trebuie.

Șocul a împietrit-o în ușă. Și, așa cum se întâmplă uneori, o revelație face loc alteia. Ceasul de pe polița șemineului a bătut și, ca întotdeauna, mecanismul de sub sticlă a lăsat să iasă o mică pasăre

din colivie, care se rotea o dată înainte de a intra la loc pe partea cealaltă. De îndată ce fetele au auzit primul sunet, au privit spre ceas. Două perechi de ochi verzi imenși s-au îndreptat, fără să clipească, spre pasărea care se mișca în interiorul ceasului, dând din aripi înainte și-napoi.

Nu era nimic rece sau neomenesc în ochii lor. Era felul în care copiii se uită la lucruri neînsuflețite care se mișcă. Dar lui Missus i-a înghețat sângele în vine. Pentru că exact așa se uitau și la ea, când le certa, le muștrulua sau le lăuda.

Nu-și dau seama că sunt vie, se gândi ea. Au impresia că numai ele trăiesc pe lume.

Grație bunătății ei, nu le-a urât în acea clipă. În schimb, i-a părut rău.

Cât de singure se simțeau... Foarte singure.

Și a plecat de lângă ușă, șovăind.

Din acea zi Missus a renunțat la iluzii. Mese și băi regulate, biserică duminica, doi copii drăguți și normali: toate aceste vise au dispărut. Avea doar o misiune de-acum. Să le știe în siguranță.

Cugetând asupra situației, i s-a părut că înțelege ce se întâmplă. Gemene, întotdeauna împreună, întotdeauna două. Dacă era firesc ca în lumea lor să fie două, cum le apăreau alți oameni care erau unul, și nu doi? Le apărem ca niște jumătăți, medită Missus. Și își aminti un cuvânt, un cuvânt care atunci sunase ciudat, ce se referea la oameni care pierduseră părți din ei. Amputați. Așa le apărem noi lor. Amputați.

Normale? Nu. Fetele nu au fost și nu vor fi niciodată normale. Dar, își făcu ea singură curaj, lucrurile fiind așa, gemenii fiind gemeni, poate că ciudățenia lor era *firească*.

Desigur că toți amputații tânjesc după un geamăn. Oamenii obișnuiți, singuri, își caută sufletul pereche, devin iubiți, se

căsătoresc. Chinuiți de faptul că sunt neterminați, încearcă să devină doi. Din punctul ăsta de vedere, Missus nu era cu nimic diferită. Avea jumătatea ei: pe John, grădinarul.

Nu erau un cuplu în sensul obișnuit al cuvântului. Nu erau căsătoriți, nu erau nici măcar iubiți. Cu aproape cincisprezece ani mai în vârstă decât el, ea nu era prea bătrână să-i fie mamă, dar era prea bătrână pentru o nevestă. Atunci când îl întâlneau, ea era la vârsta când nu se mai aștepta să se mărite. În timp ce el, un bărbat în floarea vârstei, spera să se însoare, dar cumva nu a făcut-o. Mai mult, mâncând împreună cu Missus, bând ceai cu ea în fiecare dimineață, stând la masa din bucătărie și gustând din mâncarea ei în fiecare seară, a renunțat la obiceiul de a căuta fete tinere. Cu un pic mai multă imaginație, ei ar fi putut depăși limitele speranțelor lor; ar fi putut să-și arate sentimentele adevărate: dragostea cea mai adâncă și mai respectuoasă. Într-un alt timp și o altă cultură, el ar fi putut s-o ceară de nevestă și ea ar fi putut să accepte. Cel puțin, cineva era liber să-și imagineze că într-o vineri seară, după porția de pește și cartofi, după prăjitura cu fructe și crema de ouă, ar fi putut s-o ia de mână – sau ea pe el – și ar fi mers împreună, în tăcere smerită, către unul sau altul dintre paturi. Dar nu s-au gândit la asta niciodată. Au devenit prieteni, în felul cuplurilor bătrâne căsătorite, și s-au bucurat de afecțiunea care îi așteaptă pe cei norocoși dincolo de pasiune, fără a trăi pasiunea propriu-zisă.

Numele lui era John Dig, Digence pentru cei care nu-l cunoșteau. Nefiind prea bun la carte, odată școala terminată (și repede, fiindcă nu făcuse prea mulți ani), el a renunțat să-și mai scrie ultimele litere ale numelui pentru a câștiga timp. Primele trei litere erau mai mult decât suficiente: nu spuneau ele cine era și ce făcea în viață, mai succint și mai potrivit decât numele său întreg? Așa că obișnuia să

se semneze John Dig, iar pentru copii el a devenit John-the-dig².

Era un om plin de culoare. Avea ochii albaștri ca niște bucăți de sticlă colorată în care se reflectă soarele. Părul alb îi creștea drept în vârful capului, ca plantele care caută soarele. Obrajii îi erau îmbujorați din cauza săpatului. Nimeni nu săpa ca el. Avea un fel special de a se ocupa de grădină, bazat pe fazele lunii: planta atunci când era lună plină, măsurând timpul după ciclurile ei. Seara, umplea hârtii întregi cu cifre, socotind când era cel mai potrivit moment pentru orice. Străbunicul său se ocupase tot de grădinărit și la fel bunicul și tatăl. Cunoștințele se transmiteau din generații.

Cei din familia lui John-the-dig fuseseră dintotdeauna grădinari la Angelfield. Pe vremuri, când casa avea un grădinar-șef și șapte ajutoare, străbunicul său dezgropase un răsad de gard viu de sub fereastră și, ca să nu se piardă, îl tăiasă în mai mulți lăstari de câțiva centimetri. I-a crescut într-un răsad special și, când au ajuns de zece centimetri, i-a plantat în grădină. Pe unii i-a tăiat în garduri vii scunde, cu marginile ascuțite, pe alții i-a lăsat să crească sălbatici și, când s-au făcut destul de mari, a luat foarfecile și i-a tăiat în formă de sferă. Alții au luat forma unor piramide, conuri, pălării. Pentru a cizela materialul verde, acest om cu mâini mari și aspre a învățat să fie la fel de delicat ca o dantelăreasă. Nu făcea animale sau siluete umane. Nu îi plăceau păunii, leii, oamenii în mărime naturală pe biciclete, pe care îi vedea în alte grădini. Formele care îl mulțumeau erau fie strict geometrice, fie surprinzător de abstracte.

În ultimii ani, grădina ornamentală era singura care conta. Era întotdeauna nerăbdător să-și termine celelalte treburi zilnice, dorea să se afle în grădina „lui”, să mângâie suprafețele formelor pe care

---

2 Joc de cuvinte legat de verbul *to dig*, a săpa în limba engleză, și de meseria sa de grădinar. (N.tr.)

le crease, așa cum și le imaginase de cincizeci, de o sută de ori, înainte ca grădina să ajungă la maturitate.

La moartea sa, foarfecile au trecut în posesia fiului și, ani mai târziu, a nepotului. Apoi, când nepotul a murit, John-the-dig, care-și terminase ucenicia într-o grădină mare la treizeci de kilometri distanță, se întorsese acasă pentru a prelua slujba care trebuia să fie a lui. Chiar dacă era doar ajutor de grădinar, grădina ornamentală fusese răspunderea lui de la început. Cum ar fi putut fi altfel? A luat foarfecile, cu mânerele de lemn roase în mâna tatălui său, și a simțit cum degetele sale erau una cu grădina. Se întorsese acasă.

În anii care au urmat după ce George Angelfield și-a pierdut soția, când personalul s-a împușinat atât de dramatic, John-the-dig a rămas. Grădinarii plecau și erau înlocuiți. Când era încă tânăr, a devenit fără să vrea grădinar-șef, întrucât era singurul grădinar. Munca era imensă; stăpânul nu se interesa de grădină; lucra și nu i se mulțumea niciodată. Mai erau alte slujbe și alte grădini. Ar fi putut căpăta orice slujbă și-ar fi dorit: doar să-l vezi și aveai încredere în el. Dar n-a plecat niciodată de la Angelfield. Cum ar fi putut s-o facă? Lucrând în grădina ornamentală, punând foarfecile în teaca lor de piele când începea să se întunece, nu avea răgaz să cugete dacă pomii pe care îi plivea erau aceiași pomi pe care îi plantase străbunicul său, dacă obiceiurile și gesturile cotidiene erau aceleași pe care trei generații din familia sa le făcuseră înaintea lui. Toate astea erau prea bine știute ca să se mai gândească la ele. Le lua pe toate ca atare. Ca și copacii săi, prinsese rădăcini la Angelfield.

Ce a putut simți în ziua aceea când s-a dus în grădină și a găsit-o devastată? Tăieturi mari în trunchiul tiselor, dezvăluind lemnul cafeniu din interior. Tufișuri decapitate, cu vârfurile sferice zăcând pe jos. Echilibrul perfect al piramidelor era acum distrus, conurile smulse, pălăriile ciopârțite și lăsate ca niște zdrențe. Se uită la

ramurile lungi, încă verzi, încă proaspete, risipite pe pajiște. Uscarea înceată, chircirea lor, moartea era aproape.

Șocat, cu tot corpul tremurând și trimițând vibrații până sub pământ, a încercat să înțeleagă ce se întâmplase. Vreun trăsnet din cer îi distrusese grădina? Dar ce furtună lovește în tăcere?

Nu. Cineva făcuse asta.

Dând colțul, a găsit dovada: abandonate în iarba înrourată, cu lamele desfăcute, erau foarfecile și, lângă ele, fierăstrăul.

Pentru că nu venise la prânz, Missus, îngrijorată, s-a dus să-l caute. Când a ajuns în grădina ornamentală și-a dus mâna la gură îngrozită, apoi, strângându-și bine șortul, a continuat să înainteze hotărâtă.

Când l-a găsit, l-a ridicat de pe jos. El s-a sprijinit greoi de Missus în timp ce ea îl conducea încet către bucătărie și îl așeza pe un scaun. A făcut ceai, dulce și fierbinte, dar el se uita pierdut în gol. Fără un cuvânt, ținându-i ceașca la buze, i-a turnat picături din lichidul fierbinte în gură. În cele din urmă, ochii li s-au întâlnit și, când a văzut rătăcirea din ei, Missus a simțit cum și ei îi dau lacrimile.

— Oh, Dig! Știu... Știu...

Mâinile lui John au apucat-o de umeri, iar tremuratul corpului său a devenit una cu tremuratul corpului ei.

Gemelele nu au apărut în după-amiaza aceea, iar Missus nu s-a dus să le caute. Când au venit, seara, John era tot pe scaun, palid și pierdut. A tresărit când le-a văzut. Curioși și indiferenți, ochii verzi l-au privit la fel cum s-ar fi uitat la ceasul din salon.

Înainte de a le duce la culcare, Missus le-a îngrijit tăieturile de la mâini, cauzate de fierăstrău și foarfeci.

— Nu v-atingeți de lucrurile din șopronul lui John, mormăi ea. Sunt ascuțite, o să vă rănească...

Și apoi spuse, fără să se aștepte că va fi ascultată:

— De ce-ați făcut-o? Oh, de ce ați făcut-o? L-ați distrus!

A simțit atingerea mâinii unui copil pe mâna ei.

— Missus tristă, spuse fata.

Era Emmeline.

Uimită, Missus și-a șters lacrimile și s-a uitat la ea.

Copilul a vorbit din nou.

— John-the-dig trist.

— Da, șopti Missus. Suntem triști.

Fata a zâmbit. Era un zâmbet nevinovat. Fără urmă de răutate. Era pur și simplu un zâmbet de mulțumire că observase un lucru și își dăduse seama de natura lui. Văzuse lacrimi. Fusese uimită. Dar acum găsisese răspunsul la întrebare. Era tristețea.

Missus a închis ușa și a coborât treptele. Se spărsese gheața. Exista comunicare și era probabil începutul a ceva mai important. Era oare posibil ca într-o zi fata să *înțeleagă*?

A deschis ușa bucătăriei și a intrat să se alăture lui John în durerea sa.

*

În noaptea aceea am avut un vis.

Plimbându-mă prin grădina domnișoarei Winter, am întâlnit-o pe sora mea.

Strălucitoare, și-a desfăcut aripile mari, aurii, ca și cum ar fi vrut să mă îmbrățișeze. Eram atât de fericită! Dar, când m-am apropiat, am văzut că ochii ei erau orbi. Atunci disperarea mi-a cuprins inima.

M-am trezit și m-am ghemuit sub pături până când mi-a trecut înțepătura fierbinte din piept.

Merrily și căruciorul

Casa domnișoarei Winter era atât de izolată, iar viața celor de aici atât de singuratică, încât am fost surprinsă ca, în timpul primei săptămâni petrecute acolo, să aud o mașină oprindu-se pe pietrișul din fața casei. Trăgând cu ochiul de la fereastra bibliotecii, am văzut portiera unei mașini mari, negre, deschizându-se și am zărit un bărbat înalt, cu părul negru. A dispărut pe verandă și am auzit sunetul scurt al clopoțelului.

L-am văzut din nou a doua zi. Eram în grădină, cam la zece metri de veranda din față, când am auzit scârțâitul cauciucurilor pe pietriș. Am rămas nemișcată, fără să scot un sunet.

Oricine s-ar fi străduit să privească în jur ar fi putut să mă descopere, dar atunci când oamenii nu se așteaptă să vadă ceva, nici nu văd. Bărbatul nu m-a zărit.

Avea un aer serios. Fruntea încruntată îi umbrea ochii, în timp ce restul feței era împietrit. Și-a luat trusa din mașină, a trântit portiera și a urcat treptele.

Am auzit ușa deschizându-se. Nici el, nici Judith nu au scos un cuvânt, iar bărbatul a dispărut înăuntrul casei.

În aceeași zi, mai târziu, domnișoara Winter mi-a spus povestea lui Merrily și a căruciorului.

*

Pe măsură ce creșteau, gemenele se aventurau din ce în ce mai departe și curând știau toate fermele și grădinile de pe domeniu. Nu aveau limite, nu înțelegeau ce înseamnă proprietatea, așa că se duceau unde le era voia. Deschideau porți și nu întotdeauna le închideau. Săreau garduri când acestea le apăreau în cale. Încercau ușile de la bucătărie și, când se deschideau – de obicei se deschideau, fiindcă oamenii din Angelfield nu-și încuiau ușile –,

intrau. Se serveau cu tot ce era mai gustos în cămară, dormeau o oră în paturile de la etaj, dacă erau obosite, luau tigăi și linguri ca să sperie păsările de pe câmp.

Familiile din zonă s-au supărat. De câte ori avea loc un incident, cineva le văzuse pe gemene în momentul acela, într-un loc îndepărtat; de fapt, doar le zărise; cel puțin, așa credea. Și atunci toți și-au amintit de vechile povești cu fantome. Însuși faptul că erau gemene le dădea un aer straniu. Ceva nu era *în regulă* cu ele, toți își dădeau seama de asta, dar, din cauza fetelor sau din alte motive, cert e că vechea casă a început să fie evitată atât de adulți, cât și de copii, de teama a ce-ar putea găsi acolo.

În cele din urmă, neplăcerile cauzate de aceste incursiuni au devenit mai puternice decât teama de fantome și femeile s-au înfuriat. De mai multe ori le-au prins pe fete în flagrant și au făcut un scandal monstru. Mânia le schimonosea fețele, iar gurile se deschideau și se închideau atât de repede, că le făceau pe fete să râdă. Femeile nu înțelegeau râsul ăsta. Nu știa că era din cauza vitezei și a cuvintelor împleticite care le ieșeau pe gură și care le uimeau pe gemene. Se gândeau că era ceva diabolic și strigau și mai tare. Gemenele stăteau un timp să privească spectacolul mâniei sătencelor, apoi le întorceau spatele și plecau.

Când soții lor veneau de la câmp, femeile se plâneau, spuneau că ceva trebuia făcut, iar bărbații răspundeau: „Uitați că sunt copiii stăpânilor?” Femeile replicau: „Stăpâni, nestăpâni, copiii nu trebuie lăsați să se comporte în felul ăsta, cum fac cele două fete! Ceva e în neregulă. Ceva trebuie făcut”. Iar bărbații se aplecau tăcuți asupra farfuriei cu cartofi și carne, clătinau din cap și nu făceau nimic.

Până la întâmplarea cu căruciorul.

Era o femeie în sat care se numea Mary Jameson. Era nevasta lui Fred Jameson, unul dintre muncitorii de la fermă, și trăia cu soțul și părinții acestuia într-una dintre căsuțe. Erau proaspăt căsătoriți, iar

înainte de nuntă femeia se numise Mary Leigh, ceea ce explica numele pe care i-l dăduseră gemenele în limba lor proprie: Merrily, și i se potrivea. Uneori mergea și se întâlnea cu soțul ei pe câmp. Obișnuiau să stea împreună la umbra unui gard viu, la sfârșitul zilei, în acest timp, el fuma o țigară. Era un bărbat înalt, ars de soare, cu picioare uriașe, și obișnuia să-și petreacă mâna în jurul taliei ei și s-o gădile, trăgând de marginea rochiei ca s-o facă să râdă. Ea încerca să nu râdă ca să-l tachineze, dar nu reușea să se abțină și izbucnea mereu în hohote.

Ar fi fost o femeie obișnuită dacă nu era răsul ei. Părul avea o culoare cenușie, prea întunecat ca să fie blond. Bărbia ei era proeminentă, iar ochii mici. Dar avea acel răs, care clinchetea atât de frumos, încât atunci când îl auzai, era ca și cum ochii se transformau în urechi și ea se metamorfoza. Ochii dispăreau cu totul sub obrajii grăsulii și brusc, în lipsa lor, îi observai gura. Buzele cărnoase, de culoarea cireșelor, dinții albi egali – nimeni nu avea dinți ca ai ei în Angelfield – și o limbă mică și roz, ca a unei pisicuțe. Sunetul. Acea muzică frumoasă, susurândă, de neoprit, care izbucnea din gâtul ei ca apa dintr-un izvor subteran. Era sunetul bucuriei. De-asta se însurase el cu ea. Când Mary râdea, vocea lui se îndulcea, îi apăsa buzele pe gât și îi pronunța numele, Mary, la nesfârșit. Vibrația vocii lui pe piele o gădila și o făcea să râdă iar și iar.

În orice caz, în timpul iernii, când gemenele obișnuiau să străbată grădinile și parcul, Merrily a dat naștere unui copil. În primele zile calde de primăvară, ieșea în grădină, întinzând hăinuțe pe sârmă. În spatele ei era un cărucior negru. Dumnezeu știe de unde apăruse; nu era lucru obișnuit pentru o fată de la țară. Fără îndoială, era un obiect cumpărat la mâna a doua sau a treia, luat ieftin de familie (totuși părând destul de scump), pentru a marca însemnătatea nașterii primului copil și nepot. Oricum, în timp ce se apleca

întinzând altă vestuță și altă cămășuță și le aranja frumos pe sârmă, Merrily cânta precum păsările care o acompaniau, iar cântecul ei părea destinat frumosului cărucior negru. Roțile erau argintii și foarte înalte, astfel că, deși căruciorul era mare și greoi, lăsa impresia de viteză și agilitate.

Grădina dădea către câmpurile din spate; un gard viu le separa. Merrily nu știa că, din spatele gardului, două perechi de ochi verzi erau ațintite asupra căruciorului.

Când ai copii, ai mult de spălat, iar Merrily era o mamă harnică și devotată. În fiecare zi ieșea în grădină, întinzând rufele spălate și luându-le pe cele uscate. De la fereastra bucătăriei, în timp ce spăla scutece și vestuțe în chiuvetă, supraveghea și frumosul cărucior care era afară, la soare. Din cinci în cinci minute, ieșea ca să aranjeze căciulița bebelușului, să-i mai pună o pătură sau doar să cânte.

Merrily nu era singura ființă devotată căruciorului. Emmeline și Adeline erau fascinate.

Merrily a ieșit o dată din tinda din spate, cu un coș de rufe în brațe, și căruciorul nu mai era acolo. S-a oprit brusc. A deschis gura și și-a dus palmele la obraji; coșul i-a căzut peste răsadurile cu flori, vărsând gulere și șosete. Merrily nu s-a uitat nicio clipă la gard sau la măracini. Întorcea capul în toate părțile, ca și cum nu-i venea a crede ochilor, în stânga și-n dreapta, din nou în stânga și-n dreapta, în tot acest timp panica suindu-i-se în gâtleej, până când în cele din urmă a scos un țipăt, un sunet ascuțit care s-a ridicat spre cerul albastru ca și cum ar fi vrut să-l despice în două.

Domnul Griffin a ridicat privirea din răsadul de legume și a venit la gard, la o distanță de trei case. Alături, bătrâna doamnă Stokes s-a încruntat la chiuveta din bucătărie și a ieșit în tindă. Uimiți, se uitau la Merrily, întrebându-se cum de vecina lor, care râdea așa de frumos, putea să scoată asemenea sunete, iar ea se uita sălbatic la ei, mută, ca și cum țipătul îi înghițise tot șuvoiul de cuvinte.

În cele din urmă, a șuierat:

— A dispărut copilul!

De îndată ce au aflat, au și trecut la acțiune. Domnul Griffin a sărit trei garduri cât ai clipi, a luat-o pe Merrily de braț și a dus-o până în fața casei, spunând: „A dispărut? Unde-a dispărut?” Bunica Stokes s-a făcut nevăzută în tindă și imediat i s-a auzit vocea în grădina din față, strigând după ajutor.

Apoi începu un tumult general:

— Ce-i? Ce s-a putut întâmpla?

— S-a furat! Din grădină! Un cărucior...

— Voi doi mergeți într-acolo, iar voi în partea cealaltă.

— Să alerte cineva să-l aducă pe bărbatul ei!

Tot zgomotul, toată agitația erau în fața casei.

În spate era liniște. Rufele lui Merrily se uscau la soare, cazmaua domnului Griffin stătea liniștită pe pământul afânat, Emmeline mângâia spițele argintii într-un extaz total, iar Adeline o dădea la o parte, ca să poată face obiectul să meargă.

Aveau un nume pentru el: tu-tu.

Au târât căruciorul prin spatele caselor. Era mai greu decât își închipuiseră. Nu numai că era mai greoi decât părea, dar și terenul pe care îl trăgeau era denivelat. Marginea drumului era ușor abruptă, iar căruciorul s-a răsturnat pe o parte. Ele ar fi vrut să pună toate patru roțile pe pământ, dar solul era afânat și moale în acel loc, iar roțile se afundaseră până la jumătate. În spițe se înfingeau ciulini și mă răcini care le încetineau și a fost o minune că au mai putut să înainteze după primii douăzeci de metri. Dar gemenele erau în elementul lor. Împingeau cu toată puterea, luptau pe viață și pe moarte și nu păreau să resimtă deloc efortul. Degetele le sângerau pentru că smulgeau ciulinii din roți, dar continuau să meargă. Emmeline îi susura căruciorului un cântec drăgăstos, mângâindu-l din când în când cu degetele și sărutându-l.

În cele din urmă au ajuns la marginea domeniului și au zărit casa. Dar, în loc să se îndrepte într-acolo, au luat-o pe panta de lângă parcul cu căprioare. Voiau să se joace. Când au împins căruciorul până în vârful colinei cu energia lor nesecată, l-au așezat în poziția corectă. Au ridicat copilul și l-au pus jos, iar Adeline s-a suit în vehicul. Cu bărbia sprijinită de genunchi, ținându-se de margini, era palidă de emoție. La un semnal din ochi, Emmeline a împins căruciorul cât a putut de tare.

La început, acesta a alunecat încet. Pământul era denivelat, iar în partea de sus panta era lină. Dar apoi căruciorul a luat viteză. Vehiculul negru zbura în lumina soarelui de amiază, în timp ce roțile se învârteau. Din ce în ce mai repede, până ce spițele abia se mai zăreau și apoi au devenit invizibile. Panta era din ce în ce mai abruptă, iar gropile făceau căruciorul să se zgâlțâie și aproape să-și ia zborul.

În aer a răsunat un chiot.

— Aaaaaaaa!

Adeline țipa de plăcere, în timp ce căruciorul hurducăia pe deal în jos, zguduindu-i oasele și excitându-i simțurile.

Deodată a fost limpede ce se va întâmpla.

Una dintre roți s-a izbit de o piatră ce ieșea din pământ. A sărit o scânteie când metalul a scrijelit piatra și brusc căruciorul nu mai gonia în josul dealului, ci zbura drept spre soare, cu roțile în sus. A descris un arc în albastrul cerului, apoi s-a izbit violent de pământ și s-a auzit zgomotul teribil al unui obiect care se sparge. După chiotul de bucurie al Adelinei ce se revărsase în aer, a urmat o tăcere de moarte.

Emmeline a alergat în josul dealului. Roata de deasupra era încovoiată și pe jumătate smulsă; cealaltă se învârtea încet, fără nicio grabă.

Un braț alb se ivea dintre resturile căruciorului sfărâmat, zăcând

într-un unghi ciudat pe pământul stâncos. Pe piele erau pete sângerii și zgârieturi de mă răcini.

Emmeline a îngenuncheat. Înăuntrul căruciorului era întuneric.

Dar ceva mișca. O pereche de ochi verzi o fixa.

— Tu-tu, a spus Emmeline și a zâmbit.

Jocul se terminase. Era timpul să meargă acasă.

*

Domnișoara Winter îmi spunea foarte puține la întâlnirile noastre, în afară de povestea propriu-zisă. La început obișnuiam să-i zic: „Ce mai faceți?” când intram în bibliotecă, dar ea îmi răspundea doar: „Rău. Dumneata ce mai faci?”, cu o voce iritată, ca și cum eram o proastă că puneam asemenea întrebări. Nu-i răspundeam niciodată și nici ea nu se aștepta la asta, așa că dialogul a murit în curând. Mă strecuram în bibliotecă, fie cu un minut mai devreme, mă așezam pe scaun lângă foc și-mi scoteam caietul. Apoi, fără niciun preambul, ea relua povestirea de unde o lăsase. Sfârșitul acestor întâlniri nu depindea de o oră anume. Uneori, domnișoara Winter vorbea până ajungea în chip firesc la capătul unui episod. Pronunța ultimele cuvinte, iar tăcerea ei îmi arăta limpede că terminase. Tăcerea era la fel de elocventă ca spațiul alb de la sfârșitul unui capitol. Făceam o ultimă notă în caiet, îl închideam, îmi adunam lucrurile și plecam. Alteori se oprea pe neașteptate, în mijlocul unei întâmplări sau al unei propoziții, iar eu îmi ridicam privirea și vedeam fața ei albă împietrită, imagine vie a suferinței. „Pot să vă ajut cu ceva?” am întrebat prima oară când am văzut-o așa. Dar ea doar închidea ochii și îmi făcea semn să plec.

Când a terminat de spus povestea lui Merrily și a căruciorului, mi-am strâns caietul și creioanele și, ridicându-mă, am zis:

— Voi pleca pentru câteva zile.

— Nu.

Tonul vocii ei era sever.

— Mi-e teamă că trebuie. La început mă așteptam să stau numai câteva zile și deja am rămas mai mult de-o săptămână. Nu am lucrurile necesare unei șederi mai lungi.

— Maurice te poate duce în oraș să-ți cumperi ce ai nevoie.

— Am nevoie de cărțile mele...

Flutură mâna spre rafturile bibliotecii.

Am clătinat din cap.

— Îmi pare rău, dar trebuie neapărat să plec.

— Domnișoară Lea, dumneata crezi că ai tot timpul din lume. Poate că dumneata *ai*, dar dă-mi voie să-ți amintesc că sunt o femeie ocupată. Nu mai vreau să aud nimic despre plecare. Și cu asta am terminat.

Mi-am mușcat buzele și o clipă am fost intimidată. Dar am perseverat.

— Vă aduceți aminte de înțelegerea noastră? Trei lucruri adevărate? Trebuie să verific.

Ea ezită.

— Nu mă crezi?

N-am luat în seamă întrebarea.

— Trei lucruri adevărate pe care pot să le verific. V-ați dat cuvântul.

Buzele i s-au strâns de mânie, dar s-a stăpânit.

— Poți pleca luni. Trei zile. Nu mai mult. Maurice te va duce la gară.

Eram în mijlocul transcrierii povestirii despre Merrily și cărucior când am auzit un ciocănit la ușă. Nu era ora mesei, așa că am fost surprinsă. Judith nu mă întrerupsese niciodată din lucru până atunci.

— Puteți să veniți în salon? a întrebat ea. Doctorul Clifton este aici. Ar dori să vă vorbească.

Când am intrat în cameră, bărbatul pe care îl văzusem deja sosind se ridică în picioare. Nu mă pricep să dau mâna, așa că am fost bucuroasă când s-a hotărât să nu mi-o întindă pe-a lui, ceea ce însă a făcut ca discuția noastră să înceapă cam poticnit.

— Înțeleg că sunteți biograful domnișoarei Winter.

— Nu sunt sigură de asta.

— Nu sunteți sigură?

— Dacă îmi spune adevărul, atunci sunt biograful ei. Altminteri sunt doar un secretar particular.

— Hm... Tăcu o clipă. Chiar are importanță?

— Pentru cine?

— Pentru dumneavoastră.

Nu știam sigur răspunsul, dar mi s-a părut că întrebarea era impertinentă, așa că am trecut peste ea.

— Sunteți doctorul domnișoarei Winter, nu-i așa?

— Da, sunt.

— De ce-ați dorit să mă vedeți?

— Domnișoara Winter m-a rugat, de fapt, să vă vorbesc. Vrea să se asigure că știți pe deplin în ce stare de sănătate se află.

— Înțeleg.

Cu limpezime științifică și pe un ton sever, mi-a dat toate explicațiile. În câteva cuvinte, mi-a spus numele bolii care o măcina, simptomele de care suferea, gradul durerii și orele din zi când durerea era mai mult sau mai puțin împlânzită de medicamente. A menționat și celelalte boli de care suferea, destul de grave, care o puteau ucide, numai că prima era de fond. Și a prezentat, atât cât a putut, evoluția bolii, nevoia de a cumpăni dozele pentru a avea ceva de rezervă mai târziu când, așa cum s-a exprimat el, domnișoara Winter va avea cu adevărat nevoie de calmante.

— Cât va mai dura? am întrebat, când a terminat cu explicațiile.

— Nu pot să vă spun. Altcineva ar fi murit până acum.

Domnișoara Winter este o fire puternică. Și, de când sunteți aici... se întrerupse cu aerul cuiva care e pe punctul de a face o confesiune neașteptată.

— De când *sunt* aici...?

Se uită la mine și păru să ezite, apoi se hotărî.

— De când sunteți aici, pare să se simtă mai bine. Spune că povestitul acționează ca un anesteziec.

Nu eram sigură cum să interpretez asta. Înainte de a mă hotărî, doctorul continuă:

— Înțeleg că plecați.

— De-asta v-a cerut să vorbiți cu mine?

— Ea vrea numai să vă dați seama că timpul este foarte prețios.

— Puteți să-i spuneți că-mi dau seama.

Deoarece discuția se terminase, mi-a ținut ușa deschisă la plecare, iar când am trecut pe lângă el, mi-a vorbit din nou, pe neașteptate și în șoaptă:

— A treisprezecea poveste...? Nu cred că...

Pe fața altfel impasibilă, am surprins nerăbdarea greu de stăpânit a cititorului pasionat.

— Nu mi-a vorbit despre ea, i-am zis. Deși, chiar dacă ar fi făcut-o, nu sunt în măsură să vă divulg aceste lucruri.

Ochii i s-au întunecat și buzele au început să-i tremure.

— La revedere, domnișoară Lea.

— La revedere, domnule doctor.

Doctorul și doamna Maudsley

În ultima zi pe care am petrecut-o cu ea, domnișoara Winter mi-a povestit despre doctor și doamna Maudsley.

*

Să lași poarta deschisă și să hoinărești prin casele altor oameni e una, dar să fugi cu un bebeluș într-un cărucior e cu totul altceva. Faptul că bebelușul, atunci când a fost găsit, nu pășise nimic rău în timpul dispariției lui temporare nu mai conta. Lucrurile scăpaseră de sub control; cineva trebuia să pună lucrurile la punct.

Sătenii nu au îndrăznit să-l abordeze direct pe Charlie în această privință. Au înțeles că se petreceau lucruri stranii în casă și erau mai degrabă speriați de domeniul Angelfield. Dacă era Charlie sau Isabelle sau fantoma ceea ce îi ținea la distanță e greu de spus. În schimb, l-au abordat pe doctorul Maudsley. Nu era doctorul a cărui întârziere fatală înclinase balanța la moartea mamei Isabellei, ci un medic nou, care lucra deja în sat de opt sau nouă ani.

Doctorul Maudsley nu era tânăr, însă deși trecuse de patruzeci de ani dădea impresia de bărbat în floarea vârstei. Nu era înalt și nici foarte voinic, dar își păstra aerul de vitalitate și de vigoare. Avea picioare lungi și mergea repede, cu pași mari, fără niciun efort. Putea merge mai repede decât oricine. Se obișnuise să vorbească de unul singur, descoperind că tovarășul său de drum rămăsese mult în urmă, gâfâind de efort ca să țină pasul cu el. Această energie fizică era completată de o mare vioiciune intelectuală. Îi simțea puterea minții în voce, care era calmă, dar iute; el avea ușurința de a găsi cuvintele potrivite pentru persoana potrivită, la momentul potrivit. Îi sclipea inteligența în ochii negri și foarte vii. Avea ochi de pasăre, scrutători, pătrunzători, cu sprâncene puternice și bine definite.

Maudsley avea darul de a revărsa energie în jurul lui – ceea ce nu e rău pentru un doctor. Doar când îl auzeau venind pe alee și bătând la ușă, pacienții începeau să se simtă mai bine. Și, nu în ultimul rând, îl îndrăgeau. Era o gură de aer sănătos, așa spuneau oamenii. Conta foarte mult pentru el dacă pacienții trăiau sau mureau, iar atunci când trăiau – ceea ce se întâmpla aproape întotdeauna –, era important și cum își duceau traiul.

Doctorului Maudsley îi plăceau foarte mult activitățile intelectuale. Boala era o enigmă pentru el și nu se putea odihni până când nu găsea remediul. Pacienții se obișnuiseră să-l vadă apărând în zori, după ce-și petrecuse noaptea cugetând la simptomele lor, pentru a pune încă o întrebare. Și odată ce punea un diagnostic, găsea și tratamentul adecvat. Consulta desigur și cărțile, cunoștea toate tratamentele obișnuite, dar avea și imaginație, care îi permitea să vadă un gât inflammat din mai multe perspective. Căuta mereu acel indiciu care îl făcea nu doar să vindece gâtul bolnav, ci și să înțeleagă fenomenul inflamării gâtului într-un chip cu totul nou. Energic, inteligent și prietenos, era un doctor excepțional și un om cu totul deosebit. Dar, ca toți oamenii, avea și el punctul lui slab.

Grupul de săteni era format din tatăl bebelușului, bunicul său și cârciumarul, un om cu aer obosit, căruia nu-i plăcea să fie lăsat deoparte. Doctorul Maudsley i-a primit pe cei trei bărbați și a ascultat atent cum doi dintre ei povesteau întâmplarea. Au început cu porțile lăsate deschise, au continuat cu problema supărătoare a dispariției tigăilor, iar în câteva clipe au ajuns la apogeul povestirii: răpirea copilului în cărucior.

— Sunt sălbaticе, a spus în cele din urmă tânărul Fred Jameson.

— Nu mai pot fi stăpânite, a adăugat bătrânul Fred Jameson.

— Dumneata ce crezi? l-a întrebat doctorul Maudsley pe al treilea bărbat. Wilfred Bonner stătuse până atunci deoparte și tăcuse.

Domnul Bonner și-a scos șapca și a răsuflat adânc.

— Păi, io nu mi-s doctor, da' parcă fetele-astea *nu-i normale*. Își însoți cuvintele cu o privire plină de subînțeles, apoi se ciocăni în cap de trei ori.

Cei trei bărbați se uitară cu un aer grav la pantofi.

— Lăsați totul în seama mea, spuse doctorul. Voi vorbi eu cu familia.

Bărbații au plecat. Își făcuseră datoria. Acum totul depindea de doctor, cel mai important om din sat.

Chiar dacă spusese că va vorbi cu familia, ceea ce-a făcut doctorul, de fapt, a fost să discute cu soția lui.

— N-aș crede c-au vrut să facă vreun rău, spuse ea, după ce el termină de povestit întâmplarea. Știi cum sunt fetițele. Te joci mult mai frumos cu un bebeluș decât cu o păpușă. Nu i-ar fi făcut rău. Totuși, trebuie să li se spună c-au greșit. Biata Mary!

Își ridică ochii de pe broderie și privi spre soțul ei.

Doamna Maudsley era o femeie foarte drăguță. Avea ochii mari, căprui, cu gene lungi, întoarse, iar părul ei negru, fără niciun fir alb, era prins la spate atât de simplu, că numai o frumusețe adevărată n-ar fi fost știrbită. Când se mișca, o făcea cu grație naturală, nespuns de feminin.

Doctorul știa că soția lui era frumoasă, dar erau căsătoriți de prea multă vreme pentru a mai băga de seamă.

— În sat se spune că fetele sunt retardate.

— Sigur că nu!

— Asta crede Wilfred Bonner, cel puțin.

Ea clătină din cap mirată.

— Îi e teamă de ele pentru că sunt gemene. Bietul Wilfred! E doar ignoranță crasă. Slavă Domnului că generația tânără e mai înțelegătoare.

Doctorul era om de știință. Deși presupunea că cele două gemene nu sufereau de vreo boală psihică, nu putea scoate din calcul această

posibilitate până nu le vedea. Nu-l mira deloc însă că soția lui, a cărei religie îi interzicea să gândească ceva rău despre oricine, considera că zvonurile erau numai bârfe nefondate.

— Sunt convins că ai dreptate, murmură el destul de vag, ceea ce însemna că era convins că ea se înșală.

Renunțase s-o facă să creadă numai ce era *adevărat*; fusese crescută într-o religie care nu făcea nicio diferență între ce era adevărat și ce era *bun*.

— Și ce-o să faci acum? îl întrebă ea.

— Mă duc să le fac o vizită. Charles Angelfield e un singuratic, dar va trebui să mă primească dacă mă duc.

Doamna Maudsley aprobă din cap, ceea ce însemna, de fapt, că nu era de acord cu soțul ei, chiar dacă el nu știa.

— Și mama lor? Ce știi despre ea?

— Foarte puțin.

Doctorul continua să se gândească în tăcere, iar doamna Maudsley să brodeze. După un sfert de oră, doctorul spuse:

— Poate te duci tu, ce zici, Theodora? Mamei lor i-ar face mai multă plăcere să vadă o femeie decât un bărbat. Ce părere ai?

Trei zile mai târziu, doamna Maudsley se duse la casa familiei și bătu la ușa din față. Uimită că nu-i răspundea nimeni, se încruntă – totuși, trimisese un bilet prin care anunța că vine – și o luă prin spate. Ușa de la bucătărie era întredeschisă, așa că, după ce bătu o dată scurt, intră. Nu era nimeni. Doamna Maudsley privi în jur. Trei mere pe masă, îngălbenite și zbârcite, un șervet de bucătărie negru lângă chiuveta plină ochi de farfurii nespălate, o fereastră atât de murdară, încât, stând înăuntru, nu-ți dădeai seama dacă afară era zi sau noapte. Nasul ei micuț adulmecă în aer. Îi spunea tot ce dorea să afle. Strânse din buze, se îndreptă de spate, apucă hotărât mânerul tare al poșetei și porni în explorare. Merse din cameră în cameră căutând-o pe Isabelle, observând în drumul ei murdăria, dezordinea

și neglijența care domneau peste tot.

Missus obosea repede și nu mai putea urca treptele foarte ușor. Nu mai vedea bine și, de multe ori, credea că făcuse lună obiecte pe care nu le curățase sau dorise să le curețe și apoi uitase; de fapt, știa că nimănui nu-i pasă, așa că principala ei ocupație era să hrănească fetele, iar ele aveau noroc că măcar de asta mai era capabilă. Casa era murdară, prăfuită, iar când un tablou se strâmba, rămânea așa zece ani. Când într-o zi Charlie nu găsisese coșul de hârtii în biroul lui, pur și simplu aruncase hârtia pe podea, acolo unde fusese coșul, și în curând își dăduse seama că era mai ușor să-l golească o dată pe an decât o dată pe săptămână.

Doamnei Maudsley nu-i plăcea nimic din ce vedea. S-a încruntat privind perdelele trase pe jumătate și a oftat la vederea argintăriei ruginite, a scuturat din cap uimită văzând tigăile de pe scări și partiturile muzicale aruncate pe podeaua holului. În salon, s-a aplecat instinctiv să ridice o carte de joc, trei de pică, ce zăcea aruncată sau uitată în mijlocul camerei, dar când s-a uitat în jur după restul pachetului, s-a zăpăcit, așa de mare era dezordinea. Uitându-se neajutorată la cartea de joc, și-a dat seama de praful ce o acoperea și, fiind o femeie elegantă, cu mânuși albe, a simțit nevoia s-o pună undeva, dar unde? Câteva clipe a rămas împietrită, nehotărâtă între impulsul de a-și feri mânășă imaculată de cartea de joc prăfuită și unșuroasă și neputința de a o lăsa într-un loc nepotrivit. În cele din urmă, ridicând din umeri, a așezat-o pe brațul de piele al fotoliului și a ieșit ușurată din cameră.

Biblioteca arăta mai bine. Era prăfuită, desigur, iar covorul era ros, dar cărțile se aflau la locul lor, ceea ce însemna ceva. Totuși, până și în bibliotecă, chiar atunci când începea să creadă că mai exista o urmă de decență în această familie haotică și îngălată, a dat peste un pat nefăcut. Într-un colț întunecat, între două rafturi, erau o pătură plină de purici și o pernă murdară. La început a crezut că

este culcușul pisicii. Apoi, privind mai atent, a zărit colțul unei cărți ieșind de sub pernă. A tras-o afară. Era *Jane Eyre*.

Din bibliotecă a trecut în camera de muzică, unde a găsit aceeași dezordine ca pretutindeni. Mobila era aranjată ciudat, ca și cum cineva s-ar fi jucat de-a v-ați ascunselea. Un șezlong era întors cu fața la perete; un scaun era pe jumătate ascuns de un scrin care fusese tras de la locul lui, de sub fereastră – în spatele lui rămăsese acum pe covor un loc gol, unde praful nu era așa de dens, iar culoarea verde se vedea mai bine. Pe pian, într-o vază, se aflau tulpini înnegrite și chircite, iar în jurul lor un cerc de petale uscate, ca de cenușă. Doamna Maudsley a întins mâna către o petală și a ridicat-o; s-a fărâmat, lăsând o pată urâtă, galben-cenușie, pe degetele albe ale mânușii.

Doamna Maudsley a simțit că se prăbușește pe scaunul de la pian.

Soția doctorului nu era o femeie rea. Își cunoștea destul de bine locul pe lume ca să-și dea seama că Dumnezeu vede tot ce face și aude tot ce spune și era prea preocupată să evite păcatul mândriei pe care o simțea la gândul propriei sfințenii ca să mai observe celelalte greșeli pe care le săvârșea. Era o femeie care făcea fapte bune, ceea ce înseamnă că făcea rău numai inconștient.

La ce se gândea oare în timp ce stătea pe scaunul de la pian, privind în gol? Aceștia erau oameni care nu puteau să-și îngrijească vasele cu flori. Nu e de mirare că fetițele se purtau urât. Realiză brusc însemnătatea problemei, printre florile uscate, și își scoase mânușile absentă, după care atinse clapele negre și albe ale pianului.

Sunetul care umplu camera era cel mai aspru, mai diferit de acordurile unui pian din câte se puteau imagina. Asta era, în parte, din cauză că pianul fusese lăsat în plata Domnului, dezacordat și nefolosit de ani de zile. Vibrația corzilor instrumentului fu însoțită

de un alt zgomot, la fel de strident.

Un șuierat sinistru, un scârțâit enervant și ascuțit, ca mieunatul unei pisici când o calci pe coadă.

Doamna Maudsley fu smulsă brusc din visare. Auzind sunetul, privi fix pianul, neîncrezătoare, și se ridică, acoperindu-și obrajii cu palmele. În uimirea ei, nici nu-și dăduse seama că nu era singură.

De pe șezlong se ridică o siluetă subțire, albă.

Biata doamna Maudsley!

Nu văzuse că silueta în rochie albă ținea o vioară și că vioara cobora foarte repede și cu putere spre capul ei. Înainte să se poată mișca, vioara a lovit-o în cap, totul s-a întunecat și ea a căzut leșinată pe podea.

Cu brațele desfăcute și batista ei albă, curată, încă prinsă de cureaua de la ceas, părea că murise. Norișorii mici de praf care se ridicaseră din covor când ea căzuse coborâra la loc.

A zăcut acolo mai mult de jumătate de oră, până când Missus, întorcându-se de la ferma de unde se aproviziona cu ouă, aruncă o privire pe ușă și i se păru că vede o siluetă întunecată pe podea.

Nu era nici urmă de silueta albă.

*

În timp ce transcriam din memorie, vocea domnișoarei Winter părea că umple camera mea cu același aer de autenticitate cu care umpluse și biblioteca. Avea un fel de a vorbi care mi se întipărea în minte până în cele mai mici detalii, cu precizia unui disc de fonograf. Dar, în momentul în care a spus „Nu era nici urmă de silueta albă”, s-a oprit, așa că m-am oprit și eu, cu creionul plutind în derivă deasupra paginii, în timp ce mă gândeam ce se întâmplase apoi.

Fusesem absorbită de povestire, astfel că mi-a luat ceva timp până când am putut să-mi iau ochii de la silueta țeapănă a soției doctorului și să mă concentrez asupra naratorului. Când am făcut-o,

am fost dezamăgită. Paloarea obișnuită a domnișoarei Winter lăsase loc unei nuanțe urâte de galben-cenușiu, iar corpul ei, întotdeauna drept, părea acum că se ghemuiește în fața unui atac invizibil. Gura îi tremura și am înțeles că era pe punctul de a nu mai putea ține buzele strânse și că se străduia să nu se schimonosească.

M-am ridicat speriată de pe scaun, dar habar n-aveam ce trebuia să fac.

— Domnișoară Winter, am strigat neajutorată, ce se-ntâmplă?

— Lupul meu, mi s-a părut că aud, dar efortul de a vorbi a fost de-ajuns ca să-i facă buzele să tremure.

A închis ochii, părea că nu mai poate respira. Exact când eram pe punctul să alerg după Judith, domnișoara Winter și-a revenit. Respirația i s-a liniștit, tremurul feței a încetat și, deși era încă palidă ca moartea, a deschis ochii și m-a privit.

— Mai bine... a spus cu voce slabă.

M-am întors încet la scaunul meu.

— Mi s-a părut că ați spus ceva despre un lup, am început eu.

— Da. Bestia neagră care îmi roade oasele ori de câte ori poate. Pândește în colțuri întunecoase, în cea mai mare parte a timpului, pentru că i-e teamă de astea. Îmi arată pastilele albe de pe masa de lângă ea. Dar nici ele nu-i fac față o veșnicie. E aproape ora douăsprezece și efectul lor trece. Îmi suflă în ceafă. La douăsprezece și jumătate, își va înfige colții și ghearele. Până la ora unu, când iau altă tabletă și el va trebui să se întoarcă în colțul lui. Suntem mereu cu ochii pe ceas, amândoi. El o ia mereu înainte cu cinci minute, în fiecare zi. Dar eu nu pot să-mi iau pastilele cu cinci minute înainte. Așa trăiesc.

— Dar doctorul sigur...

— Bineînțeles. O dată pe săptămână sau o dată la zece zile, schimbă doza. Numai că nu e niciodată suficient. Iar în cele din urmă, lupul tot o să mă devoreze.

Îmi aruncă o privire pătrunzătoare, apoi cedă.

— Pastilele sunt aici. Și paharul de apă. Dacă aș vrea, aș putea să-i pun capăt eu însămi. Oricând vreau. Să nu-ți pară rău pentru mine. Am ales această cale pentru că am lucruri importante de făcut.

Am aprobat din cap.

— Foarte bine.

— Așa că, să continuăm și să ne ducem treaba la bun sfârșit, ce zici? Unde-am rămas?

— Soția doctorului. În salon. Cu vioara.

Și ne-am continuat treaba.

*

Charlie nu era obișnuit să aibă probleme.

Iar acum *chiar avea*. O mulțime. Găuri în acoperiș, cercevele sparte, porumbei care își făceau cuib în camerele din pod – dar nu le băga în seamă. Sau poate era așa de rupt de realitate, că nici nu le vedea. Când apa se infiltra prea tare în pereții unei camere, pur și simplu o încuia și folosea alta. La urma urmelor, casa era destul de mare. Te întrebi dacă în mintea lui cea înceată nu-și dădea seama că alți oameni se îngrijeau de casele lor. Dar, de fapt, ruinele erau un mediu potrivit pentru el. Se simțea acasă printre ele.

Totuși, o soție de doctor, aparent moartă, care zăcea în salon, era o problemă pe care n-o putea ignora. Dacă ar fi fost cineva din familie... Dar era o *străină*. Asta era altceva. Sigur, ceva trebuia făcut, chiar dacă nu știa ce anume, și se uita fix la soția doctorului cum își ducea mâna la capul ce îi zvâcnea dureros și gema din când în când. Era el încet la minte, dar știa ce înseamnă asta. Nenorocirile urmau să apară.

Missus l-a trimis pe John-the-dig după doctor și doctorul a sosit curând. Pentru moment, se părea că veștile nu erau atât de proaste, căci s-a descoperit că soția doctorului nu fusese lovită prea rău, nici

măcar un cucui nu avea. A refuzat un pahar de coniac, a acceptat o ceașcă de ceai și, nu după mult timp, își revenise complet.

— A fost o femeie, a spus ea. O femeie în alb.

— Prostii, spuse Missus împăciuitoare, dar pe un ton hotărât. Nu există nicio femeie în alb în casa asta.

Lacrimile au umplut ochii căprui ai doamnei Maudsley, dar nu a cedat.

— Da, o femeie subțire, acolo, pe șezlong. A auzit pianul, s-a ridicat și...

— Ai privit-o mult timp? a întrebat-o doctorul Maudsley.

— Nu, doar o clipă.

— Ei bine, vedeți? Nu se poate, o întrerupse Missus și, chiar dacă vocea îi era prietenoasă, era și fermă. Nu e nicio femeie în alb. Poate ați văzut o fantomă.

Atunci se auzi pentru prima oară vocea lui John-the-dig.

— Chiar se spune că această casă e bântuită.

Un timp, toți s-au uitat la vioara ruptă ce zăcea pe podea și s-au gândit la cucuiul care creștea pe tâmpla doamnei Maudsley, dar, înainte ca cineva să aibă timp să răspundă, apărură în ușă Isabelle. Subțire și unduitoare, purta o rochie galben-deschis; fundele din păr erau prinse neglijent și ochii, deși frumoși, erau sălbatici.

— Asta e femeia pe care ai văzut-o? o întreabă doctorul pe soția sa.

Doamna Maudsley o compară pe Isabelle cu imaginea din minte. Câte nuanțe deosebesc albul de galben-deschis? Unde este limita între slab și zvelt? Cât afectează o lovitură la cap memoria unei persoane? Ezită, apoi văzându-i ochii verzi hipnotici, se hotărî.

— Da, ea e.

Missus și John-the-dig își feriră privirea.

Din acel moment, uitând de soția sa, doctorul se ocupă numai de Isabelle. O cercetă atent, cu blândețe și cu tristețe în ochi, în timp ce îi punea întrebare după întrebare. Când refuza să răspundă, el nu

insista; când totuși răspundea – cu propoziții scurte, nervoase, fără sens –, asculta cu atenție, dând din cap în timp ce lua notițe. Prinzându-i încheietura mâinii ca să-i ia pulsul, remarcă îngrijorat tăieturile și cicatricile de pe brațul ei.

— Singură îți face asta?

Fără să vrea, Missus murmură: „Da”, iar doctorul strânse din buze îngrijorat.

— Pot vorbi cu dumneavoastră, domnule? întrebă el, întorcându-se spre Charlie. Charlie îl privi fără să înțeleagă, iar doctorul îl apucă de cot. În bibliotecă, poate? Și îl conduse hotărât afară din cameră.

În salon, Missus și soția doctorului au așteptat, făcându-se că nu aud ce se petrecea în bibliotecă. Nu era zumzet de voci, ci se auzea un singur glas, calm și echilibrat. Când se oprea, auzeau „Nu!” și iar „Nu!” pe tonul răstit al lui Charlie și apoi, din nou, vocea calmă a doctorului. Un timp, el a fost întrerupt și au răsunat protestele lui Charlie de mai multe ori, înainte ca ușa să se deschidă și doctorul să iasă, cu un aer grav și zdruncinat. În spatele lui, izbucni un țipăt de disperare și neputință, dar doctorul doar clipi de mai multe ori și trase ușa după el.

— Voi lua eu legătura cu ospiciul, îi spuse el lui Missus. Mă ocup și de transport. La ora două e bine?

Uluită, ea aprobă din cap, iar soția doctorului se ridică să plece.

La ora două, au sosit trei bărbați și au condus-o pe Isabelle la o trăsură ce se afla la intrare. Ea se supuse ca un copil, se așeză cuminte pe banchetă și nu se uită deloc în urmă în timp ce caii se îndepărtau încet, către porțile domeniului.

Fără să știe nimic, gemenele desenau cercuri cu degetele mari de la picior în nisipul de pe alee.

Charlie stătea pe trepte, privind trăsura ce se făcea din ce în ce mai mică. Avea aerul unui copil căruia i s-a luat jucăria preferată și

care nu poate crede – nu încă, nu acum – că totul se întâmplă într-adevăr.

Trăsura a ajuns la porțile domeniului și a dispărut. Charlie a continuat să se holbeze la porțile deschise câteva clipe. Apoi a deschis gura. Un cerc mare, pulsând și dezvăluindu-i în mijloc limba tremurândă, carnea roșie a gâtului, corzile de salivă vibrând în cavitatea neagră. L-au privit uluiți, așteptând ca țipătul îngrozitor să-i țâșnească din gura căscată, tremurândă, dar el nu mai venea. Un timp s-a scurs înăuntrul lui, până când întregul său corp a devenit un recipient de sunete. În cele din urmă, a căzut în genunchi pe trepte și țipătul a izbucnit. Nu a fost un urlet de animal rănit, ci mai degrabă un horcăit înfundat.

Fetele s-au oprit o clipă, apoi s-au întors nepăsătoare la jocul lor. John-the-dig a strâns din buze și a plecat, întorcându-se în grădină, la munca sa. Nu mai avea nimic de făcut acolo. Missus s-a dus la Charlie, l-a mângâiat pe umăr și a încercat să-l convingă să intre în casă, dar el n-o auzea și doar pufăia și scheuna ca un băiețel pedepsit.

Asta a fost tot.

*

Asta a fost tot? Cuvintele erau ciudat de reținute pentru povestea dispariției mamei ei. Era limpede că domnișoara Winter nu pune mare preț pe calitățile Isabellei ca părinte; chiar și cuvântul „mamă” lipsea cu desăvârșire din vocabularul ei. Poate era de înțeles: din câte îmi dădusem seama, Isabelle nu avea deloc instinct matern. Dar cine eram eu ca să judec legăturile altor oameni cu mamele lor?

Mi-am închis caietul, am pus creionul la locul lui și m-am ridicat.

— Voi lipsi trei zile, i-am amintit. Mă întorc joi.

Am lăsat-o singură cu lupul ei.

Biroul lui Dickens

Am terminat de transcris notele din ziua aceea. Toate cele douăsprezece creioane erau tocite; am avut mult de ascuțit. Unul câte unul, am introdus capetele boante în ascuțitoare. Dacă răsucești creionul încet, poți obține o panglică de lemn dantelat care se încolăcește întreagă până la coșul de hârtii, dar în seara asta eram obosită și panglicile se rupeau sub propria greutate.

M-am gândit la poveste. Mă atașasem de Missus și de John-the-dig. Charlie și Isabelle mă nelinișteau. Doctorul și soția lui erau foarte bine intenționați, dar bănuiam că intervenția lor în viața gemenelor n-avea să aducă nimic bun.

Gemelele erau încă un mister. Știam ce credeau alți oameni despre ele. John-the-dig zicea că nu vorbesc cum trebuie; Missus credea că nu înțeleg că și alți oameni sunt vii; sătenii bârfeau că sunt nebune. Ceea ce nu știam – în chipul cel mai straniu – era ce credea povestitoarea. Depănând povestea, domnișoara Winter era ca un far care lumina tot, mai puțin pe ea însăși. Ea nu se regăsea nicăieri în cadrul povestirii. Vorbea despre *ei*, mai recent despre *noi*; absența care mă nedumerea era *eu*.

Dac-aș fi întrebat-o despre această absență, știam ce mi-ar fi răspuns: „Domnișoară Lea, avem o înțelegere”. Deja îi pusesem întrebări despre câteva detalii ale povestirii și, deși din când în când îmi răspundea, atunci când nu dorea, îmi amintea de prima noastră întâlnire: „Fără trucuri. Fără anticipări. Fără întrebări”.

M-am resemnat să nu-mi hrănesc această curiozitate un timp și totuși, așa cum se întâmplă întotdeauna, ceva a apărut chiar în acea seară și a mai limpezit puțin problema.

Îmi pusesem masa de lucru în ordine și mă apucasem de împachetat, când cineva a ciocănit la ușă. Am deschis-o și am zărit-o

pe Judith pe coridor.

— Domnișoara Winter se întreabă dacă aveți timp să veniți o clipă.

Evident, era traducerea politicoasă făcută de Judith propoziției mult mai directe: „Cheam-o pe domnișoara Lea”.

Am terminat de împăturit o bluză și am coborât în bibliotecă.

Domnișoara Winter stătea la locul ei obișnuit, iar focul ardea, restul camerei fiind însă în întuneric.

— Vreți să aprind lumina? am întrebat din prag.

— Nu.

Răspunsul a ajuns cu greutate la urechile mele, astfel că am înaintat prin cameră spre ea. Obloanele erau deschise, iar cerul întunecat, plin de stele se reflecta în oglinzi.

Când am ajuns lângă ea, lumina pâlpâitoare a focului mi-a dezvăluit că domnișoara Winter era dusă pe gânduri. În tăcere, m-am așezat la locul meu, moleșită de căldura focului, privind la cerul nopții ce se reflecta în oglinzile din bibliotecă. Un sfert de oră a trecut în timp ce ea medita și eu așteptam.

Apoi a vorbit.

— Ai văzut vreodată acel tablou al lui Dickens din biroul lui? E pictat de cineva pe nume Buss, așa cred. Am o reproducere prin casă, am s-o caut pentru dumneata. Oricum, în tablou, el și-a împins în spate scaunul de la masă și moțâie, cu ochii închiși și barba în piept. Poartă papuci. În jurul capului său plutesc personaje din cărțile lui, ca niște făpturi de fum; unele zăbovesc deasupra hârtiilor de pe masă, altele au ajuns în spatele lui sau plutesc în jos, ca și cum s-ar crede capabile să meargă pe propriile picioare. Și de ce n-ar putea? Au aceleași contururi ferme ca și scriitorul, așa că de ce n-ar fi la fel de reale ca el? Sunt *mai* adevărate decât cărțile de pe rafturi, cărți abia schițate din câteva linii, topindu-se uneori într-un gol fantomatic.

De ce-mi amintesc de tablou acum, te întreb. Motivul poate fi că pare o oglindă a felului în care mi-am trăit viața. Am închis ușa biroului în fața lumii și m-am izolat împreună cu personajele din imaginația mea. Aproape șaiszeci de ani am tras cu urechea fără jenă la viețile unor oameni care nu există. Am aruncat priviri nerușinate în inimi și în camere de baie. M-am uitat peste umărul lor, pândind piruetele penelor de scris în timp ce compuneau scrisori de dragoste, testamente și confesiuni. Am privit cum îndrăgostiții iubeau, ucigașii omorau, copiii se jucau. Închisori și bordeluri mi-au deschis porțile; galere și caravane de cămile m-au purtat peste mări și nisipuri; secole și continente s-au supus vrerii mele. Am spionat faptele rele ale celor puternici și am admirat noblețea celor slabi. M-am aplecat atât de mult asupra celor ce dormeau în paturile lor, încât ei mi-au simțit răsuflarea pe obraz. Le-am visat visele. Biroul meu e plin de personaje care așteaptă să le dau viață. Oameni imaginari, nerăbdători, care mă trag de mânecă, strigând: „Eu urmez! Continuă! E rândul meu!” Trebuie să aleg. Și, odată ce am ales, ceilalți rămân tăcuți zece luni sau un an, până când ajung la sfârșitul povestirii și zgomotul începe din nou.

Deseori, în timpul anilor în care am scris, mi-am ridicat ochii de pe pagină – la sfârșitul unui capitol, în pauza de meditație ce urma unei scene dramatice sau doar căutând cuvântul potrivit – și am văzut o figură în mulțime. O figură cunoscută. Fața palidă, părul roșu, privirea neclintită, ochii verzi. Știu precis cine este, totuși sunt mereu surprinsă. De fiecare dată reușește să mă prindă nepregătită. Deseori a deschis gura să-mi vorbească, dar decenii de-a rândul a fost prea departe s-o aud și, în plus, când îmi dădeam seama de prezența ei, îmi feream privirea și pretindeam că n-o zărisem. Dar nu cred c-am putut s-o păcălesc.

Oamenii se întrebă cum de scriu atât de mult. Ei bine, e și din cauza ei. Dacă încep o carte nouă la cinci minute după ce-am

încheiat-o pe ultima, este din cauză că, dacă mi-aș ridica privirea de la masa de scris, aș vedea-o pe ea. Anii au trecut; numărul cărților mele de pe rafturile librăriilor s-a înzecit și, ca urmare, mulțimea de personaje care plutește prin biroul meu s-a împrăștiat. Cu fiecare carte pe care am scris-o, zumzetul vocilor a devenit din ce în ce mai slab, aglomerația din mintea mea s-a mai risipit. Fețele care vor să fie luate în seamă nu mai sunt atât de multe și întotdeauna, în mijlocul fiecărui grup, dar mai aproape cu fiecare carte, este ea. Fata cu ochii verzi. Așteptând.

A sosit ziua când am terminat corectura la ultima mea carte. Am scris ultima propoziție, am pus ultimul punct. Știam ce va urma. Stiloul mi-a alunecat din mână și am închis ochii. „Așa”, am auzit-o spunând sau poate am vorbit eu, „am rămas numai noi două”.

M-am certat puțin cu ea.

— Cu mine n-o să-ți meargă, i-am spus. A fost prea demult, eram doar un copil, am uitat.

Deși îmi aminteam fiecare gest.

— Dar *eu* n-am uitat, a spus ea. Ții minte când...

— Chiar și eu recunosc uneori inevitabilul. *Desigur* că-mi amintesc.

Ușoara vibrație din aer se potoli. Mi-am întors privirea de la stele la domnișoara Winter. Ochii ei verzi fixau un colț al camerei, ca și cum o vedeau chiar atunci pe copila cu ochi verzi și păr roșcat.

— Fata sunteți dumneavoastră.

— Eu? Ochii domnișoarei Winter se întoarseră încet de la fantoma copilului către mine. Nu, nu sunt eu. Ea este... Ezită. E așa cum am fost eu odată. Acel copil nu mai există de foarte multă vreme. Viața ei s-a sfârșit în noaptea incendiului, ca și cum ar fi pierit în flăcări. Ființa pe care o vezi acum în fața ochilor este un nimeni.

— Dar cariera dumneavoastră... povestirile...

— Când cineva este un nimeni, trebuie să inventeze. Ca să umple golul.

Am stat în tăcere și am privit focul. Din când în când, domnișoara Winter își freca absent palma.

— Eseul dumatăle despre Jules și Edmond Landier, a început ea după un timp.

M-am întors spre ea fără să vreau.

— Ce te-a făcut să-i alegi pe ei ca subiect? Ai avut vreun interes deosebit? Vreo înclinație aparte?

Am clătinat din cap.

— Nimic special, nu.

Doar stelele clipeau nemișcate și focul trosnea în vatră.

După mai mult de-o oră, când focul era aproape stins, ea a vorbit pentru a treia oară.

— Margaret... Cred că era prima oară când îmi spunea pe numele de botez. Dacă pleci mâine...

— Da?

— Te vei întoarce, nu-i așa?

Era greu să-ți dai seama de expresia de pe chipul ei în lumina pâlpâitoare, palidă a focului și nu se putea spune în ce măsură tremurul din voce se datora oboselii sau bolii, dar mi s-a părut, în clipa dinaintea să răspund – „Da. Bineînțeles că mă întorc” –, că domnișoarei Winter îi era teamă.

A doua zi dimineață, Maurice m-a dus cu mașina la gară și am luat trenul spre sud.

Almanahurile

Unde altundeva să-mi încep cercetările dacă nu acasă, la magazin?

Eram fascinată de almanahurile vechi. Din copilărie, ori de câte ori mă simțeam plictisită, neliniștită sau temătoare, mă duceam la aceste rafturi să frunzăresc pagini cu nume, date și adnotări. Între aceste coperte, trecutele vieți erau rezumate în câteva rânduri extrem de seci. Era o lume în care bărbații erau baroni, episcopi sau membri ai Parlamentului, iar femeile erau văduve sau fiice. Nimic nu te informa dacă acești oameni mâncau rinichi la prânz, nimic nu îți spunea pe cine iubiseră sau ce siluete le apăreau în întuneric după ce stingeau lumânarea. Nu exista nimic personal în aceste date. Ce mă împingea atunci să fiu atât de interesată de viețile unor ființe moarte? Simplul fapt că *erau* oameni, *trăiseră*, iar acum erau morți.

Citind almanahurile, ceva s-a trezit în mine. Ceva al meu, dar în același timp *străin* de mine. Citind listele, acea parte a mea care era deja în cealaltă dimensiune s-a trezit și m-a mângâiat.

Niciodată n-am explicat nimănui de ce almanahurile înseamnă atât de mult pentru mine; nici măcar n-am spus cuiva că-mi plac. Dar tata și-a dat seama de pasiunea mea și, de câte ori se vindeau la licitații, făcea tot posibilul să le obțină. În acest fel toți morții glorioși ai țării, din mai multe generații, își petreceau viața de apoi liniștiți, pe rafturile de la etajul doi. În tovărășia mea.

La etajul al doilea, ghemuită pe pervazul ferestrei, dădeam paginile pline de nume. Îl găsisem pe bunicul domnișoarei Winter, George Angelfield. Nu era nici baron, nici membru al Parlamentului, nici episcop, dar era acolo. Familia avea origini aristocratice – avuseseră un titlu nobiliar cândva –, dar în urmă cu câteva generații avusese loc o ruptură: titlul mersese la o ramură a

familiei, banii și domeniul la cealaltă. George Angelfield se alesese cu domeniul. Almanahurile urmăreau mai mult titlurile nobiliare, dar legătura era destul de strânsă ca să merite o notă, astfel că era menționat: Angelfield, George; data nașterii; reședința la conacul Angelfield din comitatul Oxford; căsătorit cu Mathilde Mannier din Reims, Franța; un fiu, Charles. Urmărindu-l prin almanahuri în anii următori, am găsit la zece ani distanță o notificare: un fiu, Charles; o fiică, Isabelle. După câteva pagini, erau notate decesul lui George Angelfield și, căutând la March, Roland, căsătoria Isabellei.

O clipă m-a amuzat gândul că mă dusesem tocmai în Yorkshire ca să aflu povestea domnișoarei Winter, când ea fusese tot timpul aici, în almanahuri, la câțiva metri de patul meu. Dar apoi am început să mă gândesc serios. Ce demonstra această cercetare hârțogărească? Doar că oamenii aceia – George, Mathilde și copiii lor, Charles și Isabelle – existaseră. Nimic nu-mi garanta că domnișoara Winter nu-i găsisese în același fel în care îi găsisem și eu, frunzărind o carte. Aceste almanahuri puteau fi găsite în biblioteci din toată țara. Oricine le putea consulta. Nu găsisese oare niște nume și date și țesuse în jurul lor o poveste pentru propriul amuzament?

Pe lângă aceste incertitudini, mai aveam o problemă. Roland March murise și, odată cu moartea lui, indiciile legate de Isabelle se terminau. Lumea almanahului este ciudată, în lumea adevărată, familiile cresc precum ramurile copacilor, sângele amestecat prin căsătorie trece de la o generație la alta, formând o rețea de legături și mai complexe. Titlurile nobiliare, pe de altă parte, treceau de la un om la altul, iar această evoluție simplă și liniară o puneă în valoare almanahul. De fiecare parte a moștenitorilor titlului apăreau frați mai tineri, nepoți, veri care erau destul de importanți pentru a fi menționați în almanah. Oameni care puteau fi baroni sau lorzi. Și chiar și cei care ar fi putut deveni, dacă viața își urma cursul firesc. Dar după câteva ramificații în arborele genealogic, numele

dispăreau de pe margini și nu le mai găseai niciodată. Niciun amestec de naufragii, ciumă și cutremure nu era atât de puternic pentru a-i readuce pe verii de gradul al treilea în prim-plan. Almanahul avea limitele lui. La fel se întâmplase cu Isabelle. Era femeie; copiii ei erau fete; soțul (nu era lord) mort; tatăl (nu era lord) mort. Almanahul le uitase pe ea și pe fetele ei; căzuseră în mările ocean al ființelor obișnuite, ale căror nașteri, morți și căsătorii sunt la fel ca iubirile, temerile și preferințele la micul dejun, prea neînsemnate ca să fie înregistrate pentru viitor.

Însă Charlie era bărbat. Almanahul reușise să-l cuprindă – cu greutate –, chiar dacă lipsa lui de importanță era vizibilă. Am găsit puține informații. Numele: Charles Angelfield. Data nașterii. Locuia la Angelfield. Nu era căsătorit. Trăia. Din punctul de vedere al almanahului, aceste date erau suficiente.

Am luat volum după volum, am găsit mereu aceeași prezentare succintă. La fiecare nou volum, mă gândeam: anul acesta n-o să mai fie menționat. Dar în fiecare an apărea din nou, Charles Angelfield, încă locuind la Angelfield, tot necăsătorit. M-am gândit din nou la ce-mi spusese domnișoara Winter despre Charlie și sora lui și mi-am mușcat buzele, dându-mi seama ce însemna lungă sa burlăcie.

Și apoi, când ar fi trebuit să aibă în jur de patruzeci de ani, am găsit ceva neașteptat. Numele lui, data nașterii, reședința și o abreviere ciudată – *dld* –, pe care n-o mai întâlnisem înainte.

Am căutat în tabelul de abrevieri.

Dld: decret legal de deces.

Întorcându-mă la mențiunea despre Charlie, am privit-o multă vreme, încruntându-mă, ca și cum dacă aș fi privit mai intens, aș fi găsit în textura sau cerneala hârtiei cheia misterului.

În anul acela fusese legal decretat mort. Din câte înțelegeam, un astfel de document se elibera atunci când o persoană dispărea și, după un timp, familia sa, din motive de moștenire, putea considera

din punct de vedere legal că a murit, chiar dacă nu exista nicio dovadă și niciun cadavru. Din câte știam, o persoană trebuia să fie dispărută șapte ani înainte să fie decretată moartă. Putea muri oricând în acel răstimp. Sau omul putea fi încă viu, doar plecat, pierdut sau răătăcitor, departe de oricine îl cunoștea. Decedat din punct de vedere legal, nu neapărat decedat fizic. Ce fel de viață era asta, mă întrebam, care se putea termina atât de ambiguu și nesatisfăcător? *Dld.*

Am închis almanahul, l-am pus la locul lui pe raft și am coborât în magazin să-mi pregătesc niște cacao.

— Ce știi despre procedurile legale necesare să declari pe cineva mort? l-am întrebat pe tata, în timp ce supravegheam cana de lapte de pe aragaz.

— Nu mai multe decât știi tu, mi-a răspuns el.

Apoi a apărut în pragul ușii și mi-a dat una dintre fișele uzate ale clienților noștri.

— Iată omul de care ai nevoie. Profesor de drept, acum la pensie. Trăiește în Țara Galilor, dar vine aici în fiecare vară. Mai răsfoiește cărți și se plimbă pe malul râului... E un om de treabă. De ce nu-i scrii? Ai putea să-l întrebi și dacă dorește să-i păstrez *Justitiae Naturalis Principia*.

După ce mi-am terminat cacaua, m-am întors la almanah să văd ce mai pot afla despre Roland March și familia lui. Unchiul său se îndeletnicise cu pictura și, când am studiat secțiunea dedicată artei, am aflat că portretele acestuia – acum considerate mediocre – fuseseră foarte apreciate într-o perioadă. Cartea lui Mortimer, *Pictura provincială engleză*, conținea reproducerea unui portret de tinerețe al lui Lewis Anthony March, denumit „Roland, nepotul artistului”. E ciudat să privești chipul unui băiat care încă nu e bărbat, căutând în el trăsăturile unei femei bătrâne, fiica lui. Câteva clipe am studiat trăsăturile lui armonioase, senzuale, părul blond

strălucitor, capul răsturnat leneș.

Apoi am închis cartea. Îmi pierdeam timpul. Chiar dacă aș fi căutat toată ziua și toată noaptea, n-aș fi găsit nicio urmă a gemenelor al căror presupus tată era.

În arhivele Banbury Herald

Ziua următoare am luat trenul spre Banbury, ca să ajung la birourile ziarului *Banbury Herald*.

Un tânăr m-a condus la arhive. Cuvântul „arhive” poate suna impresionant pentru cineva neobișnuit cu ele, însă mie, care mi-am petrecut ani de zile vacanțele în asemenea locuri, nu mi se părea ciudat să intru în ceea ce semăna cu un dulap mare, fără ferestre, situat la subsol.

— Incendiul de la Angelfield, i-am explicat repede, de-acum șaizeci de ani.

Băiatul mi-a arătat raftul unde țineau documentele relevante pentru acea perioadă.

— Doriți să vă dau cutiile?

— Da, și dosarul cu paginile de recenzii de acum vreo patruzeci de ani, nu știu exact din ce an.

— Pagini de recenzii? Nu știam că *Herald* a avut vreodată așa ceva.

Și-a mutat scara, a mai luat un set de cutii și le-a pus lângă primul, pe o masă lungă, sub lumina puternică a becului.

— Asta-i tot, spuse el vesel și plecă.

Am aflat că incendiul de la Angelfield izbucnise, probabil, din cauza unei neatenții. Pe vremea aceea oamenii mai adunau lemne, iar asta făcuse ca focul să fie atât de năprasnic. Nu era nimeni în casă în afară de cele două nepoate ale proprietarului, dar amândouă scăpaseră și se aflau în spital. Se presupunea că proprietarul era plecat peste hotare. (*Se presupunea: de ce oare? Mi-am notat datele repede: mai erau șase ani până la dld*). Articolul se termina cu unele remarci despre importanța arhitecturală a casei și se spunea că nu putea fi locuită în starea în care era.

Mi-am copiat povestirea și am trecut în revistă titlurile din următoarele numere, în caz că apăreau informații noi, dar, negăsind nimic, am pus ziarele deoparte și m-am ocupat de celelalte cutii.

Spuneți-mi adevărul, zisese el. Tânărul în costum demodat care îi luase un interviu Videi Winter pentru *Banbury Herald*, cu patruzeci de ani în urmă. Ea nu uitase niciodată cuvintele lui.

Nu era nicio informație legată de interviu. Nici nu exista ceva ce putea fi numit pagină de recenzii. Singurele articole pe teme literare erau câteva texte cu titlul: „Merită să citiți...”, semnate de o anume domnișoară Jenkinsop. De două ori am găsit numele domnișoarei Winter în acele paragrafe. Era limpede că domnișoara Jenkinsop citise și îi plăcuseră romanele ei; aprecierile sale erau entuziaste și corecte, deși formulate într-un stil neacademic, dar era limpede că nu se întâlnise niciodată cu autoarea și chiar mai limpede că nu era ea omul în costum maro.

Am închis ultimul ziar și l-am împăturit cu grijă în cutie.

Omul în costum maro era o invenție. Un fel de a mă prinde în capcană. Momeala pe care o pune pescarul în undiță ca să prindă peștele. Era de așteptat. Poate că, de fapt, confirmarea existenței lui George și a Mathildei, a lui Charlie și a Isabellei îmi dăduse speranțe. Ei cel puțin erau oameni adevărați; omul în costum maro nu era.

Punându-mi pălăria și mănușile, am părăsit birourile *Banbury Herald* și am pornit la plimbare.

Pe când mergeam pe străzile iernatice căutând o cafenea, mi-am amintit de scrisoarea pe care mi-o trimisese domnișoara Winter. Mi-am amintit de cuvintele omului în costum maro și cum acestea răsunaseră în toată casa, pătrunzându-mi în suflet. Și totuși, omul în costum maro nu era decât un produs al imaginației ei. Ar fi trebuit să mă aștept la asta. Era o scamatoare, nu-i așa? O povestitoare. O inventatoare. O mincinoasă. Rugămintea care mă emoționase atât de

mult – *Spuneți-mi adevărul* – fusese rostită de un om care nici măcar nu exista.

Nu puteam să-mi alung amărăciunea dezamăgirii.

Ruina

De la Banbury am luat autobuzul.

— La Angelfield? a spus șoferul. Nu, nu există mijloace de transport până la Angelfield. Nu încă. Poate după ce se construiește hotelul.

— Construiesc ceva acolo?

— Dă-rămă o ruină. Vor face un hotel modern. S-ar putea să circule atunci un autobuz pentru personal, dar acum, cel mai bine-ar fi să vă dați jos la Hare and Hounds, pe Cheneys Road, și de acolo s-o luați pe jos. Cam un kilometru, cred.

Nu erau multe de văzut la Angelfield. O singură stradă pe al cărei indicator de lemn se putea citi, cu logica evidenței, Strada. Am trecut pe lângă o duzină de căsuțe, construite în perechi. Din când în când mai apărea câte-un detaliu de contrast – o tisă uriașă, un leagăn de copii, o bancă de lemn –, dar în general fiecare clădire, cu acoperișul ei de stuf, frontonul alb și baza modestă de cărămidă, era copia fidelă a vecinei sale.

Ferestrele caselor dădeau spre câmpurile delimitate cu grijă de garduri vii și presărate cu copaci. În depărtare se vedeau vaci și oi, apoi o zonă foarte împădurită, dincolo de care, conform hărții mele, era parcul cu căprioare. Străzile nu erau pavate, dar asta conta prea puțin, pentru că nu era niciun fel de trafic. De fapt, n-am văzut nici urmă de viață până când n-am trecut de ultima căsuță, dând peste o clădire care era și poștă, și magazin general.

Doi copii în pardesie galbene au ieșit din magazin și au fugit pe terasă înaintea mamei lor, care se oprise la cutia poștală. Mică și blondă, se străduia să lipească timbrele pe plicuri fără să scape ziarul pe care-l ținea îndoit sub braț. Copilul mai mare, un băiat, a întins mâna ca să arunce hârtia unei bomboane în coșul prins de un

stâlp de la marginea drumului. A-ncercat să ia și hârtia surorii sale, dar ea n-a vrut să i-o dea. „Pot eu! Pot eu!” S-a ridicat pe vârfuri și a întins brațul, fără a lua în seamă protestele fratelui ei, apoi a aruncat hârtia către marginea coșului. O adiere de vânt a luat-o și a purtat-o de-a lungul drumului.

— Ți-am spus eu!

Amândoi copiii s-au întors și au luat-o la fugă – apoi s-au oprit brusc, atunci când m-au văzut. Două perechi de gene blonde au coborât peste două perechi de ochi căprui identici. Două guri s-au deschis de uimire. Nu erau gemeni, nu, dar semănau izbitor. M-am aplecat să ridic hârtia și le-am întins-o. Fetița, vrând s-o ia, a făcut un pas înainte. Fratele ei, mai prudent, a întins brațul s-o oprească și-a strigat: „Mami!”

Femeia cu părul blond urmărise scena de la cutia poștală. „E-n regulă, Tom. Poate s-o ia.” Fetița a luat hârtia din mâna mea fără să mă privească. „Spuneți mulțumesc”, le-a strigat mama. Copiii au mulțumit cu voci timide, apoi mi-au întors spatele și au fugit spre ea. De data asta, femeia și-a ridicat fata în brațe ca să ajungă la coș și, între timp, mi-a privit aparatul de fotografiat curioasă.

Angelfield nu era un loc unde să fiu invizibilă.

Mi-a zâmbit sfios. „Plimbare plăcută”, a spus și apoi s-a întors să-și urmeze copiii, care deja alergau pe stradă spre casuță.

I-am privit cum se îndepărtau.

Copiii alergau, depășindu-se și schimbând locurile ca și cum erau legați de-o funie nevăzută. Făceau viraje la întâmplare, schimbau pe neașteptate viteza, sincronizându-se telepatic. Erau ca doi dansatori, mișcându-se în ritmul aceleiași melodii interioare, două frunze prinse în același vârtej. Era și straniu, și extrem de familiar. Mi-ar fi plăcut să-i privesc mai mult, dar temându-mă că s-ar putea întoarce, observând că-i urmăream, mi-am continuat drumul.

După câteva sute de metri, am găsit porțile domeniului. Porțile

nu numai că erau închise, dar erau și sudate prin fire încolăcite de iederă care îmbrăcau lucrătura complicată de metal. Deasupra porților, o arcadă de piatră gălbuie domina aleea, picioarele sale terminându-se în două clădiri mici, cât o singură cameră cu ferestre. Într-una din ferestre se vedea o bucată de hârtie. Ca un cititor înnăscut ce sunt, nu am putut rezista tentației; am înotat prin iarba lungă și umedă ca s-o citesc. Dar era o hârtie ilizibilă. Antetul colorat al firmei de construcții supraviețuise, dar dedesubt erau numai două Pete cenușii, în forma unor paragrafe și, într-o culoare ceva mai întunecată, umbra unei semnături. Fără îndoială, era un mesaj scris, dar literele fuseseră decolorate în lunile de expunere la soare.

Pregătindu-mă de un lung ocol în jurul domeniului pentru a găsi o intrare, făcusem numai câțiva pași, când am dat peste o mică poartă de lemn, prinsă de zid cu un zăvor. Am intrat fără să șovăi.

Aleea fusese odată pietruită, dar acum pietrișul de sub picioarele mele era amestecat cu pământ și iarbă pipernicită. Această alee făcea o buclă către o bisericuță de piatră cu intrare în cimitir, apoi cotea în spatele unui crâng și al unui desiș care bloca vederea. De fiecare parte marginile aleii erau acoperite de verdeață; tufișurile se luptau pentru cât mai mult spațiu, iar la poalele lor iarba și buruienile se mulțumeau cu orice locșor pe care-l puteau confisca.

M-am îndreptat spre biserică. Reconstructă în epoca victoriană, ea păstra încă ceva din modestia originilor sale medievale. Mică și îngrijită, clopotnița ei se înălța spre cer fără a încerca să-l străpungă. Biserica era așezată în vârful buclei făcute de alee; cu cât mă apropiam, cu atât ochii mei nu mai priveau spre poarta cimitirului, ci se îndreptau spre ce se întindea de cealaltă parte. Cu fiecare pas, priveliștea se deschidea și mai încântător, până când clădirea de piatră cenușie care era conacul Angelfield a apărut ca prin farmec, iar eu am încremenit pe loc.

Casa era așezată într-un unghi ciudat. Venind de pe alee, vedeai mai întâi un colț și nu era limpede de la început care parte a ei era fațada. Era ca și cum casa își dăduse seama că trebuie să-și primească vizitatorii cu partea din față, dar în ultima clipă cedase ispitei de a se întoarce și a privi spre parcul cu căprioare și pădurea de la capătul aleilor. Vizitatorul nu era întâmpinat cu un zâmbet, ci cu un spate întors.

Sentimentul de straniețate era accentuat și de alte detalii ale clădirii. Casa era o construcție simetrică. Trei arcade mari, fiecare înaltă de patru etaje, se înălțau din construcție, cele douăsprezece ferestre înalte și largi fiind singura trăsătură de ordine și armonie pe care fațada o putea oferi. În restul casei, ferestrele erau puse la întâmplare, toate diferite, niciuna la același nivel cu vecina ei, fie că erau la stânga sau la dreapta, sus sau jos. Deasupra etajului trei, o balustradă încerca să unească arhitectura dispartă printr-o linie neîntreruptă, dar ici colo, o piatră ascuțită, o arcadă în ruină, o fereastră ciudată o depășeau; dispărea numai ca să apară de cealaltă parte a obstacolului. Deasupra acestei balustrade se ridica un acoperiș încărcat de turnuri, creneluri și hornuri de culoarea mierii.

O ruină? Cea mai mare parte din piatra aurie părea la fel de curată și de nouă ca în ziua când fusese scoasă din carieră. Desigur că lucrătura complicată a crenelurilor părea puțin roasă, că balustrada stătea să cadă în unele locuri, cu toate astea nu se putea numi o ruină. Văzând-o astfel, cu cerul albastru drept fundal, cu păsările zburând deasupra turnurilor, cu iarba verde de jur-împrejur, nu-mi era greu să mi-o imaginez în zilele când era locuită.

Apoi mi-am pus ochelarii și am înțeles.

Ferestrele nu aveau geamuri, iar cercevelele putreziseră sau arseseră. Ce crezusem că erau umbre pe ziduri, în partea dreaptă, erau urmele incendiului. Păsările care planau deasupra casei nu coborau în spatele clădirii, ci înăuntrul ei. Nu mai exista acoperiș. În

fața ochilor mei nu mai era un conac, ci o carcasă.

Mi-am scos ochelarii și imaginea a revenit la clădirea intactă din perioada elisabetană. Mi s-ar fi făcut oare teamă dacă cerul ar fi fost violet, iar luna brusc acoperită de nori? Poate. Dar acum, albastrul imaculat al cerului îmi dădea un sentiment de liniște.

O barieră se întindea peste alee. Prinsă de ea era o pancartă. *Pericol. Nu intrați.* Văzând o porțiune din gard unde șipcile nu erau bine prinse, am ridicat una, m-am strecurat înăuntru și am tras-o la loc în spatele meu.

Dând ocol casei, am ajuns în față. Între prima și a doua arcadă, șase trepte largi și joase duceau la o ușă de lemn dublă. Treptele erau mărginite de două pedestaluri scunde, pe care erau așezate două pisici uriașe sculptate într-un material negru, bine cizelat. Rotunjimile lor erau atât de bine reliefate, încât, trecându-mi degetele peste una dintre ele, aproape că m-am așteptat să simt căldura blăunii și am fost surprinsă de răceala dură a pietrei.

Fereastra de la parter de sub a treia arcadă era cea mai afectată de urmele incendiului. Cum mă cățarasem pe un rest de zidărie distrusă, eram destul de sus pentru a privi înăuntru. Ceea ce-am văzut m-a marcat profund. Există ceva familiar, ceva universal valabil în definiția unei camere. Deși dormitorul meu de deasupra magazinului, dormitorul copilăriei mele din casa părintească și camera mea din casa domnișoarei Winter sunt complet diferite, ele au totuși în comun anumite elemente, care sunt aceleași în toate locurile și pentru toți oamenii. Chiar și o tabără provizorie are un acoperământ în caz de ploaie, spațiu ca o persoană să intre, să se miște și să iasă, ceva care să-ți permită să faci diferența între ce înseamnă înăuntru și ce înseamnă afară. Nimic din toate astea nu se regăsea aici.

Bârnela căzuseră, unele doar la un capăt, astfel că atârnavă în diagonală, sprijinindu-se de grămezi de moloz, lemn și alte

materiale de construcție care umpleau camera până la nivelul ferestrelor. Vechi cuiburi de păsări erau agățate în diverse colțuri. Probabil că păsările aduseseră semințe; zăpada și ploaia pătrunseseră înăuntru, împreună cu lumina soarelui, și în chip straniu în mijlocul acestei ruine creștea vegetația; am văzut ramurile cafenii, dezgolite de iarnă ale arbustului buddleia și crengi de soc întinzându-se spre lumină. Ca un model pe tapet, iedera se cățara pe ziduri. Întinzându-mi gâtul, am privit în sus ca printr-un tunel întunecat. Patru pereți înalți erau încă intacti, dar în loc să văd tavanul, am zărit numai patru bârne groase, așezate neregulat, iar dincolo de ele mai mult spațiu liber, înaintea altor bârne, și așa mai departe. La capătul tunelului era lumină. Cerul.

Nici măcar o fantomă n-ar fi putut locui aici.

Era aproape imposibil de crezut că aici fuseseră cândva draperii, mobilă, tablouri. Candelabrele luminaseră ceea ce acum era luminat doar de soare. Ce fusese oare această încăpere? Salonul, camera de muzică, sufrageria?

M-am zgâit la harababura de jos. Din resturile amestecate ce odată fuseseră o casă, ceva mi-a atras atenția. La început am crezut că era doar o bârnă căzută pe jumătate, dar nu era destul de groasă. Părea să fie prinsă de perete. Apoi urmau alta și alta. La intervale regulate, aceste lemne păreau să fi avut balamale, ca și cum alte bucăți de lemn le-ar fi fost atașate în unghi drept. De fapt, într-un colț, era un loc unde aceste scânduri încă mai existau.

Când mi-am dat seama, m-au trecut fiorii.

Bârnelor erau *rafturi*. Acest amestec de vegetație și arhitectură în ruine era o bibliotecă.

Într-o clipită m-am cățarat pe fereastra fără geamuri.

Mi-am croit drum cu grijă, încercând cu piciorul locurile în care călcam. M-am uitat prin colțuri și unghere întunecate, dar nu era nicio carte. Nu mă așteptam să găsesc vreuna – n-ar fi supraviețuit

în asemenea condiții. Dar nu mă puteam abține.

Timp de câteva minute, m-am ocupat numai de fotografii. Am făcut poze cu ferestrele fără geamuri, cu scândurile care pe vremuri susținuseră cărțile, cu ușa masivă de stejar.

Încercând să fac cea mai bună fotografie a șemineului de piatră uriaș, m-am aplecat ușor din talie, într-o parte, și m-am oprit. Am înghițit în sec, inima a început să-mi bată cu putere. Auzisem oare ceva? Sau mi se păruse? Mișcase ceva în molozul gros de sub picioarele mele? Nu. Absolut nimic. Totuși am pășit cu grijă până în capătul camerei, unde era o gaură în zidărie destul de mare cât să trec prin ea.

Mă aflu în holul principal. Am văzut ușile mari, duble, pe care le zărisem de-afară. Scara interioară de piatră scăpase intactă din incendiu. Treptele largi ce duceau sus, balustradele acum acoperite de iederă, formele solide ale arhitecturii erau clar definite: o spirală grațioasă, care se închidea ca o scoică la bază. Semăna cu un apostrof răsturnat.

Scara ducea la o galerie care odată se întinsese probabil pe întreaga lățime a holului. Pe o margine, era un șir de scânduri crestate și o gaură spre podeaua de piatră de dedesubt. Cealaltă parte era aproape intactă. Mai erau ruinele unei balustrade de-a lungul galeriei și apoi un coridor. Un tavan ars, dar întreg; o podea; chiar și uși. Era primul corp al clădirii care părea să fi scăpat de distrugerea generală. Arăta ca un loc unde-ai fi putut locui.

Am făcut câteva poze și apoi, încercând cu piciorul fiecare scândură înainte de-a păși, am înaintat cu precauție pe coridor.

Prima ușă s-a deschis spre un spațiu gol, spre ramuri și cerul albastru. Nu erau pereți, nici tavan, nici podea, doar aer curat.

Am închis ușa și am înaintat pe coridor, hotărâtă să nu mă las înspăimântată. Privind tot timpul la picioare, am ajuns la a doua ușă. Am apăsat clanța și am deschis-o larg.

Am auzit mișcare.

Sora mea!

Aproape am pășit spre ea.

Aproape.

Apoi mi-am dat seama. O oglindă. Murdară și prăfuită, urâtită de petele negre ce păreau a fi de cerneală.

M-am uitat la podeaua pe care fusese cât pe-aci să pășesc. Nu erau scânduri, numai un gol de douăzeci de metri spre câteva dale ascuțite de piatră.

Știam acum ce văzusem, totuși inima continua să-mi bată cu putere. Mi-am ridicat ochii din nou, iar ea era acolo. O fantomă palidă cu ochi negri, o siluetă încețoșată, instabilă, ce tremura în oglindă.

Mă văzuse. S-a ridicat, cu mâna întinsă spre mine, chemându-mă, ca și cum tot ce aveam de făcut era să pășesc și să i-o prind. Nu era asta cea mai simplă soluție, în final, să pășesc și în sfârșit să ne reunim?

Cât timp am stat acolo oare, privind-o cum mă aștepta?

— Nu, am șoptit, dar mâna ei tot mă chema. Îmi pare rău. Mâna mi-a căzut încet.

Apoi a ridicat un aparat de fotografiat și mi-a făcut o poză.

Mi-a părut rău pentru ea. Pozele făcute prin sticlă nu ies niciodată. Știu. Am încercat.

Am rămas cu mâna pe clanța celei de-a treia uși. Regula celor trei, după cum spusese domnișoara Winter. Dar nu mai aveam chef de povestea ei. Casa ei periculoasă, cu ploaia ce cădea înăuntru și oglinda înșelătoare, nu îmi mai păreau interesante.

Voiam să plec. Să mai fac poze cu biserica? Nici măcar asta. Voiam să mă duc la magazinul din sat. Să chem un taxi. Să merg la gară și de acolo acasă.

Toate astea aveam să le fac peste câteva clipe. Deocamdată voiam

să rămân așa, cu capul sprijinit de ușă, degetele pe clanță, nepăsătoare la ce se afla înăuntru, așteptând să mi se usuce lacrimile și să mi se potolească bătăile inimii.

Am așteptat.

Apoi, sub degetele mele, clanța de la a treia ușă a început să se miște singură.

Uriașul prietenos

Am fugit.

Am sărit peste găurile din podea, am coborât treptele câte trei deodată, mi-am pierdut echilibrul și m-am întins după balustradă, să mă țin. Am apucat numai niște frunze de iederă, m-am împiedicat, am reușit să nu cad și m-am năpustit înainte. Spre bibliotecă? Nu. Pe cealaltă parte. Pe sub arcadă. Ramurile de soc și de buddleia mi se agățau de haine și era să cad de mai multe ori, în timp ce picioarele mi se împleticeau prin molozul casei în ruină.

Inevitabil, în cele din urmă m-am prăbușit și am scos un țipăt ascuțit.

— Vai de mine! Vai de mine! Te-am speriat? Vai de mine!

M-am uitat în spate pe sub arcadă.

N-am văzut sprijinindu-se de balustrada galeriei nici scheletul, nici monstrul din fanteziile mele, ci un uriaș. A coborât încet pe scări, a pășit elegant și nepăsător prin molozul de pe podea și s-a aplecat asupra mea cu o expresie de mare îngrijorare pe față.

— O, Doamne!

Cred că avea cam doi metri și era masiv, atât de masiv, încât casa părea că se micșorează în jurul lui.

— Dar n-am vrut! Vezi, eu doar am crezut... Pentru că erai aici de ceva timp... Dar asta n-are nicio importanță acum. Vai, draga mea, ești rănită?

Mă simțeam ca un copil. Dar, în ciuda dimensiunilor impresionante, acest om avea și el ceva copilăresc. Fața lui rotundă și angelică era cărnoasă, fără riduri, și avea un nimb de cârlionți blond-cenușii care îi înconjurau capul ce începea să chelească. Ochii erau rotunzi, la fel ca ramele ochelarilor. Păreau blânzi, de culoare albastru-deschis.

Mă simțeam amețită și eram probabil palidă. A îngenuncheat lângă mine și mi-a luat încheietura mâinii.

— Vai, vai, te-ai rostogolit, nu glumă! Dac-aș... N-ar fi trebuit niciodată să... Pulsul e un pic crescut. Hmm...

Tibia mă ustura. Am descoperit o ruptură în genunchi la pantaloni, iar degetele mi s-au umplut de sânge.

— O, Doamne, o, Doamne! E piciorul, nu-i așa? E rupt? Poți să-l miști?

Mi-am mișcat piciorul, iar pe fața lui s-a citit ușurarea.

— Slavă Domnului! Nu mi-aș fi iertat-o niciodată. Acum, stai aici până când... aduc eu... Mă-ntorc imediat.

Și dus a fost. Picioarele lui păseau firesc printre scândurile crestate, apoi au luat-o sprintene pe scări, în timp ce partea de sus a trupului înainta senină pe deasupra, ca și cum n-ar fi fost legată de mașină complicată de dedesubt.

Am respirat adânc și-am așteptat.

— Gata, am pus ceainicul pe foc, m-a anunțat când s-a întors. Adusese o trusă medicală de prim ajutor, albă cu o cruce roșie, din care scoase o loțiune antiseptică și niște tifon.

— Mereu am zis că odată cineva se va răni în casa asta... Am trusa de ani de zile. Paza bună trece primejdia rea, nu-i așa? O, Doamne, o, Doamne! se înfioră în timp ce-mi apăsa tifonul pe tăietura de la picior.

— O să fii curajoasă, nu-i așa?

— Aveți electricitate aici? am întrebat. Eram uimită.

— Electricitate? Dar e o ruină! M-a privit lung, mirat de întrebarea mea, ca și cum aș fi suferit o comotie și mi-aș fi pierdut mințile.

— N-ați zis cumva că tocmai ați pus ceainicul pe foc?

— Oh, înțeleg! Nu! Am un aragaz de campanie. Pe vremuri, aveam un termos, dar... Strâmbă din nas. Ceaiul din termos nu-i așa

de bun, este? Ustură foarte tare?

— Puțin doar.

— Bravo! A fost un salt pe cinste. Și-acum, ceaiul – cu lămâie și zahăr, e bine? Nu am lapte, din păcate. Nu e frigider.

— Cu lămâie, e perfect.

— Bun! Atunci, hai să găsim un loc confortabil... Ploaia s-a oprit, așa că luăm ceaiul afară, ce zici? S-a îndreptat spre vechea ușă masivă de la intrare și a deschis-o. Scârțâind mai puțin decât te-ai fi așteptat, ușile s-au dat în lături, iar eu am încercat să mă ridic în picioare.

— Nu te mișca!

Urișul a valsat înapoi spre mine, după care s-a aplecat și m-a ridicat. Am fost purtată cu blândețe afară. M-a așezat pe-o parte, pe spatele uneia dintre pisicile negre pe care le admirasem cu o oră mai devreme.

— Stai aici, iar când mă întorc, noi doi o să bem un ceai minunat! spuse el și intră în casă. Spatele lui imens pluti în sus pe scări și dispăru la intrarea în coridorul ce dădea spre a treia cameră.

— E confortabil?

Am aprobat din cap.

— Minunat! Zâmbi ca și cum era cu adevărat minunat. Acum, hai să facem cunoștință. Numele meu este Love. Aurelius Alphonse Love. Spune-mi Aurelius. Se uită la mine plin de nerăbdare.

— Margaret Lea.

— Margaret! Fața îi străluci. Minunat... Absolut minunat! Acum, hai să mâncăm.

Întinsese printre urechile pisicii negre uriașe o față de masă prinsă în colțuri. Pe ea era o bucată generoasă de tort maroniu și lipicios. Am mușcat. Era tortul perfect pentru o zi friguroasă: cu gust de ghimbir, dulce, dar înțepător. Străinul turnă ceaiul în cești

de porțelan fin. Îmi oferi un castron în care erau cuburi de zahăr, apoi scoase o punguță de catifea albastră din buzunarul de la piept și o deschise.

Înfășurată în catifea era o lingură de argint cu un A lung, în forma unui înger stilizat, ce decora mânerul. Am luat-o, mi-am amestecat ceaiul și i-am dat-o înapoi.

În timp ce mâncam și beam, gazda mea stătea pe a doua pisică, ce luase pe neașteptate înfățișarea unui piscoiș sub silueta lui masivă. El mânca în tăcere, atent și elegant. Din când în când mă privea, dornic să afle dacă-mi plăcea tratația.

— A fost foarte bun, am spus. Tortul e făcut în casă, presupun?

Distanța dintre cele două pisici era de vreo zece metri și, ca să discutăm, trebuia să ridicăm puțin vocile, ceea ce dădea conversației un aer oarecum teatral, ca și cum am fi jucat într-o piesă. Aveam și public. În lumina proaspătă de după ploaie, aproape de liziera pădurii, o căprioară încremenită ne privea curioasă. Nemișcată, atentă, cu nările tremurătoare. Dându-și seama că o văzusem, nu a luat-o la fugă, ci dimpotrivă, a ales să nu-i fie teamă.

Tovarășul meu și-a șters degetele pe șervet, apoi l-a scuturat și l-a împăturit.

— Ți-a plăcut, deci? Doamna Love mi-a dat rețeta. Fac tortul ăsta de când eram copil. Doamna Love era o bucătăreasă minunată. O femeie absolut deosebită. Desigur, ea nu mai este printre noi. Avea o vârstă... Deși ai fi sperat... Dar n-a fost să fie.

— Înțeleg. Deși nu eram sigură că într-adevăr înțelegeam. Fusesse doamna Love soția sa? Deși spunea că făcea tortul de când era copil. Să fi fost mama lui? Dar de ce i-ar spune mamei doamna Love? Două lucruri erau însă evidente: că o iubise și că era moartă.

— Îmi pare rău, am spus.

Mi-a acceptat condoleanțele cu o mină tristă, apoi s-a luminat la față.

— Dar e un mod plăcut de a-ți aminti de ea, nu crezi? Tortul, vreau să spun.

— Bineînțeles. S-a întâmplat de mult? Când ați pierdut-o?

— Acum aproape douăzeci de ani, cugetă el. Deși pare mai mult. Sau mai puțin. Depinde cum o iei.

Am aprobat din cap. Eram la fel de pierdută.

Câteva clipe am stat în tăcere. Am privit spre parcul cu căprioare. Tot mai multe apăreau la liziera pădurii. Se mișcau prin soare de-a lungul parcului plin de iarbă. Usturimea de la picior scăzuse. Mă simțeam mai bine.

— Spune-mi, a început străinul și am bănuit că avusese nevoie să-și ia inima-n dinți ca să-mi pună această întrebare, ai mamă?

Am tresărit surprinsă. Oamenii nu prea mă bagă în seamă cât să-mi pună întrebări intime.

— Te superi? Iartă-mă că te întreb, dar – cum să-ți spun? Familiile sunt – sunt... Dar dacă nu vrei... îmi pare rău.

— E-n ordine, am spus încet. Nu mă supăr.

Și nici nu mă supărasem. Poate șocurile pe care le trăisem sau influența aceluia loc straniu îmi dădeau sentimentul că, orice-aș fi spus despre mine aici, acestui om, ar fi rămas aici pentru totdeauna, între noi doi, și n-ar fi avut nicio însemnătate în altă parte. Orice i-aș fi spus ar fi rămas fără consecințe. Așa că i-am răspuns la întrebare.

— Da, am mamă.

— Mamă! Cum... Oh, cum... O expresie ciudat de intensă îi apăru în ochi, ca o tristețe sau o dorință. Ce-ar putea fi mai minunat decât să ai mamă? exclamă el în cele din urmă. Cuvintele sunau ca o invitație de a continua.

— Dumneavoastră nu aveți mamă, nu-i așa? am întrebat.

Fața lui Aurelius se întunecă pentru câteva clipe.

— Din păcate, nu. Întotdeauna mi-am dorit – sau cel puțin un tată. Sau frați și surori. Cineva care să fie lângă mine. Când eram

copil, obișnuiam să-mi închipui. Am inventat o familie întreagă. Generații întregi! Ce-ai mai fi răs! Nu era nimic de răs pe chipul lui în timp ce vorbea. Dar o mamă adevărată... o mamă reală, cunoscută... Oricine are o mamă, nu-i așa? Știm asta. Problema e să știi cine e acea mamă. Întotdeauna am sperat că într-o bună zi... Dar nu e totul pierdut, nu-i așa? Eu încă mai sper.

— Oh...

— E foarte trist. A dat din umeri, ca și cum ar fi fost un fapt banal, dar nu era așa. Mi-aș fi dorit să am mamă.

— Domnule Love...

— Aurelius, te rog.

— Aurelius. Știi că, uneori, în ce le privește pe mame, lucrurile nu sunt atât de plăcute precum crezi.

— Ah!

Cuvintele mele păreau să-l fi adus în pragul unei revelații.

Se uită atent la mine.

— Certuri?

— Nu chiar.

Se încruntă.

— Neînțelegeri?

Am clătinat din cap.

— Mai rău?

Era uluit. Încercă să afle răspunsul privind cerul, pădurea și în cele din urmă în ochii mei.

— Secrete, i-am spus.

— Secrete!

Ochii i se rotunjiră de mirare. Tulburat, scutură din cap, încercând fără succes să înțeleagă ce voiam să spun.

— Iartă-mă, zise el în cele din urmă. Nu știu ce să-ți răspund. Știu atât de puține despre familie. Ignoranța mea e uriașă. Îmi pare rău dacă există secrete. Sunt sigur că ai tot dreptul să te simți așa.

Ochii i s-au umplut de milă și mi-a întins o batistă albă, frumos împăturită.

— Îmi pare rău, i-am spus. Trebuie să fie efectul loviturii.

— Cred că da.

În timp ce-mi ștergeam ochii, el privi spre parcul cu căprioare. Cerul se întuneca treptat. Urmărindu-i privirea, am văzut o lucire albă: blănița deschisă la culoare a căprioarei în timp ce sărea printre copaci.

— Am crezut că ești o fantomă, i-am spus. Când am simțit clanța ușii mișcându-se. Sau un schelet.

— Un schelet! Eu! Un schelet!

Chicoti surprins și tot trupul îi păru cuprins de veselie.

— Dar, de fapt, ești un uriaș.

— Chiar așa! Un uriaș. Se șterse la ochi de răs. Există totuși o fantomă – sau așa se spune.

Știu, aproape am spus, *am văzut-o*, dar bineînțeles nu la fantoma mea se referea.

— Ai văzut fantoma?

— Nu, oftă el. Nici urmă de fantomă.

Am rămas tăcuți o clipă, fiecare contemplându-și propriile fantome.

— Se lasă răcoarea, am observat.

— Piciorul e bine?

— Cred că da. Am alunecat de pe spatele pisicii și am încercat să mă las pe el cu toată greutatea. Da. E mult mai bine acum.

— Minunat!

Vocile noastre erau niște șoapte în lumina blândă care se așternuse.

— Cine era doamna Love?

— Doamna care m-a adăpostit. Mi-a dat numele ei. Mi-a dat caietul de rețete. Mi-a dăruit tot.

Am aprobat din cap.

Apoi mi-am luat aparatul de fotografiat.

— Trebuie să plec acum. Aș vrea să mai fac câteva poze la biserică înainte să se întunece cu totul. Mulțumesc din suflet pentru ceai.

— Și eu trebuie să plec curând. Mi-a făcut plăcere să te întâlnesc, Margaret. O să mai vii?

— Nu locuiești aici, nu-i așa? am întrebat nesigură.

Râse. Era un râs bogat, dulce, la fel ca prăjitura.

— Doamne ferește, nu! Casa mea e acolo. Arată cu mâna spre pădure. Mai vin pe-aici după-amiezile. Ca să – ei bine, ca să meditez, am putea spune.

— O s-o dărâme curând. Cred că știi.

— Știu. Mângâie pisica gânditor, cu blândețe. Păcat, nu-i așa? O să duc dorul vechiului conac. De fapt, am crezut că ești unul dintre oamenii lor când te-am auzit. Un inspector sau așa ceva. Dar nu ești.

— Nu, nu sunt inspector. Scriu o carte despre cineva care a locuit aici.

— Fetele Angelfield?

— Da.

Aurelius a dat din cap gânditor.

— Erau gemene, să știi. Imaginează-ți!

O clipă ochii i-au plutit departe.

— Te mai întorci, Margaret? a întrebat, în timp ce-mi luam geanta.

— Trebuie să mă întorc.

Băgă mâna în buzunar și scoase o carte de vizită. Aurelius Love, furnizor de servicii tradiționale englezești pentru nunți, botezuri și petreceri. Îmi arată adresa și numărul de telefon.

— Sună-mă, te rog, când mai vii. Trebuie să-mi faci o vizită și să-ți pregătesc un ceai adevărat.

Înainte de-a ne despărți, Aurelius mi-a luat mâna și mi-a mângâiat-o într-un fel liniștitor, de modă veche. Apoi corpul său masiv a plutit elegant în sus pe scara cea mare și a închis ușile grele după el.

Am mers încet de-a lungul aleii spre biserică, având mintea plină de imaginea străinului pe care tocmai îl întâlnisem – îl întâlnisem și ne împrietenisem. Nu era felul meu de-a mă purta. Pe când treceam de intrarea în cimitir, m-am gândit că poate *eu* eram străina. Oare mi se părea sau de când o întâlnisem pe domnișoara Winter mă schimbasem?

Morminte

Nu mai aveam destulă lumină, așa că nu mai puteam face fotografiile. Astfel că mi-am scos agenda, în drumul meu spre cimitir. Angelfield era o comunitate veche, dar mică, și nu existau prea multe morminte. Le-am găsit pe cel al lui John Digence, cu inscripția *S-a dus în grădina Domnului*, și pe cel al unei femei, Martha Dunne, *Slujitoarea credincioasă a Domnului*, ale cărei date corespundeau destul de bine cu ce știam eu despre Missus. Am copiat numele, datele și inscripțiile în agendă. Unul dintre morminte avea flori proaspete, un buchet vesel de crizanteme portocalii, și m-am apropiat să văd cine era păstrat atât de viu în amintire. Inscripția spunea: *Joan Mary Love. Nu o vom uita niciodată.*

Oricât am căutat, nu am găsit nicăieri numele Angelfield. Dar asta nu m-a mirat prea tare. Familia de la conac nu putea avea morminte obișnuite, în cimitir. Cavourile lor erau probabil impozante, cu efigii și epitafuri impresionante sculptate în dalele de marmură. Ar fi trebuit să fie înăuntrul, în capelă.

Biserica era mohorâtă. Vechile ferestre, deschizături înguste de sticlă verzuie încastrate în zidurile groase cu arcade, lăseau să intre o lumină palidă care de-abia scotea în relief arcadele și coloanele de piatră cenușie, bolțile albe dintre bârnelor negre ale acoperișului și lemnul șlefuit al stranelor. Când ochii mi s-au obișnuit cu lumina, m-am uitat cu atenție la pietrele de mormânt și la monumentele din capela mică. Membri ai familiei Angelfield, morți de secole, își aveau epitafurile acolo, care mai de care mai grăitoare, sculptate artistic în marmură de calitate. Am să mă întorc în altă zi ca să descifrez inscripțiile generațiilor mai vechi; astăzi căutam numai câteva nume.

Odată cu moartea lui George Angelfield, inspirația familiei

secase. Charlie și Isabelle – probabil că ei hotărâseră – nu folosiseră multe cuvinte pentru a rezuma viața și moartea tatălui lor pentru generațiile viitoare. *Departa de tristețile pământești, și-a găsit odihna întru Domnul* era mesajul laconic al pietrei de mormânt. Rolul Isabellei în această lume și despărțirea sa de ea erau rezumate în termeni convenționali: *Mult iubită mamă și soră, ea se află acum într-un loc mai bun*. Mi le-am notat totuși în agendă și am făcut un calcul simplu. Fusese mai tânără decât mine! Nu atât de cumplit de tânără ca soțul ei, totuși nu la vârsta la care să mori.

Aproape că l-am ratat pe Charlie. După ce vizitasem toate pietrele de mormânt din capelă, eram pe punctul de a renunța, când ochii mi-au căzut în sfârșit pe o piatră mică, întunecată. Era atât de mică și de întunecată, încât părea anume făcută să fie invizibilă sau măcar ușor de trecut cu vederea. Literele nu erau reliefate cu auriu, astfel că, neputând să le descifrez cu ochiul liber, am ridicat mâna și am pipăit inscripția după metoda Braille, cu vârful degetelor, luând fiecare cuvânt în parte.

Charlie Angelfield

S-a pierdut în noaptea cea neagră

Nu îl vom revedea nicicând

Nu era trecută nicio dată.

Brusc m-a trecut un fior. Cine alesese oare aceste cuvinte? Poate Vida Winter? Și care fusese starea de spirit din care izvorâseră? Mi se părea că există o oarecare ambiguitate în exprimare. Dezvăluia ea tristețea despărțirii? Sau un rămas-bun triumfător al cuiva care supraviețuise aceleiași nenorociri?

După ce-am plecat din biserică și m-am îndreptat încet de-a lungul aleii de pietriș către porțile domeniului, am simțit o privire ușoară ca o boare în spate. Aurelius plecase, așa că ce putea fi?

Fantoma de la Angelfield, poate? Sau ochii arși ai casei înseși? Mai mult ca sigur era doar o căprioară, privindu-mă invizibilă din umbra pădurii.

— Ce păcat, a spus tata la magazin în acea seară, că nu poți sta câteva ore acasă!

— Dar *sunt* acasă, am protestat, prefăcându-mă surprinsă. Știam însă că vorbea, de fapt, despre mama. Adevărul e că nu puteam să-i suport veselia zgomotoasă, nici albul imaculat al casei. Eu trăiam în umbră, mă împrietenisem cu tristețea, iar în casa mamei mele tristețea nu exista. I-ar fi plăcut să aibă o fată veselă și vorbăreată, al cărei optimism ar fi ajutat-o să-și alunge propriile temeri. În situația dată, îi era teamă de tăcerile mele. Preferam să mă țin deoparte.

— Am foarte puțin timp, i-am explicat. Domnișoara Winter e nerăbdătoare să ne continuăm munca. Și mai sunt numai câteva săptămâni până la Crăciun. Mă voi întoarce atunci.

— Da, spuse el. Vine Crăciunul.

Părea trist și îngrijorat. Știam motivul și îmi părea rău că nu puteam face nimic.

— Am împachetat câteva cărți ca să le iau cu mine la domnișoara Winter. Am pus o notă la fișele din index.

— Foarte bine. Nu e nicio problemă.

*

În noaptea aceea, trezindu-mă din somn, am simțit o greutate apăsând pe marginea patului. Oase ascuțite apăsându-mi trupul prin cuverturi.

Ea e! A venit în sfârșit după mine!

Tot ce-aveam de făcut era să deschid ochii și s-o privesc. Dar am încremenit de spaimă. Cum va arăta? Ca mine? Înaltă și subțire, cu ochi negri? Sau – de asta mă temeam – venise direct din mormânt? Cu ce ființă îngrozitoare trebuia să mă unesc – să mă *reunesc* acum?

Teama a dispărut.

M-am trezit.

Apăsarea dintre cuverturi s-a dus, fusese numai o nălucire a somnului. Nu știam dacă mă simt ușurată sau dezamăgită.

M-am sculat, mi-am împachetat din nou lucrurile și, prin negura zorilor de iarnă, m-am îndreptat spre gară ca să iau primul tren spre nord.

MIJLOCURI

Sosește Hester

Când am plecat din Yorkshire era jumătatea lui noiembrie; când m-am întors, noiembrie era pe sfârșite, iar decembrie stătea să înceapă.

Luna decembrie îmi dă migrene și îmi scade pofta de mâncare, și așa aproape inexistentă. Nu-mi mai găsesc liniștea nici când citesc. Mă ține trează noaptea în întunericul umed și rece. Ceasul meu interior începe să ticăie în prima zi din decembrie, numărând zilele, orele și minutele până la o anumită dată, aniversarea zilei când m-am născut și în același timp am fost distrusă: ziua mea de naștere. Nu-mi place decembrie.

Anul ăsta sentimentul de melancolie s-a înrăutățit din cauza vremii. Un cer posomorât ne apăsa amenințător, aruncându-ne într-un amurg permanent. Când am revenit, Judith alerga din cameră în cameră, adunând lămpi de birou și lămpi obișnuite, lămpi de citit din camerele oaspeților care nu erau niciodată folosite, și le aranja în bibliotecă, în salon, în camera mea. Făcea orice pentru a alunga cenușiiul mohorât care adăsta în fiecare colț, sub fiecare scaun, în faldurile draperiilor și în cutele tapițeriei.

Domnișoara Winter n-a pus nicio întrebare în legătură cu absența mea; nici nu mi-a vorbit despre evoluția bolii ei, însă chiar și după o absență atât de scurtă, declinul era vizibil. Șalurile de cașmir cădeau în falduri peste corpul ei slăbit, consumat aproape în întregime, iar pe degete rubinele și smaraldele păreau să fi crescut, atât de subțiri îi deveniseră mâinile. Linia albă, fină din părul ei, care apăruse atunci când ne-am despărțit, se adâncise; se întindea pe tot părul,

diluând tonurile metalice în nuanțe de bej-deschis. Dar, în ciuda fragilității fizice, părea să fie în putere, plină de o energie care domina atât boala, cât și vârsta și o făcea de neînvinc. Imediat ce-am intrat în cameră, chiar înainte de-a mă așeza și a-mi scoate caietul, a început să vorbească, reluând povestirea de unde o lăsase, ca și cum amintirile se acumulasera în interior și acum se revărsau nestăvilite în cuvinte.

*

După plecarea Isabellei, sătenii au considerat că trebuia făcut ceva pentru fete. Aveau treisprezece ani; erau la vârsta când se cerea să fie supravegheate; aveau nevoie de prezența unei femei. Nu era oare necesar să fie trimise la școală? Dar ce școală ar fi acceptat asemenea eleve? Când soluția școlii a căzut, s-a hotărât să fie angajată o guvernantă.

S-a găsit o guvernantă. Numele ei era Hester. Hester Barrow³. Nu avea un nume frumos, dar nici ea nu era o fată drăguță.

Doctorul Maudsley s-a ocupat de tot. Charlie, cufundat în durerea lui, nici nu și-a dat seama ce se întâmplă, iar John-the-dig și Missus, care erau doar simpli servitori, nici nu au fost consultați. Doctorul a discutat cu domnul Lomax, avocatul familiei, iar ei doi, împreună cu directorul băncii, au stabilit toate detaliile. Apoi a fost aleasă guvernanta.

Neajutorați și nepăsători, am așteptat împreună, fiecare stăpânit de propriile emoții. Missus avea sentimente contradictorii. Nu avea instinctiv încredere în străina care urma să vină pe teritoriul ei și, legată de această neîncredere, era teama să nu fie dată de gol – căci se ocupase de casă ani în șir și își cunoștea limitele. Simțea însă și speranță. Speranță că nou-venita va disciplina copiii și va readuce

---

³ Barrow, în limba engleză, înseamnă *gorgan*, *roabă* sau *porc jugănit*. (N.tr.)

bunele purtări și normalitatea în casă. De fapt, atât de mare era dorința ei de a avea o viață liniștită și ordonată, că în ajunul sosirii guvernantei s-a apucat să dea ordine, ca și cum noi am fi fost copii care s-o și asculte. Evident că nici n-am băgat-o-n seamă.

Sentimentele lui John-the-dig erau mai puțin îngăduitoare, ba chiar ostile de-a dreptul. Nu împărtășea neliniștea lui Missus apropo de cum puteau evolua lucrurile și refuza, printr-o tăcere încăpățânată, să încurajeze optimismul care începuse s-o cuprindă. „Dacă e persoana potrivită...”, spunea ea, sau „Poate-o să fie mult mai bine...”, dar el se uita pe fereastra bucătăriei și nu putea fi convins. Când doctorul i-a sugerat să ia trăsura ca s-o întâmpine pe guvernantă la gară, a fost de-a dreptul grosolan. „N-am timp să mă fâțâi prin tot comitatul după o blestemată de învățătoare!” a răspuns el, iar doctorul a trebuit să se ducă s-o ia personal. De când cu distrugerea grădinii ornamentale, John se schimbase, iar acum, odată cu această nouă situație, petrecea ore întregi singur, cugetând asupra propriilor temeri și griji pentru viitor. Nou-venita însemna o pereche de ochi noi, o pereche de urechi noi, într-o casă în care nimeni nu ascultase și nu privise cum trebuie de multă vreme. John-the-dig, care era obișnuit cu singurătatea, presimțea necazuri.

Toți ne simțeam intimidăți, fiecare în felul lui. Toți, cu excepția lui Charlie. Când a sosit ziua cea mare, Charlie s-a purtat ca întotdeauna. Încuiat în cameră și invizibil, prezența sa se simțea în bubuiturile și zăngănitul care zgâlțâiau casa din când în când, un zgomot cu care ne obișnuiserăm într-atât, încât nici nu-l mai luam în seamă. În doliul său după Isabelle, nu mai avea noțiunea zilelor și a orelor, iar sosirea unei guvernante nu însemna nimic pentru el.

În dimineața aceea, leneveam într-una dintre camerele din față, de la primul etaj. Ar fi putut fi numită dormitor, dacă patul s-ar fi văzut de sub maldărul de gunoaie ce se strânseseră cu timpul.

Emmeline scotea cu unghiile firele de broderie argintie care erau întrețesute în modelul perdelelor. Când a reușit să scoată un fir, l-a pus pe furis în buzunar, gata să-l adauge la proviziile pe care le avea sub pat. Dar atenția i-a fost distrasă. Venea cineva și, chiar dacă nu știa ce însemna asta, fusese contaminată de acel sentiment de așteptare care domnea în întreaga casă.

Emmeline a fost prima care a auzit trăsura. De la fereastră, am urmărit cum nou-venita a coborât, și-a aranjat pliurile fustei cu două mișcări iuți ale mâinilor și s-a uitat în jur. A privit spre ușa din față, la stânga, la dreapta și brusc – ne-am dat înapoi – în sus. Probabil ne-a luat drept o iluzie optică sau o draperie de la fereastră care fusese umflată de vânt pe cerceveaua uzată. Orice-ar fi văzut, nu puteam fi noi.

Dar noi am văzut-o pe ea. Am privit-o prin noua gaură făcută de Emmeline în draperie. Nu știam ce să credem. Hester era de înălțime medie. De conformație medie. Părul ei nu era nici blond, nici șaten. Pielea era de același cafeniu-deschis. Haina, pantofii, rochia, pălăria: toate aveau aceeași nuanță incertă. Chipul ei nu prezenta nicio trăsătură aparte. Și totuși, o *priveam*. Am privit-o până când au început să ne doară ochii. Fiecare părticică din fața ei mică și comună era iluminată. Ceva strălucea prin hainele și părul ei. Ceva radia din bagaje. Ceva arunca o lumină asupra persoanei ei ca și când ar fi fost un reflector. Ceva o făcea neobișnuită.

Habar n-aveam ce era. Nu mai avusesem niciodată de-a face cu asta.

Am aflat însă mai târziu.

Hester era curată. Apretată, săpunită, frecată și lustruită din cap până-n picioare.

Vă imaginați ce impresie i-a făcut Angelfield.

După ce-a stat în casă vreun sfert de oră, a pus-o pe Missus să ne cheme. Nu i-am dat atenție și am așteptat să vedem ce se întâmplă

în continuare. Am așteptat. Și-am așteptat. Nu s-a întâmplat nimic. Aici ne-a prins pe picior greșit prima oară, dar noi n-am știut. Toată arta noastră de a ne ascunde nu valora nimic dacă ea nu venea să ne caute. Și nu a venit. Am lenevit în cameră, plictisindu-ne, devenind din ce în ce mai curioase, deși nu voiam să cedăm. Am început să ascultăm cu atenție zgomotele de la parter: vocea lui John-the-dig, mutatul mobilei, bufniturile și scârțâiturile. Apoi s-a făcut liniște. La prânz am fost chemate, dar nu ne-am dus. La șase, Missus ne-a chemat din nou. „Veniți să luați cina cu noua voastră guvernantă, copii.” Am rămas tot în cameră. N-a apărut nimeni. Începeam să ne dăm seama că nu ne puteam pune cu noua guvernantă.

Mai târziu s-au auzit zgomotele casei care se pregătea de culcare. Pași pe scări, vocea lui Missus spunând: „Sper că vă veți simți bine, domnișoară” și cea a guvernantei, pătrunzătoare, dar catifelată: „Sunt sigură, doamnă Dunne. Mulțumesc pentru tot”.

— În legătură cu fetele, domnișoară Barrow...

— Nu vă faceți griji, doamnă Dunne. Totul va fi în ordine. Noapte bună.

După aceea s-a auzit zgomotul pașilor prudenți ai lui Missus pe trepte și s-a făcut liniște.

S-a lăsat noaptea și toată casa dormea. În afară de noi. Încercările lui Missus de a ne învăța că noaptea era vremea pentru somn eșuaseră, ca de altfel toate lecțiile ei, iar nouă nu ne era teamă de întuneric. Am ascultat în fața ușii noii guvernante, dar n-am auzit nimic în afară de ronțăitul slab al unui șoarece sub scânduri, așa că am coborât în cămară.

Ușa nu se deschidea. Nu țineam minte ca lacătul să fi fost folosit vreodată, dar în seara asta ne trădase, fiind proaspăt uns cu ulei.

Emmeline a așteptat răbdătoare, tăcută, ca ușa să se deschidă, așa cum așteptase și înainte. Era convinsă că într-o clipă vor apărea pâinea cu unt și cu gem și ea le va mânca.

Dar nu trebuia să ne panicăm. Buzunarul șortului lui Missus. Acolo era cheia. Acolo erau toate cheile: un lanț de chei ruginite, nefolosite, pentru ușile, lacătele și dulapurile din toată casa, și nu era nicio problemă să vedem imediat ce cheie se potrivește la ce lacăt.

Buzunarul era gol.

Emmeline a început să se agite, să se întrebe ce însemna întârzierea.

Guvernanta devenea o adevărată provocare. Dar nu ne putea înfrânge așa ușor. Vom ieși. Puteai oricând să te strecuri într-o casă străină pentru o gustare.

Mânerul de la ușa bucătăriei se răsuci, apoi se blocă. Nici împinsul, nici trasul nu l-au putut mișca. Era bine ferecat.

Fereastra spartă din salon fusese bătută în scânduri, iar obloanele bine închise în sufragerie. Mai aveam o singură șansă. Ne-am îndreptat spre hol și spre ușile mari, duble. Uimită, Emmeline tropăia în spate. Îi era foame. Ce era cu toate ușile și ferestrele? Cât mai dura până avea să-și umple stomacul? O rază de lună colorată albăstrui de vitraliul din hol a fost de-ajuns să lumineze zăvoarele uriașe, masive și de neatins, care fuseseră unse cu ulei și închideau etanș în partea de sus ușile duble.

Eram prinse.

Emmeline a vorbit. „Iam, iam”, a spus ea. Îi era foame. Iar când Emmelinei îi era foame, trebuia să mănânce. Nu aveai încotro. Nu știam ce să facem. A durat mult timp, dar în cele din urmă căpșorul prostuț al Emmelinei a înțeles că nu putea avea mâncarea după care tânjea. O privire uluită i s-a citit în ochi, iar ea a deschis gura și s-a tânguit.

Ecoul geamătului ei a urcat scara de piatră, s-a propagat pe coridor la stânga, a mai urcat un etaj și s-a strecurat pe sub ușa dormitorului noii guvernante.

În curând, s-a auzit un alt zgomot. Nu pașii târâgânați ai lui Missus, ci mersul vioi, sacadat al lui Hester Barrow. Un toc, toc, toc iute și agil. A coborât un etaj, a mers de-a lungul coridorului, a ajuns în galerie.

M-am ascuns printre faldurile draperiilor lungi înainte ca ea să ajungă pe coridorul ce ducea la galerie. Era miezul nopții. În capul scârilor era ea, o siluetă comună, nici grasă, nici slabă, cu o pereche de picioare puternice, totul dominat de un chip calm și hotărât. În capotul albastru strâns legat, cu părul periat cu grijă, părea că doarme în picioare, fiind mereu gata pentru treburile de dimineață. Părul îi era subțire și lins, fața grăsulie și nasul borcânat. Era comună, dacă nu și mai rău, dar aspectul comun nu avea același efect la Hester ca la altă femeie. Ea atrăgea atenția.

În josul scârilor, Emmeline plânsese de foame cu o clipă în urmă, însă de îndată ce Hester a apărut în toată măreția ei, s-a oprit din plâns și s-a holbat, captivată, ca și cum guvernanta ar fi fost un dulap plin ochi de prăjituri care apăruse înaintea ei.

— Ce bine-mi pare să te văd! a spus Hester, coborând treptele. Tu cine ești? Adeline sau Emmeline?

Emmeline, cu gura larg deschisă, tăcea.

— Nu contează, a spus guvernanta. Vrei să mănânci de seară? Unde-i sora ta? Vrea și ea să mănânce?

— Iam, a zis Emmeline și n-am știut dacă se referea la cină sau la Hester însăși.

Hester s-a uitat în jur, căutând-o pe cealaltă geamănă. Draperia nu i-a atras atenția, căci, după o privire scurtă, s-a întors la Emmeline.

— Vino cu mine, i-a spus ea zâmbind. A scos o cheie din buzunar. Era albăstrui-argintie, foarte lustruită și sclipea ispititor în lumina albastră.

Trucul a funcționat.

— Lucește, a zis Emmeline și, fără să știe ce era sau ce vrajă i se făcuse, a urmat cheia – și pe Hester deopotrivă – înapoi pe coridoarele reci, spre bucătărie.

În timp ce stăteam ascunsă printre faldurile draperiei, foamea care mă rodea s-a transformat în mânie. Hester și cheia ei! Emmeline! Era ca atunci, cu căruciorul. Era *dragoste*.

Asta a fost prima noapte și victoria lui Hester.

Mizeria din casă nu a afectat-o pe guvernanta noastră cea imaculată, așa cum ne-am fi așteptat. S-a întâmplat exact invers. Singurele raze de lumină, firave și prăfuite, care reușeau să pătrundă pe ferestrele murdare și prin draperiile groase păreau să cadă mereu pe Hester. Le aduna asupra ei și le reflecta în întuneric, înviorate și înprospătate prin contactul cu trupul ei. Încetul cu încetul, strălucirea s-a întins de la Hester la casă. În prima zi, camera ei a simțit schimbarea. A dat jos draperiile și le-a cufundat într-o cadă cu apă și săpun. Le-a întins la soare, iar soarele și vântul au scos la iveală modelul până atunci invizibil de trandafiri roz și galbeni. În timp ce draperiile se uscau, ea a spălat fereastra cu un ziar îmbibat de oțet, ca să lase să intre lumina, iar când a început să vadă ce făcea, a lustruit camera de la podea la tavan. La căderea serii, ea crease o mică insulă de curățenie între cei patru pereți. Și asta a fost doar începutul.

Cu săpun și înălbitor, cu energie și hotărâre, a făcut curățenie în casă. În locurile pe unde generații de proprietari bâjbâiseră pe jumătate orbi și fără țintă, învârtindu-se numai în jurul propriilor obsesii, Hester a venit ca un miracol primăvărat. Timp de treizeci de ani, ritmul vieții la Angelfield se măsurase după firele de praf ce străluceau uneori în lumina stinsă a soarelui. Acum piciorușele lui Hester măsurau minutele și secunde, iar praful dispăruse după un măturat zdravăn.

După curățenie a urmat ordinea, iar casa a fost prima care a simțit această schimbare. Guvernanta noastră a inspectat toată casa foarte atent. A mers de sus până jos, exprimându-și dezaprobarea și încruntându-se la fiecare etaj. Niciun dulap și niciun budoar n-au scăpat atenției sale; cu un creion și un caiet în mână, a scrutat fiecare cameră, a observat petele de umezeală și ferestrele care se bălăngăneau, a încercat ușile și podelele ca să vadă dacă scârțâie, a potrivit chei vechi în lacăte vechi și le-a etichetat. A încuiat ușile după ea. Chiar dacă era un tur preliminar, un stagiu premergător restaurării propriu-zise, a făcut schimbări în fiecare cameră în care a intrat: un teanc de pături aruncate într-un colț era împachetat și pus cu grijă pe un scaun; o carte era luată de pe jos și pusă sub braț, pentru a fi dusă mai târziu în bibliotecă; faldurile unei draperii erau îndreptate. Făcea totul repede, dar fără cea mai mică urmă de superficialitate. Părea că doar trebuie să-și arunce ochii într-o cameră ca întunericul să se retragă, haosul să se prefacă rușinat în ordine, fantomele să dispară. În acest fel, fiecare cameră a fost transformată de Hester.

Podul însă a dat-o gata. A rămas descumpănită și a privit îngrozită la spărtura din acoperiș. Dar până și în acest dezastru a fost de neoprit. S-a recules, a strâns din buze și a scris în caietul ei cu și mai multă îndârjire. Chiar a doua zi a venit un zidar. Îl știam din sat: era un om tacticos, care mergea încet; când vorbea, lungea vocalele ca să nu obosească gura înainte de a pronunța restul de consoane. Avea șase sau șapte slujbe odată și rareori termina vreuna; își petrecea zilele de lucru fumând și contemplând munca pe care-o avea de terminat cu o expresie fatalistă pe chip. A urcat treptele în felul lui leneș, dar după ce-a stat cinci minute cu Hester, l-am auzit lovind de zor cu ciocanul. Îl băgase în priză.

În câteva zile se stabiliseră orele de masă, de culcare și de sculare. După alte câteva zile, au apărut pantofii curați de interior, ghetetele

curate de mers afară. Nu numai că rochiile de mătase au fost curățate, reparate, cusute și puse deoparte pentru ocazii „speciale”, dar au apărut și rochii noi de bumbac și poplin verde și albastru, cu funde albe și gulere pentru fiecare zi.

Emmeline a înflorit în noul regim. Era hrănită bine, la ore regulate, i se dădea voie să se joace, sub strictă supraveghere – cu cheile strălucitoare ale lui Hester. Ba chiar a făcut o pasiune pentru baie. S-a zbatut la început, țipa și dădea din picioare în timp ce Hester și Missus o dezbrăcau și o cufundau în cadă, dar când s-a zărit în oglindă după aceea, curată, cu părul frumos pieptănat și legat cu o panglică verde, a deschis gura și a căzut în altă transă. Îi plăcea să strălucească. De câte ori Emmeline se afla în prezența lui Hester, îi studia chipul pe ascuns, căutând un zâmbet. Când Hester chiar zâmbea – ceea ce se întâmpla deseori –, Emmeline era fericită. Nu după mult timp a învățat să zâmbească la rândul ei.

Și alți locuitori ai casei au înflorit. Ochii lui Missus au fost examinați de un doctor și, după multă împotrivire, a fost dusă la un specialist. Când s-a întors, vedea iar. Missus a fost atât de încântată să vadă casa din nou curată, încât toți anii în care trăise în întuneric au dispărut, iar ea a întinerit îndeajuns cât să i se alăture lui Hester în noua și minunata ei lume. Nici chiar John-the-dig, care îndeplinea ordinele lui Hester morocănos și își ținea ochii întunecați departe de ochii ei luminoși și scormonitori, nu a putut rezista fluxului de energie pe care ea îl revărsa asupra casei. Fără să spună nimănui nimic, și-a luat foarfecile și a intrat în grădina ornamentală prima oară după catastrofă. Acolo, și-a unit eforturile cu natura ca să repare vechile stricăciuni.

Consecințele asupra lui Charlie au fost mai puțin directe. Se ferea de ea și asta le convenea amândurora. Ea nu voia decât să-și facă datoria, iar datoria ei eram noi. Mințile, corpurile, sufletele noastre, da, însă tutorele nostru nu făcea parte din obligațiile ei, așa că îl lăsa

în pace. Ea nu era Jane Eyre, iar el nu era domnul Rochester. În fața energiei ei nestăvilită, Charlie s-a retras în vechile camere pentru copii de la etajul doi, în spatele unei uși zăvorâte, unde el și amintirile lui au putrezit în mizerie. Efectul Hester îl simțea numai în dieta mai bogată și controlul mai ferm asupra averii sale care, sub administrarea onestă, dar stângace a lui Missus, fusese parazitată de comercianți fără scrupule și de oameni de afaceri. El n-a observat niciuna dintre aceste schimbări în bine și, chiar dacă le-ar fi observat, mă îndoiesc că i-ar fi păsat.

Hester însă ținea copiii sub control și îi ferea de el, așa că, dacă s-ar fi gândit la asta măcar o clipă, i-ar fi fost recunoscător. Sub domnia lui Hester, nu mai veneau vecini furioși ca să se plângă de gemene, nu mai era nevoie să coboare în bucătărie după un sandwich făcut de Missus și, mai ales, nu mai trebuia să părăsească tărâmul imaginației unde trăia doar împreună cu Isabelle, întotdeauna cu Isabelle. Își pierduse domeniul, dar își câștigase libertatea. N-o auzea niciodată pe Hester; n-o vedea niciodată; nu se gândea la ea niciodată. Era exact așa cum trebuia.

Hester câștigase. Arăta poate ca un cartof, dar nu exista vreun lucru pe care fata aceea să nu-l poată face, odată ce-și punea mintea.

*

Domnișoara Winter a tăcut, cu ochii ațintiți într-un colț al camerei, unde trecutul ei era mai viu decât prezentul și persoana mea. În ochi și la colțurile gurii îi tremurau tristețea și disperarea. Dându-mi seama de fragilitatea legăturii dintre ea și trecut, trebuia să am grijă să n-o distrug, dar în același timp doream ca ea să continue.

Tăcerea s-a prelungit.

— Și dumneavoastră? am întrebat în șoaptă. Dumneavoastră ce credeți?

— Eu? Clipi nesigură. O, îmi plăcea de ea... Tocmai asta era

necazul.

— Necazul?

Clipi din nou, se foi în scaun și se uită la mine cu o privire nouă și rece. Tăiase legătura.

— Cred că e de-ajuns pentru azi. Poți pleca.

Cutia cu fișe

Odată cu povestea lui Hester, ne-am reluat rutina. Diminețile o ascultam pe domnișoara Winter spunând povestea, fără să mă străduiesc s-o scriu în caiet. Mai târziu, în camera mea, pe teancurile de hârtie, cu cele douăsprezece creioane roșii și fidela ascuțitoare, transcriam ce memorasem. Pe când cuvintele curgeau din vârful creionului pe pagină, îmi răsună în urechi vocea domnișoarei Winter, iar mai târziu, când citeam cu glas tare ce scrisesem, simțeam cum fața mea împrumută trăsăturile chipului ei. Mâna mea stângă se ridica și cădea imitându-i gesturile emfaticе, în timp ce mâna mea dreaptă zăcea, ca și cum ar fi fost schilodită, în poală. În mintea mea, cuvintele se transformau în imagini. Hester, curată și îngrijită, înconjurată de un abur argintiu, o aură care creștea mereu, învăluind la început camera ei, apoi casa, apoi oamenii. Missus, transformată dintr-o siluetă orbecăind în întuneric într-o persoană cu ochi vii, cercetători. Emmeline, sub vraja aurei strălucitoare a lui Hester, lăsând-o s-o transforme dintr-o vagaboandă murdară și prost hrănită într-o fetiță curată, afectuoasă și durdulie. Hester își arunca lumina și asupra grădinii ornamentale, unde prezența ei înviora crengile distruse ale tiselor și făcea să răsară lăstari proaspeți și verzi. Charlie, evident, zăcea în întuneric, în afara cercului, putând fi auzit, dar nu văzut. John-the-dig, grădinarul cu nume ciudat, cugetând în colțul lui, nevrând să iasă la lumină. Adeline, misterioasa și distanta Adeline.

Pentru toate proiectele mele biografice făceam o cutie de fișe. O cutie cu fișe de index care conțineau datele – nume, ocupație, adrese și orice informație care putea fi relevantă – persoanelor importante din viața personajului meu. Nu știu exact ce reprezintă ele. În funcție de starea de spirit, îmi apar fie ca un mod de a-i înveseli pe

morți („Uite!” mi-i imaginez spunând, în timp ce trag cu ochiul pe fereastră, „scrie despre noi! Și când te gândești că suntem morți de două sute de ani!”), fie când geamul e foarte întunecat și mă simt pierdută și singură înăuntru, ca niște mici epitafuri de carton, neînsuflețite și reci, într-o cutie la fel de rece ca un cimitir. Personajele domnișoarei Winter erau puține la număr și, pe când le cântăream în mână, fragilitatea lor mă întrista. Mi se dădea o poveste, dar în ceea ce privește informația concretă, încă n-aveam tot ce-mi trebuia.

Am luat o fișă goală și am început să scriu:

Hester Barrow

Guvernantă

Conacul Angelfield

Născută:?

Decedată:?

M-am oprit. M-am gândit. Am făcut un mic calcul pe degete. Fetele aveau numai treisprezece ani. Hester nu era bătrână. Nu putea fi, cu toată energia ei. Avea oare treizeci de ani? Dar dacă avea doar douăzeci și cinci? Să fi fost numai cu doisprezece ani mai mare decât fetele... Era oare posibil? m-am întrebat. Domnișoara Winter, care se apropia de optzeci, era pe moarte. Dar asta nu însemna neapărat că o persoană mai în vârstă decât ea era moartă. Care erau șansele?

Aveam un singur lucru de făcut.

Am mai adăugat o notă la fișă și am subliniat-o.

GĂSEȘTE-O!

Oare a fost din cauză că mă hotărâsem s-o caut pe Hester că am visat-o în noaptea aceea?

O siluetă comună, într-un capot strâns legat, stând pe coridorul

galeriei, clătinând din cap și strângând din buze la vederea pereților înnegriți, a podelelor crestate și sparte, a iederei care se încolăcea pe scara de piatră. În mijlocul acestui haos, cât de calmă părea ființa ei! Cât de liniștitoare! M-am apropiat, atrasă irezistibil de ea. Dar când am pășit în cercul magic, nu s-a întâmplat nimic. Eram tot în întuneric. Ochii pătrunzători ai lui Hester priveau în toate părțile, scormonind totul, și s-au oprit în cele din urmă asupra unei siluete aflate în spatele meu. Geamăna mea sau așa mi s-a părut în vis. Dar ochii ei au trecut peste mine fără să mă vadă.

M-am trezit, cu obișnuita senzație de frig într-o parte a corpului, și am analizat imaginile din vis ca să descopăr sursa fricii mele. Hester nu era înfricoșătoare. Nimic nu mă neliniștea în trecerea lentă a privirii ei peste fața mea, fără să se oprească. Nu m-a speriat ce *văzusem* în vis, ci ceea ce *eram*. Dacă Hester nu mă văzuse înseamnă că eram o fantomă. Și dacă eram o fantomă înseamnă că murisem. Putea fi oare altfel?

M-am sculat și m-am dus la baie ca să-mi alung teama. Evitând să mă uit în oglindă, mi-am privit în schimb mâinile cufundate în apă, dar ceea ce-am văzut m-a umplut de groază, în aceeași clipă când ele erau aici, știam că există și de cealaltă parte o oglinzii, unde erau moarte. Iar ochii care mă priveau, ochii mei, erau morți și ei în cealaltă parte. Mintea mea care scornea aceste gânduri – nu era și ea moartă? O groază adâncă m-a cuprins. Ce fel de ființă monstruoasă eram? Ce oroare a naturii împarte o persoană în două corpuri înaintea de naștere și apoi ucide unul dintre ele? Ce sunt eu, cea care a rămas? Pe jumătate moartă, exilată ziua în lumea celor vii, pe când noaptea sufletul meu se agață de geamănul lui, într-un limb fantomatic.

Am aprins focul mai devreme, mi-am făcut cacao, apoi m-am înfășurat în capot și în pături ca să-i scriu o scrisoare tatălui meu. Ce se mai întâmpla cu magazinul, ce făcea mama, ce făcea el și cum, mă

întrebam, procedezi când vrei să găsești pe cineva? Detectivi există și în realitate sau numai în cărți? I-am spus puținele lucruri pe care le știam despre Hester. Se putea porni o căutare numai pe baza acestor informații? Ar accepta oare un detectiv o misiune ca cea la care mă gândeam eu? Și, dacă nu, cine ar face-o?

Am recitit scrisoarea. Scurtă și lucidă, ea nu trăda nimic din teama mea. Se crăpa de ziuă. Tremuratul încetase. Judith va veni curând cu micul dejun.

Spionul din tisă

Noua guvernantă putea face orice își punea în minte.

Așa a fost la început, cel puțin.

Dar după un timp au apărut problemele. Prima a fost o discuție cu Missus. După ce curățase și făcuse ordine în camere, lăsându-le încuiate, Hester a descoperit că erau din nou deschise. A chemat-o pe Missus.

— La ce e nevoie, a întrebat ea, ca aceste camere să stea descuiate când nu sunt folosite? Vezi doar ce se întâmplă: fetele intră după bunul lor plac și fac dezordine. Asta ne dă de lucru în plus și mie, și dumitale.

Missus a părut să fie întru totul de acord, iar Hester a plecat destul de mulțumită. Dar o săptămână mai târziu a găsit din nou ușile deschise și, încruntându-se, a chemat-o iar pe Missus. De data asta nu a mai acceptat promisiuni vagi, fiind hotărâtă să afle tot adevărul.

— E vorba despre aer, i-a explicat Missus. Dacă nu există curent de aer, o casă devine îngrozitor de umedă.

Hester i-a ținut lui Missus o scurtă prelegere, în termeni simpli, despre circulația aerului și despre umezeală și i-a dat drumul, convinsă că de data asta rezolvase problema.

O săptămână mai târziu, a observat că ușile erau din nou descuiate. Atunci nu a mai chemat-o pe Missus. În schimb, a început să cugete. Aici nu era vorba numai despre încuiat și descuiat uși. S-a hotărât s-o urmărească pe Missus și să descopere personal ce sens avea descuiatul ușilor.

A doua problemă îl viza pe John-the-dig. Neîncrederea lui în Hester nu trecuse neobservată, dar ea nu s-a lăsat intimidată. Era străină în casă și depindea numai de ea să demonstreze că prezența

sa era benefică pentru toți și că nu le va face greutate. Știa că în decursul timpului se vor înțelege. Totuși, deși părea că John se obișnuise cu prezența ei, neîncrederea lui persista. Iar într-o zi neîncrederea s-a transformat în altceva. Îl abordase într-o problemă foarte banală. Văzuse în grădina noastră – sau așa susținea ea – un copil din sat care ar fi trebuit să fie la școală.

— Cine e acest copil? a vrut ea să știe. Cine sunt părinții lui?

— Nu e treaba mea, i-a spus John, cu un aer morocănos care a surprins-o.

— Nu spun că e treaba dumitale, a răspuns ea calm, dar un copil trebuie să meargă la școală. Sunt sigură că ești de acord cu mine în privința asta. Dacă îmi spui doar cine e, voi vorbi cu părinții și cu învățătoarea despre asta.

John-the-dig a dat din umeri și a vrut să plece, dar ea nu era femeia care să fie tratată în felul ăsta. L-a ocolit într-o clipă, s-a înfipt în fața lui și l-a mai întrebat o dată. Și de ce n-ar fi făcut-o? Era o întrebare rezonabilă și o punea într-o manieră civilizată. Ce motiv ar fi avut el să nu răspundă?

Dar el se încăpățâna.

— Copiii din sat nu vin aici, a spus el.

— Acesta a venit, a insistat ea.

— Le e frică să vină aici.

— Prostii! De ce să se teamă? Copilul avea o pălărie cu boruri largi și pantaloni bărbătești tăiați pe măsura lui. Avea o înfățișare aparte. Trebuie să știi cine era.

— N-am văzut un asemenea copil, a răspuns el, punând punct discuției, și din nou s-a pregătit să plece.

Hester însă a continuat să insiste.

— Dar *trebuie* să-l fi văzut – Trebuie să fii dus cu pluta, domnișoară, să vezi lucruri care nu există. Eu sunt un om normal. Când nu e nimic de văzut, nu văd nimic. Dacă-ăș fi în locul dumitale,

domnișoară, aș face la fel. Bună ziua.

Apoi a plecat și, de data asta, Hester n-a mai încercat să-l oprească. Pur și simplu a rămas pe loc, dând din cap uimită și întrebându-se ce-l apucase. Evident, Angelfield era o casă plină de mistere. Iar ei nimic nu-i plăcea mai mult decât să le dezlege. Avea să afle în curând adevărul.

Inteligența și puterea de deducție ale lui Hester erau extraordinare. Totuși, în ciuda acestor abilități, chiar nu știa cu cine are de-a face. Să luăm, de exemplu, obiceiul ei de-a le lăsa pe gemene să se joace singure o perioadă de timp, în timp ce ea se ocupa de alte treburi. Mai întâi le supraveghea îndeaproape, observându-le starea de spirit, gradul de oboseală, felul cum respectau orele de masă, felul cum își împărțeau timpul pentru activități și pentru odihnă. Când rezultatele studiului ei îi spuneau că gemenele se pregăteau pentru o oră de leneveală prin casă, le lăsa singure. Într-una din zile, a avut un scop anume. Venise doctorul, iar ea dorea să discute cu el în mod special. *Între patru ochi.*

Prostuța de Hester! Nu există intimitate când sunt copii prin preajmă.

L-a întâmpinat la ușa din față.

— Ce zi frumoasă! N-ați vrea să mergem în grădină?

S-au îndreptat spre grădina ornamentală fără să-și dea seama că erau urmăriți.

— Ați făcut minuni, domnișoară Barrow, a început doctorul. Emmeline s-a schimbat.

— Ei, nu... a spus Hester.

— Ba da, vă asigur că da. Mi-ați împlinit așteptările mai mult decât speram. Sunt foarte impresionat.

Hester a lăsat capul în jos și s-a întors pe jumătate cu spatele. Considerându-i gestul un semn de modestie, doctorul a tăcut,

crezând că ea era copleșită de laudele lui. Admira tisa ce fusese tunsă de curând, în timp ce guvernanta își recăpăta stăpânirea de sine. El părea cu totul absorbit de modelele geometrice ale copacului, altfel i-ar fi observat privirea îngrijorată și și-ar fi dat seama de greșeala lui.

Răspunsul ei negativ nu era un capriciu feminin, așa cum crezuse doctorul. Era o declarație onestă. Desigur că Emmeline se schimbase. Hester se afla acolo, cum ar fi putut să fie altfel? Nu era nicio minune. Asta voise să spună prin „*Ei, nu...*”

Totuși nu era surprinsă de tonul condescendent al doctorului. Nu era o lume în care geniul să se manifeste la guvernante, însă cred că era dezamăgită. Considera că doctorul era singura persoană din Angelfield care *ar fi putut* s-o înțeleagă. Dar nici el n-o înțelegea.

S-a întors spre doctor și s-a pomenit că îl privea din spate. El stătea cu mâinile în buzunare, cu umerii dreپți, privind spre vârful tisei, unde începea cerul. Părul lui îngrijit încărunțea și în vârful capului avea un început de chelie.

— John repară catastrofa pe care au provocat-o gemenele, a spus Hester.

— Ce le-a împins să facă asta?

— În ceea ce-o privește pe Emmeline, răspunsul e simplu. A convins-o Adeline. În ceea ce-o privește pe Adeline, e mai greu de răspuns. Mă îndoiesc că știe ea însăși. Mai tot timpul e condusă de impulsuri care nu par să aibă o cauză rațională. Oricare-ar fi fost motivul, rezultatul a fost devastator pentru John. Familia lui are grijă de grădina aceasta de generații.

— Sunt nemiloase! Și e cu atât mai șocant, cu cât sunt niște copii.

Pe fața ei apăru din nou îngrijorarea, neobservată însă de doctor. Evident că el nu se pricepea la copii.

— Nemiloase, într-adevăr. Copiii sunt capabili de mari cruzimi. Numai că noi nu vrem să ne gândim la ele.

Au început să se plimbe încet printre formele ornamentale, admirând tisele și discutând despre munca lui Hester. Stând la distanță, dar destul de aproape pentru a-i auzi, îi urmărea un mic spion, ascunzându-se pe după trunchiurile copacilor. Ei au cotit la stânga și la dreapta; uneori s-au întors pe propriile urme; era ca un joc de perspective, ca un dans complicat.

— Îmi imaginez că sunteți mulțumită de rezultatele muncii dumneavoastră cu Emmeline, domnișoară Barrow.

— Da. Peste un an sau doi, sub supravegherea mea, cred că Emmeline va renunța la îndărătnicie în favoarea bunătății și va deveni o fată dulce. Nu va fi foarte deșteaptă, dar nu văd niciun motiv ca într-o zi ea să nu ducă o viață plăcută separat de sora ei. S-ar putea și căsători. Nu toți bărbații caută inteligență la soțiile lor, iar Emmeline este foarte afectuoasă.

— Foarte bine, foarte bine...

— Cu Adeline e însă altă poveste.

S-au oprit lângă un obelisc înfrunzit, cu o gaură tăiată într-o parte a trunchiului. Guvernanta s-a uitat atent la crengile maronii din interior și a atins o ramură tânără, cu frunze verzi strălucitoare, ce creștea din copacul bătrân, îndreptându-se spre lumină. A oftat.

— Adeline mă nedumerește, doctore Maudsley. Mi-ar fi de folos opinia dumneavoastră medicală.

Doctorul făcu o mică plecăciune politicoasă.

— Desigur. Ce vă îngrijorează?

— N-am mai întâlnit niciodată un copil atât de aparte. Tăcu. Iertați-mă că nu mă exprim mai limpede, dar nu-mi pot găsi ușor cuvintele ca să-i descriu ciudățenia.

— Nu vă grăbiți, am tot timpul.

Doctorul i-a arătat o bancă joasă, în spatele căreia un gard viu din merișor fusese transformat într-o arcadă în spirală complicată, de forma unei tăblii de pat extrem de cizelate. S-au așezat și s-au

pomenit în fața unuia dintre cele mai elaborate modele geometrice ale grădinii.

— Priviți, un dodecaedru.

Hester nu-i luă în seamă afirmația și începu să explice.

— Adeline este un copil îndărătnic și agresiv. Nu-mi acceptă prezența în casă și ripostează la toate eforturile mele de a impune disciplina. Mănâncă la întâmplare; refuză să înghită ceva până când ajunge pe jumătate moartă de foame și, chiar și atunci, nu ia decât câteva bucățele. Trebuie să i se facă baie cu forța și, în ciuda faptului că e slabă, e nevoie de doi oameni s-o țină în apă. La orice semn de afecțiune pe care i-l arăt, îmi răspunde cu indiferență. Pare incapabilă să aibă sentimente omenești și, ca să vă spun adevărul, doctore Maudsley, mă întreb dacă se va putea umaniza vreodată.

— Inteligentă este?

— E vicleană. E deșteaptă. Dar n-o interesează altceva decât propriile dorințe, interese și toane.

— La ore cum se comportă?

— Vă dați seama, desigur, că orele lor de studiu nu pot fi la fel ca în cazul unor copii normali. Nu studiem nici aritmetică, nici latină, nici geografie. Totuși, pentru a păstra ordinea și rutina, fetele studiază două ore, de două ori pe zi, iar eu le educ spunându-le povești.

— Lectiile îi plac?

— Dac-aș ști ce să răspund la această întrebare! Este *sălbatică*, doctore Maudsley. Trebuie atrasă în cameră printr-o înșelătorie, iar uneori trebuie să-l pun pe John s-o aducă pe sus. Face orice ca să nu vină, se zbate sau își lasă capul pe spate, rigid, ca să n-o poți băga pe ușă. E imposibil s-o faci să stea în bancă. De cele mai multe ori, John e obligat s-o pună pur și simplu la podea. Nu se uită la mine și nu mă ascultă în clasă, ci se retrage într-o lume imaginară.

Doctorul asculta cu atenție și dădea din cap.

— E un caz complicat. Comportamentul ei vă creează o mare neliniște și vă e teamă că eforturile dumneavoastră sunt mai puțin eficiente decât în cazul surorii ei. Și totuși – zâmbetul lui era fermecător –, iertați-mă, domnișoară Barrow, dar nu înțeleg de ce pretindeți că fata vă nedumerește. Explicațiile despre purtarea ei și starea de sănătate mintală sunt, deopotrivă, mult mai coerente decât cele pe care le-ar putea da un student la medicină pe baza aceluiași simptome.

Ea l-a privit drept în față.

— Nu am ajuns încă la partea care mă intrigă.

— Aha!

— Există metode care s-au aplicat cu succes la copii ca Adeline în trecut. Am tacticile mele în care am încredere și n-aș ezita să le pun în practică, dacă n-ar fi...

Hester s-a oprit și, de data asta, doctorul a avut înțelepciunea s-o lase să continue. Când a vorbit din nou, și-a cântărit cuvintele cu grijă.

— Un fel de ceață o înconjoară pe Adeline, care o desparte nu numai de umanitate, ci și de ea însăși. Uneori ceața se subțiază, alteori se risipește și se ivește altă Adeline. Apoi ceața reapare și ea se transformă în ce era la început.

Hester se uită la doctor, așteptându-i reacția. El se încruntă, iar deasupra frunții, acolo unde părul începea să-i cadă, pielea era de un roz neted.

— Cum se poartă în aceste perioade?

— Semnele exterioare sunt foarte puține. Mai multe săptămâni nu mi-am dat seama ce se-ntâmplă și, chiar și-atunci, am așteptat până am fost sigură că trebuie să apelez la dumneavoastră.

— Înțeleg.

— În primul rând, e vorba de respirație. Uneori se modifică și știu că, deși pretinde că e într-o lume numai a ei, ea mă ascultă. Iar

mâinile...

— Mâinile?

— De obicei, sunt neîndemânatică și încordate, așa, îi arătă Hester, dar uneori observ că se relaxează, așa, și degetele ei se relaxară și deveniră moi. E ca și cum participarea ei la poveste e-atât de intensă și o destinde atât de tare, încât uită de toată șarada respingerii și neîncrederii. Am lucrat cu foarte mulți copii dificili, doctore Maudsley. Am multă experiență. Și ce-am observat se rezumă la asta: contrar așteptărilor, Adeline are *sentimente*.

Doctorul nu a răspuns imediat, ci a cugetat, iar Hester a părut mulțumită de această pauză.

— Există un tipar al apariției acestor semne?

— Nu sunt încă sigură... Dar...

El și-a plecat capul, încurajând-o să continue.

— Nu înseamnă probabil nimic, dar anumite povești...

— Povești?

— *Jane Eyre*, de exemplu. Le-am spus o versiune prescurtată a primei părți, timp de mai multe zile, și le-am studiat reacțiile. Și la Dickens. Povestirile istorice și fabulele nu au avut niciodată același efect.

Doctorul se încruntă.

— Se repetă deseori? Cititul din *Jane Eyre* produce întotdeauna schimbările de care vorbeați?

— Nu. Asta e problema.

— Hm... Și ce doriți să faceți?

— Există metode de a struni copiii egoiști și recalcitranți ca Adeline. O disciplină strictă aplicată acum ar putea fi de-ajuns ca să nu ajungă într-o instituție mai târziu. Totuși, această disciplină, care presupune o rutină strictă și îndepărtarea a tot ceea ce ar putea-o agita, ar face rău...

— Copilului pe care îl întrezăriți prin ceață?

— Exact. De fapt, pentru *acel* copil, nimic nu ar fi mai rău.

— Acel copil, fata din ceață, ce viitor credeți că ar avea?

— Nu se pune încă problema. Ajunge să spun că în acest moment refuz să cred c-o să se piardă. Cine știe ce-ar putea deveni?

Au tăcut amândoi, privind la formele geometrice înverzite din fața lor, gândindu-se la problema lui Hester, fără să știe că tocmai acea problemă, bine ascunsă în grădină, îi privea la rândul ei printre crengi.

În cele din urmă, doctorul a vorbit.

— Nu cunosc nicio boală care să cauzeze asemenea reacții de felul celor pe care le descrieți. Totuși, poate nu știu eu. Așteptă ca ea să protesteze; nu o făcu. Hm... Cel mai logic lucru este ca eu să-i fac copilului un consult amănunțit, pentru a-i stabili starea generală de sănătate, fizică și mintală.

— La asta mă gândeam și eu, răspuse Hester. Acum... Se scotoci prin buzunare. Iată notițele mele. Veți găsi în ele descrierea fiecărui episod în care am văzut simptomele, împreună cu o mică analiză preliminară. Poate după consultul medical veți mai putea sta jumătate de oră, să-mi spuneți ce impresie v-a făcut. Putem atunci să hotărâm ce vom face în viitor.

El o privi uimit. Își depășise rolul de guvernantă, vorbea de parcă era doctor!

Hester se dăduse de gol.

Ezită. Putea oare să dea înapoi? Era prea târziu? Se hotărî. Fie ce-o fi.

— Nu e un dodecaedru, îi spuse pe un ton degajat. E un tetraedru.

Doctorul se ridică de pe bancă și se îndreptă spre forma ornamentală. Unu, doi, trei, patru... Buzele i se mișcau în timp ce număra.

Inima mi s-a oprit în piept. O să dea oare roată copacului,

socotindu-i laturile și unghiurile? O să dea oare peste mine?

Dar când a ajuns la șase, s-a oprit. Știa că ea are dreptate.

A urmat apoi un moment amuzant, când doar s-au privit unul pe altul. El părea derutat. Cine era această femeie? Ce autoritate îi dădea dreptul să-i vorbească în felul acela? Era doar o guvernantă din provincie, bondoacă și comună. Nu-i așa?

Ea îl privea în tăcere, captivată de strălucirea jucăușă din ochii lui.

Lumea păru că se oprește o secundă și amândoi priviră jenați în altă parte.

— Consultul medical, început Hester.

— Miercuri după-amiază se poate?

— Miercuri după-amiază.

Lumea a început din nou să se învârtă ca de obicei.

S-au îndreptat amândoi spre casă, iar când au ajuns la cotul pe care îl făcea aleea, doctorul și-a luat rămas-bun.

Ascuns de ramurile tisei, micul spion și-a ros unghiile și s-a minunat.

Cinci note

Ochii mă usturau din cauza oboselii. Minteă îmi devenise ușoară ca foaia de hârtie. Lucrasem toată ziua și jumătate din noapte, iar acum mi-era teamă să mă culc.

Oare începeam să am halucinații? Mi se părea că aud o melodie. Sau un fragment din ea. Doar cinci note distincte. Am deschis fereastra să mă asigur. Da. Se auzea clar, sunetele veneau din grădină.

Eu înțeleg *cuvinte*. Dați-mi un fragment de text rupt sau distrus și pot să ghicesc ce era înainte și ce trebuia să vină după. Iar dacă nu reușesc, pot cel puțin să reduc numărul posibilităților la soluția cea mai plauzibilă. Dar muzica nu o pot descifra. Aceste cinci note erau oare începutul unui cântec de leagăn? Sau sfârșitul unui bocet? Era imposibil de spus. Neavând nici început, nici sfârșit ca să le încadreze, nicio melodie care să le dea sens, lucrul care le ținea împreună era foarte precar. De fiecare dată când se auzea prima notă, creștea în mine un sentiment de neliniște, în timp ce așteptam să văd dacă nota următoare era încă acolo sau se pierduse în neant, dispărută pe veci, purtată pe aripile vântului. La fel se întâmpla cu a treia și a patra. La a cincea nu se mai lega nimic, exista doar sentimentul că mai devreme sau mai târziu legăturile fragile care uneau aceste note distincte se vor rupe, așa cum se rupseseră și legăturile cu restul melodiei, și că și acest fragment neînsemnat va dispărea de tot, împrăștiindu-se în bătaia vântului ca ultimele frunze ale unui copac, iarna.

Imposibil de perceput atunci când rațiunea mea le cerea să cânte, auzeam aceste note venind de nicăieri când nu mă gândeam la ele. Cufundată în munca mea, seara, mi-am dat seama că îmi răsunau în minte de ceva timp. Sau când eram în pat, între somn și trezie, le

auzeam în depărtare, spunându-mi ceva nedeslușit și de neînțeles.

Dar acum le auzeam cu adevărat. La început o notă stingheră, următoarele înecate de ploaia care bătea în fereastră. Nu era nimic important, mi-am spus, și m-am pregătit să mă culc din nou. Dar brusc, când ploaia s-a mai potolit, trei note s-au auzit distinct.

Noaptea era foarte întunecoasă. Cerul era atât de negru, că numai zgomotul ploii mă ajuta să disting grădina. Răpăitul ploii bătea în ferestre. Mai departe se auzeau rafalele de ploaie căzând pe pajiște. Pârâiașe grăbite se scurgeau prin burlane și țevi. Pic-pic-pic... Apa curgea de pe frunze pe pământ. Pretutindenii însă, asta dacă nu eram nebună sau nu visam, se auzeau cele cinci note. La la la la la.

Mi-am pus cizmele și haina și am ieșit în beznă.

Nu vedeam absolut nimic. Nu-mi auzeam decât zgomotul pașilor. Apoi am prins un sunet. Un sunet aspru, nemuzical; nu era un instrument, ci o voce stridentă, țipătoare, omenească.

Încet și oprindu-mă des, am urmărit sunetul. Am înaintat pe alei și am pătruns în grădina cu lac – cel puțin, acolo cred că am ajuns. Apoi m-am rătăcit, m-am împotmolit în mocirlă, căutând o alee, fără să ajung lângă tisa, așa cum speram, ci într-o încrengătură de tufișuri cu țepi care mi se agățau de haine. Din acel moment am renunțat să mă mai gândesc unde mă aflam și m-am bazat numai pe auz, urmând notele ca pe un fir al Ariadnei printr-un labirint pe care nu-l mai recunoșteam. Notele se auzeau la intervale neregulate și, de fiecare dată, mă îndreptam spre ele până când nu le mai auzeam și mă opream, așteptând un alt indiciu. Cât am orbecăit astfel prin întuneric? Un sfert de oră? Jumătate de oră? Tot ce știu e că la sfârșit m-am pomenit înapoi la ușa pe care ieșisem din casă. Mă învârtisem – sau fusesem condusă – în cerc.

Tăcerea era profundă. Notele dispăruseră, iar în locul lor se auzea din nou răpăitul ploii.

În loc să intru, m-am așezat pe bancă și mi-am plecat capul pe

brațele încrucișate, simțind cum ploaia îmi cădea pe spate, pe gât, pe păr.

Părea o nebunie să fi ieșit în grădină urmărind o muzică fantomatică și aproape am reușit să mă conving singură că nu auzisem nimic decât produsul imaginației mele. Apoi gândurile mi s-au îndreptat în altă direcție. M-am întrebat dacă tata o să-mi spună cum să dau de Hester. M-am gândit la Angelfield și m-am încruntat: ce va face Aurelius când se va dărâma conacul? Angelfield mi-a amintit de fantomă și asta m-a făcut să mă gândesc la propria fantomă, la fotografia pe care i-o făcusem, pierdută într-o ceață alburie. M-am hotărât să-i telefonez mamei a doua zi, dar n-am dat prea multă atenție acestui gând; nimeni nu poate să te oblige să-ți ții promisiunile făcute la miezul nopții.

Apoi m-au trecut fiorii.

O prezență. Aici. Acum. Lângă mine.

Am tresărit și am privit în jur.

Bezna era de nepătruns. Nu se vedea nici țipenie. Totul, până și stejarul cel mare, fusese învăluit în întuneric, iar lumea se redusese la ochii care mă priveau și la bătăile nebunești ale inimii mele.

Nu era domnișoara Winter. Nu aici. Nu la ora asta din noapte.

Atunci cine?

L-am simțit *dinainte* să mă atingă. Senzația dintr-o parte a corpului – care apărea și dispărea.

Era motanul Shadow.

S-a șters din nou de mine, m-a înghiontit în coaste, a mieunat destul de tardiv ca să-și anunțe prezența. Am întins mâna și l-am mângâiat, în timp ce încercam să-mi potolesc bătăile inimii. Motanul a tors.

— Ești ud tot, i-am spus. Hai, prostuțule! Nu e o noapte în care să stai pe-afară.

A venit după mine în cameră, s-a lins și s-a uscat în timp ce eu

îmi înveleam părul într-un prosop. Am adormit amândoi în pat. De astă dată – poate mă ocrotea motanul visele mi-au dat pace.

Ziua următoare a fost cenușie și mohorâtă. După interviul obișnuit, m-am dus să mă plimb prin grădină. Am încercat, în lumina slabă a după-amiezii, să refac drumul pe care rătăcisem în bezna nopții. La început a fost destul de ușor: de-a lungul bordurilor și apoi în grădina cu lac. Dar după aceea m-am rătăcit. Amintirea că mă împotmolisem în pământul moale și umed al unui răsad mă deruta, pentru că toate răsadurile erau proaspăt greblate și îngrijite. Totuși, am încercat să ghicesc, am luat o hotărâre la întâmplare și am pornit-o pe o alee circulară care poate fusese, poate nu traseul plimbării mele nocturne.

Nu am văzut nimic neobișnuit. În afară de faptul că am dat peste Maurice și că, de data asta, mi-a vorbit. Îngenunchease lângă o bucată de pământ afânat, pe care îl netezea și-l punea la loc. M-a simțit venind pe pajiște în spatele lui și a ridicat privirea.

— Vulpi blestemate, a mârâit. Și s-a întors la lucru.

M-am întors în casă și am început să transcriu notele de la interviul de dimineață.

Experimentul

Ziua consultului medical a sosit, și doctorul Maudsley s-a înfățișat la conac. Ca de obicei, Charlie nu era prezent. Hester îl informase despre vizita doctorului pe calea obișnuită (o scrisoare lăsată în fața camerelor lui pe o tavă) și, neprimind niciun răspuns, a tras concluzia logică cum că problema nu-l interesa.

Pacienta era într-una dintre stările ei ursuze, dar calme. S-a lăsat dusă în camera unde urma să aibă loc consultul și a acceptat să fie pipăită și împunsă. Când i s-a cerut să deschidă gura și să scoată limba, a refuzat, dar cel puțin, atunci când el și-a băgat degetele în gura ei și i-a dezlipit falca de sus de falca de jos, nu l-a mușcat. Ochii ei au alunecat dincolo de doctor și de instrumentele sale, nepărând să-l ia prea mult în seamă. Nu a putut fi convinsă să scoată vreun cuvânt.

Doctorul Maudsley a tras concluzia că pacienta era sub greutatea normală și că avea păduchi; altfel, nu avea nicio problemă de sănătate. Starea ei psihică era însă o problemă. Era copila, așa cum sugerase John-the-dig, retardată mintal? Sau comportamentul ei era cauzat de neglijența părinților și lipsa de disciplină? Aceasta era părerea lui Missus, care, în public, cel puțin, avea tendința să le apere pe gemene.

Acestea nu erau singurele opinii pe care le ceruse doctorul înainte s-o consulte pe geamăna cea rebelă. În noaptea de dinainte, acasă la el, cu pipa-n gură, cu mâna sprijinită de șemineu, cugetase cu glas tare asupra cazului (îi plăcea să fie ascultat de soție; asta îl făcea mai elocvent), enumerând întâmplările nefericite de care auzise. Era vorba despre furturile din casele sătenilor, distrugerea grădiniilor ornamentale, răutățile la care fusese supusă Emmeline, fascinația pentru chibrituri. Medita asupra posibilelor explicații, când se

auzise vocea liniștită a soției.

— Nu crezi că e doar răutăcioasă?

O clipă a fost prea uimit de întrerupere, așa că nu i-a răspuns.

— Era doar o sugestie, a spus ea, dând din mână ca și cum își retrăgea cuvintele. Vorbise cu blândețe, dar asta nu prea conta. Faptul că vorbise era îndeajuns ca s-o facă vinovată de aroganță.

Apoi mai era și Hester.

— Trebuie să ții cont, spusese ea, că în absența unei legături strânse cu părinții și fără niciun alt exemplu demn de urmat, evoluția copilului a depins în totalitate de calitatea ei de geamnă. Sora ei e singura prezentă fixă și permanentă din conștiința ei, prin urmare întreaga viziune asupra lumii s-a format prin prisma relației lor.

Avea dreptate, desigur. Nu știa din ce carte scosese acea idee, dar era o carte pe care probabil o citise cu seriozitate, căci își elaborase teoria foarte rezonabil. În timp ce asculta, doctorul fusese uimit de vocea ei ciudată. În ciuda tonului feminin, se simțea în ea autoritatea masculină. Știa ce spune. Avea un mod amuzant de a-și exprima părerile, pe același ton calm cu care explica și o teorie scrisă a vreunei personalități. Iar când se oprea să-și tragă sufletul, la sfârșitul unei propoziții, îi arunca o privire pătrunzătoare – la început o considerase neliniștitoare, mai apoi însă amuzantă –, ca el să-și dea seama când trebuia să vorbească sau dacă dorea să continue chiar ea.

— Trebuie să fac mai multe cercetări, i-a spus lui Hester când s-au întâlnit să discute starea pacientei, după consult. Voi ține cont de faptul că este geamnă.

Hester a aprobat din cap.

— Felul în care înțeleg eu problema, a spus ea, este următorul. Din mai multe puncte de vedere, puteți considera că gemenele au un set de caracteristici comune. Acolo unde o persoană obișnuită,

sănătoasă, simte mai multe emoții, dezvăluie o varietate de comportamente, se poate spune că gemenii au împărțit emoțiile și comportamentul în două și și-a luat fiecare anumite trăsături. O geamănă este sălbatică și predispusă la furie; cealaltă este indolentă și pasivă. Una preferă curățenia; cealaltă se dă în vânt după murdărie. Una are o poftă de mâncare insașiabilă; cealaltă poate face foamea zile întregi. Acum, această polaritate – putem dezbate mai târziu cât de conștient a fost aleasă – este crucială pentru identitatea Adelinei; nu e surprinzător, nu-i așa, că își reprimă orice comportament care, după părerea ei, o caracterizează mai degrabă pe Emmeline? Întrebarea era retorică; nu i-a făcut semn doctorului că putea vorbi, însă a tras adânc aer în piept și a continuat. Să luăm acum în calcul trăsăturile fetei din ceață. Ea ascultă povești, este capabilă să înțeleagă și să fie emoționată de un limbaj care nu e cel specific gemenilor. Asta sugerează capacitatea de a interacționa cu alți oameni. Dar, dintre gemene, cui i s-a dat rolul de a fi sociabilă? Emmelinei! Astfel că Adeline trebuie să reprime această parte umană din ea.

Hester întoarse capul spre doctor și îi aruncă privirea care voia să spună că era rândul lui să vorbească.

— E o teorie interesantă, răspunse el prudent. Ar fi trebuit să mă gândesc la teoria opusă, nu-i așa? Că, fiind gemene, te aștepți să fie mai degrabă asemănătoare decât diferite?

— Dar știm din observații că nu asta e situația, îl contrazise ea.

— Hm...

Ea nu spuse nimic, lăsându-l să mediteze. El se uită lung la peretele gol, cufundat în gânduri, în timp ce ea îi arunca priviri îngrijorate, încercând să ghicească ce impresie îi făcuse teoria ei. Apoi el se hotărî să se pronunțe.

— Chiar dacă teoria aceasta a dumitale e interesantă, zâmbi el împăciuitor, ca să aline efectul lipsei sale de încredere, nu-mi

amintesc să fi citit despre o asemenea separare a caracterului între gemeni în nicio carte autorizată.

Ea nu luă în seamă zâmbetul și îl privi drept în față.

— Așa e, nu apare în cărți autorizate. Dacă ar fi trebuit să fie menționată într-o carte, ar fi fost în cea a lui Lawson, dar nu e.

— L-ai citit pe Lawson?

— Desigur. Nu mi-aș fi permis să emit opinii asupra unui subiect fără să fiu sigură de sursele mele.

— Oh!

— Există o referire la băieții gemeni peruvieni în Harwood, care e sugestivă, chiar dacă nu trage concluzia care se impunea.

— Îmi aduc aminte de exemplul la care te referi... Tresări. O! îmi dau seama de legătură! Ei bine, mă întreb dacă studiul cazului Brasenby are vreo relevanță...

— Nu am reușit să obțin tot materialul. Puteți să mi-l împrumutați?

Astfel a început totul.

Impresionat de justetea observațiilor lui Hester, doctorul i-a împrumutat studiul cazului Brasenby. Când i l-a înapoiat, ea i-a dat și o hârtie cu note și întrebări concise și pline de substanță. Între timp, el obținuse mai multe cărți și articole care să-i completeze documentația despre gemeni, volume recent publicate, copii ale unor cărți aflate sub tipar, scrise de diverși specialiști, tratate străine. După vreo două săptămâni, a descoperit că putea câștiga timp dacă i le dădea mai întâi lui Hester, lui rămânându-i de citit doar rezumatele concise și pline de logică pe care le făcea ea. Când au terminat amândoi de citit tot ce se putea, au trecut la propriile observații. Amândoi își făcuseră fișe, ale lui medicale, ale ei psihologice; pe marginile manuscrisului ei erau numeroase adnotări, dar făcuse încă și mai multe comentarii pe manuscrisul lui, uneori atașând propriile eseuri legate de temă pe foi separate.

Au citit; s-au gândit; au scris; s-au întâlnit; au discutat. Au continuat așa până când au aflat tot ce se putea ști despre gemeni, dar exista un singur lucru pe care nu-l știau, iar acesta era singurul element care conta.

— Toată munca asta, spuse doctorul într-o seară în bibliotecă, toate hârtiile astea și încă nu ne-am lămurit... își trecu mâna prin păr agitat. Îi spusese soției că se va întoarce acasă la șapte și jumătate și era în întârziere. Oare din cauza Emmelinei o reprimă Adeline pe fata din ceață? Cred că răspunsul la această întrebare se află dincolo de ceea ce se știe în prezent. Oftă și aruncă creionul pe masă, pe jumătate furios, pe jumătate resemnat.

— Aveți dreptate. Răspunsul se află dincolo. Putea fi iertată dacă vocea ei suna muștrător: lui îi trebuiseră patru săptămâni să ajungă la concluzia pe care ea i-ar fi putut-o da de la început, dacă el ar fi vrut s-o asculte.

Se întoarse spre ea.

— Există un singur mod de-a afla, spuse ea încet.

El ridică o sprânceană.

— Experiența mea și observațiile mele m-au făcut să cred că există aici potențial pentru un proiect de cercetare. Desigur, ca simplă guvernantă, n-aș putea convinge o revistă de specialitate să publice concluziile mele. S-ar uita grăbiți peste ele și m-ar considera o femeie prostuță, care are idei dincolo de posibilitățile ei. Ea dădu din umeri și lăsă ochii în jos. Poate că au dreptate și chiar asta sunt. Totuși – îi aruncă o privire șireată –, pentru un bărbat cu studiile potrivite și cunoștințele necesare, sunt sigură că ar fi un proiect profitabil.

Doctorul păru la început surprins, apoi în ochi i se aprinse o strălucire ciudată. O cercetare originală! Ideea nu era chiar atât de deplasată. Își dădu seama de asta pe loc. Grație lecturilor sale din ultimele luni, era probabil doctorul cel mai informat în problema

gemenilor din țară! Cine mai avea cunoștințele lui? Și, mai mult, cine mai avea pacientul perfect la îndemână? O cercetare originală? De ce nu?

L-a lăsat să plutească în acest vis câteva clipe, iar când a văzut că sugestia ei i se întipărise în minte, a murmurat:

— Bineînțeles, dacă aveți nevoie de un asistent, aș fi bucuroasă să vă ajut.

— Foarte frumos din partea dumată, aprobă el. Desigur, ai lucrat cu fetele. Ai experiență practică... Neprețuită... Cu adevărat neprețuită.

A plecat și a ajuns acasă plutind, ca într-un vis, fără să observe că mâncarea era rece și soția supărată.

Hester a adunat hârtiile de pe masă și a ieșit din cameră; pașii ei siguri și ușa închisă cu putere dădeau impresia de mulțumire de sine.

Biblioteca părea goală, dar nu era.

Suită pe raftul cel mai de sus, o fată își rodea unghiile și se gândea.

Cercetare originală.

Oare din cauza Emmelinei o reprimă Adeline pe fata din ceață?

Nu era nevoie să fii un geniu ca să-ți dai seama ce se va întâmpla în continuare.

Au făcut-o în timpul nopții.

Emmeline nici n-a crâcnit când au ridicat-o din pat. Se simțea probabil în siguranță în brațele lui Hester; probabil recunoștea mirosul de săpun în somn, pe când era scoasă din cameră și purtată de-a lungul coridorului. Oricare-ar fi fost motivul, ea nu și-a dat seama în noaptea aceea ce se întâmpla! A aflat adevărul multe ore mai târziu.

Situația a fost diferită cu Adeline. Iute și isteț, și-a dat seama

imediat de absența surorii ei. S-a năpustit la ușă, dar a găsit-o deja încuiată de mâna rapidă a lui Hester. Într-o clipă a știut totul, a simțit totul. Despărțite. Nu a țipat, nu a lovit cu pumnii-n ușă, nu a zgâriat lacătul cu unghiile. A renunțat la luptă. A căzut la podea, s-a ghemuit lângă ușă și a stat acolo toată noaptea. Scândurile goale i-au julit încheieturile, dar n-a simțit durerea. Focul nu era făcut și cămașa de noapte era subțire, dar n-a simțit frigul. Nu mai simțea nimic. Era distrusă.

Când au venit s-o ia a doua zi de dimineață, nu a auzit cheia care se mișca în broască, nu a reacționat când ușa s-a deschis. Ochii îi erau orbi, corpul inert. Cât de rece era! Putea fi foarte bine luată drept un cadavru, dacă n-ar fi fost buzele care se mișcau neîncetat, incarnând șoptit *Emmeline, Emmeline*. Hester a ridicat-o pe Adeline în brațe. Nu i-a fost greu. Copilul avea paisprezece ani acum, dar era numai piele și os. Toată puterea îi zăcea în voință, iar când voința a părăsit-o, restul n-a mai contat. Au dus-o pe scări în jos la fel de ușor cum ar fi dus o pernă la aerisit.

John a condus trăsura. În tăcere. Că era de acord sau nu n-avea nicio însemnătate. Hester era cea care lua deciziile.

I-au spus Adelinei că urma s-o vadă pe Emmeline. O minciună care nu era necesară: ar fi putut s-o ducă pe Adeline oriunde și ea tot nu s-ar fi opus. Era pierdută. Total absentă. Fără sora ei, era nimeni și nimic. Era doar carcasa unei ființe, pe care au dus-o la casa doctorului. Au lăsat-o acolo.

Întorși acasă, au mutat-o pe Emmeline din patul lui Hester înapoi în propriul pat, fără s-o trezească. A mai dormit o oră, iar când a deschis ochii, n-a fost prea uimită să vadă că sora ei lipsea. Pe măsură ce dimineața trecea, uimirea i-a crescut, iar după-amiaza s-a transformat în neliniște. A căutat-o prin casă. A căutat-o prin grădină. A mers cât de departe a îndrăznit, în pădure, în sat.

La ora ceaiului, Hester a găsit-o la marginea drumului, privind

fix în direcția pe care ar fi luat-o, dacă ar fi putut: spre ușa casei doctorului. Nu îndrăznește să meargă mai departe. Hester a pus o mână pe umărul Emmelinei și a tras-o la pieptul său, apoi a dus-o înapoi în casă. Din când în când, Emmeline se oprea, ezita, dorind să se întoarcă, însă Hester o lua de mână și o conducea hotărâtă spre casă. Emmeline a urmat-o cu pași ascultători, dar ezitanți. După ceai, s-a așezat la fereastră, privind afară. I s-a făcut din ce în ce mai frică, pe măsură ce lumina scădea, dar numai când Hester a încuiat ușile și a început ritualul culcării a devenit Emmeline tulburată.

A plâns toată noaptea. Cu hohote singuratică, care păreau că nu se mai termină. Ceea ce îi luase Adelinei o clipă să înțeleagă durase pentru Emmeline o zi întreagă de agonie. Dar la ivirea zorilor era tăcută. Plânsese și tremurase până se așternuse uitarea.

Despărțirea unor gemeni nu este o despărțire obișnuită. Imaginați-vă că ați supraviețuit unui cutremur. Când îți revii, îți dai seama că lumea e de nerecunoscut. Orizontul este altfel. Soarele are altă culoare. Nimic nu-ți mai e familiar. Tu ești în viață. Dar nu mai e o viață adevărată. Nu este de mirare că supraviețuitorii acestor dezastre își doresc de multe ori să fi pierit împreună cu ceilalți.

*

Domnișoara Winter stătea privind în gol. Faimosul ei păr arămiu se decolorase până la un portocaliu fad. Nu se mai dădea cu fixativ, iar cârlionții și inelele se transformaseră într-o masă cleioasă, diformă. Chipul îi era încordat, iar ea se ținea țepănană, ca și cum se lupta cu un vânt mușcător pe care numai ea putea să-l simtă. Încet, și-a întors privirea spre mine.

— Vă simțiți bine? am întrebat. Judith spune că nu prea mâncați.

— Niciodată n-am mâncat mai mult.

— Dar sunteți palidă.

— Sunt doar puțin obosită.

Am terminat devreme. Niciuna dintre noi nu era în stare să

continue.

Crezi în fantome?

Când am revăzut-o, domnișoara Winter era schimbată, închidea ochii cu greutate și îi lua mai mult decât de obicei să invoce trecutul și să înceapă să vorbească. În timp ce se concentra, am urmărit-o și mi-am dat seama că renunțase la genele false. Fardul de ochi purpuriu mai era, ca și linia fină de tuș. Dar fără genele lungi ca picioarele de păianjen, arăta dintr-odată ca un copil care se jucase cu trusa de cosmetice a mamei lui.

*

Lucrurile nu se desfășurau cum își închipuiseră Hester și doctorul. Se pregătiseră pentru o Adeline violentă, furioasă, care să dea din picioare și să se opună. Cât despre Emmeline, se bazau pe afecțiunea ei pentru Hester ca să suporte despărțirea de geamănă. Pe scurt, se așteptau la aceleași fete de dinainte, doar că separate, și nu împreună. Astfel că la început au fost uimiți de transformarea gemenelor într-o pereche de păpuși de cârpă.

Ceva viață mai exista în ele. Sângele continua să le circule leneș prin vene. Înghițeau supă care le era dată cu lingura în gură de trei ori pe zi, într-o casă de Missus, în cealaltă de soția doctorului. Dar înghițitul este un reflex, iar ele nu aveau poftă de mâncare. Ochii lor, deschiși ziua, nu vedeau nimic, iar noaptea, deși închiși, nu obșteau un somn liniștit. Erau despărțite; erau singure; intraseră într-un fel de cerc al infernului. Erau ca niște oameni amputați, numai că nu le lipsea vreun membru, ci sufletele.

Aveau cei doi oameni de știință îndoieli? Se opreau ei să se întrebe dacă fac ceea ce trebuie? Siluetele inerte, inconștiente ale gemenelor aruncau vreo umbră asupra minunatului lor proiect? Nu erau cruzi dinadins. Doar iresponsabili. Erau călăuziți greșit de cunoștințele lor, de ambiția lor, de propria orbire.

Doctorul făcea teste. Hester observa. Se întâlneau în fiecare zi să compare rezultatele. Să discute despre ceea ce la început numiseră, cu optimism naiv, progres. Stăteau împreună fie la masa de lucru a doctorului, fie în biblioteca de la Angelfield, cu capetele plecate deasupra hârtiilor pe care era notat fiecare detaliu al vieții fetelor. Comportament, dietă, somn. Își puneau întrebări despre lipsa poftei de mâncare, despre tendința de a dormi tot timpul – deși acel somn nu era un somn adevărat. Propuneau teorii care să explice schimbările survenite în comportamentul gemenelor. Experimentul nu înainta la fel de bine cum se așteptaseră, începuse de fapt catastrofal, dar cei doi nu-și dădeau seama că puteau face rău, preferând să sperie că puteau face o minune.

Doctorului îi făcea mare plăcere să lucreze, pentru prima oară după decenii, cu o minte cu pregătire științifică de cel mai înalt nivel. Se minuna de capacitățile discipolei sale de a înțelege un principiu într-o clipă și de a-l pune imediat în aplicare cu originalitate și rigurozitate. Nu după mult timp, a recunoscut în sinea lui că era mai mult o colegă decât o discipolă. Hester se simțea fericită să descopere că, în sfârșit, mintea ei era cultivată și provocată așa cum trebuie. După fiecare întâlnire, strălucea de încântare și de entuziasm. Astfel că orbirea lor era firească. Cum ar fi putut înțelege că ce le făcea lor atât de mult bine le dăuna copiilor pe care îi aveau în grijă? Poate seara, când scriau în singurătate notițele zilnice, își ridicau fiecare în parte ochii spre copilul inert, cu ochi lipsiți de expresie, care stătea pe un scaun în colț, și îi cuprindea îndoiala. Poate. Însă, chiar dacă se întâmpla așa, ei nu au notat-o în comentariile lor, nici nu s-au destăinuit unul altuia.

Atât de absorbiți ajunseseră cei doi de preocuparea lor comună, încât nu vedeau că marele proiect nu evolua deloc. Emmeline și Adeline erau rigide și într-o stare de stupeoare totală, iar fata din ceață nu apărea de nicăieri. Fără să se lase descurajați, savanții și-au

continuat munca: au făcut grafice și tabele, au propus teorii și au creat experimente complicate. La fiecare eșec își spuneau că omiseseră ceva din vastul câmp de experiențe și treceau la o nouă idee minunată.

Soția doctorului și Missus erau implicate, dar indirect. Se îngrijeau de sănătatea fizică a fetelor. Le dădeau supă cu lingura, în gurile supuse, de trei ori pe zi. Le îmbrăcau pe gemene, le făceau baie, le spălau rufe, le pieptănu. Fiecare femeie avea motivele ei să nu fie de acord cu proiectul; fiecare avea motivele ei să nu-și destăinuie gândurile. Cât despre John-the-dig, el nu era deloc implicat. Nimeni nu-i cerea părerea, ceea ce însă nu-l împiedica să facă prorocirea zilnică față de Missus, în bucătărie:

— Nimic bun n-o să iasă din asta, îți spun eu. Nimic bun!

A sosit apoi momentul când ar fi putut să renunțe. Toate planurile lor eșuaseră și, chiar dacă și-au stors creierii, nu mai știau ce metodă să aplice. Totuși, Hester a observat mici semne de îmbunătățire în starea Emmelinei. Fata își întorsese capul spre fereastră. Strângea în mână o jucărie lucioasă și nu putea nimeni să i-o ia. Ascultând la ușă (ceea ce, apropo, nu înseamnă proastă-creștere dacă e în numele științei), Hester a descoperit că, atunci când era lăsată singură, fata gângurea în limba gemenilor.

— Se liniștește singură, îi spuse ea doctorului, imaginându-și că se află împreună cu sora ei.

Doctorul a început s-o lase pe Adeline singură mai multe ore și asculta în fața ușii, cu caietul și creionul în mână. Nu se auzea nimic.

Hester și doctorul s-au sfătuit să aibă răbdare în cazul grav al Adelinei, în timp ce se felicitau pentru progresele Emmelinei. Fericiți, au notat pofta de mâncare crescândă a Emmelinei, dorința ei de a sta drept în scaun, primii pași pe care îi făcuse din proprie voință. Curând hoinărea prin casă și grădină fără o țintă precisă. O,

da, Hester și doctorul au fost de acord, experimentul ducea acum undeva! E greu de spus dacă la un moment dat au renunțat să mai considere că ceea ce ei numeau „progrese” la Emmeline consta numai în întoarcerea la obiceiurile dinainte de experiment.

Situația Emmelinei nu era însă nici pe departe îmbucurătoare. A venit o zi cumplită când și-a urmat instinctul până la dulapul plin de zdrențe pe care sora ei obișnuia să le poarte. Le-a ridicat, le-a inspirat mirosul stătut, animalic, și apoi, în culmea fericirii, s-a împodobit cu ele. Era ciudat, dar ce era mai rău abia urma. Îmbrăcată astfel, s-a văzut într-o oglindă și, luând imaginea drept Adeline, a intrat direct în ea. Zgomotul a fost atât de puternic, că a făcut-o pe Missus să vină alergând și a găsit-o pe Emmeline plângând lângă oglindă, nu pentru că o durea ceva, ci pentru biata ei soră, care se spărsese în bucăți și sângera.

Hester i-a luat hainele și i-a poruncit lui John să le ardă. Ca o precauție în plus, i-a cerut lui Missus să întoarcă toate oglinzile spre perete. Emmeline a fost uimită, dar nu s-au mai produs asemenea incidente.

Nu voia să vorbească. Chiar dacă șoptele singuratice continuau în spatele ușilor închise, întotdeauna în vechea limbă a gemenelor, Emmeline nu putea fi convinsă să le spună nici măcar un singur cuvânt în engleză lui Missus sau lui Hester. Era o problemă de dezbătut. Hester și doctorul au avut o lungă întrevvedere în bibliotecă, iar la sfârșitul ei au tras concluzia că nu aveau de ce să se îngrijoreze. Emmeline putea și voia să vorbească, dacă i se dădea mai mult timp. Refuzul de a vorbi, incidentul cu oglinda – erau eșecuri, desigur, dar și știința are eșecurile ei. Și priviți progresele! Nu era Emmeline destul de puternică să iasă afară? Petrecea mai puține ore rătăcind pe marginea drumului, la hotarul invizibil dincolo de care nu îndrăznea să pășească, privind în direcția casei doctorului. Lucrurile mergeau bine, așa cum se așteptaseră.

Progrese? Nu erau cele pe care le speraseră la început. Nu era aproape nimic comparabil cu rezultatele pe care Hester le obținuse cu fata imediat ce sosise. Dar era tot ce aveau și trebuia să profite din plin de asta. Poate că în secret se simțeau ușurați. Care-ar fi fost efectul unui mare succes? N-ar mai fi avut motive să colaboreze. Și, chiar dacă nu-și dădeau seama, nu doreau acest lucru.

N-ar fi terminat niciodată experimentul din propria voință. Niciodată. A fost nevoie de altceva, ceva exterior, ca să-i oprească. Ceva care a apărut pe neașteptate.

*

— Ce-a fost?

Chiar dacă eram la sfârșitul interviului, chiar dacă avea privirea aceea obosită și tulbure când trebuia să ia medicamentele, chiar dacă era interzis să pui întrebări, nu m-am putut abține.

În ciuda durerii, în ochii ei a apărut o lucire verde vicleană, în timp ce se apleca încrezătoare spre mine.

— Crezi în fantome, Margaret?

Dacă credeam în fantome? Ce puteam să spun? Am aprobat din cap.

Mulțumită, domnișoara Winter s-a așezat la loc în scaun, iar eu am avut din nou impresia că dezvăluisem mai mult decât voiam.

— Hester nu credea. Existența lor nu putea fi demonstrată științific. Astfel că, necrezând în fantome, a fost foarte tulburată când a văzut una.

*

Iată cum s-a întâmplat.

Într-o zi senină, Hester, care își terminase treburile mai devreme decât de obicei, a plecat de-acasă și s-a hotărât să facă o plimbare mai lungă până la casa doctorului. Cerul era de un albastru strălucitor, aerul proaspăt și curat, iar ea se simțea plină de o energie pe care n-o putea defini, dar care o făcea să dorească să fie mereu

activă.

Cărarea de pe câmp a dus-o pe o mică pantă care, deși nu era foarte abruptă, îi oferea o priveliște bună asupra câmpurilor și ținuturilor dimprejur. Era la jumătatea drumului spre casa doctorului, mergând cu pași hotărâți, cu inima bătându-i cu putere, dar fără să se simtă cătuși de puțin obosită, având senzația că ar putea zbura, când a văzut ceva ce a încremenit-o.

În depărtare, jucându-se împreună pe câmp, erau Emmeline și Adeline. Ele erau, cu siguranță. Două coame de păr roșcat, două perechi de pantofi negri; o fată în rochia de poplin albastru cu care o îmbrăcase Missus pe Emmeline în dimineața aceea, cealaltă într-o rochie verde.

Era imposibil.

Dar nu. Hester avea o minte științifică. Le vedea, deci erau acolo. Trebuia să existe o explicație. Adeline scăpase din casa doctorului. Toropeala ei dispăruse subit, așa cum apăruse și, profitând de o fereastră deschisă sau de cheile abandonate neglijent, evadase înainte ca cineva să-și dea seama. Asta era.

Ce putea face? Să alerge spre gemene nu avea niciun rost. Ar fi trebuit să se apropie de ele trecând peste un câmp întins, iar ele ar fi văzut-o și ar fi fugit înainte ca ea să ajungă la jumătatea distanței. Astfel că s-a îndreptat spre casa doctorului. Alergând.

A ajuns imediat și a bătut nerăbdătoare la ușă. Doamna Maudsley i-a deschis, iritată de zgomot, dar Hester avea lucruri mai importante de făcut decât să-și ceară scuze, astfel că a dat-o la o parte, alergând spre cabinet. A intrat fără să bată la ușă.

Doctorul și-a ridicat ochii, surprins să-și vadă colaboratoarea atât de agitată, cu părul de obicei îngrijit fluturând în toate părțile. Nu mai avea suflu. Voia să vorbească, dar pe moment nu putea.

— Ce s-a întâmplat? a întrebat el, ridicându-se de pe scaun și înconjurând biroul pentru a-și pune mâinile pe umerii ei.

— Adeline! a găfâit ea. I-ați dat drumul!

Doctorul, nedumerit, s-a încruntat. A întors-o pe Hester, ținând-o de umeri, până ce a privit în cealaltă parte a camerei.

Adeline era acolo.

Hester s-a întors spre doctor.

— Dar tocmai am văzut-o! Cu Emmeline! La marginea pădurii, dincolo de câmpul lui Oates... A început să vorbească vehement, dar vocea i se gătuia pe măsură ce începea să-și vină în fire.

— Calmează-te, stai jos, aici, bea puțină apă, spuse doctorul.

— Probabil că a fugit. Cum ar fi putut să scape? Și să se întoarcă atât de repede?

Hester încerca să dea o explicație logică.

— De două ore e în camera asta. De la micul dejun. Nu a fost lăsată singură în tot acest timp. Se uită în ochii lui Hester, tulburați de emoție. Probabil era alt copil. Din sat, sugeră el, păstrându-și sobrietatea.

— Dar... Hester scutură din cap. Erau hainele Adelinei. Părul Adelinei.

Hester se întoarse să se uite din nou la Adeline. Ochii ei larg deschiși erau indiferenți la lume. Nu purta rochia verde pe care o văzuse Hester cu câteva minute înainte, ci pe cea albastră, iar părul ei nu era desfăcut, ci prins în cozi.

Privirea pe care Hester i-o aruncă doctorului era plină de uimire. Respira greu. Nu exista nicio explicație logică pentru ceea ce văzuse. Nu putea fi demonstrat științific. Iar Hester știa că lumea era profund științifică. Nu putea exista decât o singură explicație.

— Am înnebunit! a șoptit ea. Pupilele i s-au dilatat, iar nările au început să-i tremure. Am văzut o fantomă!

Ochii i s-au umplut de lacrimi.

Asta a creat o tulburare ciudată în sufletul doctorului, care-și vedea colaboratoarea într-o asemenea stare de emoție profundă.

Chiar dacă la început omul de știință îi admirase lui Hester mintea lucidă și rațiunea pe care puteai conta, de astă dată a fost bărbatul, animalic și instinctiv, cel care a răspuns la tulburarea ei, petrecându-și brațele în jurul ei și sărutând-o plin de pasiune.

Hester nu s-a opus.

Să asculți la ușă nu e semn de proastă-creștere dacă e în scopuri științifice, iar soția doctorului avea o minte pătrunzătoare când trebuia să-și observe soțul. Sărutul care i-a uluit pe doctor și pe Hester nu a fost deloc o surpriză pentru doamna Maudsley, care se aștepta la așa ceva de mai mult timp.

A trântit ușa de perete și, într-o firească izbucnire de furie, a năvălit în cabinet.

— Am să te rog să părăsești imediat această casă! i-a poruncit lui Hester. Îl poți trimite pe John cu trăsura să ia copilul. Iar soțului ei îi spuse:

— Cu tine vorbesc mai târziu.

Experimentul a luat sfârșit. Ca multe alte lucruri.

John a adus-o pe Adeline. Nu l-a întâlnit nici pe doctor, nici pe soția acestuia, dar a aflat tot ce se întâmplase în dimineața aceea de la servitoare.

A pus-o pe Adeline în vechiul ei pat, în vechea ei cameră, și a lăsat ușa întredeschisă.

Emmeline, care hoinărea prin pădure, a ridicat capul, a adulmecat în aer și s-a întors drept acasă. A intrat pe ușa de la bucătărie, a luat-o în sus pe scări, a urcat treptele câte două odată și a mers fără să ezite spre vechea cameră. A închis ușa după ea.

Iar Hester? Nimeni nu a văzut-o întorcându-se acasă și nimeni nu a auzit-o plecând. Dar, când Missus a bătut la ușa ei în dimineața următoare, a găsit mica odaie curată și goală și pe Hester plecată.

M-am desprins de vraja poveștii și m-am trezit în biblioteca plină de oglinzi și de lumină a domnișoarei Winter.

— Unde s-a dus? am întrebat.

Domnișoara Winter m-a privit, încruntându-se ușor.

— Habar n-am. Ce contează?

— Trebuie să se fi dus undeva.

Povestitoarea a privit în altă parte.

— Domnișoară Lea, nu merită să te atașezi de personajele secundare. Asta nu e povestea lor. Ele vin, pleacă, iar când pleacă, dispar pentru totdeauna. Așa stau lucrurile.

Mi-am prins creionul de marginea spiralată a caietului și am pornit spre ușă, dar când am ajuns acolo, m-am oprit.

— Atunci de unde-a venit?

— Pentru Dumnezeu! Era numai o guvernantă! Nu are nicio importanță, îți spun.

— Trebuie să fi avut recomandări. O slujbă anterioară. Sau o cerere de angajare, cu o adresă. Sau poate a venit printr-o agenție?

Domnișoara Winter a închis ochii și o grimasă de durere i-a apărut pe față.

— Domnul Lomax, avocatul familiei Angelfield, are toate detaliile. Nu cred că îți vor fi de folos. Asta e povestea mea. Ar trebui să știi. Biroul său e în Market Street, Banbury. Îl voi ruga să răspundă la toate întrebările pe care vrei să i le pui.

I-am scris doctorului Lomax chiar în seara aceea.

În căutarea lui Hester

În dimineața următoare, când Judith mi-a adus tava cu micul dejun, i-am dat scrisoarea pentru domnul Lomax, iar ea a scos o scrisoare pentru mine din buzunarul șorțului. Am recunoscut scrisul tatălui meu.

Scrisorile tatălui meu erau mereu o mângâiere, iar aceasta nu făcea excepție. Spera că sunt bine. Cum mergea munca? Citise un roman danez din secolul al XIX-lea, straniu și foarte frumos, despre care o să-mi povestească. La licitație dăduse peste un teanc de scrisori din secolul al XVIII-lea, pe care nimeni nu părea că le dorește. Mă interesau? Le cumpărase pentru orice eventualitate. Detectivi particulari? Ei bine, nu era mai potrivit un specialist în genealogii, care-ar fi putut să facă o treabă mai bună? Exista o persoană pe care o cunoștea și care avea toate datele necesare și, dacă se gândea mai bine, îi era îndatorat tatălui meu: venea uneori la magazin să consulte almanahurile. Dacă doream să continui cercetarea, îmi dădea adresa. În final, ca întotdeauna, îmi scria cinci cuvinte bine intenționate, dar lipsite de orice căldură. *Mama îți trimite dragostea ei.*

Chiar spusese ea asta? m-am întrebat. Tata zisese: *Îi voi scrie lui Margaret în această după-amiază*, iar ea răspunsese – firesc? cu căldură? —: *Trimite-i dragostea mea.*

Nu, nu puteam să-mi imaginez asta. Tatăl meu adăugase aceste cuvinte. Le scrisese fără știința ei. De ce se mai străduia? Ca să-mi facă plăcere? Ca să devină realitate? Pentru mine sau pentru ea făcea aceste eforturi de-a ne uni? Era o misiune imposibilă. Mama și cu mine eram ca două continente în derivă, mișcându-ne încet, dar în direcții opuse; tatăl meu, constructorul de poduri, ridica mereu un edificiu fragil ca să ne lege.

Venise o scrisoare pentru mine la magazin; tata mi-o pusese împreună cu a lui. Era de la profesorul de drept pe care mi-l recomandase.

Stimată domnișoară Lea,

Nu știam că Ivan Lea are o fiică, dar acum mă bucur s-o cunosc – și mă bucur și mai mult că pot s-o ajut. Decretul de deces este chiar ceea ce vă imaginați că este: presupunerea legală a dispariției unei persoane a cărei viață nu mai este cunoscută sau care a dispărut în circumstanțe în care numai moartea este de presupus. Funcția lui principală este să permită trecerea proprietății persoanei dispărute în mâinile moștenitorilor ei.

Am făcut cercetările necesare și am găsit documentele legate de cazul care vă interesează. Domnul Angelfield al dumneavoastră era un om solitar, iar data și circumstanțele dispariției sale nu sunt cunoscute. Totuși, munca neobosită și plină de abnegație a unui anume domn Lomax în beneficiul moștenitorilor (două nepoate) a făcut ca formalitățile inevitabile să aibă loc. Domeniul avea o oarecare valoare, deși aceasta a fost diminuată de un incendiu care a făcut ca nimeni să nu mai poată locui în casă. Dar veți vedea dumneavoastră singură toate acestea, în copia pe care v-am făcut-o după documentele cele mai importante.

Veți observa că avocatul însuși a semnat în locul uneia dintre moștenitoare. Aceasta este o practică comună când moștenitorul este incapabil din diverse motive (boală sau altă cauză) să se ocupe de propriile probleme.

Am studiat cu multă atenție semnătura celui alt moștenitor. Este aproape ilizibilă, dar am reușit s-o descifrez în cele din urmă. Am dat oare peste unul dintre cele mai bine păstrate secrete din vremea noastră? Dar probabil că știți deja. Lucrul acesta v-a insuflat interesul pentru caz?

Să n-aveți nicio teamă! Sunt discreția întruchipată! Spuneți-i tatălui dumneavoastră să-mi facă o reducere substanțială la Justitiae, Naturalis Principia și voi păstra secretul cu sfințenie!

*Al dumneavoastră,
William Henry Cadwalladr*

Am citit direct sfârșitul copiei pe care mi-o făcuse profesorul Cadwalladr. Era un spațiu pentru semnăturile nepoatelor lui Charlie. După cum spusese, domnul Lomax semnase pentru Emmeline. Aceasta îmi confirma că cel puțin scăpase din incendiu. Pe al doilea rând, apărea numele pe care speram să-l găsesc. *Vida Winter*. Iar după el, în paranteză, cuvintele: pe *numele de dinainte, Adeline March*.

Dovada.

Vida Winter era Adeline March.

Spunea adevărul.

Cu cealaltă descoperire în minte, m-am dus la întâlnirea noastră din bibliotecă și am notat în micul meu caiet ce se întâmplase după plecarea lui Hester.

*

Adeline și Emmeline au petrecut prima noapte și prima zi în camera lor, în pat, îmbrățișate, privindu-se drept în ochi. Era un acord tacit între Missus și John-the-dig să le trateze ca și cum ar fi fost convalescente, și așa și erau. Fuseseră rănite. Așa că zăceau în pat, nas în nas, privindu-se în ochi. Fără să scoată un cuvânt. Fără un zâmbet. Clipind în același timp. Datorită transfuziei care a avut loc prin acea privire lungă de douăzeci și patru de ore, ruptura s-a vindecat. Și, ca orice rană care se vindecă, a lăsat în urmă o cicatrice.

Între timp, Missus era nedumerită apropo de ce se întâmplase cu Hester. John, nedorind s-o dezamăgească, nu zicea nimic, dar tăcerea lui o încuraja să se mire cu voce tare.

— Presupun că i-a spus doctorului unde a plecat, a tras ea concluzia, tristă. Mă duc la el să-l întreb când se întoarce.

Atunci John a trebuit să vorbească și a făcut-o cu asprime.

— Să nu cumva să te duci să-l întrebi unde-a plecat! Să nu-l întrebi nimic. Mai mult, nici pe el n-o să-l mai vedem pe-aici.

Missus și-a întors privirea de la el, încruntându-se. Ce se întâmpla cu toți? De ce plecase Hester? De ce era John supărat? Și doctorul – fusese musafirul favorit al casei – de ce nu mai venea? Se întâmplau lucruri pe care nu le putea înțelege. Din ce în ce mai des în zilele acelea avea sentimentul că era ceva în neregulă cu lumea. Deseori se trezea că trecuseră ore întregi fără ca ea să-și amintească ce se întâmplase. Lucruri complet raționale pentru alți oameni nu mai erau logice pentru ea. Iar când punea întrebări, ca să încerce să înțeleagă, în ochii oamenilor apărea o privire ciudată, care dispărea imediat. Da. Se întâmpla ceva ciudat, iar plecarea inexplicabilă a lui Hester făcea parte din asta.

Pentru John, deși îi părea rău de tristețea lui Missus, a fost o ușurare că Hester nu mai era. Plecarea guvernantei părea să-i fi luat o mare povară de pe umeri. Intra mai degajat în casă, iar serile petrecea mai multe ore cu Missus în bucătărie. Din punctul lui de vedere, pierderea lui Hester nu era importantă. Adusese o singură schimbare în bine în viața lui – încurajându-l să se ocupe din nou de grădina ornamentală – și o făcuse atât de subtil, atât de discret, încât fusese foarte ușor pentru el să se convingă că hotărârea îi aparținea pe de-a-ntregul. Când a devenit limpede că ea plecase de tot, el și-a adus ghetele din hambar și s-a așezat să le lustruiască lângă sobă, cu picioarele pe masă, căci cine putea să-l mai împiedice acum?

În camera copiilor, nebunia și furia lui Charlie se domoliseră, lăsând în urma lor o oboseală dureroasă. Puteai uneori să-i auzi pașii târșâiți pe podea și alteori, dacă îți lipeai urechea de ușă, îl auzai plângând cu suspinele istovite ale unui copil de doi ani. Se putea oare ca într-un mod misterios, totuși științific, Hester să-l fi convins prin ușile acelea încuiate să-și stăpânească disperarea? Nu era imposibil.

Nu numai oamenii resimțeau lipsa lui Hester. Casa a reacționat imediat. Primul lucru a fost liniștea. Nu se mai auzeau pașii ritmici ai lui Hester în susul și în josul scărilor și pe coridoare. Apoi, loviturile și bufniturile celor care lucrau la acoperiș s-au oprit și ele. Cel care repara acoperișul, descoperind că Hester nu mai era acolo, a început să aibă bănuieli întemeiate că, nemaifiind nimeni care să-i pună facturile sub nas lui Charlie, el nu va fi plătit pentru munca sa. Și-a împachetat uneltele și a plecat, s-a întors o dată să-și ia schelele și a dispărut.

În prima zi de liniște, ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat între timp, casa și-a reluat lungul și lentul proces de descompunere. La început au fost lucrurile mici: murdăria a început să se infiltreze prin fiecare crăpătură din fiecare obiect, din fiecare cameră; suprafețele s-au acoperit de praf; ferestrele s-au acoperit de un strat de negreală. Toate schimbările făcute de Hester erau superficiale. Era nevoie să te ocupi de ele zilnic ca să le păstrezi. Și, cum programul de curățenie al lui Missus la început a fost ezitant și apoi a dispărut cu totul, natura permanentă, adevărată a casei a început din nou să iasă la iveală. A venit timpul când nu puteai culege nimic de pe jos fără să simți vechile urme de unsoare pe obiecte.

Obiectele au revenit și ele repede la vechea lor stare. Cheile au dispărut primele. Peste noapte, ieșeau singure din lacăte și de pe inele, apoi se adunau printre tovarășele lor prăfuite din gaura de sub podea. Sfeșnicele de argint, care încă mai aveau luciul dat de eforturile lui Hester, au părăsit șemineul din salon și au ajuns în comoara Emmelinei de sub pat. Cărțile dispăreau de pe rafturi și ajungeau la etaj, unde zăceau în colțuri și pe sub canapele. Draperiile nu le mai trăgea nimeni. Chiar și mobila a profitat de lipsa de supraveghere și a început să se miște. O canapea s-a deplasat câțiva centimetri de la locul ei de lângă perete; un scaun s-a mutat doi metri mai la stânga. Fantoma casei acționa din nou.

Un acoperiș care e în stadiu de reparații se strică mai rău înainte de a fi mai bun. Unele dintre găurile lăsate de meșteri erau mai mari decât cele pe care ei ar fi trebuit să le repare. Era minunat să zaci în pod și să te mângâie soarele pe față, însă ploaia nu mai era același lucru. Podelele au început să se înmoaie, apoi apa a pătruns în camerele de dedesubt. Erau locuri unde nu trebuia să pășești, unde podeaua se lăsa sub picioarele tale. Curând ea se va prăbuși și vei vedea direct în încăperea de sub ea. Și cât va mai dura până când și podeaua camerei aceleia va ceda și vei vedea în bibliotecă? Oare podeaua bibliotecii va ceda și ea? Ar fi oare posibil ca într-una din zile să stai în pivniță, să te uiți în sus și să vezi cerul?

Apa, ca și Dumnezeu, lucrează pe căi nebănuite. Odată intrată într-o casă, se supune indirect forței gravitaționale, în pereți și pe sub dușumele găsește canale și trecători secrete, se scurge și se infiltrează în direcții nebănuite; apare în cele mai neobișnuite zone. În toată casa erau cârpe care să absoarbă umezeala, dar niciuna nu făcea față; tigăi și castroane erau așezate din loc în loc pentru ca apa să curgă în ele, dar dădeau pe dinafară înainte ca cineva să-și amintească să le schimbe. Umezeala constantă a stricat ghipsul și a distrus zidăria. În pod, pereții erau atât de nesiguri, că doar cu o mână puteai să-i miști ca pe un dinte stricat.

Ce făceau gemenele în tot acest timp?

Hester și doctorul le răniseră adânc. Desigur că lucrurile nu mai puteau fi la fel. Gemenele vor purta mereu o cicatrice, iar efectele despărțirii nu vor dispărea niciodată pe de-a-ntregul. Totuși, resimțeau cicatricea diferit. Adeline căzuse într-o stare de toropeală imediat ce înțelesese ce puneau la cale Hester și doctorul. Se pierduse pe sine exact în clipa când își pierduse geamăna și nu-și amintea nimic din timpul petrecut departe de ea. Pentru ea, întunericul care se interpusese între clipa când își pierduse sora și clipa când o regăsise putea să fi durat un an sau doi. Acum nu mai

avea nicio importanță. Totul luase sfârșit și ea înviase.

Situația era diferită în cazul Emmelinei. Nu avusese șansa amneziei. Suferise mai mult și mai profund. Fiecare secundă fusese o agonie, în primele săptămâni. Era ca un om căruia i se amputase un membru în zilele dinainte de descoperirea anestezicului, aproape înnebunită de durere, uimită că trupul omenesc poate să sufere atât de mult și totuși să rămână în viață. Dar încet-încet, pe bucățele, a început să se vindece. A venit clipa când nu-i mai suferea tot corpul, ci doar inima. Și apoi a venit clipa când chiar și inima ei a fost capabilă, măcar provizoriu, să simtă și alte emoții în afară de tristețe. Pe scurt, Emmeline s-a adaptat la lume în absența surorii ei. A învățat cum să trăiască singură.

Totuși, s-au reunit și erau din nou gemene. Însă Emmeline nu mai era aceeași de dinainte, iar Adeline nu și-a dat seama de asta imediat.

La început a fost numai bucuria regăsirii. Erau nedespărțite. Unde era una, era și cealaltă. În grădina ornamentală, alergau în jurul bătrânilor copaci, jucând jocuri nesfârșite de-a v-ați ascunselea, o repetiție a experienței lor recente de pierdere și regăsire de care Adeline nu se plictisea niciodată. Pentru Emmeline, situația a început să fie plictisitoare. Ceva din vechea dispută a reapărut. Emmeline dorea s-o ia într-o parte, Adeline în cealaltă, așa că s-au certat. Și, la fel ca înainte, Emmeline a cedat. Dar în noua ei ființă secretă a resimțit asta.

Chiar dacă Emmeline ținuse cândva la Hester, nu-i ducea dorul. În timpul experimentului, afecțiunea ei slăbise. La urma urmelor, știa că Hester o despărțise de sora ei. Și nu era numai asta, dar Hester fusese atât de preocupată de rapoartele și discuțiile ei științifice, încât, fără să-și dea seama, o neglijase pe Emmeline. În acea perioadă, pomenindu-se într-o singurătată teribilă, Emmeline inventase modalități de a uita de tristețea ei. A descoperit jocuri și

distracții care au început cu adevărat să-i placă. Erau jocuri la care nu dorea să renunțe doar pentru că sora ei se întorsese.

În a treia zi după regăsirea lor, Emmeline a abandonat jocul de-a v-ați ascunselea din grădina ornamentală și a mers până în sala de biliard, unde avea un pachet de cărți de joc. Întinsă pe burtă în mijlocul mesei de biliard, a început jocul. Era o versiune de *solitaire*, dar cea mai simplă, mai copilărească. Emmeline a câștigat de fiecare dată; jocul era făcut în așa fel încât ea să nu piardă. De fiecare dată era încântată.

În toiul partidei a ridicat deodată capul. Nu auzea bine, însă urechea ei interioară, permanent ciulită către sora ei, i-a spus că Adeline o chema. Emmeline a ignorat-o. Era ocupată. O va găsi pe Adeline mai târziu. După ce-și va termina jocul.

O oră mai târziu, când Adeline a năvălit în cameră cu ochii injectați de furie, Emmeline nu a putut face nimic ca să se apere. Adeline s-a urcat pe masă și, scoasă din minți de furie, s-a năpustit asupra Emmelinei.

Aceasta nu a făcut nimic să se apere. Nici măcar nu a plâns. Nu a scos un sunet, nici în timpul atacului, nici după.

Când furia Adelinei s-a potolit, a stat câteva clipe privind-și sora. Sângele curgea pe catifeaua verde. Cărțile de joc erau răspândite peste tot. În timp ce stătea ghemuită, umerii Emmelinei se ridicau ritmic, odată cu răsuflarea ei.

Adeline i-a întors spatele și a plecat.

Emmeline a rămas unde era, pe masă, până când John a găsit-o câteva ore mai târziu. A dus-o la Missus, care i-a spălat sângele din păr, i-a pus o compresă pe ochi și i-a tratat vânătăile cu ierburi.

— Asta nu s-ar fi întâmplat dacă Hester era aici, a comentat ea. Aș vrea atât de mult să știu când se întoarce!

— Nu se mai întoarce, a spus John, încercând să-și stăpânească enervarea. Nu-i plăcea nici lui să vadă copilul în asemenea hal.

— Da' nu pricep de ce-a plecat așa. Fără un cuvânt. Ce s-o fi întâmplat? Vreo urgență, presupun. Familia ei...

John a clătinat din cap. Auzise de zeci de ori ideea de care se agăța Missus, că Hester se va întoarce. Tot satul știa că nu se mai întoarce. Servitoarea familiei Maudsley auzise tot. Susținea și că văzuse tot și chiar mai mult, iar acum toți oamenii din sat știau că guvernanta cu chip atât de comun avusese o relație adulterină cu doctorul.

Într-o zi, zvonurile despre „comportamentul” lui Hester (un eufemism folosit de săteni pentru „destrăbălare”) au ajuns inevitabil și la urechile lui Missus. La început, a fost scandalizată. Nu putea să creadă că Hester – Hester *a ei* – ar fi putut face așa ceva. Dar când i-a spus supărată lui John ce se vorbea, el i-a confirmat. Fusesse în casa doctorului în ziua aceea, îi aminti el, ca să ia copilul. Auzise totul direct de la servitoare. Se întâmplase chiar atunci. Mai mult, de ce-ar fi plecat Hester atât de brusc, fără niciun avertisment, dacă nu se întâmplase nimic neobișnuit?

— Familia ei, ezită Missus. O urgență...

— Unde e scrisoarea, atunci? Ne-ar fi scris, nu-i așa, dacă dorea să vină înapoi? Ne-ar fi spus ce s-a întâmplat. Ai primit vreo scrisoare?

Missus a clătinat din cap.

— Ei bine, încheie John, fără să-și poată ascunde mulțumirea din voce, a făcut ceva ce nu trebuia să facă și nu se mai întoarce. A plecat de tot. Ascultă-mă pe mine!

Missus a cugetat și iar a cugetat. Nu știa ce să creadă. Lumea era un loc așa de straniu.

Dispărut!

Numai Charlie nu a fost afectat. Au avut loc schimbări, desigur. Mesele consistente care pe vremea lui Hester erau puse în fața ușii la micul dejun, la prânz și la cină s-au transformat în sendvișuri ocazionale, într-o bucată de friptură rece și o roșie, într-un castron cu omletă rece, care apăreau la intervale neregulate, atunci când Missus își aducea aminte. Pentru Charlie oricum nu conta. Dacă îi era foame și mâncarea era acolo, putea lua o gură de friptură lăsată din ajun sau un colț uscat de pâine, dar dacă nu era, nu mânca, iar foamea nu-l afecta prea tare. O altă foame îl rodea mai abitir. Era esența firii lui, ceva ce Hester, între sosirea și plecarea ei, nu putuse schimba.

Totuși, Charlie suferise o schimbare care nu avea nimic de-a face cu Hester.

Din când în când sosea câte-o scrisoare la conac și, din când în când, cineva o deschidea. Câteva zile după ce John-the-dig spusese că nu venise nicio scrisoare de la Hester, Missus, care se afla în hol, a observat un mic teanc de scrisori care se umplea de praf pe preșul de sub cutia poștală. Le-a deschis.

Una era de la bancherul lui Charlie: era oare interesat de o posibilă investiție?

A doua era o factură de la muncitorii care lucraseră la acoperiș.

Era a treia de la Hester?

Nu. A treia era de la sanatoriu. Isabelle murise.

Missus a privit lung scrisoarea. Moartă! Isabelle! Era oare adevărat? Din cauza gripei, așa spunea scrisoarea.

Trebuia să-l anunțe pe Charlie, dar Missus tremura la acest gând. S-a hotărât că e mai bine să vorbească mai întâi cu Dig și a pus scrisoarea deoparte. Dar mai târziu, când John stătea la locul lui

obișnuit de la masa din bucătărie, iar ea îi umplea cana cu ceai, uitase complet de scrisoare. Se amestecase cu alte momente uitate, din ce în ce mai multe, trăite și resimțite, dar pasagere și apoi uitate. Totuși, câteva zile mai târziu, trecând prin hol cu o tavă cu pâine prăjită și șuncă, a pus fără să se gândească scrisorile pe tavă împreună cu mâncarea, chiar dacă nu mai ținea minte ce conțineau.

Zilele au trecut și nimic nu s-a întâmplat, în afară de faptul că praful s-a depus într-un strat și mai gros, unsoarea s-a întins și mai tare pe geamuri, cărțile de joc au făcut picioare din cutia lor din salon și a devenit din ce în ce mai ușor să uiți că Hester existase vreodată.

John-the-dig și-a dat seama, în acele zile tăcute, că ceva se întâmplase.

El era un om obișnuit cu traiul în aer liber și nedomesticit. Totuși, știa că vine momentul când trebuie mai întâi să speli ceașca de ceai înainte de-a o folosi și că o farfurie pe care a fost carne crudă nu poate fi folosită imediat pentru gătit. Înțelegea cum stăteau lucrurile cu Missus; nu era prost. Așa că, atunci când grămada de farfurii și cești murdare a crescut, s-a apucat el să le spele. Era ciudat să-l vezi lângă chiuvetă, încălțat cu cizmele lui înalte de piele și cu pălăria pe cap, mânuind cu stângăcie cârpa și vesela de porțelan, când, de fapt, era atât de priceput la ghivecele de teracotă și la plantele fragile. A observat că numărul ceștilor și al farfuriilor scăzuse. În curând, nu vor mai fi destule. Unde dispărea vesela? S-a gândit imediat la Missus, urcând din când în când cu o farfurie pentru stăpânul Charlie. O văzuse vreodată întorcându-se în bucătărie cu o farfurie goală? Nu.

S-a dus sus. În fața ușii încuiate tronau, într-un șir lung, farfurii și cești. Mâncarea neatinsă de Charlie oferea un ospăț pe cinste muștelor care bâzâiau deasupra ei și emana un miros îngrozitor și puternic. De câte zile lăsase oare Missus mâncarea acolo, fără să-și

dea seama că farfuria din ziua precedentă era neatinsă? A socotit numărul farfuriilor și al ceștilor și s-a încruntat. Atunci a înțeles.

Nu a bătut la ușă. Ce rost avea? S-a dus în șopron după o bucată de lemn destul de groasă ca să spargă ușa. Zgomotul lemnului ce izbea ușa de stejar, scârțâitul și smulsul lacătelor de metal au fost de ajuns pentru a ne aduce pe toate sus, până și pe Missus.

Când ușa a căzut, pe jumătate smulsă din balamale, am auzit muștele bâzâind și o duhoare cumplită a învăluit holul, făcându-le pe Emmeline și pe Missus să se dea câțiva pași înapoi. Chiar și John și-a pus mâna la gură și s-a albit la față.

— Rămâneți aici, a poruncit el în timp ce intra în cameră. L-am urmat la câțiva pași în spate.

Am mers cu grijă printre resturile de mâncare stricată de pe podeaua vechii camere a copiilor, deranjând norii de muște ce se ridicau în aer la trecerea noastră. Charlie trăise ca un animal. Farfurii murdare, acoperite de mucegai, erau pe dușumea, pe polița șemineului, pe scaune și pe masă. Ușa dormitorului era întredeschisă. Cu capătul lemnului pe care îl avea încă în mână, John a împins ușa prudent, iar un șobolan speriat a fugit printre picioarele noastre. Era un loc dezgustător. Mai multe muște, mai multă mâncare în putrefacție și ceva mult mai îngrozitor: omului îi fusese rău. O grămadă de vomă uscată, plină de muște, se lipise de covor. Pe masă, lângă pat, erau un teanc de batiste însângerate și vechiul ac de cusut al lui Missus.

Patul era gol. Rămăseseră numai cearșafurile mototolite, murdare, pătate de sânge și de excremente.

Nu am scos o vorbă. Am încercat să nu respirăm și când n-am mai avut încotro, am tras aer pe gură, iar aerul stricat, dezgustător, ne-a umplut de greață. Și totuși nu văzusem ce era mai rău. Mai exista o încăpere. John a trebuit să se îmbărbăteze serios ca să deschidă ușa de la baie. Chiar înainte ca ea să fie larg deschisă, am

presimțit că înăuntru era ceva oribil. Înainte să-mi pătrundă duhoarea în nări, pielea mea a părut că o asimilează, iar o sudoare rece mi-a acoperit tot corpul. Toaleta arăta jalnic. Capacul era lăsat, dar nu putea să rețină murdăria care dădea pe dinafară. Însă asta nu era nimic. Căci în cadă – John s-a dat iute înapoi și m-ar fi călcat, dacă eu, în același timp, n-aș fi făcut doi pași înapoi – era un amestec cleios de secreții corporale, ce emana o duhoare care ne-a făcut pe John și pe mine s-o luăm la goană către ușă, înapoi printre norii de muște și excrementele de șobolan, de-a lungul coridorului, în josul scărilor și pe ușă afară.

Mi s-a făcut rău. Pe iarba verde, voma meu galbenă arăta proaspătă și curată.

Missus, care ne urmase cu pași repezi, s-a apropiat de noi pe pajiște, cu o privire întrebătoare. Ce-am fi putut să-i spunem?

Găsisem sângele lui Charlie. Găsisem excrementele lui Charlie, voma lui Charlie. Dar ce era cu Charlie?

— Nu-i acolo, i-am spus. A dispărut.

*

M-am întors în camera mea, gândindu-mă la poveste. Era ciudată din mai multe puncte de vedere. Era vorba desigur de dispariția lui Charlie, ceea ce era o schimbare interesantă. M-a făcut să mă gândesc la almanahuri și la acea abreviere curioasă: *dld*. Dar mai era ceva. Își dăduse oare seama că observasem? Nu dădusem niciun semn. Dar *observasem*. Astăzi domnișoara Winter spusese *eu*.

*

Am găsit în cameră, pe o tavă, lângă sendvișurile cu șuncă, un plic mai mare.

Domnul Lomax, avocatul, răspunsese scrisorii mele prin post-restant. Lângă biletul lui scurt, dar prietenos, erau copii ale contractului lui Hester, la care m-am uitat și pe care le-am pus deoparte, o scrisoare de recomandare de la o Lady Blake din Napoli,

care lauda calitățile lui Hester și, cel mai interesant, o scrisoare de acceptare a slujbei, semnată chiar de făcătoarea de minuni.

Stimate domnule Maudsley,

Mulțumesc pentru oferta de angajare pe care ați avut bunăvoința să mi-o faceți.

Voi fi bucuroasă să preiau postul de la Angelfield pe 19 aprilie, așa cum sugerați.

M-am interesat și am aflat că trenurile merg numai până la Banbury. Poate îmi spuneți cum să ajung mai repede de acolo la Angelfield. Voi ajunge în gara Banbury la zece și jumătate.

*A dumneavoastră,
Hester Barrow*

Majusculele scrise de Hester exprimau fermitate, literele erau frumos aplecate spre dreapta g și y aveau bucle delicate. Lungimea scrisorii era medie: destul de scurtă pentru a face economie de cerneală și hârtie, destul de întinsă pentru a fi limpede. Nu existau înflorituri. Nu avea ornamentații, cuvinte frumoase sau împodobite. Frumusețea caligrafiei venea din simțul ordinii, echilibrului și proporțiilor care domina fiecare literă. Era un scris frumos și ordonat. Era Hester însăși, transpusă în cuvinte.

În colțul din dreapta sus era o adresă din Londra.

Bun, m-am gândit eu. Acum te pot găsi.

Am luat niște hârtie și, înainte să încep să transcriu povestea, am scris o scrisoare specialistului în genealogii pe care mi-l recomandase tata. Era o scrisoare destul de lungă: trebuia să mă prezint, pentru că, neîndoind, nu știa că domnul Lea are o fată; trebuia să fac aluzie la problema almanahurilor, ca să explic de ce aveam nevoie de el; trebuia să enumăr tot ce știam despre Hester: Napoli, Londra, Angelfield. Dar ideea scrisorii era simplă. *Găsiți-o.*

După Charlie

Domnișoara Winter nu a comentat în niciun fel corespondența mea cu avocatul ei, deși sunt sigură că i se spusese, tot așa cum sunt sigură că actele pe care le-am cerut nu mi-ar fi fost trimise fără acordul ei. M-am întrebat dacă nu considera că trișam, dacă asta nu era „anticiparea poveștii” pe care o detesta, dar în ziua când am primit documentele de la domnul Lomax și am scris scrisoarea, cerând ajutorul specialistului în genealogii, nu mi-a spus nimic, ci a reluat povestirea de unde se întrerupsese, ca și cum niciun schimb de misive nu avusese loc.

*

Charlie a fost a doua pierdere. A treia, dacă o luăm în calcul și pe Isabelle, pe care însă o pierdusem cu doi ani în urmă și de fapt n-o puteam număra.

John a fost mai afectat de dispariția lui Charlie decât de cea a lui Hester. Poate că Charlie fusese un singuratic, un excentric, un pustnic, dar *era* stăpânul casei. De patru ori pe an, după ce fusese rugat de șase sau șapte ori, își mâzgălea semnătura pe o hârtie și banca elibera fondurile care permiteau casei să supraviețuiască. Acum nu mai era. Ce se va întâmpla cu cei din casă? De unde vor scoate banii?

John a trăit câteva zile cumplite. A insistat să curețe camera copiilor – „Altfel ne îmbolnăvim cu toții” – și, atunci când nu mai suporta mirosul, stătea pe trepte afară, trăgând în piept aerul curat ca un om salvat de la înec. Seara făcea băi lungi, consumând un calup întreg de săpun, frecându-și pielea până când strălucea de curățenie. Se spăla cu săpun și în nări.

Gătea. Ne dăduserăm seama că Missus uita de ea la jumătatea preparării unei mâncări. Legumele dădeau în foc, apoi se ardeau pe

fundul tigăii. Casa era în permanență plină de miros de mâncare arsă. Apoi într-o zi l-am găsit pe John în bucătărie. Mâinile de obicei murdare, cu care scotea cartofii din pământ, tocău acum legumele galbene, le curățau de coajă, ridicau capacele tigăilor de pe aragaz. Mâncam carne proaspătă sau pește cu multe legume, beam ceai fierbinte și tare. Missus stătea în scaunul ei, într-un colț al bucătăriei, fără să-și dea seama că acestea fuseseră treburile ei. După ce John spăla vasele, când se lăsa seara, cei doi stăteau de vorbă la masa din bucătărie. Griile lui erau mereu aceleași. Ce se vor face? Cum vor supraviețui? Ce se va întâmpla cu noi toți?

— Nu-ți face griji, o să iasă el, spunea Missus.

O să iasă? John ofta și clătina din cap. Mai auzise el asta înainte.

— El nu-i aici, Missus. A dispărut, ai și uitat?

— Dispărut! Ea scutura din cap și râdea ca și cum el glumise.

În prima clipă când aflase despre plecarea lui Charlie, conștiința ei înregistrase fugitiv acest fapt, dar el nu se înstăpânise în mintea ei. Pasajele, coridoarele și scările care legau gândurile ei, dar le și separau, fuseseră distruse. Apucând o frântură de gând, îl urmărea prin găuri din ziduri, aluneca prin tuneluri care se căscau sub picioarele ei, ajungea la obstacole vagi și surprinzătoare: nu era ceva acolo...? Nu fusese ea...? Gândindu-se la Charlie încuiat în camera copiilor, înnebunit de durere și de dragoste pentru sora lui moartă, a căzut printr-o trapă în timp, fără să-și dea seama, imaginându-și-l pe tatăl lui, proaspăt văduv, încuiat în bibliotecă pentru a-și jeli soția moartă.

— Știu eu cum să-l scot de-acolo, spuse ea, făcându-i cu ochiul. O să-i duc bebelușul. Asta o să-l convingă. De fapt, mă voi duce să văd ce face copilul chiar acum.

John nu i-a mai explicat încă o dată că Isabelle murise, pentru că i-ar fi produs numai o durere plină de uimire și ar fi întrebat cum și de ce. „La sanatoriu?” ar fi exclamat ea, uimită. „Dar de ce nu mi-a

spus nimeni că domnișoara Isabelle este la sanatoriu? Ce va spune bietul ei tată? Cât de mult o iubește! O să-l omoare!” S-ar fi pierdut ore întregi pe coridoarele întunecate ale trecutului, jelind tragedii de mult apuse ca și cum avuseseră loc în ajun, nepăsătoare la tristețile prezentului. John îi explicase deja de mai multe ori și nu-l lăsa inima s-o ia de la capăt.

Încet, Missus s-a ridicat din scaun și, pășind cu greutate, s-a târât afară din cameră ca să vadă de copilul care, în anii pe care memoria ei îi nega, crescuse, se căsătorise, făcuse gemeni și murise. John nu a oprit-o. Va uita încotro merge înainte să ajungă la scări. Dar, în spatele ei, el și-a pus capul în palme și a oftat.

Ce era de făcut? Cu Charlie, cu Missus, cu tot? Asta era grija cea mare a lui John. La sfârșitul săptămânii, camera copiilor era curată și serile de cugetări produsese un plan. Nu se primise nicio veste de la Charlie, de nicăieri. Nimeni nu-l văzuse plecând și nimeni din afara casei nu știa că plecase. Din cauza obiceiurilor sale de pustnic, nimeni nu-i putea descoperi lipsa. John se întreba dacă avea vreo obligație să anunțe pe cineva – doctorul? avocatul? – de dispariția lui Charlie. De nenumărate ori a dezbătut problema în mintea lui și de fiecare dată răspunsul a fost nu. Un om avea tot dreptul să plece de-acasă dacă dorea și să nu spună angajaților unde. Nu avea niciun rost, după părerea lui John, să-i spună doctorului, al cărui amestec în treburile casei făcuse atâta rău în trecut, iar avocatul...

În acest punct, gânditul cu voce tare al lui John încetini și aproape se poticni. Căci, dacă Charlie nu se mai întorcea, cine avea să semneze eliberarea de fonduri din bancă? Bănuia că avocatul trebuia anunțat dacă dispariția lui Charlie se prelungea, totuși... Ezitarea sa era firească. La Angelfield, nu luaseră în seamă lumea de ani de zile. Hester fusese singura persoană din afară care intrase în lumea lor și uite ce se întâmplase! Mai mult, avea o neîncredere înăscută în avocați. John nu avea nimic special contra domnului

Lomax, care era după toate aparențele un om decent, rațional, totuși nu putea să încredințeze problemele casei unui reprezentant al unei profesii care trăia de pe urma cercetării vieții private a oamenilor. Mai mult, dacă se afla de dispariția lui Charlie, așa cum deja se știa despre ciudățenia sa, va fi de acord avocatul să iscălească hârtiile de la bancă ale lui Charlie, ca John și Missus să poată achita în continuare notele de plată? Nu. Știa destule despre avocați ca să-și dea seama că nu va fi atât de simplu. John se încruntă în timp ce și-l închipuia pe domnul Lomax în casă, deschizând uși, scotocind prin dulapuri, aruncându-și privirea în toate colțurile întunecate și în umbra ce învăluia atât de protector micul univers de la Angelfield. Nu va ieși nimic bun din asta.

Și apoi, avocatul va avea nevoie de o singură vizită la conac ca să vadă că Missus nu era cum trebuie. Va insista să aducă doctorul. Iar cu Missus se va întâmpla la fel ca și cu Isabelle. Va fi dusă de aici. Cum ar putea fi așa un lucru bun?

Nu. De-abia scăpaseră de un străin, nu era momentul să cheme altul. Era mult mai sigur să te ocupi tu de treburile personale, într-un fel personal. Ceea ce însemna, după cum stăteau lucrurile, de unul singur.

Nu era nicio urgență. Cea mai recentă retragere de bani de la bancă se făcuse cu câteva săptămâni în urmă, așa că mai aveau rezerve. De asemenea, Hester plecase fără să-și ia salariul, așa că existau bani gheață în caz că ea nu scria să-și ceară drepturile, iar situația devenea disperată. Nu cumpărau prea multă mâncare: existau legume și fructe în grădină cât să hrănești o armată întreagă, iar pădurile erau pline de potârniche și fazani. Iar dacă se ajungea aici, dacă apărea vreo urgență, vreo nenorocire (John nu prea știa ce însemna asta – ceea ce deja suferiseră nu era o nenorocire? Ce se putea întâmpla mai rău?), atunci știa pe cineva mare amator de vin roșu din pivnițele de la Angelfield, care-ar fi plătit bucuros.

— Ne descurcăm noi, i-a spus lui Missus la o țigară, într-o seară, în bucătărie. Poate patru luni, dacă avem grijă. Nu știu ce facem apoi. O să vedem.

Conversația era doar un pretext: renunțase să se mai aștepte la răspunsuri rezonabile din partea lui Missus. Dar obiceiul de a vorbi cu ea era prea vechi ca să renunțe la el ușor. Astfel că au continuat să stea la masă în bucătărie, împărtășindu-și gândurile, visele, grijile. Iar când ea răspundea – frânturi de cuvinte la întâmplare, fără noimă –, John cugeta asupra conținutului lor, încercând să găsească legătura între răspunsul ei și întrebarea lui. Dar labirintul din mintea ei era mult prea încâlcit ca el să-l descifreze, iar firul care lega unul dintre cuvintele ei de altul îi scăpase printre degete în întuneric.

Folosea grădina din fața bucătăriei ca să pregătească de mâncare. Gătea; tăia carne pe farfuria lui Missus și îi ducea îmbucăturile la gură. Arunca ceaiul rece și făcea altul proaspăt. Nu era tâmplar, dar bătea în cuie scânduri noi peste cele vechi, ici-colo, golea oalele din camerele principale, se ducea în pod, uitându-se la găurile din tavan și scărpinându-se în cap. „Tre’ să facem ordine”, spunea, cu un aer hotărât – dar nu prea mai ploua și încă nu ninge; era o treabă ce putea să mai aștepte. Avea multe altele de făcut. Spăla cearșafuri și haine. Acestea se uscau țepene și lipicioase de la resturile de săpun. Jupuia iepuri și fazani și îi frigea. Spăla vasele și curăța chiuveta. Știa ce trebuie făcut. O privise pe Missus făcând treburile astea de sute de ori.

Din când în când petrecea câte-o jumătate de oră în grădina ornamentală, dar nu-i făcea plăcere. Bucuria de a fi acolo era umbrită de grija a ceea ce se putea întâmpla în casă în absența sa. Mai mult, să se ocupe de grădină ar fi cerut mai mult timp decât își putea permite. În cele din urmă, singura parte pe care o mai îngrijea era grădina din fața bucătăriei, iar restul fusese părăsit.

Odată ce ne-am obișnuit cu ea, noua noastră existență ne oferea un oarecare confort. Vinul din pivniță ne aducea în mod discret un venit substanțial și, cu trecerea timpului, traiul nostru a devenit chiar tihnit. Era mult mai bine dacă Charlie nu se mai întorcea. Dispărut și de negăsit, nici mort, nici viu, nu mai putea face rău nimănui.

Așa că am păstrat vestea pentru mine.

În pădure era o casă în ruină. Nefolosită de o sută de ani, acoperită de mărăcini și înconjurată de urzici, era locul unde mergeau în trecut Charlie și Isabelle. După ce Isabelle a fost dusă la sanatoriu, Charlie încă mai mergea acolo; știam pentru că îl văzusem plângând și scrijelindu-și litere pline de dragoste pe oase, cu acul cel vechi.

Era cel mai potrivit loc. Așa că, atunci când el a dispărut, m-am dus din nou acolo. M-am strecurat printre mărăcinii și vegetația crescută, care astupau intrarea aerului proaspăt în casa ruinată, și acolo, în întuneric, l-am găsit. Căzut într-un colț, cu pușca lângă el, cu jumătate de față zburată de glonț. Am recunoscut cealaltă jumătate, în ciuda viermilor. Era Charlie.

M-am dat înapoi spre ușă, fără să-mi pese de ghimpi și de țepi. Nu știam cum să fug mai repede. Dar imaginea lui mi s-a întipărit în minte și, chiar dacă am fugit, mi-era imposibil să scap de ochii lui goi ce se uitau la mine.

Unde să-mi aflu liniștea?

Era o casă pe care o cunoșteam. O căsuță singură în pădure. Furasem mâncare de-acolo de câteva ori. Așa că m-am dus. M-am ascuns lângă fereastră, trăgându-mi sufletul, știind că aveam să dau nasul cu oameni care duceau o existență obișnuită. Când m-am oprit din gâfâit, m-am uitat înăuntru, la o femeie care stătea pe un scaun și tricota. Chiar dacă nu știa că sunt acolo, prezența ei m-a liniștit, era ca o bunică bună dintr-o poveste cu zâne. Am privit-o,

clătindu-mi ochii, până când imaginea lui Charlie a dispărut și inima a început să-mi bată normal.

M-am întors la Angelfield. Nu am spus nimănui ce văzusem. Ne era mai bine așa. Și oricum, ce importantă mai avea pentru el oare? El este prima dintre fantomele mele.

*

Aveam senzația că mașina doctorului era prezentă permanent pe aleea domnișoarei Winter. Când am ajuns prima oară în Yorkshire, venea o dată la trei zile, apoi din două în două, apoi în fiecare zi, iar acum venea de două ori pe zi. Am studiat-o cu atenție pe domnișoara Winter. Știam cum stau lucrurile. Domnișoara Winter era bolnavă. Domnișoara Winter era pe moarte. Totuși, când îmi spunea povestea ei, părea că se adapă la o sursă nesecată de energie, care nu era afectată de vârstă și de boală. Mi-am explicat paradoxul spunându-mi că îngrijirea constantă a doctorului o susținea.

Și totuși, în feluri invizibile pentru ochii mei, puterile îi slăbeau din ce în ce. Căci ce altceva putea să însemne anunțul neașteptat al lui Judith, într-o dimineață? Absolut pe neașteptate, mi-a spus că domnișoara Winter se simte rău și că nu poate să mă vadă câteva zile. Că, neavând nimic de făcut aici, aș putea să-mi iau o scurtă vacanță.

O vacanță? După toată împotrivirea față de plecarea mea de data trecută, mă gândeam că ultimul lucru din lume pe care l-ar face ar fi să mă trimită acum într-o vacanță. Și până la Crăciun nu mai erau decât câteva săptămâni.

Deși Judith a roșit, nu mi-a mai spus nimic altceva. Însă ceva nu era în regulă. Eram dată la o parte.

— Doriți să vă împachetez eu lucrurile? a sugerat ea. A zâmbit jenată, știind că eu sunt conștientă că-mi ascunde ceva.

— Pot să-mi împachetez singură.

Enervarea mă făcuse tăioasă.

— Este ziua liberă a lui Maurice, dar doctorul Clifton vă poate duce la gară.

Biata Judith! Nu-i plăcea înșelătoria și nu știa să mintă.

— Și domnișoara Winter? Aș vrea să vorbesc puțin cu ea înainte de plecare.

— Domnișoara Winter? Mi-e teamă că...

— Nu vrea să mă vadă?

— Nu *poate* să vă vadă. S-a simțit brusc ușurată, iar sinceritatea a sunat plăcut în vocea ei, în cele din urmă. Credeți-mă, domnișoară Lea. Nu poate.

Orice știa Judith, știa și doctorul Clifton.

„Unde anume lângă Cambridge este magazinul tatălui dumneavoastră?” a dorit el să știe, și „Se ocupă și de istoria medicinei?” I-am răspuns pe scurt, fiind mai preocupată de propriile întrebări decât de ale lui, iar după un timp încercările sale de a lega o conversație s-au epuizat. Pe când ne îndreptam spre Harrogate, atmosfera din mașină era mohorâtă, sub spectrul tăcerii amenințătoare a domnișoarei Winter.

Înapoi la Angelfield

Cu o zi înainte, în tren, îmi imaginasem multă activitate și nenumărate zgomote: instrucțiuni, directive, macarale greoaie, piatră sfărâmându-se de piatră. În schimb, când am ajuns la porțile domeniului și am privit înăuntru, către locul menit demolării, totul era tăcut și nemișcat.

Nu se vedea nimic; ceața acoperea totul. Chiar și aleea era invizibilă. O clipă îmi vedeam picioarele, apoi nu le mai vedeam. Ridicând capul, am început să orbecăi, închipuindu-mi aleea așa cum o știam de la ultima mea vizită, așa cum mi-o aminteam din descrierile domnișoarei Winter.

Harta mea mentală era corectă: am ajuns în grădină exact atunci când mă așteptam. Formele întunecate ale tisei arătau ca un decor de scenă vag colorat, turtit în ambele părți de fundalul încețoșat. Ca două meloane fantastice, o pereche de forme ascuțite pluteau în aburul gros, trunchiurile care le susțineau fiind vizibile până când erau înghițite de albeața de deasupra. Neîngrijite de șaiszeci de ani, ele crescuseră pierzând orice formă anume, dar astăzi era ușor să presupui că ceața îndulcea structurile rigide și că, atunci când aceasta se va ridica, grădina va apărea așa cum arăta în realitate, în perfecțiunea ei matematică, așezată nu pe locul unui viitor șantier, nu pe locul unei ruine, ci pe cel al unei case neatinse de timp.

Jumătate de secol, fragilă ca și ceața care vibra în aer, urma să se evapore odată cu primele raze ale soarelui de iarnă.

Mi-am apropiat ceasul de ochi și am văzut ora. Stabilisem să mă întâlnesc cu Aurelius, dar cum să-l găesc în ceața asta? Puteam să rătăcesc la nesfârșit fără să-l văd, chiar dacă era foarte aproape.

Am strigat:

— Salut!

Și o voce bărbătească mi-a ajuns la urechi:

— Salut!

Mi-era imposibil să spun dacă e aproape sau departe.

— Unde ești?

Mi-l imaginam pe Aurelius privind în ceață, căutând un punct de reper.

— Sunt lângă un copac.

Cuvintele aveau un ecou înăbușit.

— Și eu! am strigat la rândul meu. Nu cred că stai lângă același copac ca mine. Vocea ta vine de departe.

— Vocea ta vine de aproape.

— Adevărat? Stai acolo unde ești, vorbind în continuare, și te voi găsi!

— Ai dreptate! Excelent plan! Deși va trebui să mă gândesc la ceva de spus, nu-i așa? Ce greu e să vorbești la comandă, când pare atât de ușor în restul timpului... Ce vreme urâtă! Niciodată nu a fost atât de mohorâtă.

Aurelius a continuat să gândească cu voce tare, în timp ce eu pășeam printre nori și urmam sunetul vocii lui.

Atunci am văzut-o. O umbră care a alunecat pe lângă mine, palidă în lumina alburie. Știam că nu e Aurelius. Brusc, am început să-mi aud bătăile inimii și am întins mâna, pe jumătate speriată, pe jumătate plină de speranță. Silueta a trecut pe lângă mine și a dispărut.

— Aurelius?

Vocea îmi tremura.

— Da?

— Ești tot acolo?

— Bineînțeles.

Vocea lui venea din altă direcție. Ce văzusem? Nu era Aurelius! Probabil o iluzie născută de ceață. Temându-mă de ceea ce-aș fi

putut vedea dacă nu mă mișcăm, am încremenit, privind fix în aerul cețos, dorindu-mi ca silueta să apară din nou.

— Aha! Aici ești! tună o voce puternică în spatele meu.

Aurelius. Mi-a apucat umerii cu mâinile înmănușate, în timp ce mă întorceam spre el.

— Doamne sfinte, Margaret, ești albă ca varul! S-ar zice că ai văzut o fantomă!

Am mers împreună prin grădină. În pardesiu, Aurelius arăta mai înalt și mai robust decât era în realitate. Lângă el, în fâșul meu de ploaie cenușiu, păream neînsemnată.

— Cum merge cartea?

— Deocamdată am numai notițe. Interviuurile cu domnișoara Winter. Și cercetările.

— Astăzi facem cercetări, nu-i așa?

— Da.

— Ce vrei să afli?

— Vreau numai să fac câteva poze. Totuși, nu cred că am să pot, din cauza vremii.

— O să vezi mai bine într-o oră. Ceața se va ridica.

Am ajuns la un fel de alee, delimitată pe ambele părți de conifere care crescuseră atât de mult, încât formau un gard viu.

— De ce vii *tu* aici, Aurelius?

Am mers până la capătul aleii, apoi am intrat într-o zonă unde nu era decât ceață. Când am ajuns la un gard de tisă de două ori mai înalt decât Aurelius, am luat-o de-a lungul lui. Am remarcat o strălucire în iarbă și pe frunze: răsărise soarele. Umezeala din aer a început să se evapore, iar vizibilitatea creștea cu fiecare clipă. Gardul de tisă ne purtase în cerc împrejurul unui spațiu gol; ne întorsesem pe aceeași alee pe care venisem.

Când aproape uitasem de propria întrebare, Aurelius mi-a

răspuns.

— M-am născut aici.

M-am oprit brusc. Aurelius a mers mai departe, fără să-și dea seama ce efect avuseseră cuvintele sale asupra mea. Am alergat câțiva pași, ca să-l ajung din urmă.

— Aurelius! L-am apucat de mâneca hainei. E adevărat? Chiar te-ai născut aici?

— Da.

— Când?

Mi-a aruncat un zâmbet ciudat, trist.

— De ziua mea.

Fără să-mi dau seama, am insistat.

— Da, dar când?

— Cândva în ianuarie, probabil. Sau februarie. Poate chiar la sfârșitul lui decembrie. Cu aproximativ șaiszeci de ani în urmă. Mi-e teamă că nu știu mai mult de-atât.

M-am încruntat. Mi-am amintit ce-mi spusese înainte despre doamna Love și despre faptul că nu avea mamă. Dar de ce un copil adoptat știa atât de puține despre nașterea sa? Cum de nu-și cunoștea nici măcar aniversarea?

— Aurelius, vrei să-mi spui că ești un copil găsit?

— Da. Exact cuvântul potrivit. Un copil găsit.

Am rămas mută.

— Cu timpul te obișnuiești cu asta, așa cred, mi-a spus el și mi-a părut rău că mă consola pentru pierderea lui.

— Chiar te obișnuiești?

S-a uitat la mine cu o expresie ciudată, întrebându-se cât de multe putea să-mi spună.

— Nu prea, spuse el.

Ne-am reluat plimbarea, mergând cu pași rari și greoi, de invalizi. Ceața se ridicase aproape în întregime. Formele vrăjite ale

grădinii ornamentale își pierduseră farmecul și arătau așa cum erau în realitate: tufișuri și garduri vii neîngrijite.

— Așadar, doamna Love a fost cea care... am început eu.

— M-a găsit. Da.

— Și părinții tăi...

— Nu știu nimic de ei.

— Dar știi că te-ai născut aici? În această casă?

Aurelius și-a înfundat mâinile în buzunare. Și-a încovoiat umerii.

— Nu mă aștept ca alți oameni să înțeleagă. Nu am nicio dovadă.

Dar știu.

Mi-a aruncat o privire furișă și l-am încurajat din ochi să continue.

— Uneori simți anumite lucruri. Întâmplări legate de tine. Întâmplări din timpuri de care nu-ți mai amintești. Nu pot să explic cum.

Am aprobat din cap, iar Aurelius a continuat.

— În noaptea când am fost găsit, a avut loc aici un mare incendiu. Așa mi-a spus doamna Love, când aveam nouă ani. S-a gândit că trebuie să-mi povestească asta, din cauza mirosului de fum din hainele în care am fost găsit. Mai târziu, am venit aici să văd. Și de atunci vin mereu. Mai târziu am cercetat arhivele ziarului local. Oricum...

Vocea sa avea tremurul tonului cuiva care spune ceva important. O poveste atât de intimă, încât trebuie ascunsă în detalii neînsemnate ca să-i camuflezi importanța în caz că ascultătorului nu i-ar plăcea.

— Oricum, din clipa când am ajuns aici, am știut. *Aici sunt acasă*, mi-am spus. *De-aici am venit*. Nu aveam nicio îndoială. Știam.

După ultimele cuvinte, vocea lui Aurelius și-a pierdut catifelarea și a devenit mai alertă. Și-a dres glasul.

— Evident că nu mă aștept ca cineva să mă creadă. Nu am nicio

dovadă concretă. Numai o coincidență de date și amintirea vagă a doamnei Love despre mirosul de fum – și propria convingere.

— Te cred, am spus eu.

Aurelius și-a mușcat buzele și mi-a aruncat o privire precaută.

Mărturisirile lui, ceața, toate ne împinseseră spre o insulă de intimitate și m-am pomenit pe punctul de a-i spune ceea ce nu mai spuseseșăm nimănui înainte. Cuvintele îmi răsunașăm deja în cap, se aranjau instantaneu în propoziții și fraze, nerăbdătoare să-mi tâșnească din gură. Ca și cum așteptasem de ani de zile acel moment.

— Te cred, am repetat, mintea fiindu-mi plină de cuvintele ce așteptau să fie rostite. Și eu am același sentiment. Să știi lucruri pe care nu le știi. De dinainte de momentul în care îți poți aminti.

A apărut din nou! O mișcare bruscă pe care am prins-o cu coada ochiului: a apărut și a dispărut în aceeași clipă.

— Ai văzut, Aurelius?

Mi-a urmărit privirea către grădina ornamentală și dincolo de ea.

— Ce să văd? Nu, n-am văzut nimic.

Dispăruse. Sau poate nici nu fusese vreodată acolo.

M-am întors spre Aurelius, dar îmi pierduseșăm curajul.

Momentul de intimitate trecuse.

— *Tu* ai o zi de naștere? a întrebat Aurelius.

— Da. Am o zi de naștere.

Toate cuvintele nerostite s-au întors în colțul unde stătuseră atâția ani.

— Să-mi notez data, ce zici? a spus el vesel. Astfel o să pot să-ți trimit o felicitare.

Am încercat să zâmbesc.

— De fapt, e foarte curând.

Aurelius a deschis o agendă mică, albastră, împărțită pe luni.

— Nouăsprezece, i-am spus, iar el a notat-o cu un creion atât de

mic, încât părea o scobitoare în mâna lui uriașă.

Doamna Love croșetează

Când a început să plouă, ne-am pus glugile și am alergat să ne adăpostim în biserică. Ne-am scuturat de stropii de ploaie și apoi am intrat.

Ne-am așezat într-o strană lângă altar și ne-am uitat la tavanul boltit, pal, până am amețit.

— Spune-mi unde ai fost găsit, am spus. Ce știi despre asta?

— Știu ce mi-a spus doamna Love, a răspuns el. Asta pot să-ți spun. Și mai e bineînțeles și moștenirea mea.

— Ai o moștenire?

— Da. Nu cine știe ce. Nu ceea ce oamenii numesc de obicei o moștenire, totuși... De fapt, aș putea să ți-o arăt mai târziu.

— Mi-ar face plăcere.

— Bine... Mă gândeam, ora nouă e prea aproape de micul dejun pentru a mânca prăjitură, nu-i așa? A spus-o cu o grimasă reținută, care s-a transformat în veselie la următoarele cuvinte. Așa că m-am gândit să te invit din nou la gustarea de la unsprezece. Prăjitură și cafea, cum sună asta? O să fie o masă pe cinste. Și tot atunci îți arăt și moștenirea mea. Atât cât e de văzut.

Am acceptat invitația.

Aurelius și-a scos ochelarii din buzunar și a început să-i șteargă distrat cu o batistă.

— Ei, bine... A inspirat încet. A expirat la fel de încet. Așa cum mi s-a spus. Doamna Love și povestea ei.

Chipul lui luă o mină degajată – semn că, la fel ca toți povestitorii, el ca persoană dispărea pentru a face loc vocii naratorului. Pe când povestea, încă de la primele cuvinte, în profunzimea vocii lui o auzeam de fapt pe doamna Love, invocată de pe lumea cealaltă prin

rememorarea poveștii.

Povestea ei, a lui Aurelius și, probabil, a Emmelinei...

*

Era beznă în noaptea aceea, iar furtuna se apropia amenințător. Vântul șuiera printre copaci și ploua cu găleata. Croșetam pe scaun lângă foc un ciorap gri, al doilea pe ziua aceea, și tocmai terminam călcâiul. Ei bine, m-au trecut fiorii. Nu pentru că mi-era frig. Aveam o stivă întreagă de lemne în coșul de nuiele pe care îl adusesem din șopron în după-amiaza aceea și tocmai pusesem un buștean nou pe foc. Astfel că nu-mi era frig, dimpotrivă, dar mi-am spus: „Ce noapte, mă bucur că nu sunt un biet suflet rămas pe-afară, departe de casă, pe o vreme ca asta!”, și gândul la acel suflet amărât m-a făcut să tremur.

Înăuntru totul era liniștit, se auzea doar trosnetul focului, clincănitul andrelor și oftatul meu. Oftatul meu? Da, oftatul meu. Nu eram fericită. Mă năpădiseră amintirile, iar acesta e un obicei prost pentru o femeie de cincizeci de ani. Aveam un foc bun, un acoperiș deasupra capului, luasem o cină consistentă, dar eram mulțumită? Nu. Așa că stăteam oftând, croșetând ciorapul gri. Afară continua să plouă. După un timp m-am ridicat să iau o prăjitură cu prune din cămară, bună și proaspătă, stropită cu coniac. Nu mi-a făcut nicio plăcere. Dar când m-am întors și mi-am reluat croșetatul, inima mi s-a oprit în piept! Știi de ce? întorsesem de două ori călcâiul ciorapului!

Asta chiar m-a îngrijorat. M-a îngrijorat pentru că mereu croșetam atent, nu la întâmplare ca sora mea, Kitty, și nici orbecăind ca biata mea mamă, când nu mai avea mult de trăit. Mai făcusem această greșală numai de două ori în viață.

Prima oară am croșetat de două ori călcâiul când eram tânără. Într-o după-amiază însorită, stăteam lângă fereastra deschisă, bucurându-mă de mirosul florilor din grădină. Făceam un ciorap

albastru atunci. Pentru... păi, pentru un tânăr. Iubitul meu. Nu voi spune cum îl chema; nu-i nevoie. Ei bine, visam cu ochii deschiși. Ce prostuță eram! Rochii albe, prăjituri albe și tot felul de aiureli din astea. Și, brusc, am privit în jos și am văzut că făcusem călcâiul de două ori. Era clar ca lumina zilei. O întăritură, un călcâi, mai multă întăritură și apoi – alt călcâi. Am râs în hohote. Nu conta. Era destul de ușor să-l destram și să-l fac cum trebuie.

Deja scosesem andrelele, când Kitty a venit alergând pe aleea din grădină. „Ce-o fi cu ea?” m-am gândit, instantaneu. Am văzut că fața îi era foarte palidă și că a încremenit în clipa când m-a văzut la fereastră. Atunci am știut că necazul nu era al ei, ci al meu. A deschis gura, dar nici n-a putut să-mi pronunțe numele. Plângea. Și apoi mi-a spus.

Fusese un accident. Iubitul meu plecase cu fratele lui. După potârnicchi. Unde n-ar fi trebuit să se ducă. Cineva i-a văzut și ei s-au speriat. Au fugit. Daniel, fratele, a ajuns primul la gard și l-a sărit. Iubitul meu era prea repezit. Pușca i s-a prins în gard. A auzit pași în urma lui și s-a panicat. A tras de pușcă. Nu trebuie să spun exact ce s-a întâmplat, nu? Poți să ghicești.

Am desfăcut ce croșetasem. Toate micile noduri pe care le faci unul după altul, rând cu rând, toată împletitura unui ciorap. Am desfăcut tot. Nu e greu. Scoți andrelele, tragi puțin și totul se destramă. Unul după altul, rând după rând. Am desfăcut călcâiul care era în plus și am continuat. Piciorul, primul călcâi, întăritură. Toate ochiurile s-au destrămat într-o clipită. Apoi n-a mai rămas nimic de desfăcut, era doar un ghem de lână albastră în poala mea.

Nu durează mult să croșetezi un ciorap și îți ia chiar mult mai puțin să-l desfaci.

Cred că am adunat lâna albastră într-un ghem ca să fac altceva. Dar nu-mi mai amintesc.

A doua oară când am croșetat două călcâie începusem să

îmbătrânesc. Trecuse un an de la moartea soțului ei, aproape un an de când venise să stea cu mine. Se simțea din ce în ce mai bine, am gândit eu. Zâmbea mai mult. Începuse s-o intereseze ce se mai întâmpla. Putea auzi numele lui fără să izbucnească în lacrimi. Stăteam acolo, iar eu croșetam – făceam o pereche frumoasă de șosete pentru Kitty, din cea mai moale lână de miel, roz, ca să se asorteze cu capotul ei – și ea avea o carte în poală. Nu citise deloc din carte, pentru că mi-a spus:

— Joan, ai făcut călcâiul de două ori.

M-am uitat atent la ce lucram și avea dreptate.

— Ei bine, am greșit, am spus eu.

Ea mi-a zis că, dacă ar fi croșetat ea, n-ar fi fost mirată, întotdeauna făcea călcâiele de două ori sau uita să le facă. De multe ori croșetase ciorapi pentru bărbatul ei fără niciun călcâi, doar piciorul și un deget. Am râs. Dar mi-a spus că se mira de mine. Nu era felul meu să fiu atât de distrată.

Ei bine, am spus că mai făcusem această greșeală înainte. Doar o dată. Și mi-am amintit ceea ce tocmai ți-am povestit. Despre iubitul meu. Și, în timp ce-mi aminteam cu glas tare, am desfăcut cu grijă al doilea călcâi și am început să croșetez cum trebuie. E nevoie să fii concentrat ca să-ți iasă bine, iar lumina era din ce în ce mai slabă. Ei bine, mi-am terminat povestea și ea nu a spus nimic, iar eu am crezut că se gândea la soțul ei. Știi, prin comparație, pierderea mea fusese cu atâția ani în urmă, iar a ei atât de recentă.

Era prea întuneric ca să termin degetele cum trebuie, așa că am pus ciorapul deoparte și mi-am ridicat privirile.

— Kitty, am spus. Kitty?

Nu mi-a răspuns. M-am gândit un moment că adormise. Dar nu era așa.

Părea atât de liniștită! Avea un zâmbet pe față. Ca și cum era fericită că se afla din nou împreună cu el. Împreună cu soțul ei. Cât

timp mă concentrasem asupra șosetei în întuneric, pălăvrăgind despre vechea poveste, ea plecase la el.

Astfel că m-am îngrijorat în noaptea aceea cu cer negru ca păcura, descoperind că, de fapt, croșetasem al doilea călcâi. O dată îl pierdusem pe iubitul meu. A doua oară îmi pierdusem sora. Era a treia oară. Nu mai aveam pe nimeni de pierdut. Rămăsesem doar eu.

M-am uitat la ciorap. Lână cenușie. Un obiect comun. Eu urmam.

Nu avea nicio importanță, mi-am spus. Cui i-ar fi fost dor de mine? Nimeni nu ar fi suferit că eu nu mai eram. Era o binecuvântare. La urma urmelor, cel puțin eu *avusesem* o viață, nu ca iubitul meu. Mi-am amintit, de asemenea, expresia de pe chipul lui Kitty, fața ei liniștită, fericită. Nu poate fi așa de rău, m-am gândit.

M-am apucat să desfac al doilea călcâi. Ce rost avea, poți să te întrebi. Ei bine, nu voiam să fiu găsită cu el croșetat astfel. „Femeie bătrână, proastă”, mi-am imaginat spunând. „Au găsit-o cu croșeta în poală, și ce credeți? Făcuse călcâiul de două ori!” Nu voiam ca ei să spună asta. Așa că l-am desfăcut. Și, în timp ce lucram, mă pregăteam de moarte în gândul meu.

Nu știu cât am stat așa acolo. Dar în cele din urmă un zgomot a ajuns la urechile mele. De-afară. Un plânsei, ca al unui animal pierdut. Eram cufundată în gândurile mele, fără să mă aștept să se interpună ceva între mine și moartea mea, așa că la început nu i-am dat atenție. Dar l-am auzit din nou. Părea că mă cheamă. Cine-ar fi putut să-l audă, pierdut în pustietatea asta? M-am gândit că poate era o pisică, își pierduse mama sau pățise ceva. Și, chiar dacă mă pregăteam să mă întâlnesc cu Dumnezeu, imaginea acestei pisici cu blănița udă nu-mi dădea pace. Și m-am gândit că, doar pentru că eram pe moarte, asta nu însemna să nu dai unei ființe a lui Dumnezeu puțină căldură și ceva de mâncare. Și vă pot spune, nu mă deranja gândul să am o ființă vie lângă mine în acele momente.

Așa că m-am dus la ușă.

Ce-am găsit acolo?

Înghesuit pe prispă, la adăpost de ploaie, un bebeluș! Înfășurat în pânză, miorlăind ca o pisicuță. Bietul mititel! Ce rece și ud și înfometat era! Nu-mi puteam crede ochilor. M-am aplecat și te-am ridicat, iar din momentul când m-ai văzut, ai încetat cu plânsul.

Nu mi-am pierdut timpul pe-afară. Aveai nevoie de mâncare și de lucruri uscate. Așa că nu am rămas mult pe prispă. M-am uitat repede în jur. Nu se vedea nimic. Absolut nimeni. Doar vântul șuierând printre copaci, la marginea pădurii, și – am văzut oare fum ridicându-se în aer spre Angelfield? Nu pot spune că am văzut și nici că mi-a atras atenția.

Te-am strâns la piept, am intrat și am închis ușa. De două ori înainte croșetasem două călcâie la un ciorap și moartea mă lovise. A treia oară, viața îmi bătuse la ușă. Asta m-a învățat să nu mai pun bază pe coincidențe. După aceea nu am mai avut timp să mă gândesc la moarte.

Trebuia să am grijă de tine.

Și am trăit fericiți până la adânci bătrâneți.

*

Aurelius a înghițit cu greu. Vocea îi răgușise și îi slăbise. Cuvintele sunaseră ca o incantație; cuvinte pe care le auzise de mii de ori când era copil, pe care și le repetase lui însuși decenii întregi ca bărbat.

Când povestea a luat sfârșit, am rămas tăcuți, contemplând altarul. Afară ploaia continua să cadă liniștită. Aurelius stătea nemișcat ca o statuie lângă mine, totuși în sinea lui era tulburat.

Erau multe lucruri pe care aș fi putut să i le spun, dar am preferat să tac. Am așteptat ca el să se întoarcă la clipa prezentă. Când a reușit, mi-a vorbit.

— Ce-i drept, asta nu e povestea mea, nu-i așa? Adică, eu apar în

ea, evident, dar nu e povestea mea. E povestea doamnei Love. Bărbatul cu care voia să se mărite, sora ei, Kitty, croșetatul, prăjiturile. Toate astea țin de povestea ei. Și tocmai atunci când ea crede că totul se apropie de sfârșit, sosesc eu și dau o altă turnură poveștii. Dar asta nu o transformă în povestea mea, nu-i așa? Deoarece *înainte* de a deschide ușa – înainte de a auzi plânsul meu în ploaie – înainte...

S-a oprit, cu răsufierea tăiată, a făcut un gest să întrerupă fraza și a continuat:

— Ca cineva să *găsească* un copil în felul ăsta, doar pe el, singur în ploaie, înseamnă că înainte de asta... ca asta să se întâmple... obligatoriu...

A dat din nou din mâini agitat, cu ochii învârtindu-se sălbatic pe tavanul bisericii, ca și cum ar fi căutat acolo cuvântul de care avea nevoie pentru a spune în sfârșit ce dorea.

— Deoarece, dacă doamna Love m-a *găsit*, înseamnă că înainte ca asta să se întâmple, altcineva, o altă persoană, o *mamă* ar fi trebuit să...

Asta era. Acesta era cuvântul.

Chipul său a fost cuprins de disperare. Mâinile sale, la jumătatea unui gest agitat, au rămas nemișcate, într-o atitudine care sugera dorință sau rugăciune.

Sunt momente când fața și corpul omenesc pot exprima ceva ce inima tânjește să aibă – atât de limpede ca și cum ai citi într-o carte. L-am citit pe Aurelius.

Nu mă părăsi.

I-am atins mâna, iar statuia a revenit la viață.

— Nu are rost să așteptăm ca ploaia să înceteze, am șoptit. Va dura toată ziua. Fotografiiile mele pot aștepta. Putem să plecăm.

— Da, spuse el cu voce întretăiată. Putem.

Moștenirea

— E la distanță de doi kilometri în linie dreaptă, spuse el arătând către pădure, durează mai mult pe drum.

Am traversat parcul cu căprioare și aproape ajunseserăm la lizieră, când am auzit voci. O voce de femeie plutea prin ploaie, pe deasupra aleii, până la copiii ei și peste parc, până la urechile noastre.

„Ți-am spus eu, Tom. E prea ud. Nu funcționează când plouă atât de tare.” Copiii se opriseră, brusc dezamăgiți văzând macaralele și mașinăriile care nu mergeau. Având glugi peste capetele blonde, nu puteam să-i deosebesc. Femeia i-a ajuns din urmă și familia s-a adunat la o mică discuție, toți cu pardesiele pe ei.

Aurelius era topit după această imagine de familie.

— I-am mai văzut pe-aici, am spus. Știi cine sunt?

— Sunt o familie. Locuiesc pe Stradă. Casa cu leagăn. Karen se ocupă de căprioarele de-aici.

— Se mai vânează?

— Nu. Doar se ocupă de ele. Sunt o familie drăguță.

Privi după ei cu jind, apoi scutură din cap.

— Doamna Love a fost foarte bună cu mine, spuse el, și am iubit-o. Toate astea... Dădu absent din mână și se întoarse spre pădure. Vino. Să mergem acasă.

Familia îmbrăcată în pardesie de ploaie se întorsese spre porțile domeniului, luând aceeași decizie.

Aurelius și cu mine am mers prin pădure, ca doi prieteni, în tăcere.

Nu erau frunze care să împiedice lumina să pătrundă, iar crengile, înnegrite de ploaie, se zbăteau sub cerul cenușiu. Întinzând o mână ca să dea la o parte crengile mai joase, Aurelius scutura

stropi de ploaie, care se adăugau celor care cădeau din cer. Am dat peste un trunchi căzut și ne-am sprijinit de el, privind în balta de apă de ploaie din scorbura, care înmuiase scoarța putrezită și o făcuse foarte plăcută la atingere. Apoi Aurelius a spus: „Iată-ne acasă”.

Era o casă mică, de piatră. Fusese construită mai mult ca să reziste decât ca să împodobească zona, dar era destul de atrăgătoare, cu liniile ei simple și solide. Aurelius m-a condus împrejurul casei. Cât avea oare, o sută, două sute de ani? Era greu de spus. Nu era genul de casă care să se schimbe prea mult într-o sută de ani. Cu singura diferență că în spate exista o anexă nouă, aproape la fel de mare ca și casa însăși, dedicată în întregime bucătăriei.

— Sanctuarul meu, a spus el în timp ce mă poftea înăuntru.

Un cuptor de oțel, masiv și extrem de curat, pereți albi, două frigider mari – era o bucătărie adevărată, pentru un bucătar adevărat.

Aurelius mi-a oferit un scaun și m-am așezat la o masă mică, lângă un raft cu cărți. Era plin de cărți de bucate, în franceză, engleză, italiană. O singură carte era pe masă. Un caiet gros, cu colțurile uzate, învelit în hârtie maro care se subțiasse, după decenii în care fusese mănuit de degete unsoase. Cineva scrisese RETETEE pe copertă, cu litere mari, demodate, ca la școală. Câțiva ani mai târziu, cel care scrisese tăiasse al treilea E, folosind un alt stilou.

— Îmi dai voie? am întrebat.

— Desigur.

Am deschis caietul și am început să-l frunzăresc. Brioșe Victoria, prăjitură cu alune și curmale, plăcinte, turtă dulce, domnișoare de onoare, tartă Bakewell, prăjitură cu fructe... Ortografia și caligrafia erau din ce în ce mai bune, pe măsură ce întorceam paginile.

Aurelius a aprins cuptorul, apoi, mișcându-se elegant, a adunat ingredientele. După ce totul a fost adus la îndemână, el doar întindea mâna ca să ia un cuțit sau o sită, fără să se mai uite. Se mișca prin bucătărie așa cum fac șoferii când schimbă piesele la mașină: un braț se întindea încet, independent, știind perfect ce are de făcut, în timp ce ochii nu părăseau niciodată punctul fix din fața lui: castronul în care amesteca ingredientele. Cernea făina, tăia untul în bucățele, storcea o portocală. Se comporta absolut natural.

— Vezi cuptorul acela? a spus el. Cel din stânga ta? Vrei să-l deschizi?

Crezând că dorește vreun vas de bucătărie, am deschis ușa cuptorului.

— Vei găsi un sac atârând pe un raft înăuntru.

Era un fel de tolbă mică, veche și cu un model ciudat. Marginile nu erau cusute, ci doar împăturite. Se lega cu o cataramă și o curelușă lungă de piele, de care atârnav două cleme ruginite de fiecare parte, ceea ce îți permitea să porți sacul în diagonală peste tors. Pielea era uscată și crăpată, iar pânza care odată fusese verzuie, era acum incoloră.

— Ce este? am întrebat.

O clipă și-a ridicat ochii de la castron spre mine.

— E sacul în care am fost găsit.

Se întoarse la ingredientele pe care le amesteca.

Sacul în care fusese găsit! Ochii mi s-au îndreptat încet de la tolbă spre Aurelius. Chiar și aplecat deasupra mesei, tot avea doi metri. Îl luasem drept un uriaș din povești când îl văzusem prima oară. Astăzi, tolba nu-l mai cuprindea nici măcar în talie, totuși, cu șaiszeci de ani în urmă, fusese destul de mic să încapă înăuntru. Tulburată de schimbările pe care le putea aduce timpul, m-am așezat din nou. Cine pusese copilașul în tolbă cu atât de multă vreme în urmă? Îl înfășase în pânză, închisese catarama să-l apere de ploaie și își

petrecuse cureaua de-a latul pieptului, ca să-l care noaptea până la doamna Love? Am mângâiat locurile pe care ea le atinsese. Pânza, catarama, haina. Căutam o urmă a ei. Un indiciu, un cod scris în Braille sau cu cerneală invizibilă, pe care atingerea mea l-ar fi scos la lumină, dacă aş fi ştiut cum să procedez. Dar nu ştiam.

— Exasperant, nu-i așa? spuse Aurelius.

L-am auzit punând ceva la cuptor și închizându-l, apoi l-am simțit apropiindu-se, privind peste umărul meu.

— Deschide-l, te rog – eu am făină pe mâini.

Am desfăcut catarama și am deschis sacul de pânză. Baierile s-au dat la o parte formând un cerc, în centrul căruia se afla un ghemotoc de hârtie și zdrențe.

— Moștenirea mea, mă informă el.

Lucrurile arătau ca niște cârpe ce și-ar fi găsit locul la gunoi, dar el avea expresia unui băiat care privește în peștera comorilor.

— Aceste lucruri sunt povestea mea, spuse el. Aceste lucruri spun cine sunt. Trebuie numai să le... înțelegi. Era foarte concentrat, dar cu un soi de resemnare. Toată viața am încercat să le găsesc sensul. Mă gândesc că, dacă aş găsi elementul comun... Totul ar căpăta un înțeles. Uite asta, de exemplu...

Era o bucată de material. Pânză, cândva probabil albă, acum îngălbenită. Am scos-o dintre celelalte obiecte și am netezit-o. Era brodată cu flori și stele albe; avea patru nasturi eleganți de sidef. Era fie o hăinuță de copil, fie o cămașuță de noapte. Degetele mari ale lui Aurelius, dorind s-o atingă, pluteau pe deasupra ei, încercând să n-o murdărească de făină. Mâncile mici i-ar fi venit acum pe un deget.

— Asta e hăinuța pe care o purtam, explică Aurelius.

— E foarte veche.

— La fel de veche ca mine, cred.

— Cred că și mai veche.

— Ești sigură?

— Uită-te la cusătura asta – și la asta. A fost cârpită de mai multe ori. Iar nasturele ăsta nu se potrivește. Au fost alți bebeluși care au purtat-o înaintea ta.

Ochii lui treceau repede de la bucata de pânză la mine și înapoi la pânză, nerăbdători să afle mai multe.

— Și uită-te aici.

El îmi arată o pagină tipărită. Era o foaie șifonată, smulsă dintr-o carte. Am luat-o în mână și am început să citesc.

„... nu mi-am dat seama la început care era intenția lui; dar când l-am văzut ridicând și cumpănind cartea, gata s-o arunce, m-am dat instinctiv la o parte, cu un țipăt de spaimă –”

Aurelius a continuat fraza, însă nu de pe hârtie, ci din memorie:

— *„Nu m-am ferit la timp, el a aruncat cartea, care m-a lovit, iar eu am căzut, izbindu-mi capul de ușă și tăindu-mă.”*

Bineînțeles că am recunoscut fragmentul. Cum aș fi putut să nu, dacă-l citisem de nenumărate ori?

— *Jane Eyre*, am spus eu uimită.

— L-ai recunoscut? Da, așa e. Am întrebat pe cineva de la bibliotecă. Scris de Charlotte cumva, care avea foarte multe surori.

— Ai citit cartea?

— Am început-o. Era despre o fetiță. Își pierduse familia, așa că mătușa ei a găzduit-o. Am crezut că găsisem aici ceva interesant. Groaznică femeie, mătușa, complet diferită de doamna Love! Unul dintre verii ei aruncă acea carte spre ea, așa cum scrie pe pagina asta. Iar mai târziu merge la școală, o școală îngrozitoare, cu mâncare oribilă, unde totuși își face o prietenă. Zâmbi, amintindu-și ce citise. Numai că prietena moare. Fața i se întunecă. După aceea – mi-am pierdut interesul. Nu am citit până la capăt. Nu știu cum

continuă povestea. Nedumerirea i se șterse de pe față. Ai citit-o? Ce se întâmplă cu ea la sfârșit? Are importanță?

— Se îndrăgostește de stăpânul ei. Soția lui – o femeie nebună, care locuiește în casă, dar e ascunsă de priviri indiscrete – încearcă să dea foc conacului, iar Jane pleacă. Iar când se întoarce, soția murise, domnul Rochester e orb, iar Jane se căsătorește cu el.

— Ah! Se încruntă în timp ce încerca să înțeleagă totul. Dar renunță. Nu. Nu are sens, nu-i așa? începutul, poate. Fata orfană de mamă. Dar după aceea... Aș vrea ca cineva să-mi spună ce înseamnă. Aș vrea ca cineva să-mi spună adevărul.

Se întoarce spre pagina ruptă.

— Probabil că nu cartea e importantă până la urmă. Probabil că doar această pagină. Poate că are un înțeles ascuns. Uită-te aici.

În interiorul copertei cărții de bucate din copilăria sa erau scrise înghesuit coloane de litere și șiruri de numere, cu caligrafia supradimensionată și neglijentă a unui băiat.

— La început credeam că e un cod, îmi explică el. Am încercat să-l descifrez. Am luat prima literă de la fiecare cuvânt, prima de pe fiecare rând. Sau a doua. Apoi am încercat să înlocuiesc literele între ele.

Îmi descria fiecare încercare cu o privire febrilă, ca și cum mai exista o șansă să descopere ceea ce îi scăpase atâta timp.

Știam că e în zadar.

— Dar asta? Am luat următorul obiect și nu m-am putut stăpâni să nu mă cutremur. În chip limpede odată fusese o pană, dar acum era o rămășiță murdară și urâtă. Grăsimea se uscase, fulgii deveniseră niște țepi ascuțiți, maronii, de-a lungul tijeii crăpate.

Aurelius a ridicat din umeri și a dat din cap neputincios, iar eu am pus înapoi pana, ușurată.

Mai rămăsese un singur lucru.

— Asta... începu Aurelius, dar nu termină propoziția. Era o

bucată de hârtie mototolită, cu o pată de cerneală uscată, care fusese poate un cuvânt. M-am uitat la ea cu atenție.

— Cred... Aurelius se poticni. Ei bine, doamna Love credea... Am fost amândoi de acord că – mă privi plin de speranță – că acesta trebuie să fie *numele meu*.

Îmi arătă cu degetul.

— S-a udat de la ploaie, dar aici și aici... Mă conduse la fereastră; îmi indică să țin bucata de hârtie în lumină. Pare un A, la început. Apoi un S. Aici, către sfârșit. Bineînțeles, s-a decolorat cu anii; trebuie să te uiți foarte atent, dar *î-l vezi*, nu-i așa?

M-am uitat la pată.

— *Nu-i așa?*

Am dat ușor din cap, nici a aprobare, nici a dezaprobare.

— *Vezi! E limpede atunci când știi la ce te uiți, nu-i așa?*

Am continuat să privesc, dar literele fantomatice pe care le vedea el erau invizibile pentru mine.

— *Și așa*, spuse el, a ales doamna Love numele Aurelius. Deși cred că m-aș putea numi la fel de bine Alphonse.

Râse amar, ușor jenat, și se întoarse.

— Celălalt obiect era lingura. Dar pe aceea ai văzut-o. Scotoci în buzunarul de sus al hainei și scoase lingura de argint pe care o văzusem la prima noastră întâlnire, când mâncaserăm turtă dulce stând pe pisicile uriașe de pe treptele conacului Angelfield.

— *Și tolba*, l-am întrebat. Ce fel de tolba e?

— Una obișnuită, spuse el detașat. O ridică puțin și o miroși delicat. Pe vremuri mirosea a fum, dar acum nu mai miroase. Mi-a dat-o mie, iar eu am adulmecat-o. *Vezi? Mirosul s-a dus.*

Aurelius a deschis ușa cuptorului și a scos o tavă cu biscuiți aurii, pe care i-a pus să se răcească. Apoi a umplut ceainicul și a pregătit masa. Cești și farfurii, o zaharniță, o cană cu lapte și farfurioare.

— *Ia tu asta*, spuse el, dându-mi tava. Deschise o ușă, care dădea

spre sufrageria cu scaune vechi, comode, și perne înflorate. Simte-te ca acasă. Aduc restul imediat. Stătea cu spatele la mine, cu capul plecat, în timp ce se spăla pe mâini. Vin de îndată ce pun totul la loc.

Am intrat în sufrageria doamnei Love și m-am așezat într-un fotoliu lângă șemineu, lăsându-l să-și pună în ordine moștenirea – neprețuita, indescifrabila sa moștenire –, la loc sigur.

*

Am plecat cu un gând ce nu-mi dădea pace. Era oare ceva ce spusese Aurelius? Da. O aluzie sau concluzie îmi atrăsese vag atenția, dar se pierduse pe parcursul povestirii. Nu conta. Îmi voi aminti.

În pădure era un luminiș. Dincolo de el, câmpul se transforma într-o pantă abruptă și era acoperit de tufișuri dese, înainte să devină din nou neted și să apară copacii. Astfel că oferea o priveliște bună asupra casei. M-am oprit în acest luminiș, pe drumul înapoi de la căsuța lui Aurelius.

Imaginea era mohorâtă. Casa – sau ce mai rămăsese din ea – era sinistră. O pată cenușie pe un cer întunecat. Etajele de sus din partea stângă dispăruseră cu totul. Parterul rămăsese, canaturile ușii fiind demarcate de pragul de sus, de piatră, și de treptele care duceau la ea, dar ușa propriu-zisă nu mai era. Nu părea o zi de stat pe-afară și m-au trecut fiorii la vederea casei pe jumătate în ruină. Până și pisicile de piatră o părăsiseră. Așa cum făcuseră și căprioarele, ele intraseră la adăpost de ploaie. Partea dreaptă a clădirii era în cea mai mare parte intactă, deși, dacă te luai după poziția macaralei, ea venea la rând. Erau oare toate mașinile acelea necesare? m-am pomenit întrebându-mă. Părea că pereții se dizolvau singuri în ploaie; pietrele care încă mai stăteau în picioare, palide și fantomatice ca pergamentul, păreau gata să se topească sub ochii mei, dacă mai rămâneam mult acolo.

Aparatul de fotografiat îmi atârna după gât. L-am scos de sub

haină și l-am ridicat la ochi. Era oare posibil să surprind înfățișarea evanescentă a casei, cu toată umezeala din jur? Mă îndoiam, dar merita să încerc.

Potriveam lentilele pentru distanță când am observat o mișcare ușoară la marginea obiectivului. Nu era fantoma mea. Copiii se întorseseră. Văzuseră ceva în iarbă, se aplecau incitați asupra lui. Ce era? Un arici? Un șarpe? Curioasă, am reglat obiectivul ca să văd mai bine.

Unul dintre copii a întins mâna prin iarba înaltă și a ridicat descoperirea. Era cascheta galbenă a unui muncitor. Cu un zâmbet triumfător, și-a luat de pe cap pălăria de mușama – am văzut atunci că era băiatul – și și-a pus în locul ei cascheta. A luat poziție de drepti ca un soldat. Cu pieptul scos în afară, cu capul sus, brațele lipite de corp, chipul concentrat ca să nu-i cadă cascheta prea mare de pe cap. Imediat ce a luat această poziție, s-a întâmplat un mic miracol. O rază de soare s-a strecurat printr-o spărtură în nori și a căzut pe băiat, luminându-l în momentul său de glorie. Am apăsat pe buton și am făcut poza. Băiatul cu caschetă, dincolo de umărul lui stâng tăblița cu *Trecerea interzisă*, iar în dreapta, pe fundal, mica pată cenușie.

Soarele a dispărut, mi-am luat ochii de la copii ca să derulez filmul și mi-am pus aparatul la adăpost de ploaie. Când i-am privit din nou, copiii erau deja la jumătatea aleii. Cu mâna lui stângă în mâna ei dreaptă, cei doi se învârteau apropiindu-se de porțile conacului, cu același pas, cu aceeași călcătură, fiecare oferind un echilibru perfect celuilalt. Cu pardesiile fluturând în urma lor, cu picioarele abia atingând pământul, ei păreau că sunt pe punctul de a se ridica la cer și a zbura.

Jane Eyre și cuptorul

Când m-am întors în Yorkshire, nu am primit nicio explicație pentru felul în care fusesem alungată. Judith m-a primit cu un zâmbet forțat. Cenușiul zilei se infiltrasse în pielea ei, i se adunase în cearcănele de sub ochi. A dat la o parte perdelele în camera mea, lăsând la iveală fereastra, dar totul era mohorât.

— Ce vreme înfiorătoare! a exclamat, iar eu m-am gândit că era la capătul puterilor.

Chiar dacă au fost numai câteva zile, totul mi s-a părut o eternitate. Ca o noapte care nu se mai sfârșea, niciodată luminoasă, senzația de amurg permanent al cerului posomorât ne proiecta pe toți într-o lume atemporală. Domnișoara Winter a ajuns târziu la una dintre întâlnirile noastre matinale. Și ea era palidă; nu știam dacă din cauza durerilor care îi adânceau ochii în orbite sau din alt motiv.

— Propun un orar mai lejer pentru întâlnirile noastre, a spus ea când s-a așezat în cercul de lumină.

— Desigur.

Știam de nopțile ei proaste din discuția cu doctorul, vedeam că medicamentele pe care le lua ca să-i ușureze durerea nu prea mai aveau efect sau chiar nu mai aveau deloc. Astfel că am căzut de acord ca, în loc să mă prezint în fiecare dimineață la ora nouă, să aștept să aud o bătaie în ușă.

La început, bătaia se auzea mereu între nouă și zece. Apoi a început să întârzie. După ce doctorul i-a modificat doza, mă chema dimineața devreme, dar întâlnirile noastre erau mai scurte; apoi ne-am luat obiceiul să ne vedem de două sau de trei ori pe zi, la ore întâmplătoare. Uneori mă chema când se simțea bine și îmi povestea pe larg și în detaliu. Alteori mă chema când avea dureri. Atunci nu

dorea atât tovarășia mea, cât să profite de calitățile analgezice ale povestitului.

Când obiceiul de a ne întâlni la ora nouă a dispărut, mi-am pierdut încă o bornă în timp. Ascultam povestea ei, scriam povestea ei, când dormeam, visam povestea ei, iar când eram trează, povestea ei forma fundalul permanent al gândurilor mele. Era ca și cum aș fi trăit tot timpul înăuntrul unei cărți. Nu aveam nevoie să mă întrerup ca să mănânc, fiindcă puteam sta la masa mea de lucru, citind ceea ce transcriesem în timp ce gustam felurile de mâncare pe care Judith mi le aducea în cameră. Griș de ovăz însemna că era dimineață. Supa și salata reprezentau prânzul. Friptura și plăcinta cu rinichi însemnau că era seară. Îmi amintesc că am meditat îndelung asupra unei farfurii cu omletă. Ce însemna oare? Putea însemna orice. Am luat câteva înghițituri și am împins farfuria la o parte.

În această lungă perioadă nedefinită, au avut loc câteva evenimente mai deosebite. Le-am notat atunci când s-au petrecut, separat de poveste, și merită să le reamintesc aici.

Acesta este unul dintre ele.

Mă aflu în bibliotecă. Căutam *Jane Eyre* și am găsit aproape un raft întreg de exemplare. Era colecția unui bibliofil: avea volume ieftine, moderne, fără valoare; aveau ediții care apăreau atât de rar pe piață, că era greu să le stabilești un preț; avea exemplare ale căror pagini se destrămau la atingere. Cartea pe care o căutam era o ediție obișnuită – deși o ediție anume – de la începutul secolului. În timp ce le frunzăream, Judith a adus-o în cameră pe domnișoara Winter și a așezat-o în fotoliul de lângă foc.

După ce Judith a plecat, domnișoara Winter m-a întrebat:

— Ce cauți?

— *Jane Eyre*.

— Îți place *Jane Eyre*? m-a întrebat.

— Foarte mult. Dumneavoastră vă place?

— Da.

Am văzut că tremura.

— Vreți să atâț focul?

Și-a plecat genele ca și cum un curent dureros o străbătuse din creștet până-n tălpi.

— Cred că da.

De îndată ce focul a prins din nou puteri, ea a spus:

— Ai o clipă liberă? Stai jos, Margaret.

După un moment de tăcere, a continuat.

— Imaginează-ți o bandă rulantă la al cărei capăt se află un cuptor mare. Pe banda rulantă sunt cărți. Toate exemplarele din lume, din toate cărțile pe care le-ai iubit. Toate puse la rând. *Jane Eyre*, *Villette*, *Femeia în alb*.

— *Middlemarch*, am adăugat eu.

— Mulțumesc. *Middlemarch*. Imaginează-ți o manetă cu două etichete, PORNIT și OPRIT. În acest moment, banda este oprită. Lângă ea se află un om cu mâna pe manetă. Este pe punctul de a porni. Și tu poți să-l oprești. Ai o pușcă în mână. Tot ce ai de făcut este să apeși pe trăgaci. Ce faci?

— Nu, e absurd.

— Apasă maneta. Banda rulantă s-a pus în mișcare.

— Dar e absurd. Ce fel de experiment...

— Prima dintre cărți, *Shirley*, cade în cuptor.

— Nu-mi plac jocurile de felul ăsta.

— Acum, George Sand dispăre în flăcări.

Am oftat și am închis ochii.

— Urmează *La răscruce de vânturi*. O lași să ardă?

Nu m-am putut abține. Vedeam cărțile, vedeam cum se îndreptau încet spre gura cuptorului și m-am cutremurat.

— Cum vrei... A ars și ea. Să se întâmple la fel și cu *Jane Eyre*?

Jane Eyre. Brusc mi s-a uscat gura.

— Tot ce ai de făcut e să tragi. Nu voi spune nimănui. Nimeni nu trebuie să știe. Așteptă. Au început să cadă. Primele, deocamdată. Dar sunt multe exemplare. Ai numai o clipă să te hotărăști.

Mi-am frecat nervoasă degetul mare de unghia ascuțită a degetului mijlociu.

— Acum cad mai repede.

Nu-și lua ochii de la mine.

— Jumătate s-au dus. Gândește-te, Margaret. Toate volumele din *Jane Eyre* vor dispărea în curând pentru vecie. Gândește-te.

Domnișoara Winter a clipit.

— Două treimi s-au dus. E doar un om, Margaret. O persoană mică și neînsemnată.

Am clipit.

— Mai e puțin timp. Adu-ți aminte, acest om arde cărți. Merită să trăiască?

Am clipit. Am clipit.

Ultima șansă.

Am clipit. Am clipit. Am clipit.

Jane Eyre nu mai exista.

— *Margaret!*

Chipul domnișoarei Winter se strâmbă de indignare. Lovi cu mâna stângă în brațul fotoliului. Chiar și mâna dreaptă, oricât era de rănită, i se chircea în poală.

Mai târziu, când am transcris scena, m-am gândit că fusese cea mai spontană exprimare de sentimente pe care o văzusem vreodată la domnișoara Winter. Era ciudat să te aprinzi atât de tare dintr-un simplu joc.

Care erau sentimentele mele? Rușine. Căci mințisem. Bineînțeles că iubeam cărțile mai mult decât oamenii. Bineînțeles că prețuiam *Jane Eyre* mai mult decât pe necunoscutul care apăsa maneta.

Bineînțeles că operele complete ale lui Shakespeare erau mai valoroase decât viața unui om. Bineînțeles. Spre deosebire de domnișoara Winter, îmi fusese rușine să recunosc asta.

În drum spre ieșire, m-am întors spre raftul cu *Jane Eyre* și am luat un volum care îndeplinea cerințele mele. Vârsta potrivită, hârtia potrivită, caracterele potrivite. În camera mea, am dat paginile până când am găsit pasajul.

„... nu mi-am dat seama la început care era intenția lui; dar când l-am văzut ridicând și cumpănind cartea, gata s-o arunce, m-am dat instinctiv la o parte, cu un țipăt de spaimă – nu m-am ferit la timp, el a aruncat cartea, care m-a lovit, iar eu am căzut, izbindu-mi capul de ușă și tăindu-mă.”

Cartea era intactă. Nu lipsea nicio pagină. Nu acesta era volumul din care fusese ruptă pagina lui Aurelius. Și, oricum, de ce-ar fi fost? Dacă pagina lui provenea de la Angelfield – *dacă* provenea –, atunci ar fi trebuit să ardă împreună cu restul casei.

Un timp am stat fără să fac nimic, gândindu-mă doar la *Jane Eyre*, la o bibliotecă, un cuptor, un incendiu, dar oricum aranjam și potriveam elementele, nu găseam nicio logică.

Celălalt eveniment de care-mi aduc aminte din această perioadă e legat de fotografii. Într-o dimineață, tava cu micul dejun a venit însoțită de un mic colet, adresat mie, cu scrisul înghesuit al tatălui meu. Erau fotografiile de la Angelfield; îi trimisesem rola de film, iar el mi le developase. Erau câteva fotografii reușite, din prima zi: măracini care creșteau printre ruinele ferestrelor, iedera care se încolăcea pe scara de piatră. M-am oprit la fotografia dormitorului, când îmi întâlnisem fantoma; deasupra vechiului șemineu nu se vedea decât lumina becului. Totuși, am luat-o deoparte și am pus-o înăuntrul copertei cărții mele, la păstrare.

Celelalte fotografii erau din ziua următoare, când vremea se înrăutățise. Multe dintre ele erau peisaje întunecate. Ce îmi *aminteam* erau nuanțele de cenușiu argintat; ceața care le acoperea ca un văl des; respirația mea la granița dintre apă și aer. Dar aparatul nu surprinsese nimic din toate acestea și nici nu era posibil să descoperi în petele negricioase care spărgeau fundalul cenușiu o piatră, un zid, un copac sau o pădure. După șase astfel de fotografii, am renunțat să mai caut. Îndesându-mi pozele în buzunarul jachetei, am pornit spre bibliotecă.

Eram la jumătatea interviului când am devenit conștientă de tăcere. Visam. Pierdută ca de obicei în lumea copilăriei gemene a celeilalte. Am rememorat vocea ei, mi-am dat seama de schimbarea de ton, de faptul că mi se adresase mie, dar nu-mi puteam aminti cuvintele.

— Poftim? am întrebat.

— Buzunarul tău, repetă ea. Ai ceva în buzunar.

— A... Sunt niște fotografii... În starea aceea semiconștientă, între poveste și realitate, când încă nu ți-ai recăpătat simțurile în întregime, am murmurat: Angelfield.

Când mi-am venit în fire, fotografiile erau în mâinile ei.

La început s-a uitat atent la fiecare, străduindu-se, prin ochelari, să distingă umbrele încețoșate. Pe măsură ce o imagine indescifrabilă urma alteia, ea ofta încet, ca să-mi arate că îi confirmasem așteptările cele mai meschine, iar gura i s-a strâns într-o grimasă critică. Cu mâna sănătoasă, a început să ia fotografiile la întâmplare; ca să-mi arate că nu se mai aștepta să găsească nimic interesant, ea le pune una după alta pe masă, după ce le arunca câte-o privire scurtă.

Eram hipnotizată de fotografiile care cădeau ritmic pe masă. Formau o grămadă informă pe suprafața acesteia, căzând una peste alta, alunecând din teanc cu un mic zgomot ce părea să spună:

inutil, inutil, inutil.

Apoi zgomotul s-a oprit. Domnișoara Winter stătea țeapănă, ținând în mână o singură fotografie, cercetând-o atent, încruntată. A văzut o fantomă, m-am gândit. Apoi, după ceva timp, pretinzând că nu observase privirea mea, a băgat fotografia printre cele douăsprezece rămase și s-a uitat la restul, aruncându-le ca mai-nainte. Când cea care îi atrăsese privirea a reapărut la suprafață, nu s-a uitat aproape deloc la ea, ci a adăugat-o celorlalte.

— N-aș fi zis că este Angelfield, dar dacă spui tu... rosti cu o voce de gheață, iar apoi, cu o mișcare aparent detașată, apucă întregul teanc și, vrând să mi-l întindă, îl scăpă pe podea.

— Mâna mea... Iartă-mă, te rog, a murmurat pe când mă aplecam să le adun, dar nu m-am lăsat păcălită.

A continuat povestea de unde rămăsese.

Mai târziu m-am uitat din nou la poze. Deși atunci când le scăpase pe jos se amestecaseră, nu mi-a fost greu să spun care dintre ele o impresionase atât de tare. În teancul de imagini cenușii încețoșate, era una care se detașa de restul. Am stat pe marginea patului, privind poza, amintindu-mi limpede momentul. Ceața care se risipea și căldura soarelui se împletiseră la momentul oportun ca să permită unei raze să cadă pe băiatul care poza stând țeapăn, cu bărbia ridicată, spatele drept și ochii trădându-i teama că în orice clipă cascheta galbenă îi va cădea de pe cap.

De ce fusese atât de impresionată de această fotografie? Am cercetat fundalul, dar casa, pe jumătate demolată, forma doar o pată cenușie ștersă peste umărul stâng al copilului. Lângă el, tot ce se vedea era bariera de siguranță și colțul tăbliței cu *Trecerea interzisă*.

Oare băiatul însuși o interesa?

Am studiat fotografia jumătate de oră, dar când am pus-o deoparte, nu găsisem nicio explicație. Pentru că mă neliniștea, am băgat-o între copertele caietului meu, împreună cu poza fantomei

din rama oglinzii.

În afară de fotografia băiatului și de jocul cu *Jane Eyre* și cuptorul, nimic nu a mai pătruns dincolo de vălul pe care povestea îl aruncase asupra mea. Desigur, mai era și motanul. Remarcase orele mele neobișnuite, așa că venea să zgârie la ușa mea pentru a fi mângâiat la ore întâmplătoare din zi și din noapte. Termina de mâncat bucățelele de ou sau de pește din farfuria mea. Îi plăcea să stea pe teancurile mele de hârtii, privindu-mă cum scriu. Dura ore întregi să-mi completez paginile, rătăcind în labirintul întunecat al poveștii domnișoarei Winter, însă oricât de mult uitam de mine, aveam tot timpul sentimentul că sunt urmărită, iar când mă pierdeam de tot, privirea motanului părea să pătrundă în gândurile mele tulburi și îmi lumina drumul înapoi spre camera mea, notițele mele, creioanele și ascuțitoarea mea. În unele nopți chiar dormea cu mine în pat și mă obișnuisem să las draperiile strânse pentru ca, dacă se trezea, să stea pe pervazul ferestrei, privind în întuneric la lucruri invizibile pentru ochiul omenesc.

Asta-i tot. În afara acestor lucruri, nu s-a mai întâmplat nimic. Doar amurgul permanent și povestea.

Prăbușirea

Isabelle murise. Hester plecase. Charlie murise. Venise timpul ca domnișoara Winter să-mi povestească despre celelalte pierderi.

*

Sus în pod m-am sprijinit cu spatele de peretele care scârțâia. L-am împins să văd dacă cedează, apoi m-am retras. Iar și iar. Mă jucam cu focul. Ce s-ar întâmpla, mă întrebam, dacă peretele s-ar prăbuși? S-ar căsca acoperișul? Greutatea lui în cădere ar face ca podelele să se prăbușească? Țiglele de pe acoperiș, bârnele și pietrele ar cădea prin tavane pe paturi și cutii, ca și cum ar fi cutremur? Și apoi ce ar urma? S-ar opri aici? Cât de departe ar merge? Am împins și iar am împins, mișcând peretele, sperând că o să cadă, dar nu a căzut. Chiar și sub presiune, e uimitor cât poate rezista un perete vechi.

Apoi, la miezul nopții, m-am trezit cu urechile ciulite. Zgomotul deja se terminase, dar încă îl mai auzeam răsunându-mi în timpane și în piept. Am sărit din pat și am fugit pe scări, cu Emmeline în spatele meu.

Am ajuns pe coridorul galeriei în același timp cu John, care dormea în bucătărie, am ajuns la baza treptelor și ne-am uitat împreună. În mijlocul holului era Missus în cămașă de noapte, uitându-se în sus. La picioarele ei se afla un bloc imens de piatră, iar deasupra ei o gaură apărută în tavan. Aerul era îmbâcsit de praf. Molozul fin plutea în aer, nehotărât dacă să se așeze. Bucăți de tencuială, mortar și lemn încă mai cădeau, cu un zgomot ca al gheruțelor de șoareci, iar din când în când o simțeam pe Emmeline tresărind la auzul scândurilor și cărămizilor ce aterizau pe podelele de deasupra.

Treptele de piatră erau reci. Așchii de lemn și bucăți de mortar

îmi răneau tălpile. În mijlocul ruinelor casei noastre, cu vârtejuri de praf ridicându-se în jurul ei, stătea Missus ca o fantomă. Părul îi era plin de praf, mâinile și fața cenușii, faldurile cămășii lungi tot așa. Stătea perfect nemișcată și privea în sus. M-am apropiat de ea și ne-am uitat împreună. Am privit prin gaura din tavan, dincolo de ea, prin gaura din alt tavan și, în sfârșit, prin gaura din ultimul tavan. Am văzut tapetul cu bujori din dormitorul de deasupra, modelul de iederă împletită din camera de mai sus și pereții cenușii ai micii mansarde. Deasupra tuturor, mult peste capetele noastre, am văzut gaura propriu-zisă din acoperiș și cerul. Stele nu erau.

Am luat-o de mână.

— Hai, i-am spus. N-are rost să ne mai uităm.

Am luat-o de acolo, iar ea m-a urmat ca un copil.

— Am s-o ajut eu să se bage-n pat, i-am spus lui John.

Alb ca varul la față, a aprobat din cap.

— Da, a spus cu o voce gătuită. Nici nu putea să se uite la ea. A dat ușor din mână către tavanul distrus. Era ca gestul unui om care se îneacă, dus de curent. Am eu grijă de restul.

Dar o oră mai târziu, când Missus era curată și purta o cămașă nouă, se băgase în pat și dormea, el era tot acolo. Exact așa cum îl lăsasem. Privind țintă la locul unde stătuse ea.

În dimineața următoare, când Missus n-a apărut în bucătărie, eu m-am dus s-o trezesc. Nu am putut însă. Sufletul ei plecase prin gaura din acoperiș, iar trupul se stinsese.

— Am pierdut-o, i-am spus lui John în bucătărie. A murit.

Expresia lui nu s-a schimbat. A continuat să se uite peste masa din bucătărie ca și cum nu mă auzise.

— Da, a spus el în cele din urmă, cu voce stinsă. Da.

Părea că totul se terminase. Aveam o singură dorință: să stau ca John, nemișcată, să privesc țintă înainte și să nu fac nimic. Totuși timpul nu încremenise. Îmi simțeam încă inima bătând în ritmul

secundelor. Simțeam foamea înțepându-mi stomacul și setea arzându-mi gâtul. Eram atât de tristă încât voiam să mor, totuși rămâneam în mod cât se poate de absurd în viață – atât de vie, încât puteam să jur că-mi simțeam părul și unghiile crescând.

Cu toată greutatea de nesuportat ce-mi apăsa inima, nu puteam, ca John, să mă las pradă nefericirii. Hester dispăruse; Charlie murise; Missus murise; în felul său, John plecase și el, deși speram că va putea să-și revină. Între timp, fata din ceață trebuia să se ivească dintre umbre. Era timpul ca joaca să înceteze și să înceapă maturizarea.

— Pun eu ceainicul pe foc, am spus. Fac eu ceai.

Vocea nu era a mea. Altă fată, înțeleaptă, capabilă, obișnuită, intrase în pielea mea și preluase controlul. Părea să știe exact ce trebuie făcut. Nu eram prea surprinsă. Nu-mi petrecusem eu jumătate din viață privind oameni care trăiau în chip firesc? Privindu-i pe Hester, pe Missus, pe săteni?

M-am cufundat în mine, în timp ce fata cea îndemânică pune ceainicul pe foc, alegea doza potrivită de frunze de ceai, amesteca totul și turna în cești. A pus două cuburi de zahăr în ceaiul lui John, trei în al meu. Când a fost gata, l-am băut, iar în timp ce lichidul fierbinte și dulce îmi ajungea în stomac, am încetat în sfârșit să tremur.

Grădina de argint

Înainte să mă trezesc de-a binelea, mi-am dat seama că ceva era diferit. O clipă mai târziu, chiar înainte să deschid ochii, am știut ce era. Era *lumină*.

Dispăruseră umbrele care bântuiseră camera mea de la începutul lunii; dispăruseră, de asemenea, colțurile întunecoase și atmosfera mohorâtă. Fereastra era ca un pătrat de lumină, iar prin ea pătrundeau raze strălucitoare, care inundau întreaga cameră. Trecuse atât de mult timp de când văzusem soarele, că am fost cuprinsă de o mare bucurie, de parcă nu noaptea luase sfârșit, ci iarna. Era ca și cum venise primăvara.

Motanul era pe pervazul ferestrei, privind atent în grădină. Auzindu-mă, a sărit imediat jos și a zgrepțanat cu laba la ușă, ca să iasă afară. Mi-am pus hainele și pardesiul pe mine și ne-am strecurat amândoi pe scări în jos, spre bucătărie, spre grădină.

Mi-am dat seama de confuzie de-abia când am pășit afară. Nu se făcuse ziuă. Nu soarele, ci lumina lunii strălucea în grădină, poleind frunzele cu argintiu și îmbrăcând statuile. M-am oprit și m-am uitat la lună. Era un cerc perfect, foarte palidă pe cerul senin. Fascinată, aș fi putut sta acolo până în zori, dar motanul, nerăbdător, mi se freca de glezne ca să-i dau atenție și m-am aplecat să-l mângâi. Imediat ce l-am atins, el a sărit, doar ca să se oprească la câțiva metri distanță și să se uite în spate.

Mi-am ridicat gulerul hainei, mi-am băgat mâinile reci în buzunare și l-am urmat.

M-a condus mai întâi pe aleea cu iarbă, printre bordurile înalte. În stânga, gardul de tisă strălucea; în dreapta, era ascuns de umbra lunii. Am intrat în grădina de trandafiri, unde tufișurile tăiate arătau ca niște grămezi de lăstari uscați, însă micul gard îngrijit de merișor,

care îi înconjura cu modelul lui complicat, elisabetan, sclipea în lumina lunii în nuanțe de gri și argintiu. Aș fi zăbovit așa mult timp: o frunză de iederă s-a mișcat într-un anume fel, prinzând perfect lumina lunii; priveliștea bruscă a stejarului uriaș care se proiecta cu o limpezime supranaturală pe cerul palid – dar nu mă puteam opri. Motanul pășea înaintea mea sprinten și hotărât, cu coada ridicată ca un indiciu, arătându-mi drumul și făcându-mă să-l urmez. În grădina împrejmuită, a sărit pe zidul care înconjura fântâna și s-a plimbat pe jumătate din el, ignorând discul lunii care strălucea în apă ca o monedă lucioasă pe fundul unui iaz. Când a ajuns la intrarea cu arcade ce dădea spre grădina de iarnă, a sărit jos și s-a îndreptat într-acolo.

S-a oprit sub prima arcadă. A privit atent la stânga și la dreapta. A văzut ceva. Și s-a făcut nevăzut în grădină.

Curioasă, am pășit în vârful picioarelor până unde fusese el, ca să arunc o privire.

O grădină de iarnă este frumoasă când o vezi la momentul potrivit, ziua și în anotimpul potrivit. Lumina zilei o aduce la viață. Musafirul de la miezul nopții trebuie să caute mult până să-i descopere frumusețile. Era prea întuneric ca să văd gardul scund și lung de iarba-nebunilor pe pământul negru; era prea devreme să deosebesc albul strălucitor al ghiocilor; era prea frig pentru ca leandrul să facă florile lui parfumate. Alunii însă crescuseră; în curând, ramurile vor fi pline de flori galbene și portocalii, însă deocamdată doar crengile golașe atrăgeau privirea. Delicate și lipsite de frunze, se împleteau gingaș, îndoindu-se la întâmplare, cu eleganță.

La poalele unui alun, ghemuită la pământ, era silueta plină a unei ființe umane.

Am înghețat.

Omul acela săpa și dădea pământul la o parte din greu, găfâind

de efort.

Într-o lungă clipă de gândire, mintea mea s-a străduit să explice prezența unei alte ființe omenesti în grădina domnișoarei Winter, noaptea. Unele lucruri le înțelegeam pe loc, fără să fie nevoie să mă mai gândesc la ele. De la bun început, am știut că nu Maurice îngenunchease acolo, pe pământ. Deși era cel mai probabil ca el să fie în grădină, nici n-am luat în seamă ideea. Nu era silueta lui subțire, nu erau gesturile lui calme. Nu era, de asemenea, nici Judith. Cum să fie aici Judith cea îngrijită și calmă, cu unghiile ei curate, părul perfect pieptănat și pantofii lăcuți, scormonind în pământ, în grădină, la miezul nopții? Imposibil. Nu aveam de ce să mă gândesc la ei doi și nici n-am făcut-o.

În schimb, instantaneu, mintea mea a pendulat între două gânduri.

Era domnișoara Winter.

Nu putea fi domnișoara Winter.

Era domnișoara Winter fiindcă – fiindcă era ea. Știam asta. Simțeam că era ea. Știam asta.

Nu putea fi ea. Domnișoara Winter era slăbită și bolnavă. Domnișoara Winter se simțea prea rău ca să se aplece să smulgă o buruiiană, ce să mai vorbim de ghemuitul pe pământul rece și scormonitul în pământ nebunește.

Nu era domnișoara Winter.

Dar, într-un fel anume, imposibil de explicat, era ea.

Acea primă clipă a fost lungă și tulburătoare. Următoarea clipă, când mi-am dat seama de adevăr, a fost bruscă.

Silueta a încremenit... s-a întins... s-a ridicat... și am știut.

Ochii domnișoarei Winter. Verdele acela strălucitor, extraordinar.

Dar nu era chipul domnișoarei Winter.

Această față avea pielea plină de cicatrice și de pete, brăzdată de riduri mai adânci decât ar fi putut vreodată bătrânețea să sape. Doi

obraji grăsulii. Două buze încălecate, una ca o jumătate de arc, ce dezvăluia o frumusețe trecută, cealaltă o linie strâmbă de piele albă.

Emmeline! Sora geamănă a domnișoarei Winter! În viață, locuind în această casă!

Mintea mi-a luat-o razna; sângele îmi făcea timpanele să vibreze; șocul m-a paralizat. Ea s-a uitat fix la mine și mi-am dat seama că era mai puțin mirată decât eram eu. Totuși, părea să se afle sub aceeași vrajă. Am rămas amândouă nemișcate.

Ea și-a revenit prima. Cu un gest nerăbdător, a ridicat o mână neagră, murdară de pământ, spre mine și cu voce răgușită a scos câteva sunete stridente, de neînțeles.

Uimirea mi-a încetinit reacțiile; nu am putut nici măcar să-i bolborosesc numele înainte ca ea să se întoarcă și s-o ia la goană, cu corpul încordat ca un arc, cu umerii aplecați. Dintre umbre a apărut motanul. S-a întins liniștit și, fără să mă bage în seamă, s-a luat după ea. Au dispărut împreună pe sub arcadă și am rămas singură. Eu și o bucată de pământ răscolit.

Vulpi, într-adevăr.

După ce au plecat, aș fi putut să mă conving că îmi imaginasem totul. Că umblasem prin somn și că, adormită fiind, visasem că mă întâlnisem cu sora geamănă a Adelinei și că ea îmi șuierase un mesaj secret, de neînțeles. Dar știam că fusese adevărat. Deși n-o mai vedeam, o auzeam cântând în timp ce se îndepărta. Acele cinci note enervante, fără nicio melodie. La la la la la.

Am rămas acolo ascultând, până ce sunetele s-au pierdut cu totul.

Apoi, dându-mi seama că îmi înghețaseră mâinile și picioarele, m-am întors în casă.

Alfabetul fonetic

Mulți ani au trecut de când am învățat alfabetul fonetic. Totul a început cu un tabel dintr-o carte de lingvistică din magazinul tatei. Nu am avut niciun motiv anume pentru interesul meu la început, altul decât că nu aveam ce face la sfârșit de săptămână și mă îndrăgostisem de semnele și simbolurile acelea. Erau litere cunoscute și litere străine. Erau *N*-uri scrise cu majusculă, care nu semănau cu *n*-urile mici, și *Y*-uri cu majusculă, care nu semănau cu *y*-urile mici. Alte litere, *n*-uri, *d*-uri, *s*-uri sau *z*-uri aveau codițe amuzante și bucle adăugate și puteai să tragi și linie peste *h*-uri, *i*-uri sau *u*-uri ca și cum ar fi fost *t*-uri. Îmi plăceau aceste semne hibride, ciudate și amuzante: am umplut pagini întregi cu *m*-uri care se transformau în *j*-uri și cu *v*-uri care se aplecau cu grijă peste *o*-uri, ca și cum ar fi fost câini acrobați de la circ. Tata a dat din întâmplare peste paginile mele de simboluri și m-a învățat sunetele care se potriveau cu fiecare. Am descoperit că, în alfabetul fonetic internațional, puteai scrie cuvinte care semănau cu matematica, cuvinte care arătau a coduri secrete, cuvinte care recreau limbi uitate.

Aveam nevoie de o limbă uitată. Una în care să comunic cu cei uitați. Obişnuiam să scriu un anumit cuvânt de zeci de ori. Numele surorii mele. Un talisman. Îmbrăcam cuvântul în înflorituri miniaturale și păstram întotdeauna hârtia aproape. Iarna o țineam în buzunarul de la palton; vara îmi gădila glezna înăuntru ciorapului. Noaptea adormeam strângând-o în mână. În ciuda grijii mele, nu știam mereu unde erau aceste hârtiuțe. Le pierdeam, făceam altele noi, apoi dădeam peste cele vechi. Când mama a încercat să-mi smulgă una din mână, am înghițit-o ca să mă împotrivesc, chiar dacă n-ar fi putut s-o citească. Dar când l-am

văzut pe tata luând o bucată de hârtie mototolită și îngălbenită din mormanul de pe fundul unui sertar și desfăcând-o, n-am făcut nimic ca să-l opresc. Când a citit numele secret, fața sa a părut că se destramă, iar ochii săi s-au umplut de tristețe privindu-mă.

Ar fi vorbit. A deschis gura ca să vorbească, dar ducându-mi degetul la buze, i-am poruncit să tacă. Nu voiam ca el să-i spună numele. Nu încercase oare s-o alunge în întuneric? Nu voise s-o uite? Nu voise s-o țină departe de mine? Nu mai avea niciun drept asupra ei acum.

Am smuls hârtia din mâna lui. Am părăsit camera fără să spun un cuvânt. Așezată pe pervazul ferestrei de la etajul al doilea, am luat hârtiuța în gură, i-am simțit gustul uscat, lemnos și am înghițit-o. Zece ani părinții mei îi îngropaseră numele în tăcere, încercând să uite. Acum o ocroteam eu cu tăcerea mea. Și încercam să-mi amintesc.

Împreună cu pronunția probabil greșită a expresiilor *bună, la revedere* și *îmi pare rău* în șaptesprezece limbi și capacitatea de a spune pe dinafară alfabetul grecesc înainte și înapoi (deși nu am învățat niciun cuvânt în grecește toată viața mea), alfabetul fonetic a fost una dintre fântânile acelea secrete, aflate mereu la îndemână, de știință inutilă rămasă din zilele copilăriei mele studioase. L-am învățat doar ca să mă distrez – scopul meu pe atunci era pur personal – și, pe măsură ce anii treceau, n-am făcut niciun efort deosebit ca să-l repet. Așa că, atunci când m-am întors din grădină și am încercat să transcriu sunetele sibilante, fricative, plozive sau trilurile din șaptele obsesive ale Emmelinei, a trebuit să încerc de mai multe ori.

După trei sau patru încercări, m-am așezat pe pat și m-am uitat la rândurile de rotocoale, simboluri și semne. Era oare corect? Îndoielile mă copleșeau. Îmi amintisem corect sunetele după drumul de cinci minute înapoi în casă? Îmi aminteam corect

alfabetul fonetic? Dacă primele încercări ratate îmi alteraseră amintirea?

Am citit în șoaptă ce scrisesem pe hârtie. Am citit din nou, poruncitor. Am așteptat să răsunе un ecou în mintea mea, să-mi spună că reținusem totul corect. Nu s-a întâmplat nimic. Era transcrierea deghizată a unui cuvânt auzit prost și rememorat doar pe jumătate. Nu avea niciun rost.

Am scris în schimb numele secret. Vraja, magia, talismanul.

Nu avusese niciodată efect. Ea nu venise niciodată. Eram tot singură.

Am făcut hârtia ghem și am aruncat-o într-un colț.

Scara

— Povestea mea nu te plictisește, nu-i așa, domnișoară Lea?

Am suportat mai multe asemenea ironii în ziua următoare, când, neputându-mi stăpâni căscatul, mă foiam și mă frecam la ochi în timp ce ascultam povestirea domnișoarei Winter.

— Îmi pare rău. Sunt obosită.

— Obosită! exclamă ea. Arăți ca un cadavru viu! O masă bună o să te ajute să-ți revii. Ce se întâmplă cu tine?

Am dat din umeri.

— Sunt doar obosită. Asta-i tot.

A strâns din buze și m-a privit sever, dar n-am mai spus nimic, iar ea și-a reluat povestirea.

*

Șase luni, lucrurile au mers înainte. Ne-am limitat existența la câteva camere: bucătăria, unde dormea John, salonul și biblioteca. Noi, fetele, foloseam scările din spate ca să ajungem de la bucătărie la singurul dormitor care părea să ofere siguranță. Saltelele pe care dormeam erau cele pe care le târâsem din vechea cameră, paturile fiind prea grele pentru a fi mutate. Casa părea oricum prea mare, de când personalul se împuținase atât. Noi, supraviețuitoarii, ne simțeam mai în largul nostru în spațiul mic și ocrotit pe care îl ocupam. Totuși, nu am uitat de restul casei, care putrezea încet în spatele ușilor închise, ca un organism muribund.

Emmeline petrecea mult timp inventând jocuri de cărți. „Joacă-te cu mine! Hai, te rog, joacă-te cu mine!” mă bătea ea la cap. În cele din urmă, cedam și începeam niște jocuri ciudate, cu reguli care se schimbau mereu; jocuri pe care numai ea le înțelegea și pe care întotdeauna le câștiga, ceea ce îi provoca o adevărată încântare. Făcea baie. Niciodată nu și-a pierdut pasiunea pentru săpun și apă

fierbinte; petrecea ore întregi delectându-se în apa pe care o încălzisem pentru rufe și vase. Nu mă supăram pe ea. Era mai bine dacă măcar una dintre noi era mulțumită.

Înainte să închidem camerele, Emmeline inspectase dulapurile care aparținuseră Isabellei și adunase pantofi, rochii și sticle de parfum, pe care le îngrămădiseră în dormitorul nostru. Era ca și cum încercam să dormi într-o cabină de probă. Emmeline purta rochiile. Unele erau vechi de zece ani, altele – presupun că aparținuseră mamei Isabellei – aveau treizeci sau patruzeci de ani. Emmeline ne amuza în unele seri făcându-și apariții de senzație în bucătărie, în cele mai extravagante costume. Hainele o făceau să arate mai matură de cincisprezece ani; o făceau să arate a femeie. Mi-am adus aminte de conversația lui Hester cu doctorul, în grădină – *Nu văd niciun motiv pentru care Emmeline să nu se mărite într-o zi* –, mi-am amintit ce îmi spusese Missus despre Isabelle și picnicuri – *Era genul de fată la care bărbații nu se puteau uita fără să nu dorească s-o atingă* – și am simțit o neliniște bruscă. Dar ea cădea pe un scaun de bucătărie, lua un pachet de cărți de joc dintr-o punguță de mătase și spunea pe un ton copilăresc: „Joacă-te cu mine, te rog!” Eram oarecum liniștită, totuși mă asiguram că ea nu pleca de-acasă în hainele cele mai bune.

John era indiferent. S-a mobilizat însă să facă un lucru complet neașteptat: a angajat un băiat să-l ajute în grădină. „E în ordine”, a spus el. „E doar Ambrose, băiatul bătrânului Proctor. E un tânăr liniștit. Nu va sta prea mult. Numai până când repar casa.”

Asta, știam, va dura o veșnicie.

Băiatul a venit. Era mai înalt decât John și cu umerii mai lași. Stăteau amândoi cu mâinile în buzunare și discutau despre ce aveau de lucru în ziua aceea, apoi băiatul începea. Avea un fel calm, răbdător de a săpa; loviturile încete, ritmice ale lopeții în pământ mă enervau. „De ce trebuie să-l ținem?” doream să știu. „E un străin la fel ca ceilalți.”

Dar, din anumite motive, băiatul nu i se părea lui John un străin. Poate pentru că venea din lumea lui John, lumea bărbaților, o lume pe care eu n-o cunoșteam.

E un băiat bun, spunea John, ori de câte ori îl întrebam. Muncește foarte mult. Nu pune multe întrebări și nici nu vorbește prea mult.

— Poate că nu vorbește, dar de văzut, vede.

John a dat din umeri și a privit într-o parte, stingher.

— Eu nu voi fi mereu aici, a spus el în cele din urmă. Lucrurile nu pot să rămână mereu așa. A fluturat din mână spre casă, gest care-i viza pe locatarii ei și viața pe care-o duceau. Într-o zi, totul se va schimba.

— *Se va schimba?*

— Voi creșteți. Nu va fi la fel, nu-i așa? Una e să fii copil, dar când ai crescut...

Însă eu plecasem deja. Nu voiam să știu ce mai avea de spus.

Emmeline era în dormitor, alegând bănuți de aur de pe o eșarfă de seară pentru cutia ei de comori. M-am așezat lângă ea. Era atât de captivată de ce făcea, încât nu s-a uitat la mine când am intrat. Degetele ei grăsulii cu unghii ascuțite trăgeau neîncetat de un bănuț până se desprindea, apoi îl arunca în cutie. Era o muncă înceată, dar Emmeline avea tot timpul din lume. Fața ei calmă împietrise în aceeași expresie, în timp ce stătea aplecată asupra eșarfei. Buzele îi erau strânse. Privirea, concentrată și visătoare. Genele coborau, ascunzându-i ochii verzi, iar imediat ce atingeau pleoapa de jos se ridicau, dezvăluind verdele neschimbat.

Chiar așa arătam? m-am întrebat. O, știam că ochii noștri erau identici când ne priveam în oglindă. Mai știam și că aveam aceeași gropiță sub coama de păr arămiu, la ceafă. Știam ce impresie făceam asupra sătenilor, în acele rare ocazii când mergeam braț la braț pe Stradă, în rochii la fel. Totuși nu arătam ca Emmeline, nu-i așa? Chipul meu nu putea avea acea concentrare senină. M-aș fi strâmbat

de frustrare. Mi-aș fi mușcat buzele, mi-aș fi dat părul pe spate supărată, pufăind de nerăbdare. N-aș fi putut fi calmă ca Emmeline. Aș fi smuls bănuții cu dinții.

N-o să mă părăsești, nu-i așa? voiam să-i spun. Fiindcă eu n-o s-o fac. O să locuim aici mereu. Împreună. Orice-ar spune John-the-dig.

— Vrei să ne jucăm?

Și-a continuat munca tăcută, ca și cum nu mă auzise.

— Hai să ne jucăm de-a căsătoria. Tu o să fii mireasa. Hai... Poți să porți... asta. Am tras o bucată de voal galben din grămada de haine din colț. E ca un văl, privește!

Nu s-a uitat la mine, nici măcar atunci când i l-am pus pe cap. Doar și l-a dat la o parte din ochi și a continuat să tragă de bănuț.

Mi-am îndreptat privirea asupra cutiei cu comori. Cheile lui Hester mai erau acolo, încă strălucitoare, chiar dacă Emmeline, din câte puteam să-mi dau seama, o uitase pe fosta lor păstrătoare. Erau și multe dintre bijuteriile Isabellei, ambalajele colorate de la dulciurile pe care Hester i le dăduse odată, un ciob de sticlă verde, o bucată de panglică tivită cu auriu care fusese a mea, dăruită de Missus cu foarte mulți ani în urmă. Sub toate vechiturile-astea, mai erau firele de argint pe care le scosese din draperii în ziua când sosise Hester. Și, pe jumătate ascuns de amestecul de rubine, sticlă și vechituri, era ceva ce părea diferit. Ceva de piele. Mi-am plecat capul într-o parte ca să văd mai bine. Ah! De-asta îi plăcea ei! Litere de aur. NAL. Ce era NAL? Sau cine era NAL? Plecându-mi capul în partea cealaltă, am văzut altceva. O încuietorie mică. Și o cheie minusculă. Nu e de mirare că era în cutia de comori a Emmelinei. Litere de aur și o cheie. Am crezut că era cel mai de preț obiect pe care îl avea. Dar brusc mi-am dat seama. NAL! Jurnal!

Am întins mâna.

Iute ca fulgerul – expresia ei putea fi înșelătoare mâna Emmelinei mă înșfăcă de încheietura mâinii și mă împiedică să-l ating. Totuși,

nu mă privi. Îmi dădu mâna la o parte cu fermitate și acoperi cutia cu capacul.

Pe încheietura mea se vedeau urmele albe ale strânsorii.

— Am să plec, i-am spus ca s-o încerc. Vocea mea nu era foarte convingătoare. Chiar am să plec. Și te las aici. Am să cresc mare și am să trăiesc *singura*.

Apoi, plină de demnitate, m-am ridicat și am ieșit din cameră.

De-abia la sfârșitul după-amiezii a venit să mă caute pe pervazul ferestrei din bibliotecă. Trăsesem draperia ca să mă ascund, dar s-a îndreptat țintă spre mine și s-a uitat în jur. I-am auzit pașii apropiindu-se, am simțit draperia mișcându-se când a ridicat-o. Stăteam cu fruntea lipită de geam, privind cum picăturile de ploaie se loveau de el. Vântul le purta haotic; amenințau tot timpul să înceapă cursa lor în zigzag, când înghit orice picătură mai mică din drumul lor și lasă în urmă o dâră argintie. Ea a venit lângă mine și și-a pus capul pe umărul meu. M-am tras la o parte, supărată. Nu voiam să mă întorc și să vorbesc cu ea. Mi-a luat mâna și mi-a strecurat ceva pe deget.

Am așteptat ca ea să plece și apoi m-am uitat. Un inel. Îmi dăduse un inel.

Am învățit piatra spre interiorul palmei și am lipit-o de fereastră. Lumina a adus piatra la viață. Era verde, la fel ca ochii mei. Verde ca ochii Emmelinei. Îmi dăduse un inel. Mi-am strâns degetele și mi-am încheștat pumnul cu piatra în mijlocul lui.

*

John aduna găleți de apă de ploaie și le golea, cojea legumele ca să le pună la fiert, se ducea la fermă și se întorcea cu lapte și unt. Dar, după fiecare lucru, energia lui părea să slăbească și de fiecare dată mă întrebam dacă va mai avea puterea să-și ridice corpul slăbit de la masă ca să continue munca.

— Vrei să mergem în grădina ornamentală? l-am întrebat. Ai

putea să-mi arăți cum să-ți fiu de folos acolo.

Nu mi-a răspuns. Cred că nici nu m-a auzit. Câteva zile nu l-am mai întrebat, apoi am făcut-o din nou. Din nou. Și din nou.

În cele din urmă, s-a dus în șopron, unde a ascuțit foarfecile în vechiul ritm lent. Apoi am dat jos scara cea lungă și am cărat-o afară.

— Așa, mi-a spus el, arătându-mi cum să folosesc mecanismul de siguranță.

A sprijinit scara de zidul masiv al grădinii. Am testat de mai multe ori mecanismul de siguranță, apoi am urcat câțiva metri și am coborât.

— Nu va fi la fel de sigură atunci când se sprijină de tisă, mi-a spus. E destul de bună, dacă știi cum s-o potrivești. Trebuie să te obișnuiești cu ea.

Apoi ne-am dus în grădina ornamentală. M-a condus la o tisă de mărime medie, care crescuse dezordonat. Am vrut să sprijin scara de ea, dar el a strigat:

— Nu, nu! Ești prea nerăbdătoare.

A înconjurat copacul încet, de trei ori. Apoi s-a așezat pe pământ și a aprins o țigară. M-am așezat și eu, iar el a aprins o țigară și pentru mine.

— Niciodată să nu tai în lumina soarelui, mi-a spus el. Să nu tai în umbra ta. A mai tras câteva fumuri din țigară. Ferește-te de nori. Nu-i lăsa să te deruteze când îi împrăștie vântul. Fixează-ți tot timpul un punct de reper. Un acoperiș sau un gard. Aia este baza ta. Nu te grăbi niciodată. Te uiți mai întâi bine de trei ori, apoi tai. Nu și-a luat deloc ochii de la copac în timp ce vorbea, iar eu am făcut la fel. Trebuie să te contopești cu copacul când tai din el. Nu tăia numai cu foarfecile. Folosește-ți toată lungimea brațului. Până sus la umăr.

Ne-am terminat țigările și am stins mucerile sub tălpi.

— Cum vezi copacul de la distanță, așa trebuie să ți-l amintești când îl vei vedea de-aproape.

Eram gata.

De trei ori m-a pus să sprijin scara de copac până să fie mulțumit că sunt în siguranță. Apoi am luat foarfecile și m-am urcat.

Am muncit trei ore. La început, eram conștientă de înălțime, mă tot uitam în jos, trebuia să-mi fac curaj să mai urc o treaptă. De fiecare dată când mutam scara, îmi lua mai multe încercări până fixam mecanismul de siguranță. Dar încet-încet munca asta a început să mă captiveze. Nu-mi mai dădeam seama la ce înălțime mă aflu, atât de absorbită eram de modelul pe care urma să-l realizez. John stătea lângă mine, în tăcere. Uneori îmi mai dădea câte-o indicație: „Ai grijă la umbră!” sau „Gândește-te la spatele copacului!”, dar mai mult stătea, privea și fuma. Abia când am coborât de pe scară ultima oară, când am desfăcut mecanismul de siguranță și l-am pus la locul lui, mi-am dat seama cât de tare mă dureau mâinile de la greutatea foarfecilor. Dar nu-mi păsa.

M-am dat înapoi să-mi contemplan munca. Am înconjurat copacul de trei ori. Inima mi-a tresărit. Era *bine*.

John a dat din cap.

— Nu e rău, s-a pronunțat el. O să te descurci.

*

M-am dus în șopron să iau scara ca să curăț copacul în formă de melon, dar scara nu mai era. Băiatul de care nu-mi plăcea era în grădina din fața bucătăriei, greblând. M-am îndreptat spre el, încruntându-mă.

— Unde-i scara?

Era prima oară când vorbeam cu el.

Nu mi-a luat în seamă tonul răstit și mi-a răspuns politicos.

— A luat-o domnul Digence. E în fața casei, repară acoperișul.

Am luat una dintre țigările pe care John le lăsase în șopron și am

fumat-o, aruncând priviri mânioase băiatului care se uita la mine cu invidie. Apoi am ascuțit foarfecile. După aceea, pentru că-mi plăcea să ascut, am făcut la fel cu cuțitul de grădinărit, fără să mă grăbesc, ca să fac o treabă bună. Tot timpul, peste zgomotul pietrei de tăiș, se auzea grebla băiatului pe sol. Apoi m-am uitat la soare și m-am gândit că era prea târziu să mă apuc de copac. *Atunci* m-am dus să-l caut pe John.

Scara zăcea la pământ. Cele două bucăți formau un unghi ciudat; mecanismul de metal care trebuia să le țină în picioare fusese smuls din lemn, iar așchii mari pătrundeau din marginea de lemn în șanțul de metal. Lângă scară zăcea John. Nu a mișcat când i-am atins umărul, dar era cald ca soarele care îi mângâia corpul chircit și părul însângerat. Se uita fix la cerul albastru, dar albastrul ochilor lui era ciudat de stins.

Fata cea rațională m-a părăsit. Brusc am redevenit eu însămi, un copil prost, un nimeni.

— Ce mă fac? am șoptit.

Ce mă *fac*? Propria voce m-a speriat.

Am zăcut o vreme pe pământ, strângând mâna lui John, cu pietrișul rănindu-mi tâmplele. Umbra aripii casei unde se afla biblioteca s-a întins pe alee și a cuprins partea de jos a scării. Pas cu pas s-a târât pe scară spre noi. A ajuns la mecanismul de siguranță.

Mecanismul de siguranță. De ce nu verificase John mecanismul de siguranță? îl verifica întotdeauna? Sigur că da. Dar, dacă-l verificase *într-adevăr*, atunci cum... de ce...?

Nu puteam să mă gândesc la asta.

Pas cu pas, umbra casei s-a târât din ce în ce mai aproape. A ajuns la pantalonii uzați ai lui John, apoi la cămașa lui verde, apoi la păr – cât de puțin păr mai avea! De ce nu avusesem mai multă grijă de el?

Nu puteam să mă gândesc. Dar cum să n-o fac? în timp ce remarcam părul alb al lui John, am observat și dârele adânci lăsate

în pământ de scară, când se prăbușise. Alte semne nu erau. Pietrișul nu e nici nisip, nici zăpadă și nici pământ proaspăt săpat. Nu poți găsi amprente. Nu era nicio urmă că venise cineva care se învârtise la baza scării, iar după ce terminase ce avea de făcut, plecase liniștit mai departe. Dacă era să mă iau după pietriș, putea să fi fost foarte bine o fantomă.

Totul era rece. Pietrișul, mâna lui John, inima mea.

M-am ridicat și l-am părăsit pe John fără să mă uit înapoi. Am înconjurat casa până la grădina din fața bucătăriei. Băiatul era tot acolo; punea grebla și mătura la locul lor. S-a oprit când m-a văzut apropiindu-mă, s-a uitat fix la mine. Și apoi, când m-am oprit – *nu leșina! nu leșina!* mi-am spus –, a venit alergând să mă prindă. L-am privit ca și cum eram foarte, foarte departe. Și n-am leșinat. Nu chiar. În schimb, când el s-a apropiat, am simțit o voce care se ridica în interiorul meu, cuvinte pe care nu eu am ales să le spun, dar care au izbucnit din gâtulejul meu sugrumat:

— De ce nu mă *ajută* nimeni?

M-a prins în brațe; m-am agățat de el; m-a așezat ușor pe iarbă.

— Te voi ajuta eu, a spus. Promit.

*

Purtând încă în minte imaginea lui John-the-dig, având vie în fața ochilor amintirea chipului răvășit al domnișoarei Winter, aproape că nu am observat scrisoarea care mă aștepta în cameră.

N-am deschis-o până când n-am terminat de transcris povestea, iar când am făcut-o, n-am aflat prea multe.

Stimată domnișoară Lea,

Dați-mi voie să spun că, după atâția ani în care tatăl dumneavoastră m-a ajutat atât de mult, sunt foarte bucuros să pot face oricât de puțin pentru fiica lui.

Primele mele cercetări în Marea Britanie nu mi-au dat niciun indiciu

despre ce s-a întâmplat cu domnișoara Hester Barrow după timpul petrecut la Angelfield. Am găsit mai multe hârtii legate de viața ei de dinainte de acea perioadă și am să le rezum într-un document pe care îl veți avea în câteva săptămâni.

Cercetările mele nu au luat sfârșit. Nu am terminat încă de analizat sursa italiană și este mai mult ca sigur că unele detalii din acești ani de început vor arunca o lumină nouă asupra investigației.

Nu sperați! Dacă guvernanta dumneavoastră poate fi găsită, o vom găsi.

*Al dumneavoastră,
Emmanuel Drake*

Am pus scrisoarea într-un sertar. Apoi mi-am luat haina și mănușile.

— Hai! i-am spus lui Shadow.

El m-a urmat. Am pornit pe cărarea ce înconjură casa. Din loc în loc, câte-un tufiș ce crescuse lipit de zid făcea poteca să ocolească; în mod imperceptibil, ducea mai departe de zid, departe de casă, către labirintul încântător al grădinii. Am rezistat tentației și am continuat să merg drept înainte. Având mereu zidul casei în stânga, m-am strecurat dincolo de tufișurile mari, dese și înalte. Rădăcinile lor încolăcite mi-au prins gleznelor; a trebuit să-mi acopăr fața cu o eșarfă ca să nu mă zgârie. Motanul m-a însoțit până aici, apoi s-a oprit, învins de desimea vegetației.

Am continuat să înaintez. Și am găsit ce căutam. O fereastră, aproape astupată de iederă, cu atâtea frunze verzi ce se interpuneau între ea și grădină încât licărul de lumină ce venea dinăuntru nu putea fi observat.

Chiar în fața ferestrei stătea sora domnișoarei Winter, la masă. În fața ei era Judith. Îi dădea supă cu lingura printre buzele aspre, uscate, de invalidă. Brusc, la jumătatea distanței dintre gură și

castron, Judith s-a oprit și a privit drept spre mine. N-avea cum să mă vadă; era prea multă iederă. Probabil îmi simțise privirea. După o clipă s-a întors la treaba ei și a continuat. Dar nu înainte ca eu să observ ceva ciudat la lingura aceea. Era de argint, cu un A lung în forma unui înger ce decora mânerul.

Mai văzusem undeva o asemenea lingură. A. Angelfield. Emmeline avea o lingură ca aceasta, și la fel Aurelius.

Ținându-mă strâns de zid, cu ramurile încâlcindu-se în părul meu, m-am târât afară dintre tufișuri. Motanul m-a privit pe când îmi scuturam crenguțele rupte și frunzele moarte de pe mâneci și de pe umeri.

— Mergem înăuntru? i-am sugerat, iar el a fost fericit să mă urmeze.

Domnul Drake nu putuse să dea de urma lui Hester. Pe de altă parte, eu o găsisem pe Emmeline.

Amurgul veșnic

În biroul meu, transcriam; în grădină, rătăceam; în dormitor, mângâiam motanul și țineam coșmarurile la distanță stând trează. Noaptea luminată de lună când o văzusem pe Emmeline apărând în grădină îmi părea acum un vis, pentru că cerul se întunecase din nou, iar noi ne cufundaserăm iarăși în amurgul veșnic. După moartea lui Missus și cea a lui John-the-dig, povestea domnișoarei Winter devenise mai neliniștitoare. Oare fusese Emmeline – apariția ciudată din grădină – cea care se jucase cu scara? Nu aveam decât să aștept, iar povestea îmi va dezvălui totul. Între timp, fiind către mijlocul lui decembrie, umbra care plutea la fereastra mea devenea din ce în ce mai prezentă. Apropierea ei mă înspăimânta; depărtarea îmi rupea sufletul; orice imagine a ei îmi stârnea sentimente amestecate, de teamă și de dor.

Am ajuns în bibliotecă înaintea domnișoarei Winter; dimineață, după-amiază, seară, nici nu mai știu, toate erau la fel acum – și stăteam lângă fereastră în așteptare. Palida mea soră își lipea degetele de ale mele, mă prindea în capcana privirii ei rugătoare, aburea sticla cu respirația ei rece. Trebuia numai să sparg geamul și puteam să-i fiu alături.

— La ce te uiți? se auzi vocea domnișoarei Winter în spatele meu.
M-am întors încet.

— Stai jos! se răsti ea la mine. Apoi spuse: Judith, mai pune un buștean pe foc și adu-i ceva de mâncare fetei ăștea!

M-am așezat.

Judith a adus cacao și pâine prăjită.

Domnișoara Winter a continuat povestea, în timp ce eu sorbeam din cacaua fierbinte.

„Te voi ajuta eu”, spusese. Dar ce-ar fi putut el să facă? Era doar un băiat.

L-am dat la o parte. L-am trimis să-l caute pe doctorul Maudsley. În timp ce el era plecat, am pregătit ceai tare, dulce, și am băut un ceainic întreg. M-am gândit la lucruri triste, dar le-am alungat repede din minte. Când am terminat, vălul de lacrimi mi se ridicase de pe ochi. Era timpul să trec la fapte.

Când băiatul s-a întors cu doctorul, eram pregătită. În momentul când le-am auzit pașii apropiindu-se de casă, am dat colțul ca să-i întâlnesc.

— Emmeline, biata de tine! a exclamat doctorul pe când se apropia, cu mâna întinsă, într-un gest de compasiune, ca și cum dorea să mă îmbrățișeze.

Am făcut un pas înapoi, iar el s-a oprit.

— Emmeline? Ochii i s-au umplut de îndoială. Adeline? Nu era posibil. Nu se putea. Numele i-a pierit de pe buze. Iartă-mă, se bâlbâi el. Dar tot nu știa.

Nu l-am ajutat să se lămurească. În schimb, am plâns.

Nu erau lacrimi adevărate. Adevăratele mele lacrimi – și crede-mă că aveam foarte multe – erau toate puse deoparte. Cândva, în seara aceea sau a doua zi sau altădată, nu știam exact când, voi fi singură și voi putea plânge ore întregi. Pentru John. Pentru mine. Voi plânge în hohote, țipând, așa cum plângeam când eram mică, și numai John ar fi putut să mă liniștească, mângâindu-mi părul cu mâinile lui care miroseau a tutun și a grădină. Vor fi lacrimi fierbinți și urâte, iar când se vor termina, dacă se vor termina, ochii mei vor fi atât de umflați, încât vor semăna cu două fante roșii.

Dar acelea erau lacrimile mele intime, nu erau destinate acestui om. Lacrimile pe care i le arătam lui erau false. Erau menite să-mi facă ochii verzi să strălucească precum diamantele cu sclipiri de smarald. A mers. Dacă fascinezi un bărbat cu ochii tăi verzi, el va fi

atât de zăpăcit, încât nu va observa că dincolo de ei cineva îl spionează.

— Din păcate, nu pot face nimic pentru domnul Digence, spuse el, ridicându-se de lângă cadavru.

Era ciudat să aud numele adevărat al lui John.

— Oare cum s-a întâmplat? S-a uitat la balustradă, unde lucrase John, apoi s-a aplecat deasupra scării. Nu a ținut mecanismul de siguranță?

M-am putut uita la cadavru aproape fără să mă tulbur.

— Poate a alunecat? m-am întrebat cu voce tare. S-a agățat de scară în cădere și scara a căzut peste el?

— Nu l-a văzut nimeni căzând?

— Camerele noastre sunt pe partea cealaltă a casei, iar băiatul era în grădina de legume. Băiatul se ținea deoparte, fără să privească înspre cadavru.

— Hm... Din câte-mi amintesc, nu are rude.

— Trăia de unul singur.

— Înțeleg. Unde e unchiul tău? De ce nu a venit să mă întâmpine?

Habar n-aveam ce îi spusese John băiatului despre situația noastră. Trebuia să risc.

Cu vocea întretăiată de suspine, i-am spus doctorului că unchiul meu plecase.

— A plecat!

Doctorul s-a încruntat, uimit.

Băiatul nu a reacționat. Însemna că până aici nimic nu-l surprindea. Stătea cu capul în jos ca să nu se uite la cadavru, iar eu m-am gândit că e un pămpălău înainte de-a răspunde:

— Unchiul meu se va întoarce peste câteva zile.

— Câte zile?

— Ah! Când a plecat oare...?

M-am încruntat și m-am prefăcut că număr zilele. Apoi,

aruncându-mi ochii asupra cadavrului, m-am concentrat să-mi tremure genunchii.

Doctorul și băiatul au sărit amândoi lângă mine, luându-mă de câte un cot.

— E-n ordine! Mai târziu, draga mea, mai târziu...

I-am lăsat să mă conducă în jurul casei, către ușa de la bucătărie.

— Nu știi cum să procedez! am spus în timp ce dădeam colțul.

— În legătură cu ce?

— Cu înmormântarea...

— Nu trebuie să faci nimic. Vorbesc eu cu cei de la pompe funebre, iar vicarul se va ocupa de rest.

— Dar în legătură cu banii?

— Unchiul dumitale o să aranjeze asta când se întoarce. Apropo, unde este acum?

— Dar dacă întârzie?

— Crezi că va întârzia?

— Este un om... imprevizibil.

— Într-adevăr.

Băiatul a deschis ușa de la bucătărie, iar doctorul m-a condus înăuntru și m-a ghidat spre un scaun. M-am prăbușit pe el.

— Avocatul se va ocupa de tot, dacă se va ajunge în situația asta. Acum, unde este sora ta? Știe ce s-a întâmplat?

Nici n-am clipit.

— Doarme.

— Foarte bine. S-o lăsăm să doarmă, atunci?

Am aprobat din cap.

— Cine se va ocupa de voi cât timp sunteți singure?

— Să se ocupe de noi?

— Nu puteți sta aici singure... Nu după tot ce s-a întâmplat. A fost o nesăbuintă din partea unchiului vostru să plece imediat după ce v-ați pierdut menajera și fără să fi găsit pe nimeni în locul ei.

Cineva trebuie să vină.

— Chiar trebuie?

Eram numai lacrimi și ochi verzi; Emmeline nu era singura care putea fi feminină.

— Păi, sigur că voi...

— Ultima oară când a avut cineva grijă de noi – vă amintiți de guvernanta noastră, nu-i așa?

Și i-am aruncat o privire atât de iute și de rea, încât nu i-a venit să-și creadă ochilor. A avut bunul-simț să roșească și să privească în altă parte. Când m-a studiat din nou, a găsit iar smaralde și diamante.

Băiatul și-a dres glasul.

— Bunica mea poate veni să aibă grijă de conac, domnule. Nu să se mute de tot, dar ar putea veni câte puțin în fiecare zi.

Tulburat, doctorul Maudsley se gândea. Aceasta era o soluție, iar el căuta o soluție.

— Bine, Ambrose, cred că asta e cea mai bună variantă. Pe termen scurt, cel puțin. Nu mă îndoiesc că unchiul vostru se va întoarce în câteva zile, așa că nu va fi nevoie să... să...

— Într-adevăr.

M-am ridicat încet de pe scaun. El s-a ridicat imediat și am simțit atingerea ușoară a degetelor lui pe mâna mea. Erau transpirate.

Încă o dată mi-a cercetat chipul pentru a-mi afla numele. Adeline sau Emmeline? Emmeline sau Adeline? A ales singura cale posibilă.

— Îmi pare rău pentru domnul Digence. Chiar îmi pare rău, domnișoară March.

— Mulțumesc, doctore.

Mi-am ascuns zâmbetul după un văl de lacrimi.

Doctorul Maudsley l-a salutat din cap pe băiat în timp ce ieșea și a închis ușa după el.

Cât despre băiat...

Am așteptat să plece doctorul, apoi am deschis ușa și l-am poftit să iasă.

— Apropo, am spus, în timp ce el era în prag, cu o voce care arăta că eu eram stăpâna casei, nu e deloc nevoie să vină bunica ta.

El mi-a aruncat o privire ciudată. Văzuse ochii verzi și fata din spatele lor.

— Foarte bine, a spus atingându-și în treacăt borul pălăriei, pentru că nu am bunică.

*

Am să te ajut eu, spusese el, dar era doar un băiat. Știa totuși să conducă o mașină.

A doua zi ne-a dus la un avocat în Banbury, eu stând pe locul din față, iar Emmeline pe bancheta din spate. După ce am așteptat un sfert de oră sub privirile unui recepționist, am fost în cele din urmă primite în biroul domnului Lomax. S-a uitat la Emmeline, apoi la mine și a spus:

— Nu e nevoie să vă întreb cine sunteți.

— Avem o problemă, am explicat eu. Unchiul nostru lipsește, iar grădinarul a murit. A fost un accident. Un accident tragic. Deoarece nu are pe nimeni și a lucrat tot timpul pentru noi, cred că familia ar trebui să plătească înmormântarea, numai că nu prea avem...

Ochii săi au alunecat de la mine la Emmeline și înapoi.

— Vă rog s-o iertați pe sora mea. Nu se simte prea bine.

Emmeline chiar arăta ciudat. O lăsasem să se îmbrace în hainele ei demodate, iar ochii ei erau prea frumoși ca să fie umbriți de ceva atât de banal cum este inteligența.

— Da, a spus domnul Lomax, și tonul vocii sale a scăzut, compătimitor. Mi s-a spus deja.

Profitând de simpatia sa, m-am aplecat peste birou și i-am mărturisit.

— Desigur, cunoscându-l pe unchiul meu... ei bine, ați avut de-a

face cu el, așa că înțelegeți, nu-i așa?

Nu-i tocmai ușor să vorbești cu el. L-am privit cu sinceritate prefăcută. De fapt, e o mare bucurie să mai poți discuta și cu o persoană rezonabilă!

Cugetă rapid asupra zvonurilor pe care le auzise. Una dintre gemene nu era cum trebuie, se spunea. Ei bine, conchise el, cealaltă este absolut normală.

— Bucuria este la fel de mare și de partea mea, domnișoară. Vă rog să mă iertați, dar care era numele tatălui dumneavoastră?

— Numele de care aveți nevoie este March. Dar ne-am obișnuit să folosim numele mamei noastre. Gemenele Angelfield, așa ni se spune în sat. Nimeni nu-și amintește de domnul March, cu atât mai puțin noi. N-am avut ocazia să-l întâlnim, mă-nțelegeți? Și n-am avut nicio legătură cu familia lui. M-am gândit deseori că ar fi mai bine să ne schimbăm numele oficial.

— Se poate face. De ce nu? E foarte simplu.

— Dar asta rămâne pe altădată. Problema de astăzi...

— Bineînțeles. Dați-mi voie să vă liniștesc în legătură cu înmormântarea. Presupun că știți când se întoarce unchiul dumneavoastră, nu-i așa?

— Poate să dureze mai mult, am spus, ceea ce nu era chiar o minciună.

— Nu contează. Fie se va întoarce la timp ca să rezolve cu cheltuielile el însuși, fie, dacă nu se va întoarce, mă voi ocupa eu de ele în numele său și vom lămuri lucrurile când vine acasă.

Un sentiment de mare ușurare mi s-a citit pe față, adică exact ceea ce spera el să vadă și, cât timp era plin de mulțumire că reușise să-mi ia povara de pe umeri, l-am asaltat cu o mulțime de întrebări despre ce s-ar întâmpla dacă o fată ca mine, având răspunderea unei surori cum este a mea, ar avea nenorocul să-și piardă tutorele. În câteva cuvinte mi-a explicat întreaga situație, iar eu am înțeles

imediat ce procedură urma să adopt și cât de repede trebuia să fac acest lucru.

— Aceste principii nu se aplică în cazul dumneavoastră, în situația în care sunteți! concluzionă el, ca și cum exagerase descriind acest scenariu alarmant și dorea să-și retragă cuvintele. La urma urmelor, unchiul dumneavoastră se va întoarce în câteva zile.

— Să dea Domnul!

L-am privit radioasă.

Eram la ușă când domnul Lomax și-a adus aminte de cel mai important lucru.

— Apropo, nu a lăsat nicio adresă, nu-i așa?

— Știți cum e unchiul meu!

— Așa m-am gândit și eu. Totuși, știți aproximativ unde este?

Îmi plăcea de domnul Lomax, dar asta nu mă împiedica să-l mint când era necesar. Minciuna era a doua mea natură.

— Da... adică, nu.

S-a uitat la mine cu multă seriozitate.

— Pentru că, dacă nu știți unde este...

S-a gândit din nou la toate procedurile legale pe care mi le enumerase.

— Ei bine, pot să vă destăinui unde *a spus* că se duce.

Domnul Lomax s-a uitat la mine cu sprâncenele ridicate.

— *A spus* că se duce în Peru.

Ochii rotunzi ai domnului Lomax s-au bulbucată și mai tare și a căscat gura, uimit.

— Dar, bineînțeles, amândoi știm că asta e ridicol, nu-i așa? am încheiat eu. Nu poate fi în Peru...

Și, afișând cel mai convingător și îndrăzneț zâmbet de care eram capabilă, am închis ușa după mine, lăsându-l pe domnul Lomax să-și facă griji de unul singur.

A venit ziua înmormântării, iar eu tot nu avusesem ocazia să plâng. În fiecare zi găsisem ceva de făcut. Mai întâi a venit vicarul, apoi sătenii care se opreau prudent la ușă, dorind să afle informații despre coroane și flori; chiar și doamna Maudsley a venit, politicoasă, dar distantă, ca și cum eram cumva întinată de păcatul lui Hester.

— Doamna Proctor, bunica băiatului, a făcut minuni, i-am spus. Vă rog să-i mulțumiți soțului dumneavoastră pentru sugestie.

Tot timpul am avut bănuiala că tânărul Proctor mă supraveghea, deși niciodată nu l-am prins asupra faptului.

N-am putut să plâng nici la slujba de înmormântare a lui John. Acela era ultimul loc în care aș fi putut s-o fac. Eu eram domnișoara Angelfield, iar el cine era? Doar grădinarul.

La sfârșitul slujbei, în timp ce vicarul vorbea blând, dar în zadar cu Emmeline – n-ar vrea ea să meargă mai des la biserică? Iubirea lui Dumnezeu este o binecuvântare pentru toate ființele sale –, i-am ascultat pe domnul Lomax și pe doctorul Maudsley, care se credeau la o distanță destul de mare pentru a nu fi auziți.

— O fată demnă de încredere, i-a spus avocatul doctorului. Nu cred că înțelege gravitatea situației; îți dai seama că nimeni nu știe unde este unchiul ei? Dar când va realiza acest lucru, nu am nicio îndoială că se va descurca. Am pus la punct procedurile ca să limpezesc partea financiară. Își făcea griji cum va plăti înmormântarea grădinarului. Are o inimă bună, în afară de un cap înțelept pe umeri.

— Da, spuse doctorul încet.

— Am avut mereu impresia – nu știu de ce – că gemenele erau... în neregulă. Dar acum, că le-am întâlnit, e foarte limpede că numai una e bolnavă. Mare noroc! Desigur, tu știi asta foarte bine, fiindcă ești doctorul lor.

Doctorul a murmurat ceva ce n-am putut auzi.

— Ce-ai spus? întrebă avocatul. Ceață, ai spus?

Acesta nu răspunse, iar avocatul mai puse o întrebare:

— Totuși, care-i una și care-i alta? N-am putut să-mi dau seama când au venit să mă vadă. Care e numele celei cu care se poate vorbi?

M-am întors în așa fel, încât să-i văd cu coada ochiului. Doctorul se uita la mine cu aceeași expresie pe care o avusese și în timpul slujbei. Unde era copilul retardat pe care îl ținuse în casa lui timp de două luni? Fata care nu putea să ducă lingura la gură sau să spună un cuvânt în engleză, darmite să dea instrucțiuni pentru o înmormântare și să pună întrebări rezonabile unui avocat. Am înțeles cauza uimirii sale.

Ochii lui au trecut repede de la mine la Emmeline, de la Emmeline la mine.

— Cred că este Adeline.

I-am văzut buzele pronunțându-mi numele și am zâmbit, văzând cum toate teoriile și experimentele sale medicale i se făceau țândări la picioare.

Observând că mă privea, am fluturat din mână în direcția amândurora. Le-am mulțumit frumos că veniseră la înmormântarea unui om pe care aproape că nu-l cunoșteau, pentru a fi amabili cu mine. Asta a înțeles avocatul din gestul meu. Doctorul l-a interpretat probabil altfel.

*

Mai târziu. Multe ore mai târziu, înmormântarea se terminase, așa fi vrut să plâng. Numai că nu puteam. Lacrimile mele, reținute prea mult timp, se uscaseră.

Aveau să rămână pentru totdeauna prizoniere înăuntru.

Lacrimi uscate

— Iertați-mă... Judith a început să vorbească și apoi s-a oprit. A strâns din buze, apoi brusc și-a fluturat mână. Doctorul a plecat deja la o consultație – se întoarce abia peste o oră. Vă rog...

Mi-am înnodat capotul și am urmat-o; Judith aproape alerga la câțiva pași înaintea mea. Am urcat și am coborât multe trepte, am traversat pasaje și coridoare, am ajuns la parter, dar într-o parte a casei unde nu mai fusesem. În fine, am pătruns într-un șir de camere pe care le-am luat drept apartamentul domnișoarei Winter. Ne-am oprit în fața unei uși închise, iar Judith mi-a aruncat o privire tulburată. I-am înțeles perfect spaima. Din spatele ușii se auzeau sunete guturale, neomenești, urlete de durere întrerupte de gâfâieli sugrumate. Judith a deschis în cele din urmă ușa și am intrat.

Am rămas uimită. Nu e de mirare că strigătele se auzeau atât de puternic! Complet diferită de restul casei, în care găseai tapițerii groase, draperii grele, pereți tapisați, aceasta era o cămăruță simplă și aproape goală. Pereții erau de mortar simplu, cu podele de scânduri. O bibliotecă mică era plină până la refuz de teancuri de hârtii îngălbenite, iar în colț era un pat simplu, cu așternuturi albe. La fereastră era o perdea cu maci, atârând stingher de fiecare parte a pervazului, lăsând să pătrundă răcoarea nopții. Ghemuită peste un pupitru obișnuit de școală, cu spatele la mine, era domnișoara Winter. Hainele ei portocalii și purpurii, elegante și bogate, dispăruseră. Era îmbrăcată într-o cămașă de noapte albă, cu mâneci lungi, și plângea.

Părea un scârțâit aspru, strident al corzilor vocale. Vaiete ascuțite care se transformau în gemete animalice. Umerii, se ridicau și se prăbușeau, iar pieptul i se cutremura; plânsetul urca din vintre în gât, se strecura de-a lungul brațelor până în degete, care se agățau

de marginea pupitrului. Judith s-a repezit să pună o pernă lângă tâmpla domnișoarei Winter; însă ea, căzută complet pradă crizei, părea să nu știe că suntem acolo.

— N-am mai văzut-o niciodată astfel, spuse Judith, ținându-și degetul apăsat pe buze. Vocea îi trăda o notă ascuțită de panică. Nu știu ce să fac.

Gura domnișoarei Winter se căsca și se strâmba, se contorsiona în forme stranii și înfricoșătoare, neputând să stăpânească durerea.

— E în ordine, i-am spus lui Judith. Era o agonie pe care o cunoșteam. Am luat un scaun și m-am așezat lângă domnișoara Winter.

— Gata, gata, știu... Am pus un braț peste umărul ei, i-am luat amândouă mâinile într-ale mele. Acoperindu-i corpul cu al meu, mi-am lipit urechea de capul ei și am continuat incantația. Totul o să fie bine. O să treacă. Gata, copilul meu... Nu ești singură. Am legănat-o și am mângâiat-o și nu am încetat să șoptesc cuvintele magice. Nu erau cuvintele mele, ci ale tatălui meu. Cuvinte a căror putere o știam, pentru că întotdeauna avuseseră efect asupra mea. Gata, am șoptit. Știu. O să treacă.

Hohotele de plâns nu s-au oprit, nici vaietele nu au slăbit, dar încetul cu încetul nu au mai fost atât de intense. Avea timp între două crize să tragă aer în piept, gâfâind.

— Nu ești singură. Sunt cu tine.

În cele din urmă a tăcut. Capul i se sprijinea de obrazul meu. Cârliionții părului ei îmi atingeau buzele. În piept îi simțeam zvâcnirile mici de respirație, convulsiile ușoare din plămâni. Îi țineam mâinile reci într-ale mele.

— Gata, gata...

Am stat în tăcere câteva minute. Am tras șalul și l-am petrecut mai strâns peste umerii ei și am încercat să-i încălzesc mâinile frecându-le. Chipul îi era pustiit. De-abia mai vedea printre

pleoapele umflate, iar buzele îi erau aspre și crăpate. O vânătaie marca locul unde capul i se lovise de pupitru.

— A fost un om bun, am spus. Un om bun. Și te-a iubit.

Încet, a aprobat din cap. Gura i-a tremurat. Încercase oare să spună ceva? Buzele i s-au mișcat din nou.

Mecanismul de siguranță? Asta spusese?

— Sora ta a umblat la mecanismul de siguranță?

Acum pare o întrebare prea directă, dar după ce valul de lacrimi ștersese orice barieră de politețe, adresarea personală nu mai părea neobișnuită.

Întrebarea mea i-a produs o ultimă tresărire de durere, dar când a vorbit, a spus pe un ton categoric:

— Nu Emmeline. Nu ea. Nu ea.

— Cine, atunci?

A închis ochii și a început să se legene, scuturând din cap. Văzusem mișcarea la animalele de la Grădina Zoologică înnebunite din cauza captivității. Începând să mă tem de o nouă criză, mi-am amintit ce făcea tatăl meu să mă liniștească pe când eram copil. Încet, cu delicatețe, i-am mângâiat părul până când, alinată, și-a odihnit capul pe umărul meu.

În cele din urmă, a fost destul de liniștită ca Judith s-o așeze în pat. Cu o voce adormită de copil, m-a rugat să rămân, așa că am stat cu ea, în genunchi lângă pat, privind-o cum adoarme. Din când în când tresărea prin somn și o umbră de teamă îi acoperea chipul adormit; de câte ori se întâmpla, îi mângâiam părul până când genele încetau să-i tremure.

Când mă mai consolase tatăl meu astfel? Mi-am amintit o întâmplare din trecut. Aveam în jur de doisprezece ani. Era duminică, tata și cu mine mâncam sendvișuri pe malul râului când au apărut gemenele. Două fete blonde cu părinții lor blonzi, excursioniști de-o zi veniți să admire arhitectura și să se bucure de

lumina soarelui. Toată lumea i-a remarcat; erau obișnuiți cu privirile uimite ale străinilor. Dar nu și cu privirea mea. I-am văzut și inima mi-a tresărit. Era ca și cum mă uitam într-o oglindă și mă vedeam întreagă. Cu ce intensitate m-am uitat la ele! Cu ce dorință! Intimidate, s-au depărtat de fata cu privire pătrunzătoare și și-au luat părinții de mână. Le-am văzut teama și o gheară m-a strâns de piept până când n-am mai știut de mine. Mai târziu, în magazin, eu eram pe locul de la fereastră, undeva între somn și coșmar; el, ghemuit pe podea, îmi mângâia părul, murmurând incantația:

— Gata, o să treacă. O să fie bine. Nu ești singură.

Mai târziu, a venit doctorul Clifton. Când l-am văzut în prag, am avut sentimentul că se afla de mai mult timp acolo. M-am strecurat pe lângă el când am ieșit. Avea o expresie pe chip pe care n-am putut-o înțelege.

Criptografie subacvatică

M-am îndreptat spre camera mea, mergând încet, cufundată în gânduri. Nimic nu avea logică. De ce murise John-the-dig? Pentru că cineva umblase la mecanismul de siguranță al scării. Nu putea fi băiatul. Povestea domnișoarei Winter îi oferea un alibi clar: în timp ce John și scara lui cădeau pe balustradă până la pământ, băiatul privea cu jind țigara, neîndrăznind să ceară să tragă și el un fum. Atunci cu siguranță fusese Emmeline. Numai că niciun detaliu din poveste nu sugera că Emmeline ar fi putut face acest lucru. Era un copil inofensiv, chiar și Hester spusese asta. Domnișoara Winter însăși n-ar fi putut fi mai explicită. Nu. Nu Emmeline. Atunci cine? Isabelle murise. Charlie dispăruse.

Am intrat în camera mea și m-am așezat lângă fereastră. Era prea întuneric ca să văd ceva afară; zăream numai imaginea mea, umbra palidă pe care o vezi noaptea în geam. Cine? m-am întrebat.

În cele din urmă am ascultat vocea monotonă, insistentă din mintea mea, pe care încercasem s-o ignor.

Adeline.

Nu, am spus.

Ba da, a spus ea. *Adeline.*

Era imposibil. Vaietele de durere după John-the-dig erau încă vii în mintea mea. Nimeni nu putea jeli un om dacă el îl omorâse, nu-i așa? Nimeni nu putea omorî un om pe care îl iubise și apoi să plângă după el.

Dar vocea din mintea mea rememora episod după episod din povestea pe care o știam atât de bine. Distrugerile din grădina ornamentală, fiecare tăietură făcută cu foarfecile înfigându-se în inima lui John. Atacurile asupra Emmelinei, trasul de păr, datul cu capul de pereți, mușcatul. Copilul luat din cărucior și aruncat

deoparte, lăsat ori să moară, ori să fie găsit. Una dintre gemene nu era normală, spuneau sătenii. Mi-am amintit și m-am mirat. Era oare posibil? Am ținut oare în brațe și am alinat durerea unei criminale? Acesta era secretul pe care domnișoara Winter îl ascunsese de lume atâta timp? O bănuială cumplită mi s-a trezit în suflet. Oare acesta era scopul poveștii domnișoarei Winter? Să mă facă s-o compătimească, să-i găsească scuze, s-o ierte? M-am cutremurat.

De un singur lucru eram sigură. Îl iubise. Cum ar fi putut fi altfel? Mi-am amintit cum îi lipisem trupul suferind și chinuit de al meu și am știut că numai o dragoste pierdută putea naște asemenea disperare. Mi-am amintit de copilul Adeline împărtășind singurătatea lui John după moartea lui Missus, aducându-l înapoi la viață când l-a pus s-o învețe să curețe grădina ornamentală.

Grădina pe care ea o distrusese.

Oh, poate că nu eram sigură de nimic!

Ochii mi-au hoinărit dincolo de fereastră, în întuneric. Minunata ei grădină... Era oare acesta omagiul ei pentru John-the-dig? Penitența ei de-o viață pentru răul pe care îl făcuse?

Mi-am șters ochii oboșiți și mi-am dat seama că trebuie să mă duc la culcare. Dar eram prea istovită ca să dorm. Dacă nimic nu le oprea, gândurile mele s-ar fi învârtit în cercuri toată noaptea. M-am hotărât să fac o baie.

În timp ce așteptam să se umple cada, am privit în jur ca să fac ceva. O minguță de hârtie ce ieșea pe jumătate de sub masa de toaletă mi-a atras atenția. Am desfăcut-o și am netezit foaia. Un șir de transcrieri fonetice.

În baie, cu apa curgând tare pe fundal, am făcut câteva scurte încercări să găsească un înțeles șirului meu de simboluri. Aveam permanent sentimentul că nu prinsesem corect sunetele Emmelinei. Mi-am închipuit grădina scaldată în lumina lunii, unduirile alunilor, chipul ei grotesc și poruncitor; am auzit din nou vocea răgușită a

Emmelinei. Dar, oricât de tare m-am străduit, n-am putut să-mi aduc aminte cuvintele propriu-zise.

Am intrat în cadă, lăsând bucata de hârtie pe margine. Apa, curgând caldă pe picioarele mele, era mai rece pe cicatricea de pe spate. Cu ochii închiși, m-am cufundat în apă. Urechile, nasul, ochii, până în vârful capului. Apa îmi intra în urechi, părul mi se ridica de la rădăcină.

M-am ridicat la suprafață ca să inspir, apoi m-am cufundat din nou, imediat. Mai mult aer, apoi iar apă.

Gândurile au început să mi se învârtă în cap într-un fel dezordonat, subacvatic. Știam destule despre limbajul gemenilor ca să știu că nu era o invenție. În cazul Emmelinei și al Adelinei, se baza pe engleză sau franceză, sau pe elemente din ambele limbi.

Aer. Apă.

Distorsiunile care apăruseră. Poate în intonație. Sau la vocale. Uneori frânturi în plus, mai curând acoperind sensul decât dând lămuriri.

Aer. Apă.

O enigmă. Un cod secret. O criptogramă. Nu poate fi mai greu decât cu hieroglifile egiptene sau Liniarul B micenian. Cum trebuia să procedezi? Luai fiecare silabă separat. Putea fi un cuvânt sau o parte dintr-un cuvânt. Renunțați în primul rând la intonație. Te jucai cu accentele. Experimentai lungind, scurtând, aplatizând vocalele. Apoi te gândeai: ce sugerează silaba în engleză? în franceză? Și dacă ai lăsa-o deoparte și te-ai juca cu celelalte silabe? Ar putea apărea un mare număr de posibile combinații. Mii. Dar nu un număr infinit. Un calculator ar putea face asta. La fel și un creier omenesc, într-un an sau doi.

Morții se duc sub pământ.

Ce? M-am ridicat în capul oaselor surprinsă. Cuvintele îmi veniseră de nicăieri. Se izbeau dureros de pieptul meu. Era ridicol.

Nu putea fi asta.

Tremurând, m-am întins până la marginea căzii unde lăsasem hârtia și am adus-o mai aproape. Am cercetat-o neliniștită. Notele mele, simbolurile, semnele, buclele și punctele dispăruseră. Hârtia se udase și se șterseseră.

Am încercat încă o dată să-mi amintesc sunetele, așa cum îmi veniseră în minte sub apă. Dar îmi fugiseră din minte. Tot ce-mi aminteam era chipul ei straniu, atent, și cele cinci note pe care le cântase înainte de-a pleca.

Morții se duc sub pământ. Cuvintele îmi răsunaseră deja formate în minte și nu lăsaseră nicio urmă. De unde răsăriseră? Ce jocuri juca mintea mea de putuse să producă din nimic asemenea cuvinte?

Nu credeam că asta îmi spusese de fapt, nu-i așa?

Hai, fii rezonabilă, mi-am zis.

Am luat săpunul și am decis să uit de închipuirile mele subacvatice.

Păr

În casa domnișoarei Winter nu mă uitam niciodată la ceas. Cuvintele îmi țineau loc de secunde, minutele erau formate din rândurile scrise cu creionul. Unsprezece cuvinte pe fiecare rând, douăzeci și trei de rânduri pe pagină constituiau noul meu cronometraj. La intervale regulate, mă opream să-mi ascut creioanele și să privesc cojile ondulate de lemn alunecând în coșul de gunoi; aceste pauze marcau orele.

Eram atât de captivată de povestea pe care o ascultam și o scriam, încât nu-mi mai doream altceva. Viața mea – așa cum era – dispăruse. Gândurile mele din timpul zilei și visele din timpul nopții erau pline de personaje care nu aparțineau lumii mele, ci lumii domnișoarei Winter. Hester și Emmeline, Isabelle și Charlie rățăceau prin imaginația mea, iar locul unde gândurile mele se întorceau mereu era Angelfield.

De fapt, nu voiam să renunț la viața mea. Cufundarea în povestea domnișoarei Winter era un fel de a-mi regăsi propria viață. Totuși, nu poți să reprimi nimic până la capăt. Cu toată izolarea mea de viața reală, nu puteam să uit că eram în decembrie. În fundul sufletului, la granița cu tărâmul viselor, la marginea paginilor pe care le umpleam cu atâta frenezie, eram conștientă că decembrie era pe sfârșite și simțeam cum ziua mea de naștere se apropia pe nesimțite.

În ziua următoare, după noaptea în care a plâns, nu am văzut-o pe domnișoara Winter. A rămas în pat și i-a primit numai pe Judith și pe doctorul Clifton. Asta îmi convenea. Nu dormisem nici eu bine. Dar a treia zi m-a chemat. M-am dus în cămăruța ei simplă și am găsit-o în pat.

Ochii parcă i se făcuseră și mai mari. Nu era deloc machiată.

Poate că medicamentele își făceau efectul, căci avea o liniște pe care nu o mai văzusem la ea. Nu mi-a zâmbit, dar când m-a văzut intrând în cameră am citit blândețe în ochii ei.

— Nu ai nevoie de caiet și de creion, a spus ea. Vreau ca astăzi să faci altceva pentru mine.

— Ce anume?

Între timp, a intrat Judith. A întins un cearșaf pe podea, apoi a adus scaunul domnișoarei Winter din camera alăturată și a pus-o în el. A așezat scaunul în centrul cearșafului, în așa fel încât domnișoara Winter să poată privi pe fereastră. Apoi a pus un prosop pe umerii domnișoarei Winter și a răsfiat peste el bogatul ei păr arămiu.

Înainte de-a pleca, Judith mi-a înmânat o foarfecă.

— Noroc, mi-a spus zâmbind.

— Dar ce trebuie să fac? am întrebat-o pe domnișoara Winter.

— Să-mi tai părul, evident.

— Să vă tund?

— Da. Nu te uita așa la mine! E foarte simplu.

— Dar nu mă pricep.

— Ia foarfecile și taie. Oftă. Nu-mi pasă cum faci. Nu-mi pasă cum arată. Scapă-mă de el.

— Dar eu...

— *Te rog.*

Șovăind, m-am așezat în spatele ei. După două zile de stat în pat, părul ei era o grămadă încâlcită, arămie și sârmoasă. Era aspru la atingere, atât de uscat încât te așteptai să se despice, presărat cu smocuri argintii.

— Ar fi mai bine să-l perii deocamdată.

Avea multe noduri. Chiar dacă nu mi-a reproșat nimic, am simțit-o tresărind la fiecare atingere. Am pus peria deoparte; era mai simplu să tai smocurile de-a dreptul.

Am tăiat prima oară ezitând. Câțiva centimetri de la margine, înaintând apoi până la jumătatea părului care-i cădea pe spate. Foarfecă a alunecat ușor prin păr, iar când am tăiat, resturile au căzut pe cearșaf.

— Mai scurt, a spus domnișoara Winter cu blândețe.

— Până aici?

I-am atins umerii.

— Mai scurt.

Am apucat un cârlionț și l-am tăiat hotărât. O buclă arămie a căzut la picioarele mele, iar domnișoara Winter a început să povestească.

*

Îmi amintesc că, la câteva zile după înmormântare, eram în fosta cameră a lui Hester. Nu aveam un motiv anume. Stăteam pur și simplu acolo, lângă fereastră, fără să mă uit la nimic. Degetele mele au dat peste o mică denivelare în materialul draperiei. O gaură pe care ea o cârpise. Hester se pricepea la cusut. Dar era o bucată de pânză care se desprinsese la un capăt. În mod absent și fără nicio intenție, am început să trag ușor de ea. Nu voiam s-o destram, nici nu-mi trecea prin cap. Dar brusc m-am pomenit cu draperia ruptă în mână. Pânza era toată destrămată, cu marginile rupte. Gaura din draperie se căsca și mai mare. A început să se deșire toată.

Lui John nu-i plăcuse niciodată ca Hester să fie în casă. A fost bucuros când a plecat. Dar adevărul era că, dacă Hester ar fi fost acolo, John nu s-ar fi urcat pe acoperiș. Dacă Hester ar fi fost acolo, nimeni nu s-ar fi jucat cu mecanismul de siguranță. Dacă Hester ar fi fost acolo, acea zi ar fi trecut ca oricare alta, iar John și-ar fi văzut de treabă în grădină. Când lumina soarelui ar fi aruncat umbra ferestrelor pe alee, nu ar fi existat nici scara, nici traversele, nici John căzut la pământ, răcindu-se încet. Ziua ar fi trecut ca oricare alta, iar la sfârșitul ei, John s-ar fi dus la culcare și ar fi dormit adânc, fără ca

măcar să viseze căderea.

Dacă Hester ar fi fost acolo.

Gaura din draperie mi s-a părut brusc de nesuportat.

O tunsesem pe domnișoara Winter tot timpul cât povestise, iar când am ajuns la nivelul urechilor, m-am oprit.

Ea și-a dus mâna la cap și a pipăit să vadă cât de lung e părul.

— Mai scurt, a spus.

Am luat din nou foarfecă și am continuat să tai.

*

Băiatul venea în fiecare zi. Săpa, plivea, planta și punea îngrășăminte. Presupuneam că vine pentru banii care i se promisese. Dar când avocatul mi-a dat niște bani gheață – „Să vă fie de ajutor până când se întoarce unchiul vostru” – și l-am plătit, el a continuat totuși să vină. Îl priveam de la ferestrele de sus. De mai multe ori s-a uitat în direcția mea, iar eu m-am dat la o parte. O dată m-a zărit și a fluturat din mână. Nu i-am răspuns la salut.

În fiecare dimineață aducea legume și le lăsa la ușa bucătăriei, uneori împreună cu un iepure jupuit sau o găină jumulită, iar în fiecare după-amiază aduna resturile pentru îngrășăminte. Zăbovea în pragul ușii, iar acum, că îl plătisem, era mai mereu cu țigara în gură.

Terminasem țigările lui John și mă enerva faptul că băiatul putea fuma, iar eu nu. Nu i-am spus niciodată nimic, dar într-o zi, pe când se sprijinea de tocul ușii, m-a surprins trăgând cu ochiul la pachetul de țigări din buzunarul lui de la piept.

— Îți dau una dacă îmi faci o ceașcă de ceai, mi-a spus.

A intrat în bucătărie – era prima oară când intra din ziua morții lui John – și s-a așezat pe scaunul lui John, cu coatele pe masă. M-am așezat în scaunul din colț unde obișnuia să stea Missus. Ne-am băut ceaiul în tăcere și am pufăit fumul de țigară care se ridica spre tavanul prăfuit în cercuri și spirale largi. Când am tras ultimul fum

și am stins mucerile în farfurioare, s-a ridicat fără niciun cuvânt, a ieșit din bucătărie și s-a întors la lucru. Dar în ziua următoare, când a bătut la ușă cu legumele, a intrat hotărât înăuntru, s-a așezat pe scaunul lui John și mi-a aruncat o țigară înainte ca eu să apuc măcar să pun ceainicul pe foc.

Nu vorbeam niciodată. Dar aveam obiceiurile noastre.

Emmeline, care niciodată nu se scula înainte de prânz, își petrecea uneori după-amiezile uitându-se la băiat în timp ce lucra. Am certat-o din cauza asta.

— Tu ești stăpâna casei. El este grădinar. Pentru Dumnezeu, Emmeline!

Dar n-a avut niciun ecou. Zâmbea dulce oricui îi atrăgea atenția. I-am privit îndeaproape, atentă la ce îmi spusese Missus despre Isabelle și bărbații care nu se puteau stăpâni în prezența ei. Dar băiatul nu dădea niciun semn că ar fi vrut s-o atingă pe Emmeline, chiar dacă îi vorbea prietenos și îi plăcea s-o facă să râdă. Totuși, nu mă simțeam în largul meu.

Uneori, de la una dintre ferestrele de sus, îi priveam cum stăteau de vorbă. Într-o zi însorită am văzut-o tolănindu-se pe iarbă, cu capul în mâini, sprijinită într-un cot. I se vedeau formele de la talie până la coapse. El a întors capul ca să răspundă la ceva ce îi spusese ea și, în timp ce o privea, ea s-a rostogolit pe spate, a ridicat mâna și și-a dat la o parte un cărlionț de pe frunte. A fost o mișcare ademenitoare, senzuală, care m-a făcut să mă gândesc că ea nu s-ar supăra dacă el ar atinge-o.

Dar când băiatul a terminat ce avea de spus, i-a întors spatele Emmelinei, ca și cum nu văzuse nimic, și și-a continuat munca.

În dimineața următoare fumam amândoi în bucătărie. Eu am rupt tăcerea obișnuită.

— Să nu te atingi de Emmeline, i-am spus.

S-a uitat la mine uimit.

— Nu m-am atins de Emmeline.

— Bun. Nici să n-o faci.

Am crezut că asta fusese tot. Am mai tras câte-un fum fiecare și m-am pregătit să mă cufund din nou în tăcere, când, după ce a scos fumul, a vorbit din nou.

— Nu vreau să mă ating de Emmeline.

L-am auzit. Am auzit ce spusese. Am prins acea intonație ciudată. Am înțeles ce *voia* să-mi transmită.

Am tras din țigară și nu m-am uitat la el. Am suflat încet fumul. Nu-l priveam.

— Ea e mai bună decât tine, mi-a spus.

Țigara mea nu arsese nici până la jumătate, dar am stins-o. M-am îndreptat spre ușa de la bucătărie și am deschis-o larg.

S-a oprit în pragul ușii, la același nivel cu mine. Am stat țeapănă, privind drept înaintea la nasturii de pe cămașa lui.

Mărul lui Adam îi tremura în gât când înghițea. Vocea sa era o șoaptă.

— Fii bună, Adeline.

Furioasă la culme, am ridicat ochii, vrând să-l străpung cu privirea. Dar am rămas uimită de bunătatea ce i se citea pe față. O clipă am fost... tulburată.

A profitat de situație și a ridicat mâna. Era pe punctul să mă mângâie pe obraz.

Dar am fost mai rapidă. Am ridicat brațul și i-am smucit mâna la o parte.

Nu l-a durut. N-ar fi putut să-l doară. Dar a fost contrariat. Dezamăgit.

Iar apoi a plecat.

Bucătăria mi s-a părut goală după aceea. Missus nu mai era. John nu mai era. Acum și băiatul plecase.

— O să te ajut, spusese el.

Dar era imposibil. Cum ar fi putut să mă ajute cineva ca el? Cum ar fi putut *oricine* să mă ajute?

*

Cearșaful era plin de păr portocaliu. Călcam pe păr și el mi se lipea de pantofi. Tot părul vopsit fusese tăiat; smocurile care mai atârnav de craniul domnișoarei Winter erau de un alt imaculat.

Am luat prosopul și i-am curățat ceafa de părul căzut.

— Dă-mi oglinda, a spus domnișoara Winter.

I-am dat-o. Cu părul tăiat, semăna cu un copil încărunțit.

S-a uitat în oglindă. Ochii ei i-au întâlnit pe-ai mei, inexpressivi și întunecați, și s-a holbat la imaginea ei îndelung. Apoi a pus oglinda cu fața în jos pe masă.

— Este exact cum mi-am dorit. Mulțumesc, Margaret.

Am plecat și, când am revenit în camera mea, m-am gândit la băiat. M-am gândit la el și la Adeline, m-am gândit la el și la Emmeline. Apoi m-am gândit la Aurelius, copilul găsit, purtând o hăinuță demodată, înfășurat într-un sac, cu o lingură de la Angelfield și o pagină din *Jane Eyre* ca moștenire. M-am gândit mult la el, dar, cu cât meditam mai mult, cu atât mă îndepărtam de vreo concluzie.

Totuși, am făcut puțină lumină în labirintul de idei din mintea mea. Mi-am amintit ce spusese Aurelius ultima oară când fusesem la Angelfield: „Aș vrea ca cineva să-mi spună adevărul”. Am găsit ecoul cuvintelor lui: „Spuneți-mi adevărul”. Băiatul în costum maro. Asta explica de ce *Banbury Herald* nu avea nicio informație despre interviul pentru care tânărul lor reporter se dusese în Yorkshire. Nu fusese niciun reporter. Fusese Aurelius.

Ploaie și tort

În ziua următoare, un cuvânt îmi răsuna în minte: astăzi, astăzi, astăzi. Era ca un clopot pe care numai eu îl auzeam. Amurgul părea că se infiltrasse în sufletul meu; simțeam o oboseală neobișnuită. Ziua mea de naștere. Ziua morții mele.

Judith mi-a adus o felicitare de la tatăl meu împreună cu tava pe care se afla micul dejun. O poză cu flori, urările lui obișnuite și banale și o notă. Spera că sunt bine. El era bine. Avea niște cărți pentru mine. Doream să mi le trimită? Mama mea nu semnase felicitarea; semnase el pentru amândoi. *Cu drag de la tata și mama.* Totul era putred. Știam amândoi asta, dar ce puteam face?

Judith intră.

— Domnișoara Winter întreabă dacă puteți...?

Am ascuns felicitarea sub pernă înainte ca ea s-o vadă.

— Vin acum, am spus și mi-am luat creionul și caietul.

— Ai dormit bine? m-a întrebat domnișoara Winter, iar apoi a adăugat: Ești cam palidă. Nu mănânci destul.

— Mă simt bine, am asigurat-o, deși nu era adevărat.

Toată ziua m-am luptat cu senzația că fantomele din altă lume se strecoară printre crăpăturile acesteia. Cunoașteți sentimentul de a începe să citești o carte nouă înainte să fi avut timp să închizi de tot vechea carte? Părăsești prima carte cu ideile și temele ei – chiar și personajele – care au devenit parte din ființa ta, iar când deschizi noua carte, ele îți sunt încă vii în minte. Așa s-a întâmplat. Toată ziua am fost absentă. Gânduri, amintiri, sentimente, fragmente neînsemnate de viață se jucau în mintea mea.

Domnișoara Winter îmi povestea ceva când s-a întrerupt.

— Mă ascuți, domnișoară Lea?

M-am smuls din visare și am încercat să-i dau un răspuns.

Ascultasem? Habar n-aveam. În acel moment n-aș fi putut să-i spun despre ce-mi vorbise, chiar dacă eram sigură că undeva în mintea mea era un loc unde totul se înregistrase. Dar în clipa în care mă smulsese din meditație pluteam într-o zonă incertă, un loc al nimănu. Mintea îți joacă tot felul de feste, îți creează tot felul de viziuni, pe când dormitezi într-un fel care pentru restul lumii înseamnă proastă-creștere. Neștiind ce să răspund, am privit-o un minut, în timp ce ea era din ce în ce mai nervoasă, apoi am formulat prima propoziție care mi-a venit în minte.

— Ați avut vreodată un copil, domnișoară Winter?

— Doamne sfinte, ce întrebare! Bineînțeles că nu. Ai înnebunit, fato?

— Atunci Emmeline?

— Avem o înțelegere, nu-i așa? Fără întrebări. Apoi și-a schimbat expresia feței și s-a aplecat spre mine, cercetându-mă cu atenție. Ești bolnavă?

— Nu, nu cred.

— Ei bine, e limpede că nu ai dispoziția necesară ca să lucrezi.

Mă pofti să plec.

După ce m-am întors în camera mea, am petrecut o oră plictisită, neliniștită, furioasă pe mine. M-am așezat la birou, cu creionul în mână, dar nu puteam să scriu; îmi era frig și am dat drumul la radiator, apoi, fiindu-mi prea cald, mi-am scos jacheta. Aș fi vrut să fac o baie, dar nu aveam apă caldă. Am pregătit cacaua și am pus prea mult zahăr în ea; băutura dulce m-a amețit. Să iau o carte? Ar putea fi asta soluția? Rafturile din bibliotecă erau pline de cuvinte moarte. Nimic nu mă putea ajuta.

O rafală de ploaie a izbit în fereastră, iar inima mi-a tresărit. *Afară*. Da, de asta aveam nevoie. Și nu în grădină. Aveam nevoie să ies, să evadez. În mlaștini.

Știam că poarta principală e încuiată și nu voiam să-i cer lui Maurice să mi-o deschidă. În schimb am pornit direct prin grădină, către cel mai îndepărtat punct de casă, unde era o ușă în zid. Ușa, acoperită de iederă, nu mai fusese folosită de multă vreme și a trebuit să dau la o parte frunzișul cu mâinile ca să pot desface zăvorul. Când ușa s-a deschis în fața mea, a trebuit să-mi croiesc drum printr-un hățiș înainte de a păși, puțin șifonată, afară.

Credeam că-mi place ploaia, dar, de fapt, n-o cunoșteam. Ploaia care îmi plăcea era ploaia fină de oraș, îmblânzită de toate obstacolele pe care cerul le pune în calea ei, înmuiată de căldura orașului. În mlaștini, înfuriată de vânt și de frig, ploaia era tăioasă. Ace de gheață îmi înțepau fața și găleți de apă rece mi se revărsau pe umeri.

La mulți ani.

Dacă aș fi fost la magazin, tata ar fi scos un cadou de sub masă pe când coboram scările. Ar fi fost o carte sau mai multe, cumpărate la o licitație și puse deoparte un an întreg. Și un disc sau un parfum sau un tablou. Le-ar fi împachetat în magazin, la masă, într-o după-amiază liniștită când eu eram la poștă sau în bibliotecă. S-ar fi dus singur la prânz să aleagă o felicitare și ar fi scris: *Cu drag de la tata și mama*, la masă. Tot singur, complet singur. S-ar fi dus la cofetărie să cumpere un tort și undeva în magazin – niciodată nu am descoperit unde, era unul dintre secretele pe care nu le aflasem – păstra o lumânare care ieșea la iveală de ziua mea în fiecare an. Era aprinsă, iar eu suflam cu aceeași mină prefăcut fericită pe care mi-o luam mereu. Apoi mâncam tortul cu ceai și ne făceam digestia liniștiți, răsfoind cataloage.

Știam cum se simțea el. Acum îi era mai ușor, de când crescusem, decât atunci când eram copil. Cât de apăsătoare fuseseră zilele mele de naștere acasă! Cadouri ascunse peste noapte în debara, nu de mine, ci de mama, care nu putea să le sufere. Permanentă durere de

cap era ritualul ei de aducere aminte, păstrat cu obstinație. Nu ne lăsa să invităm alți copii acasă și nici nu puteam s-o părăsim ca să ne amuzăm cu o vizită la Grădina Zoologică sau în parc. Jucăriile primite de ziua mea erau totdeauna tăcute. Tortul nu era niciodată făcut în casă și trebuia ca resturile să fie curățate de glazură înainte de a le pune în cutie pentru a doua zi.

La mulți ani? Tata îmi șoptea cuvintele *La mulți ani* vesel, în urechea dreaptă. Jucam cărți pe tăcute: câștigătorul afișa o mină fericită, iar cel care pierdea se strâmba și se necăjea și nimic, nici cel mai mic zgomot, nu se auzea din camera de deasupra noastră. Între două jocuri, bietul meu tată urca și cobora scările, între tăcerea dureroasă din dormitor și petrecerea secretă de dedesubt, schimbându-și pe coridor atitudinea de la veselie la compasiune, de la compasiune la veselie.

Aniversare nefericită. Din ziua în care m-am născut, tristețea ne-a ținut mereu tovărășie. S-a așezat precum praful într-o gospodărie. A acoperit tot și toate; ne-a pătruns în suflete cu fiecare respirație. Ne-a învăluit în propria nefericire.

Poate pentru că mi-era atât de frig puteam suporta să-mi aduc aminte.

De ce nu a putut să mă iubească? De ce faptul că eu eram în viață însemna pentru ea mai puțin decât moartea surorii mele? Dădea oare vina pe mine? Poate că avea dreptate. Eu trăiam acum fiindcă sora mea murise. De câte ori mă vedea, își amintea de pierderea suferită.

I-ar fi fost poate mai ușor dacă am fi murit amândouă?

Uimită, am continuat să merg. Pas cu pas, ritmic, ca hipnotizată. Nu mă interesa unde mergeam. Nu vedeam nimic, nu priveam în nicio direcție, mă împleticeam înainte.

Apoi m-am izbit de ceva.

— Margaret! Margaret!

Mi-era prea frig să mai tresar, prea frig ca să reacționez în fața siluetei masive învăluite într-un impermeabil verde din pânză de cort. Forma s-a mișcat și două mâini au coborât pe umerii mei, scuturându-mă.

— Margaret!

Era Aurelius.

— Ia uite! Ești vânătă de frig... Repede, hai cu mine.

M-a luat de braț și m-a condus. Picioarele mi se împleticeau în spatele lui până ce am ajuns la o șosea, la o mașină. M-a înghesuit înăuntru. Am auzit uși trântindu-se, huruitul unui motor, după care o senzație de căldură mi-a cuprins gleznela și genunchii. Aurelius a deschis un termos și mi-a turnat o ceașcă de ceai de portocale.

— Bea!

Am băut. Ceaiul era fierbinte și dulce.

— Mănâncă.

Am mușcat dintr-un sendviș pe care mi-l întindea.

În mașina caldă, bând ceai fierbinte și mâncând sendviș cu pui, mi-era mai frig ca niciodată. Dinții au început să-mi clănțâne și tremuram întruna.

— Doamne sfinte! exclamă Aurelius încet, în timp ce îmi dădea sendviș după sendviș. Vai de mine!

Mâncarea păru să mă readucă puțin la viață.

— Ce făceai aici, Aurelius?

— Am venit să-ți dau asta, spuse el, întinzându-se ca să ia o cutie de metal de pe bancheta din spate.

După ce mi-a pus cutia în poală, m-a privit radios în timp ce îi desfăcea capacul.

Înăuntru era un tort. Un tort făcut în casă. Și pe tort, cu litere șerpuitoare de glazură, erau scrise patru cuvinte: *La mulți ani, Margaret!*

Mi-era prea frig ca să plâng. În schimb, frigul și tortul m-au făcut

să vorbesc. Cuvintele îmi ieșeau pe gură la întâmplare, ca pietrele dislocate de ghețuri atunci când se topesc. Un cântec nocturn, o grădină vie, surori, un bebeluș, o lingură.

— Îți cunoaște și casa, am bâiguit în timp ce Aurelius îmi ștergea părul cu un șervet de hârtie, casa ta și a doamnei Love. S-a uitat pe fereastră și a crezut că doamna Love era o bunică din povești... Nu înțelegi ce înseamnă asta?

Aurelius a clătinat din cap.

— Dar ea mi-a spus că...

— Te-a mințit, Aurelius! Când ai venit s-o vezi în costumul maro, te-a mințit. A recunoscut că te-a mințit.

— Doamne sfinte! a exclamat Aurelius. De unde știi de costumul meu maro? A trebuit să pretind că sunt reporter. Dar apoi spuse, în timp ce lucrurile pe care i le împărtășisem prindeau rădăcini în mintea lui: O lingură ca a mea? Și cunoștea casa?

— Este mătușa ta, Aurelius. Iar Emmeline e mama ta.

Aurelius s-a oprit din ce făcea și s-a uitat multă vreme pe geamul mașinii în direcția casei.

— Mama mea, murmură el. Acolo...

Am aprobat din cap.

A urmat o scurtă tăcere, apoi el s-a întors spre mine.

— Du-mă la ea, Margaret.

Brusc, m-am trezit la realitate.

— Problema e, Aurelius, că nu se simte bine.

— E bolnavă? Atunci *trebuie* să mă duci la ea. Imediat!

— Nu e bolnavă propriu-zis. Cum aș fi putut să-i explic? A fost rănită în incendiu, Aurelius. Nu numai la trup, ci și la minte.

Primi această nouă veste, o adăugă la cele vechi despre pierdere și durere, iar când vorbi din nou, o făcu pe un ton grav și hotărât:

— Du-mă la ea.

Oare boala m-a făcut să răspund așa cum am făcut-o? Poate

faptul că era ziua mea de naștere? Sau că mă simțeam orfană de mamă? Poate că totul a avut o legătură cu atitudinea mea, dar cea mai importantă a fost expresia de pe chipul lui Aurelius, care îmi aștepta răspunsul. Aveam o mulțime de motive să răspund cu nu la rugămintea lui, dar în fața nevoii lui cumplite, s-au prăbușit toate.

Am spus da.

Reîntâlnirea

Baia aproape că m-a topit, dar nu a putut să-mi potolească durerea de cap. Am renunțat la toate planurile de lucru din după-amiaza aceea și m-am vârat în pat, trăgându-mi păturile peste cap. Încă mai tremuram. Într-un somn agitat, am avut viziuni stranii. Hester și tatăl meu, gemenele și mama mea, imagini în care toți aveau chipul altcuiva, în care toți erau deghizați și chiar și tata mă păcălea, luând uneori chipul meu, alteori pe-al altcuiva. Apoi fața luminoasă a lui Aurelius a apărut în visul meu: el însuși, mereu el însuși, numai el însuși; zâmbea și fantomele dispăreau. Întunericul a coborât asupra mea și am căzut într-un somn adânc.

M-am trezit cu o durere cumplită de cap, cu junghiuri în membre, încheieturi și spate. O oboseală care n-avea nimic de-a face cu agitația sau cu lipsa de somn mă apăsa și îmi încetinea gândurile. Întunericul crescuse. Dormisem oare mult peste ora la care trebuia să mă întâlnesc cu Aurelius? Gândul m-a necăjit puțin, dar a trecut mult timp până când am putut să mă adun ca să mă uit la ceas. În somn, o senzație ciudată mi se strecurase în suflet – nerăbdare? nostalgie? entuziasm? – și dăduse naștere sentimentului că ceva urma să se întâmple. Trecutul reînvia! Sora mea era aproape. Nu aveam nicio îndoială. Nu puteam s-o văd, nici s-o miros, dar urechea mea interioară, mereu trează în direcția ei, îi simțise vibrația și mă năpădise o bucurie tristă și amețitoare.

Nu era nevoie să-mi amân întâlnirea cu Aurelius. Sora mea mă va găsi oriunde mă aflam. Nu era geamăna mea? De fapt, mai aveam jumătate de oră până să mă întâlnesc cu el la poarta grădinii. M-am sculat cu greu din pat și, prea înfrigurată și obosită să-mi mai scot pijamaua, mi-am tras o fustă groasă și un pulover peste ea. Înfofolită ca un copil care pleca la derdeluș, am coborât la bucătărie. Judith

îmi lăsase o cină rece, dar n-aveam poftă de mâncare și nu m-am atins de ea. Zece minute am stat la masa din bucătărie, tânjind să închid ochii și totuși neîndrăznind, ca să nu cedez toropelii care mă îndemna să-mi pun capul pe lemnul tare al mesei.

Îmi mai rămâneau cinci minute, așa că am deschis ușa de la bucătărie și m-am strecurat în grădină.

Nu se vedea lumina din casă, nu erau nici stele. Mă poticneam prin întuneric; pământul moale pe care călcam și foșnetul frunzelor și al ramurilor îmi spuneau când ieșeam de pe potecă. Răsărind de nicăieri, o creangă mi-a zgâriat obrazii și am închis ochii ca să mi-i apar. În mintea mea simțeam o vibrație pe jumătate dureroasă, pe jumătate euforică. Am înțeles tot. Era cântecul ei. Sora mea venea.

Am ajuns la locul de întâlnire. Am văzut o mișcare în întuneric. Era el. Mâna mea a căutat-o orbecăind pe-a lui, apoi am simțit cum mi-o apucă.

— Te simți bine?

Am auzit întrebarea, dar de la mare distanță.

— Ai febră?

Cuvintele le auzeam; era ciudat însă că nu le înțelegeam sensul.

Mi-ar fi plăcut să-i povestesc despre melodiile minunate, să-i spun că sora mea se apropia, că va fi cu mine din clipă-n clipă. Știam sigur; știam de la căldura care iradia din semnul de pe trupul meu. Dar prezența ei ca un abur s-a ridicat între mine și cuvinte și m-a amuțit.

Aurelius mi-a dat drumul la mână ca să-și scoată mânușa și am simțit palma lui ciudat de rece, în noaptea fierbinte, pe fruntea mea.

— Ar trebui să fii în pat, a spus el.

L-am tras pe Aurelius de mânecă, încet, dar hotărât. M-a urmat prin grădină la fel de tăcut ca o statuie pe rotile.

Nu-mi aduceam aminte de cheile lui Judith pe care le țineam în mână, deși cred că eu le luasem. Am mers probabil pe lungile

coridoare spre apartamentul Emmelinei, dar și asta mi s-a șters din minte. Îmi amintesc ușa, dar imaginea pe care a păstrat-o mintea mea este că ușa s-a deschis singură când am ajuns la ea, încet, ceea ce știu că e imposibil. Probabil că am descuiat-o, dar asta a dispărut din amintirea mea, pe când imaginea ușii care se deschide singură a rămas.

Amintirea a ce s-a întâmplat în acea noapte în apartamentele Emmelinei este fragmentară. Unele scene s-au amestecat, în timp ce alte evenimente mi se pare că se repetă într-o succesiune rapidă. Chipuri cu diferite expresii se apleacă asupra mea înspăimântător de mari, iar Emmeline și Aurelius seamănă cu două marionete aflate la mare distanță. Eu eram posedată, somnoroasă, înfrigurată și preocupată de propria povară covârșitoare: sora mea.

Folosindu-mi logica și rațiunea, am încercat să pun cap la cap, într-o ordine firească, imaginile pe care mintea mea și le amintea incomplet și amestecat, ca pe niște năluciri dintr-un vis.

Aurelius și cu mine am intrat în camerele Emmelinei. Pașii noștri nu se auzeau pe covorul moale. Am intrat pe o ușă, apoi pe alta, până am ajuns la o cameră cu ușa deschisă spre grădină. În prag, cu spatele la noi, era o femeie cu părul alb. Fredona. La la la la la. Aceeași frântură de melodie, fără început și sfârșit, care mă bântuia de când intrasem în casă. S-a strecurat în mintea mea unde s-a contopit cu vibrația puternică a surorii mele. Lângă mine, Aurelius aștepta să anunț prezența noastră Emmelinei. Dar nu puteam vorbi. Toată lumea se redusese la un refren insuportabil în mintea mea; timpul devenise o clipă eternă; amuțisem. Disperată, mi-am pus mâinile la urechi, ca să nu mai aud zgomotele stridente. Observându-mi gestul, Aurelius a strigat.

— Margaret!

Auzind o voce necunoscută în spatele ei, Emmeline s-a întors.

Luată prin surprindere, i se citește teama în ochii verzi. Gura ei

fără buze ia forma unui O, dar fredonatul nu se oprește, doar se transformă și se ascute într-un țipăt pătrunzător, care îmi înfige un cuțit în cap.

Aurelius se întoarce șocat de la mine la Emmeline și e hipnotizat de chipul distrus al femeii care îi e mamă. Ca un cuțit, țipătul ei sfâșie cerul.

Un timp suntem amândoi orbi și surzi. Când încep să zăresc din nou, Emmeline e ghemuită la podea, vaietul ei preschimbat într-un scâncet. Aurelius îngenunchează lângă ea. Mâinile ei se agață de el și nu știu dacă vrea să-l strângă în brațe sau să-l respingă, dar el îi ia mâna într-a lui și o ține așa.

Mână în mână. Vocea sângelui.

El e un monument al durerii.

În mintea mea încă mai aud o furtună de sunete strălucitoare, confuze.

Sora mea – sora mea –

Lumea dispare și mă trezesc singură într-o agonie de zgomote.

Știu ce s-a întâmplat după aceea, chiar dacă nu-mi amintesc. Aurelius îi dă drumul cu delicatețe Emmelinei pe podea, când aude pași venind pe hol. Se aude o exclamație când Judith își dă seama că nu-și găsește cheile.

Cât timp ea se duce să ia cealaltă legătură de chei – a lui Maurice, probabil –, Aurelius deschide fereastra și dispare. Când Judith intră în cele din urmă în cameră, se uită fix la Emmeline care zace pe podea, iar apoi, cu un strigăt de spaimă, se îndreaptă spre mine.

Dar pe-atunci nu știam nimic din toate astea. Căci lumina care era sora mea mă îmbrățișa, mă poseda, mă arunca într-o stare de inconștientă.

În sfârșit.

Oricine are o poveste

Neliniștea, pătrunzătoare ca ochii verzi ai domnișoarei Winter, mă înțepă în somn. Ce nume am pronunțat pe când dormeam? Cine m-a dezbrăcat și m-a pus în pat? Ce au crezut despre semnul de pe pielea mea? Ce s-a întâmplat cu Aurelius? Ce îi făcusem Emmelinei? Mai mult decât orice, chipul ei chinuit îmi tulbură conștiința când încep să plutesc către trezie.

Când mă trezesc, nu știu ce zi sau ce oră este. Judith e acolo; mă vede mișcându-mă și îmi ține un pahar la gură. Beau.

Înainte să pot vorbi, somnul mă copleșește din nou.

A doua oară când m-am trezit, domnișoara Winter era lângă patul meu, cu o carte în mână. Perne de catifea îi umpleau scaunul, ca întotdeauna. Cu smocurile de păr alb încadrându-i fața nemachiată, arăta ca un copil neastâmpărat care s-a urcat în joacă pe tronul reginei.

Auzindu-mă mișcând, și-a ridicat ochii de pe carte.

— L-am chemat pe doctorul Clifton. Ai avut febră mare.

N-am spus nimic.

— Noi n-am știut că a fost ziua ta de naștere, a continuat ea. N-am găsit nicio felicitare. Nu prea sărbătorim zile de naștere aici. Dar ți-am adus niște leandru din grădină.

În vază erau mai multe crengi întunecate, desfrunzite, dar cu mici flori purpurii. Umpleau aerul cu un miros dulce și amețitor.

— De unde știți că a fost ziua mea?

— Ne-ai spus tu. În timp ce dormeai. Când îmi vei spune povestea *ta*, Margaret?

— A mea? Eu nu am o poveste, am spus.

— Bineînțeles că ai. Oricine are o poveste.

— Eu nu am.

Am clătinat din cap. În minte am auzit ecouri neclare ale cuvintelor pe care le rostisem în somn.

Domnișoara Winter a pus semnul de carte și a închis-o.

— Oricine are o poveste. La fel și familiile. Nu știi unde sunt, pare că le-ai pierdut, dar ele există. Poți să te îndepărtezi sau să le întorci spatele, dar nu poți pretinde că nu există. La fel se întâmplă și cu povestirile. Așa că, a conchis ea, oricine are o poveste. Când o să mi-o spui pe-a ta?

— Nu vreau s-o spun.

Ea își lăsă capul pe umăr și așteptă ca eu să continui.

— Nu am spus nimănui povestea mea. *Dacă* am una, adică. Și nu văd niciun motiv să fac altfel acum.

— Înțeleg, spuse ea încet, aprobând din cap ca și cum într-adevăr înțelegea. Ei bine, este decizia ta, desigur. Își întoarse mâna cu palma în sus în poală și se uită la rană. Ai tot dreptul să nu spui nimic dacă asta e ceea ce dorești. Poveștile au nevoie de cuvinte. Fără ele slăbesc, se îmbolnăvesc și mor. Și apoi te bântuie. Ochii ei se întoarseră asupra mea. Crede-mă, Margaret. Știu.

Am dormit multă vreme și, de câte ori m-am trezit, aveam niște mâncare de regim pusă lângă pat, pregătită de Judith. Luam o înghițitură sau două, nu mai mult. Când Judith venea să ia tava cu mâncare, nu putea să-și ascundă dezamăgirea văzând cât de mult lăsasem, totuși nu mi-a spus niciodată nimic. Nu aveam dureri – nici migrene, nici frisoane, nicio stare de rău –, dacă nu luai în seamă oboseala profundă și remușcărilor care apăsau greu pe mintea și pe sufletul meu. Ce îi făcusem Emmelinei? Dar lui Aurelius? în timpul cât eram trează, eram chinuită de amintirile din acea noapte; sentimentul de vină mă urmărea și în somn.

— Cum se simte Emmeline? am întrebat-o pe Judith. E bine?

Răspunsurile ei erau evazive: de ce mă interesam eu de

domnișoara Emmeline când nici eu nu mă simțeam bine? Domnișoara Emmeline era bolnavă de mult timp. Domnișoara Emmeline îmbătrânea.

Șovăiala din răspunsurile ei îmi spunea tot ce voiam să știu. Emmeline nu se simțea bine. Era vina mea.

În ceea ce-l privește pe Aurelius, tot ce puteam face era să-i scriu. De îndată ce m-am simțit în stare, am rugat-o pe Judith să-mi aducă hârtie și stilou și, sprijinită de o pernă, am schițat o scrisoare. Nemulțumită, am luat-o de la capăt. Când pătura mi s-a umplut de versiuni ce nu mă mulțumeau și am ajuns la capătul răbdării, am ales una la întâmplare și am trecut-o pe curat.

Dragă Aurelius,

Ești bine?

Îmi pare rău de ce s-a întâmplat. N-am vrut niciodată să rănesc pe nimeni. Eram nebună, nu-i așa?

Când pot să te văd?

Mai suntem prieteni?

Margaret.

Speram să fie de ajuns.

A venit doctorul Clifton. Mi-a ascultat bătăile inimii și mi-a pus multe întrebări. Insomnie? Somn agitat? Coșmaruri?

Am dat din cap afirmativ de trei ori.

— Exact cum bănuiam. A luat un termometru și mi-a spus să-l țin sub limbă, apoi s-a ridicat și s-a îndreptat spre fereastră. Stând cu spatele la mine, a întrebat:

— Ce citești?

Având termometrul în gură, nu puteam răspunde.

— *La răscruce de vânturi* – ai citit-o?

— Îhî.

— *Jane Eyre*?

— Îhî.

— *Rațiune și simțire*?

— Îhî.

S-a întors și s-a uitat serios la mine.

— Presupun că ai citit aceste cărți de mai multe ori.

Am aprobat din cap și el s-a încruntat.

— Citit și recitit? De multe ori?

Din nou am aprobat din cap, iar el s-a încruntat și mai tare.

— Din copilărie?

Eram uimită de întrebările lui, dar obligată de gravitatea privirii și am aprobat din nou.

Ochii i s-au micșorat sub sprâncenele întunecate. Am înțeles cum își înspăimânta pacienții, astfel încât aceștia se făceau bine numai ca să scape de el.

Apoi s-a plecat asupra mea ca să citească termometrul.

Oamenii arată altfel când sunt priviți de aproape. Sprâncenele întunecate sunt tot sprâncene întunecate, dar poți să vezi fiecare fir de păr, să constăți cât de bine sunt aliniat. Ultimele fire de păr din sprâncenele lui, foarte fine, aproape invizibile, se întindeau în direcția tâmplilor, se alungeau înspre ureche. Din piele îi ieșeau fire scurte de barbă. S-a întâmplat din nou: acea mișcare aproape imperceptibilă a nărilor care vibrau ușor. Întotdeauna o considerasem un semn de severitate, un indiciu că nu avea o părere prea bună despre mine; dar acum, văzându-l foarte de aproape, mi-am dat seama că nu însemna dezaprobare. Era oare posibil, m-am gândit, ca doctorul Clifton să *râdă* de mine în sinea lui?

A luat termometrul, și-a încrucișat brațele și mi-a pus diagnosticul.

— Suferi de o boală care afectează fetele cu imaginație romantică.

Simptomele includ leșinuri, oboseală, lipsa poftei de mâncare, rățacitul prin ploaie rece fără haine călduroase, iar cauza mai profundă este mai curând o traumă emoțională. Totuși, spre deosebire de eroinele din romanele tale favorite, organismul tău nu a fost slăbit de lipsurile frecvente în acele secole mai aspre și deja trecute. Nu ai avut nici tuberculoză, nici paralizie infantilă, nici condiții neigienice de trai. Vei supraviețui.

S-a uitat drept în ochii mei și mi-a fost imposibil să întorc privirea când a spus:

— Nu mănânci destul.

— Nu mi-e foame.

— *L'appétit vient en mangeant.*

— Pofta vine mâncând, am tradus.

— Exact. Pofta ți se va întoarce. Dar trebuie să vrei și tu. Trebuie s-o chemi.

A fost rândul meu să mă încrunt.

— Tratamentul nu e foarte complicat: mănânci, te odihnești și iei asta... Scrise repede câteva rânduri într-o agendă, rupse foaia de hârtie și o puse pe noptieră. Slăbiciunea și oboseala vor dispărea în câteva zile. Luându-și trusa medicală, își aranjă stiloul și foile de hârtie. Ridicându-se să plece, șovăi. Aș dori să te întreb despre visele tale, dar presupun că nu vrei să mi le împărtășești...

L-am privit cu răceală.

— Nu vreau.

A fost dezamăgit.

— Mă gândeam eu.

M-a salutat din pragul ușii și a plecat.

Am luat rețeta.

Notase cu un scris hotărât: *Sir Arthur Conan Doyle, Aventurile lui Sherlock Holmes. Se iau zece pagini, de două ori pe zi, până la sfârșitul cărții, desigur.*

Zile de decembrie

Urmând tratamentul prescris de doctorul Clifton, am petrecut două zile în pat, mâncând, dormind și citind despre Sherlock Holmes. Mărturisesc că am luat o supradoză din ce mi-a recomandat, parcurgând pe nerăsuflăte poveste după poveste. Înainte de sfârșitul celei de-a doua zile, Judith coborâse în bibliotecă și îmi adusese un alt volum de Conan Doyle. Devenise brusc amabilă cu mine de când avusesem criza. Nu pentru că îi părea rău pentru mine își schimbase atitudinea – deși *tipărea rău într-adevăr* –, ci fiindcă prezența Emmelinei nu mai era un secret în casă, iar ea se simțea în largul ei să lase sentimentele firești să primeze în discuțiile noastre, în loc să mențină o atitudine mereu distantă.

— N-a spus nimic despre a treisprezecea poveste? m-a întrebat dusă pe gânduri, într-o zi.

— Niciun cuvânt. Dar ție?

A clătinat din cap.

— Niciodată. E ciudat, nu-i așa, că după toate cărțile pe care le-a scris, cea mai dorită poveste pare să fie cea care poate nici nu există. Gândește-te numai: ar putea să publice o carte din care lipsesc *toate* povestirile și totuși cartea s-ar vinde ca pâinea caldă. Apoi spuse, cu o voce complet schimbată: Ce părere ai despre doctorul Clifton?

Când doctorul Clifton a venit să vadă ce mai fac, ochii i-au căzut pe volumele de pe noptiera mea; nu a spus nimic, dar nările i-au tremurat.

A treia zi, simțindu-mă nesigură pe picioare ca un copilaș, m-am sculat din pat. Când am tras draperiile, camera mea a fost inundată de o lumină proaspătă și strălucitoare. Un cer albastru fără pată se întindea la orizont, iar sub el grădina sclipea înghețată. Era ca și cum în acele lungi zile posomorâte lumina se adunase în spatele

norului, iar acum, că norul dispăruse, nimic n-o mai împiedica să se reverse, scaldându-ne în razele ei cu vitalitate regăsită. Clipind din cauza luminii, am simțit cum viața începe încet-încet să pulseze în venele mele.

Înainte de micul dejun am ieșit din casă. Încet și cu precauție, am pășit peste pajiște cu Shadow pe urmele mele. Pământul îmi scârțâia sub picioare, iar soarele scânteia pe frunzele înghețate. Iarba acoperită de brumă păstra urmele tălpilor mele, dar lângă mine Shadow pășea ușor, ca o fantomă, fără să lase nicio urmă. La început aerul uscat și rece mă înțepa în gât ca un cuțit, dar încetul cu încetul m-a înviorat. M-am bucurat că puteam să respir. Totuși, câteva minute au fost de-ajuns, fiindcă obrajii mă usturau, iar degetele mă înțepau și mă dureau. M-am bucurat să mă întorc în casă, iar Shadow a fost încântat să mă urmeze. Am luat micul dejun, apoi m-am așezat pe canapeaua din bibliotecă, lângă focul ce ardea trosnind, și am luat ceva de citit.

Îmi dădeam seama de cât de bine mă simțeam prin faptul că gândurile mele nu se concentrau asupra comorilor din biblioteca domnișoarei Winter, ci asupra poveștii ei. Sus în cameră, mi-am adunat teancul de hârtii ce fuseseră neglijate din ziua crizei și l-am adus lângă foc unde, cu Shadow lângă mine, am petrecut o bună parte din orele zilei citind. L-am citit de mai multe ori la rând, redescoperind povestea de fiecare dată, amintindu-mi detaliile ei neobișnuite, misterele și ciudățeniile ei. Dar nu am găsit nicio explicație. La sfârșit, eram la fel de nelămurită ca și înainte de a începe să citesc. Se jucase cineva cu scara lui John-the-dig? Dar cine? Ce văzuse de fapt Hester atunci când își închipuise că vede o fantomă? Și, cel mai ciudat, cum reușise Adeline, acea fată violentă și fără căpătâi, incapabilă să comunice cu nimeni în afară de sora ei cea înceată la minte și care putuse să distrugă grădina în chipul cel mai brutal să se transforme în domnișoara Winter, autoarea

cultivată a zeci de romane faimoase și creatoarea unei grădini minunate?

Am împins teancul de hârtii la o parte, l-am mângâiat pe Shadow și m-am uitat la foc, tânjind după calmul unei povești în care totul fusese bine plănuit în avans, în care misterele din partea de mijloc fuseseră create numai pentru amuzamentul meu și în care puteam să-mi dau seama cât mai aveam până să aflu soluția, cântărind grosimea paginilor care mai rămăseseră. Nu știam deloc câte pagini mai erau necesare pentru a termina povestea Emmelinei și a Adelinei, nici dacă mai era timp pentru asta.

În ciuda faptului că eram captivată de transcrierile mele, nu m-am putut stăpâni să nu mă întreb de ce n-o văzusem pe domnișoara Winter. De fiecare dată când o întrebam pe Judith despre ea, primeam același răspuns: este împreună cu domnișoara Emmeline. Până seara, când a venit cu un mesaj chiar de la domnișoara Winter. Mă întreba dacă mă simțeam destul de bine cât să-i citesc puțin înainte de cină.

Când m-am dus acolo, am găsit o carte – *Secretul doamnei Audley* – pe masă, lângă domnișoara Winter. Am deschis-o unde era semnul și am citit. Dar terminasem numai un capitol când m-am oprit, simțind că ea dorea să-mi vorbească.

— Ce s-a întâmplat *cu adevărat* în noaptea aceea? a întrebat domnișoara Winter. Noaptea când te-ai îmbolnăvit.

M-am simțit emoționată, dar și bucuroasă că pot să dau o explicație.

— Știam deja că Emmeline e în casă. O auzisem noaptea. O văzusem în grădină. I-am găsit camerele. Atunci, în acea noapte anume, am adus pe cineva s-o vadă. Emmeline a fost surprinsă. Ultimul lucru pe care îl voiam era s-o sperii. Dar s-a speriat când ne-a văzut și – vocea mi s-a înecat.

— Știi, nu e vina ta. Nu te simți responsabilă. Vaietele și criza de

nervi – sunt ceva ce eu, Judith și doctorul am văzut deja de multe ori. Dacă cineva trebuie să poarte vina, atunci aceea sunt eu, pentru că nu ți-am spus mai devreme că ea e aici. Am tendința s-o apăr prea mult. Am greșit că nu ți-am spus. Tăcu. Vrei să-mi spui pe cine ai adus cu tine?

— Emmeline a avut un copil, am spus. Aceasta e persoana care a venit cu mine. Bărbatul în costum maro. După ce i-am spus ce știam, întrebările la care nu aveam răspuns au năvălit pe buzele mele ca și cum sinceritatea mea ar fi putut-o încuraja să-mi spună mai multe. Ce căuta Emmeline în grădină? Încerca să dezgroape ceva când am surprins-o. Deseori face asta. Maurice spune că vulpile sunt de vină, dar știu că nu-i adevărat.

Domnișoara Winter, tăcută, ședea nemișcată.

— *Morții se duc sub pământ*, am citat eu. Asta mi-a spus. Cine crede ea că e îngropat acolo? Copilul ei? Hester? Pe cine caută sub pământ?

Domnișoara Winter a murmurat ceva încet și, chiar dacă vocea ei era slabă, mi-a readus instantaneu în minte vocea aspră a Emmelinei din grădină. Aceleași cuvinte!

— Asta ți-a spus? a adăugat domnișoara Winter. Astea sunt sunetele pe care le-ai auzit?

Am aprobat din cap.

— În limba gemenilor?

Am aprobat din nou.

Domnișoara Winter s-a uitat la mine cu interes.

— Te descurci foarte bine, Margaret. Mai bine decât am crezut. Problema este că ritmul poveștii te depășește. Deja anticipăm. Tăcu, privind în palmă, apoi se uită drept la mine. Am promis că o să-ți spun adevărul, Margaret. Și asta intenționez. Dar, înainte de a-ți spune, trebuie să se întâmple ceva. Urmează să se întâmple în curând. Nu s-a petrecut încă.

— Ce?

Înainte să termin întrebarea, ea a clătinat din cap.

— Hai să ne întoarcem la doamna Audley și la secretul ei, ce zici?

Am mai citit cam jumătate de oră, dar mintea nu-mi stătea la roman și am avut impresia că și gândurile domnișoarei Winter pluteau departe. Când Judith a bătut la ușă la ora cinei, am închis cartea și am pus-o deoparte. Ca și cum nu fusese nicio întrerupere, ca și cum totul era o continuare a discuției pe care o avusesem înainte, ea a spus:

— Dacă nu ești prea obosită, vrei să vii s-o vezi pe Emmeline în seara asta?

Surori

Când a sosit ceasul, m-am dus în camerele Emmelinei. Era prima oară când intram acolo invitată și primul lucru pe care l-am remarcat, chiar înainte să pătrund în dormitor, a fost tăcerea profundă. M-am oprit în prag – încă nu mă observaseră – și mi-am dat seama că era fundalul șoptelor lor. Aproape imperceptibilă, răsuflarea care trecea peste corzile vocale se risipea în aer. Plozivele înmuiate care dispăreau aproape înainte să le auzi, șuierături înfundate pe care puteai să le confunzi cu sângele care îți pulsa în urechi. De fiecare dată când credeam că s-a oprit, susurul încet îmi tachina din nou auzul, ca un fluture de noapte care mi se așeza o clipă în păr, apoi zbura orb mai departe.

Mi-am dres glasul.

— Margaret... Domnișoara Winter, din scaunul cu roțile așezat lângă sora ei, îmi făcu semn către un scaun aflat de cealaltă parte a patului. Ce bine că ești aici.

Am privit chipul Emmelinei de pe pernă. Roșul și albul erau aceleași culori cauzate de cicatricele și de arsurile pe care le văzusem înainte; era la fel de grăsulie; părul era tot alb și încâlcit. Ochii ei priveau nepăsători spre tavan și nu părea să bage de seamă prezența mea. Unde era diferența? Căci *era* altfel. Avusese loc o schimbare în ea, care se vedea imediat și cu ușurință, totuși era prea subtilă pentru a fi definită. Nu-i pierduse nimic din putere. Un braț se întindea peste pătură și ținea mâna domnișoarei Winter strâns în mâna ei.

— Cum te simți, Emmeline? am întrebat emoționată.

— Nu se simte bine, spuse domnișoara Winter.

Și domnișoara Winter se schimbase în ultimele zile. Dar boala ei o fluidiza: cu cât o rodea mai tare, cu atât adevărata ei fire ieșea mai

mult la suprafață. De fiecare dată când o vedeam părea mai mică: mai slabă, mai delicată, mai fragilă, dar cu cât slăbea mai mult, cu atât puterea ei spirituală ieșea mai tare la iveală.

Totuși, Emmeline strângea în pumnul ei greu o mână foarte subțire și foarte slabă.

— Vreți să vă citesc? am întrebat.

— Te rog.

Am citit un capitol. Apoi domnișoara Winter murmură:

— A adormit.

Ochii Emmelinei erau închiși, respirația adâncă și regulată. Dăduse drumul din strânsoare mâinii surorii ei, iar domnișoara Winter o masa ca s-o readucă la viață. Emmeline avea degetele ușor învinețite.

Văzuse unde mă uitam și i-a acoperit mâinile cu un șal.

— Îmi pare rău că ne-am întrerupt lucrul, a spus. A trebuit să te trimit de aici o dată, când Emmeline a fost bolnavă. Și acum trebuie să-mi petrec timpul cu ea, așa că proiectul nostru trebuie să mai aștepte. Dar nu va dura mult. Vine și Crăciunul. Vei dori să ne părăsești și să stai cu familia ta. Când te întorci, după sărbători, vom vedea cum stau lucrurile. Mă aștept – a tăcut o clipă – să ne putem continua munca atunci.

N-am înțeles imediat ce voia să spună. Cuvintele erau ambigue; vocea a trădat-o. Ochii mi-au căzut pe fața adormită a Emmelinei.

— Vreți să spuneți...?

Domnișoara Winter a oftat.

— Nu te lăsa amăgită de faptul că pare puternică. E bolnavă de foarte mult timp. Ani de zile am crezut că voi trăi s-o văd plecând înaintea mea. Dar de când m-am îmbolnăvit n-am mai fost atât de sigură. Iar acum, parcă suntem într-o cursă până la linia de finiș.

Deci asta așteptam. Evenimentul fără de care povestea nu se putea termina.

Murea. Emmeline murea.

— E vina mea?

— Vina ta? Cum să fie vina ta? Domnișoara Winter a clătinat hotărât din cap. Noaptea aceea nu are nicio legătură cu starea ei. Mi-a aruncat una dintre privirile ei pătrunzătoare, de demult, care înțelegea mai mult decât doream eu să dezvălui. De ce te întristează asta, Margaret? Sora mea e un străin pentru tine. Nu cred că ești atât de necăjită din compasiune. Spune-mi, Margaret: ce este?

În parte nu avea dreptate. Simțeam compasiune pentru ea. Credeam că știu prin ce trecea domnișoara Winter. Era pe punctul să se alătore grupului de amputați. Gemenii despărțiți au suflet numai pe jumătate. Linia dintre viață și moarte este îngustă și întunecată, iar un geamăn rămas singur trăiește mult mai aproape de ea. Chiar dacă de multe ori era nervoasă și arțăgoasă, începuse să-mi placă domnișoara Winter. Îmi plăcea mai ales copilul care fusese odată, copilul care apărea din ce în ce mai mult astăzi. Având părul tăiat, fața nemachiată, mâinile subțiri fără inelele grele, ea părea să devină tot mai mult un copil. După părerea mea, acest copil își pierde sora, iar în acest punct tristețea domnișoarei Winter se contopea cu a mea. Drama ei urma să se deruleze în această casă, în zilele următoare, și era aceeași dramă care îmi marcaseră viața, chiar dacă avusese loc în zile de care nu-mi mai aminteam.

Am privit fața Emmelinei de pe pernă. Se apropia de pragul care deja mă despărțea de sora mea. În curând îl va trece și o vom pierde, se va alătura celorlalți de pe lumea cealaltă. Fremătam de dorința absurdă de a-i șopti un mesaj pentru sora mea la ureche, de a-l încredința cuiva care urma s-o vadă în curând. Numai că ce puteam să-i spun?

Am simțit privirea curioasă a domnișoarei Winter ațintită asupra mea. M-am stăpânit.

— Cât timp mai are? am întrebat.

— Câteva zile. O săptămână, poate. Nu prea mult.

Am rămas cu domnișoara Winter până târziu în seara aceea. A doua zi m-am dus din nou la patul Emmelinei. Stăteam împreună, citind cu voce tare sau fiecare separat, în gând, lungi perioade de timp, și doar doctorul Clifton ne întrerupea veghea. Părea să considere prezența mea acolo un lucru firesc și mă includea și pe mine în zâmbetul grav pe care i-l arunca domnișoarei Winter în timp ce vorbea cu noi cam o oră, împărtășindu-ne intimitatea, ascultând în timp ce citeam. Luam cărți de pe orice raft, le deschideam la orice pagină, începeam și sfârșeam oriunde se nimerea, uneori chiar la mijlocul propoziției. *La răscruce de vânturi* se continua cu *Emma*, care lăsa loc *Diamantelor Eustace*, care se topea în *Vremuri grele*, care ceda locul *Femeii în alb*. Fragmente. Nu avea importanță. Cu toată perfecțiunea ei, cu formele cizelate, cu operele fantastice, arta nu ne putea consola. Cuvintele, pe de altă parte, alcătuiau linia vieții. Se împrăștia cu un ritm molcom în aer, măsurau respirația liniștită a Emmelinei.

Apoi ziua trecea și se apropia ajunul Crăciunului, ziua plecării mele. Într-un fel nu voiam să plec. Liniștea din casă, solitudinea minunată a grădinii erau tot ceea ce-mi doream pe lume în prezent. Magazinul și tatăl meu păreau foarte mici și foarte departe, mama mea – ca întotdeauna –, tot mai distantă. Cât despre Crăciun... În casa noastră, sărbătorile veneau prea curând după aniversarea mea ca mama să poată trăi bucuria nașterii copilului unei alte femei, oricine-ar fi fost ea. M-am gândit la tata, deschizând felicitările de Crăciun de la puținii lor prieteni, aranjând în jurul căminului statuetele inofensive cu Moș Crăciun, scene cu zăpadă și cintezozi, punându-le deoparte pe cele care o reprezentau pe Fecioară. În fiecare an strângea o colecție secretă: imagini colorate ale mamei care privește fascinată la singurul, minunatul și perfectul prunc,

acesta privind la ea, amândoi formând un tot plin de dragoste și fericire. În fiecare an erau aruncați amândoi la coș.

Știam că domnișoara Winter nu va obiecta dacă rămâneam. Poate era bucuroasă să aibă pe cineva alături în zilele care urmau. Dar nu am întrebat-o. Nu am putut. Văzusem declinul Emmelinei. Cu cât slăbea mai mult, cu atât gheara care îmi strângea inima era mai puternică, iar neliniștea mea crescândă îmi spunea că sfârșitul e aproape. A fost o lașitate din partea mea, dar când Crăciunul a sosit, a fost o ocazie să plec și am profitat de ea.

Seara m-am dus în camera mea și mi-am împachetat lucrurile, apoi m-am îndreptat spre apartamentul Emmelinei, ca să-mi iau la revedere de la domnișoara Winter. Șoaptele surorilor nu se mai auzeau întinericul era și mai apăsător, mai profund decât înainte. Domnișoara Winter avea o carte în poală, dar dacă citise înainte, acum nu mai putea; în schimb, ochii ei priveau cu tristețe chipul surorii. Emmeline zăcea în pat nemișcată, cu păturile ridicându-se și coborând încet în ritmul respirației ei. Ochii îi erau închiși și părea profund adormită.

— Margaret... a murmurat domnișoara Winter, arătându-mi un scaun. Părea mulțumită că venisem. Am așteptat împreună ca lumina să se stingă cu totul, ascultând respirația Emmelinei.

Între noi, pe patul de moarte, suflul Emmelinei se înălța și cobora, într-un ritm liniștit și imperturbabil, ca zgomotul valurilor care se lovesc de țărm.

Domnișoara Winter nu a vorbit, iar eu am rămas tăcută, compunând în mintea mea mesaje imposibile pe care le-aș fi putut trimite surorii mele prin acest călător ce urma să pătrundă foarte curând în lumea cealaltă. Cu fiecare suflu, camera părea că se umple de o tristețe mai adâncă și mai apăsătoare.

Lângă fereastră, domnișoara Winter s-a mișcat ca o siluetă întunecată.

— Tu ar trebui să vezi asta, a spus ea, iar un gest în întuneric mi-a arătat că îmi întindea ceva pe deasupra patului.

Degetele mele au apucat un obiect dreptunghiular de piele, cu încuietoare de metal. Era un fel de carte.

— Din cutia de comori a Emmelinei. Nu mai are nevoie de ea. Pleacă. Citește-o. Când te întorci, o să discutăm.

Cu cartea în mână, am traversat camera până la ușă, găsindu-mi drumul după mobila din jur. În spatele meu, respirația Emmelinei se înălța și cobora.

Jurnalul și trenul

Jurnalul lui Hester era distrus. Cheia lipsea, încuietoarea era atât de ruginită, încât îmi lăsase pete maronii pe degete. Primele trei pagini erau prinse acolo unde lipiciul copertei se topise. Pe fiecare pagină, ultimul cuvânt se pierdea într-o pată maronie, ca și cum jurnalul fusese expus murdăriei și umezelii. Câteva pagini erau rupte; pe marginile zdrențuite se mai putea citi fragmente: *aho, cr, ta, est*. Cel mai rău lucru era că jurnalul părea să fi fost cufundat în apă. Paginile se ondulaseră. Închis, jurnalul părea mai gros decât era în realitate.

Faptul că fusese udat îmi crea cele mai mari greutateți. Când te uitai la o pagină, constatai că ceva era scris. Și nu era un scris vechi oarecare, ci scrisul lui Hester. Se vedeau liniile ei ascendente ferme, rotocoalele echilibrate și fluide, înclinarea ușoară și spațiile mici, dar funcționale. Văzute de aproape însă, cuvintele erau neclare și șterse. Linia aceasta era un *l* sau un *t*? Această curbă era un *a* sau un *e*? Sau poate un *s*? Cuvântul acesta era *lampă* sau *fentă*?

Urma să fie destul de greu de descifrat. Chiar dacă transcriesem jurnalul, în ziua aceea trenul era mult prea aglomerat ca să pot scrie. M-am cuibărit pe locul meu de la fereastră, cu jurnalul la ochi, și am studiat paginile, încercând să le descifrez. La început nimeream un cuvânt din trei, apoi, pe măsură ce înțelegeam sensul povestirii, cuvintele au început să-mi vină în întâmpinare, răsplătindu-mi eforturile cu dezvăluiri generoase, până când am început să dau paginile, pe măsură ce citeam. În acel tren, în ajunul Crăciunului, Hester a revenit la viață.

Nu vă voi pune la încercare răbdarea reproducând aici jurnalul lui Hester, așa cum l-am citit eu: fragmentar și distrus. Respectând felul de a fi al lui Hester, am reparat, am făcut curățenie și am pus

totul în ordine. Am scăpat de haos și dezordine. Am înlocuit îndoiala cu certitudinea, umbrele cu realitatea, spațiile goale cu detalii semnificative. Făcând astfel, am adăugat poate cuvinte pe care ea nu le-a scris niciodată, dar vă asigur că, dacă am făcut greșeli, a fost numai în probleme minore; în pasajele importante, am cercetat până când am fost sigură că am descoperit adevăratul înțeles.

Nu reproduc tot jurnalul, ci numai o selecție redactată a pasajelor. Alegerea mea a depins în primul rând de detaliile relevante pentru scopul meu, care este de a spune povestea domnișoarei Winter, și în al doilea rând de dorința mea de a reda cât mai autentic posibil viața lui Hester la Angelfield.

*

Conacul Angelfield arată destul de bine de la depărtare, deși fațada e orientată greșit și ferestrele sunt dispuse la întâmplare, însă atunci când te apropii, vezi imediat starea de degradare în care a fost lăsat să cadă. Zidăria este extrem de uzată. Cercevelele putrezesc. Separe că părți din acoperiș au fost distruse de furtună. Primul lucru pe care o să-l fac: o să verific tavanul din camerele de la mansardă.

Menajera m-a întâmpinat la ușă. Am observat imediat că nu vede și nu aude bine, chiar dacă încearcă să ascundă acest lucru. Dată fiind vârsta ei înaintată, nu mă miră deloc. Asta explică de asemenea murdăria din casă – dar presupun că familia Angelfield nu dorește s-o dea afară după o viață dedicată acestei case. Le apreciez loialitatea, chiar dacă nu înțeleg de ce nu poate fi ajutată de persoane mai tinere și mai puternice.

Doamna Dunne mi-a povestit despre personal. Familia locuiește aici de mulți ani cu ceea ce majoritatea ar considera un personal foarte redus numeric, dar lucrul ăsta a intrat în obișnuința locatarilor. De ce trebuie să fie așa nu mi-am dat seama, dar ceea ce am înțeles este că în afara familiei propriu-zise mai trăiesc aici numai doamna Dunne și un grădinar pe nume John Digence. Există căprioare (deși nu mai vânează nimeni), dar

omul care se ocupă de ele nu apare niciodată în preajma casei primește instrucțiuni de la același avocat care m-a angajat pe mine și care funcționează ca un fel de administrator al domeniului – dacă se poate vorbi despre administrarea acestui domeniu. Doamna Dunne se ocupă singură de cheltuielile obișnuite cu personalul. Am presupus că Charles Angelfield verifica registrele și chitanțele în fiecare săptămână, dar doamna Dunne a râs și a întrebat dacă eu cred că ea vede atât de bine, încât să facă liste de cifre într-un registru. Nu mă pot stăpâni să nu consider lucrul ăsta foarte nepotrivit. Cred că doamna Dunne este demnă de încredere. Din câte-am putut să-mi dau seama, e o femeie bună la suflet, cinstită și sper că atunci când o voi cunoaște mai bine voi putea să pun reticența ei numai pe seama surzeniei. Am făcut o notă prin care să-i demonstrez domnului Angelfield avantajele păstrării unui registru bine întocmit și m-am gândit să-mi ofer serviciile și în acest sens, dacă el era prea ocupat ca s-o poată face.

Meditând la acest aspect, am început să cred că era timpul să mă întâlnesc cu stăpânul meu și am fost foarte uimită când doamna Dunne mi-a spus că el petrece toată ziua în vechea cameră a copiilor și că nu o părăsește niciodată. După multe întrebări, mi-am dat seama în cele din urmă că suferă de o anumită tulburare a rațiunii. Ce păcat! Există oare ceva mai trist decât o minte ale cărei funcții obișnuite au fost afectate?

Doamna Dunne mi-a dat ceai (pe care din politețe am pretins că-l beau, dar l-am aruncat mai târziu, pentru că nu am nicio încredere că ceașca era curată, văzând starea în care e bucătăria) și mi-a povestit câte ceva despre ea. E trecută de optzeci de ani, nu s-a căsătorit niciodată și a locuit aici dintotdeauna. Evident că discuția noastră s-a îndreptat apoi asupra familiei. Doamna Dunne a cunoscut-o pe mama gemenelor ca fetiță și apoi ca tânără. Mi-a confirmat ceea ce eu înțelesesem deja: plecarea mamei la un sanatoriu de boli mintale a făcut ca eu să fiu angajată atât de repede. Mi-a făcut o relatare atât de încâlcită a evenimentelor care au dus la internarea mamei, încât nu am putut înțelege dacă femeia o atacase sau nu pe soția doctorului cu o vioară. Nu are prea mare importanță. Este evident că în

familie există de mult tulburări ale rațiunii și mărturisesc că inima mi-a bătut mai tare când mi s-a confirmat acest lucru.

Ce mulțumire poate avea o guvernantă educând niște minți care deja își formează propriile gânduri liber și nestingherit? Ce provocare este să ordonezi mintea unor copii a căror gândire este deja imaculată și îngrijită? Nu numai că sunt pregătită pentru această sarcină, am petrecut ani tânjind după ea. Iată, aici voi afla, în sfârșit, ce valoare au metodele mele!

M-am interesat de familia tatălui – căci, deși domnul March a murit, iar copiii nu l-au cunoscut niciodată, sângele lui le curge prin vine și le-a transmis o anume ereditate. Doamna Dunne nu mi-a putut spune prea multe. În schimb, mi-a povestit mai multe anecdote despre mamă și unchi care, dacă e să citesc printre rânduri (și sunt sigură că asta și dorea), făceau aluzii la situații scandaloase... Evident, ceea ce sugerează ea este imposibil, cel puțin în Anglia, așa că bănuiesc că are prea multă imaginație. Să ai imaginație e un lucru sănătos, iar multe descoperiri științifice nu ar fi fost făcute în lipsa ei, dar ea trebuie îndreptată asupra unui obiect anume, dacă este să aibă consecințe. Dacă este lăsată să rătăcească după bunul ei plac, se transformă în prostie. Probabil că din cauza vârstei mintea ei nu mai poate fi controlată, pentru că altfel e o femeie bună, și nu genul de om care să inventeze bârfe numai de dragul lor. Oricum, mi-am scos imediat din minte această problemă.

În timp ce scriu aceste rânduri, aud zgomote în fața ușii camerei mele. Fetele au ieșit din ascunzătoare și se furișează prin casă. Nu li s-a făcut nicio educație, au fost lăsate să se comporte cum au vrut. Vor avea numai de câștigat de pe urma regimului de ordine, disciplină și igienă pe care vreau să-l instalez în casă. Nu mă voi duce la ele. Fără îndoială că ele se așteaptă să fac asta și îmi va fi de folos să mă impun acum.

Doamna Dunne mi-a arătat camerele de la parter. Murdăria tronează pretutindeni, totul e acoperit cu un strat gros de praf, draperiile sunt zdrențuite, chiar dacă ea nu observă și se gândește la ele așa cum erau cu ani în urmă, pe vremea bunicului gemenelor, când erau întregi. Există un

pian care pare a fi imposibil de reparat, dar am să văd ce pot să fac, și o bibliotecă plină de cărți, care ar putea să-mi ofere multe cunoștințe odată ce praful e șters și voi putea constata ce volume anume conține.

Am explorat singură celelalte etaje, nedorind s-o oblig pe doamna Dunne să urce prea multe trepte deodată. La primul etaj am auzit șoapte, o busculadă și chicoteli înfundate. Îmi găsisem elevele. Încuiaseră ușa și au tăcut când am încercat clanța. Le-am strigat pe nume, apoi le-am lăsat în pace și am urcat la etajul al doilea. Este o regulă de aur să nu-mi oblig elevele, ci să le las pe ele să vină la mine.

Camerele de la al doilea etaj erau în cea mai mare dezordine. Murdare, dar deja mă obișnuisem cu asta. Ploaia pătrunsese prin acoperiș (după cum mă așteptam) și ciupercile creșteau printre scândurile putrede. Este un mediu îngrozitor de nesănătos în care să crești copii. Mai multe scânduri lipseau din podea. Păreau că fuseseră scoase intenționat. Va trebui să discut cu domnul Angelfield ca să le reparăm. Îi voi demonstra că cineva ar putea să cadă pe scări și, în cel mai bun caz, să-și luxeze glezna. Toate balamalele trebuie unse și toate canaturile ușilor sunt rupte. Oriunde mă duc, ușile scârțâie când le dau la o parte, scândurile pocnesc, iar curenții de aer flutură draperiile, deși e imposibil să spui limpede de unde provin aceste zgomote.

M-am întors în bucătărie cât am putut de repede. Doamna Dunne ne pregătea cina, dar eu nu simțeam nicio dorință să mănânc mâncare gătită în vase atât de murdare ca acelea pe care le văzusem, așa că m-am apucat de spălat (după ce am frecat mobilierul de bucătărie cum nu mai fusese frecat de zece ani) și am supravegheat-o atent la gătit. Se străduiește foarte mult.

Fetele nu vor să vină jos să mănânce. Le-am chemat doar o dată. Doamna Dunne voia să le cheme și să le convingă, dar i-am spus că am metodele mele și că ea trebuie să fie de partea mea.

Doctorul a venit la cină. Așa cum mi se dăduse de înțeles, capul familiei nu a apărut. Mă gândeam că doctorul va fi jignit din cauza asta, dar părea

să considere întreaga situație normală. Așa că am luat cina numai noi doi, doamna Dunne servindu-ne la masă, dar având nevoie de mult ajutor din partea mea.

Doctorul este un om inteligent și cult. Dorește cu adevărat ca gemenele să se schimbe în bine și a fost cel care s-a gândit primul să mă aducă la Angelfield. Mi-a explicat pe îndelete cu ce greutate mă voi confrunta aici și am ascultat cu cea mai mare politețe. Orice guvernantă, după câteva ore petrecute în această casă, și-ar fi făcut o impresie clară și completă asupra misiunii sale, dar el este bărbat, deci nu poate înțelege ce plictisitor e să și se explice pe larg ceea ce ai înțeles deja pe deplin. Agitația mea și câteva răspunsuri scurte și ironice pe care i le-am dat nu au fost remarcate și mă tem că energia și puterea lui de analiză nu se regăsesc și în spiritul de observație. Nu emit judecăți hazardate, pentru că se așteaptă ca toți cei pe care îi întâlnește să fie mai puțin capabili decât el. Căci este un om inteligent și mai mult decât atât, este un om important într-o comunitate mică. A afișat un aer de modestie, dar văd lesne dincolo de mască, căci și eu pretindeam același lucru. Totuși voi avea nevoie de sprijinul lui în datoria pe care mi-am asumat-o și mă voi strădui să-l atrag de partea mea, în ciuda greșelilor sale.

Aud zgomote de jos. Probabil fetele au descoperit lacătul de la ușa cămării. Vor fi supărate și frustrate, dar cum să le învăț altfel disciplina orelor de masă? Iar fără această disciplină, cum poate fi readusă ordinea?

Mâine voi începe să curăț acest dormitor. Am șters suprafețele lui cu o cârpă umedă în seara asta și am fost tentată să spăl podeaua, dar m-am răzgândit. Va trebui s-o fac oricum mâine, când voi curăța pereții și voi da jos draperiile, care sunt atât de murdare. Așa că noaptea aceasta voi dormi în mizerie, dar mâine într-o cameră curată și strălucitoare. Va fi un început bun. Intenționez să readuc ordinea și disciplina în această casă și, ca să-mi ating țelul, trebuie mai întâi să am o cameră curată în care să mă gândesc. Nimeni nu poate să gândească limpede sau să facă progrese dacă nu este înconjurat de igienă și ordine.

Gemenele plâng pe bol. E timpul să-mi întâlnesc elevele.

*

Am fost atât de ocupată cu aranjarea casei, încât nu am prea apucat să-mi continui jurnalul, dar trebuie să-mi găsesc timp, pentru că în primul rând în scris pot să-mi stabilesc și să-mi dezvolt metodele.

Am făcut progrese însemnate cu Emmeline, iar experiența pe care am dobândit-o confirmă tipul de comportament pe care l-am văzut la alți copii cu caracter dificil. Cred că nu este atât de afectată mintal cum mi s-a spus și, datorită influenței mele, va deveni un copil cuminte. Este afectuoasă și fermă, a început să aprecieze beneficiile igienei, are poftă de mâncare și poate fi convinsă să asculte dacă i se vorbește cu blândețe și i se promit mici recompense. Va începe în curând să înțeleagă că bunătatea se răsplătește prin faptul că ceilalți încep să te aprecieze, iar atunci voi putea să renunț la recompense. Nu va fi niciodată deșteaptă, dar cunosc limitele metodelor mele. Oricare ar fi puterile mele, ele nu pot dezvolta decât ce este dat de la natură.

Sunt mulțumită de munca mea cu Emmeline.

Sora ei este un caz mai dificil. Am întâlnit violență și înainte și sunt mai puțin șocată decât crede Adeline văzând distrugerile pe care le provoacă. Totuși, sunt uimită de un lucru: la alți copii, dorința de a distruge este în general un efect secundar născut din furie, și nu scopul principal. Actul de violență, după cum am observat la alți elevi de-ai mei, este de cele mai multe ori cauzat de un acces de mânie, iar revărsarea mâniei afectează doar indirect oamenii și casele. Cazul Adelinei nu se potrivește acestui tipar. Am văzut și mi s-au povestit incidente în care distrugerea pare să fi fost singurul scop al Adelinei, când s-a înfuriat din cauza a ceva care o sâcăia, adunând în ea forța ce generează energia de a distruge. Căci este o făptură slabă, numai piele și os, și mănâncă doar firimituri. Doamna Dunne mi-a povestit despre un incident din grădină, când Adeline a distrus câteva tise. Dacă e adevărat, atunci e mare păcat. Grădina era cu siguranță foarte frumoasă. Ar putea fi refăcută, dar John și-

a pierdut interesul și nu numai grădina ornamentală, ci tot domeniul suferă din cauza neglijenței lui. Voi găsi timpul și calea să-i trezesc din nou respectul de sine. Se vor îmbunătăți mult aspectul și atmosfera casei dacă el își va regăsi bucuria de a lucra, iar grădina va fi din nou îngrijită.

Scriind despre John și despre grădină, îmi aduc aminte de ceva – trebuie să-i vorbesc despre băiat. Plimbându-mă prin sala de curs în după-amiaza asta, s-a întâmplat să mă apropiu de fereastră. Ploua și voiam să închid fereastra ca să nu intre și mai multă umezeală. Cerceveaua ferestrei din interior e deja ruptă. Dacă n-aș fi fost atât de aproape de fereastră, cu nasul aproape lipit de geam, mă îndoiesc că l-aș fi văzut. Dar el era acolo: un băiat ghemuit deasupra răsadului de flori, plivind buruienile. Purta o pereche de pantaloni bărbătești, scurtați la glezne și ținuți cu o pereche de bretele. O pălărie cu boruri largi îi umbrea fața și nu mi-am putut da seama ce vârstă avea, deși e posibil să fi avut unsprezece sau doisprezece ani. Știu că se obișnuiește ca la țară copiii să fie puși să grădinărească, deși credeam că se ocupă mai mult de muncile la fermă, și apreciez că învoață meseria de mici, dar nu-mi place să văd un copil care în timpul școlii nu este în clasă. Voi vorbi cu John despre asta și mă voi asigura că băiatul își petrece orele necesare educației la școală.

Dar să mă întorc la cazul meu: Adeline ar putea fi surprinsă să afle că răutățile pe care le face surorii ei îmi sunt familiare. Gelozia și certurile între frați sunt obișnuite, iar la gemeni rivalitatea este și mai mare. În timp voi putea să împlânzesc atacurile, dar până atunci e necesară o atenție constantă pentru ca Adeline să n-o rănească pe sora ei, iar asta încetinește progresul în alte domenii și e păcat. De ce Emmeline se lasă bătută (trasă de păr, urmărită de Adeline, care o amenință cu cleștele de la șemineu în care ducă cărbuni aprinși) nu pot încă să înțeleg. Este de două ori mai solidă decât sora ei și s-ar putea apăra cu mai multă forță. Poate că nu vrea s-o rănească pe Adeline; este un copil bun la suflet.

*

Prima impresie pe care mi-a făcut-o Adeline a fost aceea a unei fete care

n-ar fi niciodată capabilă să ducă o viață independentă și normală ca sora ei, dar care ar putea fi adusă la un anumit echilibru, ale cărei accese de furie ar putea fi controlate printr-o rutină strictă. Nu mă așteptam niciodată s-o fac să acționeze rezonabil. Datoria pe care mi-o asumam era mai grea decât în cazul surorii ei și nu mă așteptam să fiu răsplătită.

Dar am fost obligată să-mi schimb părerea atunci când am remarcat semnele unei inteligențe ascunse și firave. În dimineața aceasta a intrat în sala de clasă târșâindu-și picioarele, dar fără manifestări de rea-voință și, odată așezată la locul ei, și-a culcat capul pe braț ca de obicei. Am început lecția. Nu făceam mai mult decât să spun o poveste, o adaptare a primelor capitole din Jane Eyre, o poveste îndrăgită de foarte multe fete. Mă concentram asupra Emmelinei, încurajând-o să urmărească povestirea, încercând să-i dau viață. Am împrumutat o voce eroinei, alta mătușii, alta vărului și însoțeam povestitul cu gesturile și atitudinile care mi se păreau cele mai potrivite pentru a descrie trăirile personajelor. Emmeline nu-și lua ochii de la mine, iar eu eram încântată de efectul produs.

Am sesizat o mișcare cu coada ochiului. Adeline își întorsese capul în direcția mea. Capul îi era tot culcat pe braț, ochii îi erau închiși, însă aveam impresia clară că mă urmărește. Chiar dacă poziția nu avea mare însemnătate (și nu avea, dar întotdeauna mă evitase înainte), era o schimbare în felul în care stătea. De obicei se prăbușea peste bancă și dormea, într-o inerție animalică, astăzi însă întreg corpul părea să-i fi revenit la viață: poziția umerilor, o oarecare încordare. Părea că este atrasă de poveste, totuși continua să dea impresia unui somn inert.

Nu voiam să-și dea seama că observasem ceva. Am continuat să mă prefac că îi citesc numai Emmelinei. Am continuat să fac gesturile dinainte și să-mi păstrez tonul vocii. Dar, în tot acest timp, o supravegheam pe Adeline. Nu numai că mă asculta. Am perceput un tremurat al genelor. Am crezut că avea ochii închiși, dar nu era deloc așa – pe sub genele lăsate, ea mă privea!

Este o evoluție foarte interesantă, pe care o consider aspectul esențial al

muncii mele aici.

*

Apoi s-a întâmplat cel mai neobișnuit lucru. Chipul doctorului s-a schimbat. Da, s-a schimbat, chiar în fața ochilor mei! A fost unul dintre acele momente când perspectiva asupra unui chip se modifică brusc, când toate trăsăturile, deși sunt aceleași ca mai înainte, se schimbă amețitor și apar într-o lumină cu totul diferită. Aș dori să știu ce parte anume din mintea omenească face ca fețele oamenilor pe care îi cunoaștem să se modifice și să se contorsioneze astfel. Am scos din calcul iluziile optice, fenomenele legate de lumină și așa mai departe și am ajuns la concluzia că explicația se află în psihologia celui care privește. Oricum ar fi, mișcarea și rearanjarea bruscă a trăsăturilor chipului său m-au făcut să mă uit țintă la el câteva clipe, ceea ce lui i s-a părut probabil foarte straniu. Când trăsăturile lui au încetat să se transforme a apărut ceva ciudat în expresia chipului său, ceva ce nu puteam, ce încă nu pot descrie. Nu-mi place deloc ceea ce nu pot să descriu.

Ne-am privit unul pe altul câteva clipe, amândoi la fel de stingheriți, apoi brusc el a plecat.

*

Aș vrea ca doamna Dunne să nu-mi mai miște cărțile de la locul lor. De câte ori să-i spun că o carte nu e terminată până când nu ai citit-o până la capăt? Iar dacă tot o mută, de ce n-o pune la loc în bibliotecă, unde-ar trebui să fie? Ce rost are s-o lase pe trepte?

*

Am avut o conversație foarte ciudată cu John, grădinarul.

E un om priceput, mai vesel acum că grădina ornamentală se reface și îmi e de ajutor și în casă. Bea ceai și stă de vorbă la bucătărie cu doamna Dunne; uneori îi găsesc vorbind cu voce joasă, ceea ce mă face să cred că ea nu este atât de surdă pe cât pare. Dacă n-ar fi vârsta ei înaintată, aș bănuia că s-a înfiripat o idilă, dar cum despre asta nu poate fi vorba, nu-mi pot da seama despre ce secret vorbesc. Am certat-o pe doamna Dunne din cauza

asta și nu mi-a făcut plăcere, căci noi două avem o relație prietenească în legătură cu majoritatea lucrurilor și cred că este de acord cu prezența mea aici – asta nu înseamnă că acordul ei are sau nu importanță –, iar ea mi-a spus că discută despre lucruri fără însemnătate, numai probleme legate de casă, despre puii care trebuie tăiați, cartofii care trebuie culeși și așa mai departe. „De ce vorbiți atât de încet?” am insistat, iar ea mi-a spus că nu vorbeau deloc încet, cel puțin nu intenționat. „Dar dumneata nu mă auzi pe mine când vorbesc încet”, am spus, iar ea mi-a răspuns că vocile noi par mai slabe decât cele vechi, cu care este obișnuită, și faptul că îl înțelege pe John când vorbește cu voce joasă este pentru că îi cunoaște vocea de ani de zile, iar pe-a mea numai de câteva luni.

Uitasem totul despre șoptele din bucătărie până la această nouă discuție ciudată cu John. Cu câteva dimineți în urmă, mă plimbam înainte de prânz prin grădină, când l-am văzut din nou pe băiatul care plivea răsadul de flori sub fereastra sălii de clasă. M-am uitat la ceas și iarăși era în timpul orelor de școală. Băiatul nu m-a văzut, pentru că eram ascunsă de copaci. L-am privit câteva clipe: nu lucra deloc, ci stătea întins pe pajiște, fascinat de ceva din iarbă, chiar sub nasul lui. Purta aceeași pălărie cu boruri largi. M-am îndreptat spre el dorind să aflu cum îl cheamă și să-i țin o prelegere despre importanța școlii și a educației, dar, văzându-mă, a sărit în picioare, și-a îndesat pălăria pe cap cu o mână și a fugit mai repede decât am văzut pe cineva fugind vreodată. Teama lui este cel mai limpede semn al vinovăției. Băiatul știa perfect că trebuia să fie la școală. Pe când fugea, părea că are o carte în mână.

M-am dus la John și i-am spus ce credeam. I-am explicat că nu permit ca niște copii să muncească pentru el în timpul școlii, că era greșit să li se neglijeze educația doar pentru cei câțiva bănuți pe care îi câștigau, iar dacă părinții nu sunt de acord, mă voi duce eu personal să stau de vorbă cu ei. I-am spus că, dacă era necesar să aibă ajutoare în grădină, atunci voi vorbi cu domnul Angelfield și vom angaja pe cineva. Făcusem deja această propunere să angajăm mai mult personal atât pentru grădină, cât și pentru

casă, dar și John, și doamna Dunne s-au împotrivit atât de mult acestei idei, încât am considerat că e mai bine să aștept până voi afla mai multe despre cum stau lucrurile pe-aici.

Răspunsul lui John a fost să clatine din cap și să nege că știe ceva despre copil. Când i-am spus că eu însămi îl văzusem, el a zis că probabil era un copil din sat care hoinărea pe-acolo, că se mai întâmplase înainte, că el nu era răspunzător pentru toți vagabonzii din sat care se nimereau în grădina lui. I-am spus atunci că mai văzusem copilul, în ziua în care sosisem și era clar că acest copil muncea. A strâns din buze, repetându-mi doar că nu știa nimic despre copil, că oricine îi putea plivi grădina dacă dorea și că nu exista niciun angajament.

I-am spus lui John pe un ton răstit, pe care nu îl regret, că intenționez să vorbesc cu învățătoarea din sat despre asta și că mă voi duce direct la părinți și voi lămurii lucrurile cu ei. El pur și simplu a fluturat din mână, ca și cum ar fi spus că asta nu avea nicio legătură cu el și că puteam face cum doream (ceea ce și intenționez să fac). Sunt sigură că știe cine este băiatul și sunt uimită de refuzul său de a mă ajuta să-mi fac datoria. Nu-i stă în fire să mi se împotrivească, dar presupun că și el și-a început ucenicia când era copil și crede că nu face niciun rău. Aceste atitudini sunt greu de stârpit în provincie.

*

Eram cufundată în jurnal. Fragmentele aproape ilizibile mă făceau să-l parcurg încet, să descifrez misterele folosindu-mi toată experiența, cunoștințele și imaginația pentru a da substanță cuvintelor neclare; totuși, aceste obstacole nu m-au împiedicat să-l citesc. Dimpotrivă, marginile uzate, părțile indescifrabile, cuvintele șterse păreau să capete sens, să pulseze de viață.

În timp ce citeam fascinată, în altă parte a mințit mele luasem deja o hotărâre. Când trenul s-a apropiat de gara unde trebuia să cobor pentru a face legătura, știam deja ce voi face. Nu mă mai duceam acasă. Mergeam la Angelfield.

Linia locală a trenului spre Banbury era atât de aglomerată de Crăciun, încât nu am avut unde să mă așez și nu citeam niciodată în picioare. Cu fiecare hurducătură a trenului, cu fiecare ghiont și brânci al călătorilor de lângă mine, simțeam forma dreptunghiulară a jurnalului lui Hester pe piept. Citisem numai jumătate din el. Restul putea să mai aștepte.

Ce s-a întâmplat cu tine, Hester? m-am gândit. Unde te-ai dus oare?

Demolarea trecutului

Privind pe fereastră, am observat că bucătăria era goală și, când m-am întors în fața casei și am bătut la ușă, nu mi-a răspuns nimeni.

Oare plecase? Era o perioadă a anului când oamenii plecau de-acasă. Dar ei se duceau la familiile lor, iar Aurelius, neavând o familie, ar fi rămas aici. De-abia mai târziu mi-am dat seama de ce lipsea Aurelius: livra prăjituri pentru petrecerile de Crăciun. Unde altundeva putea fi? Va trebui să mă întorc mai târziu. Am pus felicitarea pe care o cumpărasem în cutia de scrisori și m-am îndreptat prin pădure spre conacul Angelfield.

Era frig; îndeajuns de frig ca să ningă. Sub picioarele mele pământul era înghețat, iar cerul era de o albeață amenințătoare. Mergeam iute. Având fularul înfășurat în jurul feței până la nas, m-am încălzit repede.

M-am oprit în luminiiș. În depărtare, unde se afla șantierul, era o agitație neobișnuită. M-am încruntat. Ce se întâmpla acolo? Aveam aparatul de fotografiat în jurul gâtului, pe sub haină; frigul s-a strecurat pe dedesubt în timp ce-mi desfăceam nasturii. Folosind lentilele de distanță, am privit într-acolo. Pe alee era o mașină a poliției. Mașinile și aparatura constructorilor nu funcționau, iar muncitorii erau adunați într-un grup compact. Se opriseră probabil din lucru cu puțin înainte, pentru că băteau din palme și tropăiau ca să se încălzească. Caschetele erau fie pe pământ, fie atârnav de o curea pe spate. Unul dintre ei le-a oferit celorlalți un pachet de țigări. Din când în când, se făceau comentarii, dar nu exista conversație. Am încercat să-mi dau seama ce expresie aveau fețele lor. Plictiseală? Îngrijorare? Curiozitate? Stăteau cu spatele la șantier, cu fața la pădure și la mine, dar din când în când câte unul arunca o privire peste umăr la ce se întâmpla în spatele lor.

Dincolo de grupul de bărbați se înălțase un cort alb, care acoperea o parte din șantier. Casa nu mai era, dar judecând după șopronul pentru trăsuri, aleea de pietriș și poziția bisericii, am ghicit că acolo era locul unde fusese biblioteca. Aici, unul dintre muncitori și un om care părea a fi șeful lor discutau cu alți doi bărbați. Unul dintre ei era îmbrăcat într-un costum și un pardesiu, celălalt în uniformă de poliție. Șeful vorbea iute și cu gesturi ample. Când bărbatul în pardesiu punea o întrebare, se adresa muncitorului, iar când acesta răspundea, toți cei trei bărbați îl priveau cu atenție.

Părea să nu ia în seamă frigul. Vorbea în propoziții scurte; atunci când făcea pauze lungi, ceilalți nu vorbeau, ci doar îl priveau atenți. La un moment dat a arătat cu degetul în direcția mașinii și a imitat felul în care aceasta scurma pământul cu ghearele ei de metal. În cele din urmă a dat din umeri, s-a încruntat și și-a trecut mâna peste ochi, ca și cum ar fi vrut să șteargă o imagine proaspătă.

Unul dintre faldurile cortului s-a dat deoparte. Un al cincilea bărbat a ieșit de acolo și s-a alăturat grupului. A urmat o discuție scurtă și gravă, iar la sfârșitul ei șeful s-a îndreptat spre grupul de bărbați și le-a spus câteva cuvinte. Aceștia au aprobat din cap și, ca și cum s-ar fi așteptat să audă exact ce li se spusese, au început să-și adune pălăriile și termosurile de la picioare și să se îndrepte spre mașinile parcate lângă porțile domeniului. Polițistul în uniformă s-a așezat la intrarea în cort, cu spatele la el, iar celălalt i-a condus pe muncitor și pe șeful lui la mașina poliției.

Am luat aparatul de fotografiat de la ochi, dar am continuat să mă uit la cortul cel alb. Știam locul. Fusesem și eu acolo. Mi-am amintit tristețea din biblioteca distrusă. Rafturile aflate în paragină, grinzile care se prăbușiseră pe podea. Spaima mea când m-am împiedicat de lemnele rupte și arse.

Fusese un cadavru în acea cameră, îngropat în hârtii arse, cu rafturi de cărți drept sicriu. Un mormânt ascuns și protejat jumătate

de secol de grinzile care căzuseră.

Nu-mi puteam stăpâni gândul. Căutam pe cineva, iar acum se părea că cineva fusese găsit. Coincidența era izbitoare. Cum să nu fac legătura? Totuși, Hester plecase cu un an înainte, nu-i așa? De ce s-ar fi întors? Și apoi mi-am dat seama, iar simplitatea extremă a ideii m-a făcut să cred că putea fi adevărat.

Dacă Hester nu plecase deloc?

Când am ajuns la marginea pădurii, i-am văzut pe cei doi copii blonzi venind triști pe alee. Se clătinau și se împiedicau în mers; sub picioarele lor pământul era săpat cu șanțuri negre șerpuitoare, acolo unde mașinile grele ale muncitorilor intraseră în pământ, iar ei nu se uitau pe unde călcau. În schimb se uitau în spate, peste umăr, în direcția din care veneau.

Fata a fost prima care, pierzându-și echilibrul și aproape căzând, a întors capul și m-a văzut. S-a oprit. Când m-a zărit, fratele ei și-a luat un aer atotștiutor și a spus:

— Nu poți merge încolo. Așa a spus polițistul. Trebuie să stai la distanță.

— Înțeleg.

— Au făcut un cort, a adăugat fata timid.

— L-am văzut, i-am spus.

În dreptul porților arcuite ale domeniului a apărut mama lor. Gâfâia puțin.

— Sunteți bine? Am văzut o mașină de poliție pe stradă. Apoi se întoarse spre mine. Ce se întâmplă?

Fata i-a răspuns.

— Polițiștii au făcut un cort. Nu-i voie să te apropii. Au spus că trebuie să mergem acasă.

Femeia cea blondă a ridicat ochii înspre șantier și a privit încruntată la cortul alb.

— Nu fac asta atunci când...? Nu-și termină propoziția în fața

copiilor, dar am știut la ce se referă.

— Cred că asta s-a întâmplat, am spus. Am simțit dorința ei de a-și trage copiii mai aproape, ca să fie în siguranță, dar a aranjat doar fularul băiatului și a dat la o parte părul din ochii fetei.

— Hai, le spuse copiilor. E oricum prea frig ca să stăm afară. Hai să mergem acasă și să bem o cacao!

Copiii s-au năpustit pe porți și s-au luat la întrecere pe stradă. Un fir invizibil îi lega, lăsându-i să-și dea roată sau s-o ia la goană atât cât le permitea.

I-am privit și am simțit un gol teribil.

Mama lor rămăsese lângă mine.

— V-ar prinde bine și dumneavoastră niște cacao, nu-i așa? Sunteți albă ca varul.

Am început să mergem încet, urmându-i pe copii.

— Numele meu este Margaret, i-am spus. Sunt prietenă cu Aurelius Love.

Ea zâmbi.

— Numele meu este Karen. Am grijă de căprioarele de-aici.

— Știu. Mi-a spus Aurelius.

Înainte noastră, fata se repezi jucăuș la fratele ei; el se dădu la o parte ca să nu fie atins, alergând pe stradă.

— Thomas Ambrose Proctor! strigă tovarășa mea de drum. Treci înapoi pe trotuar!

Numele m-a făcut să tresar.

— Cum spuneți că se numește fiul dumneavoastră?

Mama băiatului s-a întors curioasă spre mine.

— Întreb pentru că – știu un om pe nume Proctor care a lucrat aici cu mulți ani în urmă.

— Tatăl meu, Ambrose Proctor.

A trebuit să mă opresc ca să-mi adun gândurile.

— Ambrose Proctor... băiatul care a lucrat cu John-the-dig – a

fost *tatăl* dumneavoastră?

— John-the-dig? Adică John Digence? Da. El a fost cel care l-a angajat pe tatăl meu aici. Asta cu mult timp înainte să mă nasc eu. Tatăl meu era trecut de cincizeci de ani când m-am născut.

Am început să merg încet înainte.

— Am să accept invitația de a bea o cacao, dacă nu vă supărați. Am ceva să vă arăt.

Am scos semnul din jurnalul lui Hester. Karen a zâmbit imediat ce și-a aruncat ochii pe fotografie. Chipul serios al fiului ei, plin de mândrie pe sub marginea caschetei, umerii țepeni, spatele drept.

— Îmi amintesc ziua când a venit acasă și a spus că și-a pus o caschetă galbenă pe cap. Va fi atât de fericit să aibă fotografia!

— Persoana care v-a angajat, domnișoara March, l-a văzut vreodată pe Tom?

— Să-l vadă pe Tom? Bineînțeles că nu! Știi, sunt două surori, domnișoarele March. Din câte am înțeles, una este puțin retardată, așa că cealaltă se ocupă de proprietate. Este cam singuratică. Nu s-a mai întors la Angelfield de la incendiu. N-am mai văzut-o de atunci. Singura noastră legătură este prin avocații noștri.

Karen stătea lângă aragaz, așteptând să se încălzească laptele. În spatele ei, priveliștea dezvăluia grădina și, dincolo de ea, câmpurile pe care Adeline și Emmeline trăseseră odată căruciorul cu bebelușul lui Merrily în el. Erau puține peisaje rămase neschimbate ca acesta.

Trebuia să fiu atentă să nu spun prea multe. Karen nu părea să știe că domnișoara March de la Angelfield era aceeași femeie cu domnișoara Winter, ale cărei cărți le zărisem în biblioteca din hol.

— Eu lucrez pentru familia Angelfield, i-am explicat. Scriu despre copilăria lor aici. Când i-am arătat persoanei care te-a angajat niște fotografii ale casei, am avut impresia că l-a recunoscut.

— Nu se poate. Doar dacă...

A luat fotografia și a privit-o din nou, apoi l-a strigat pe fiul ei din

camera cealaltă.

— Tom? Tom, adu-mi fotografia aceea de pe șemineu, te rog! Cea cu ramă de argint.

Tom intră în cameră ducând o fotografie, cu sora lui după el.

— Uite, îi spuse Karen, doamna are o fotografie cu tine.

Un zâmbet amestecat cu uimire apărură pe chipul băiatului când își văzu propria imagine.

— Pot s-o păstrez?

— Desigur, am spus.

— Arată-i lui Margaret poza cu bunicul tău.

Dădu ocol mesei până ajunse lângă mine și îmi întinse timid fotografia înrămată.

Era fotografia veche a unui bărbat foarte tânăr. Aproape un băiat. Avea optsprezece ani, poate chiar mai puțin. Stătea lângă o bancă și avea un șir de tise pe fundal. Am recunoscut decorul imediat: grădina ornamentală. Băiatul își scosese șapca, pe care o ținea în mână, iar în închipuirea mea am văzut mișcarea pe care o făcuse dând la o parte șapca și ștergându-și fruntea cu cealaltă mână. Ținea capul ușor plecat. Încerca să nu clipească în lumina soarelui și aproape reușise. Mânele cămășii erau suflecate până la cot, nasturele de sus era desfăcut, pliurile pantalonilor erau îngrijit călcate și își curățase ghetetele mari de grădină pentru poză.

— Lucra aici când a avut loc incidentul?

Karen a pus cămile de cacao pe masă și copiii au venit și s-au așezat ca să bea.

— Cred că deja se înrolase atunci. A lipsit foarte mult timp de la Angelfield. Aproape cincisprezece ani.

M-am uitat atent în fotografia veche la fața băiatului, uimită de asemănarea cu nepotul său. Era *drăguț*.

— Știi, el nu prea vorbea despre tinerețea lui. Era un om închis în sine. Dar sunt lucruri pe care regret că nu le știu. De exemplu, de ce

s-a căsătorit atât de târziu. Avea aproape cincizeci de ani când s-a însurat cu mama mea. Nu pot să nu mă gândesc că a existat ceva în trecutul lui – o dragoste nefericită, poate? Dar nu te gândești să pui asemenea întrebări când ești copil, iar atunci când am crescut... A dat din umeri cu tristețe. A fost un tată foarte bun. Răbdător. Bun. Mă ajuta întotdeauna la orice. Și totuși, acum când sunt adult, uneori am sentimentul că nu l-am cunoscut niciodată *cu adevărat*.

Mai era un detaliu în fotografie care mi-a atras atenția.

— Ce-i asta? am întrebat.

S-a aplecat ca să vadă mai bine.

— E o tolbă. Ca să porți vânatul. Pentru fazani, în special. Poți s-o deschizi cu totul ca să-i pui înăuntru și apoi o legi în jurul lor. Nu știi de ce apare în fotografie. Nu a fost niciodată vânător, sunt sigură.

— Obişnuia să le mai aducă gemenelor câte-un iepure sau un fazan când aveau nevoie, am spus, iar ei i-a făcut plăcere să afle acest detaliu din tinerețea tatălui ei.

M-am gândit la Aurelius și la moștenirea sa. Sacul în care fusese cărat era o tolbă de vânătoare. Desigur că era o pană în ea – tolba era folosită să care fazani. M-am gândit la bucata de hârtie. „Ceva în formă de A apare la început.” Mi-am adus aminte de Aurelius spunând asta, în timp ce ținea hârtia veche în lumină. „Și apoi un S. Chiar aici, la sfârșit. Desigur, s-a șters puțin cu anii, trebuie să te uiți cu multă atenție, dar *îl vezi*, nu-i așa?” Nu reușisem să-l văd, el însă da. Doar că nu numele lui era scris pe bucata de hârtie, ci al tatălui său, *Ambrose*.

Am luat un taxi de la casa lui Karen până la biroul avocatului din Banbury. Știam adresa din corespondența pe care o avusesem în legătură cu Hester; acum mă duceam din nou la el din cauza lui Hester.

Secretara a refuzat să-l deranjeze pe domnul Lomax după ce a descoperit că nu am programare.

— Știți, e ajunul Crăciunului...

Dar am insistat.

— Spuneți-i că sunt Margaret Lea, în legătură cu conacul Angelfield și domnișoara March.

Cu aerul că *oricum nu are nicio importanță*, a dus mesajul în birou; când s-a întors, mi-a spus pe un ton oarecum șovăielnic că pot să intru.

Tânărul domn Lomax nu era deloc tânăr. Avea probabil vârsta pe care bătrânul domn Lomax o avea atunci când gemenele apăruseră în biroul său dorind bani pentru înmormântarea lui John-the-dig. Mi-a strâns mâna, având o sclipire ciudată în ochi și un zâmbet abia schițat pe buze și am înțeles că, din punctul lui de vedere, eram complici. Mulți ani el fusese singura persoană care știuse cealaltă identitate a clienței sale, domnișoara March; moștenise secretul de la tatăl său, împreună cu biroul din lemn de cireș, fișetele și tablourile de pe pereți. Acum, după atâția ani de discreție, apărea și altcineva care știa secretul.

— Mă bucur că vă întâlnesc, domnișoară Lea. Cu ce pot să vă ajut?

— Vin de la Angelfield. De la șantier. Poliția este acolo. Au găsit un cadavru.

— O, Doamne!

— Credeți că poliția va dori să stea de vorbă cu domnișoara Winter?

Atunci când am pomenit numele, ochii lui s-au îndreptat discret spre ușă ca să se asigure că nu ne auzea nimeni.

— Îl va căuta pe proprietarul domeniului, conform rutinei.

— Așa credeam și eu, m-am grăbit. Dar nu numai ea este foarte bolnavă – presupun că știți asta deja.

Aprobă din cap.

— Sora ei este pe moarte.

A dat din cap cu gravitate și nu m-a întrerupt.

— Ar fi mai bine, dată fiind slăbiciunea ei și starea de sănătate a surorii, să nu primească vestea despre ce s-a descoperit prea brutal. Nu ar trebui să audă asta de la un străin. Și nu ar trebui să fie singură când primește vestea.

— Ce sugerați?

— Astăzi mă întorc în Yorkshire. Dacă ajung la gară într-o oră, pot fi acolo în seara asta. Poliția o s-o caute, nu-i așa?

— Da. Dar pot amâna întâlnirea pentru câteva ore. Ca să aveți timp să ajungeți acolo. Vă pot duce cu mașina la gară, dacă doriți.

În acel moment a sunat telefonul. Am schimbat o privire îngrijorată în timp ce ridică receptorul.

— Oase? înțeleg... Da, ea este proprietarul domeniului... O persoană mai în vârstă și cu sănătatea șubredă... O soră, foarte bolnavă... Se pare că sfârșitul e aproape... Ar fi mai bine... Date fiind circumstanțele... Se întâmplă să știu o persoană care se duce acolo în seara aceasta... Demnă de toată încrederea... Destul... într-adevăr... Desigur.

Și-a notat ceva în agendă și mi-a împins-o peste birou. Un nume și un număr de telefon.

— Ar dori să vă telefoneze el când ajungeți acolo, ca să-i spuneți care este situația cu doamna. Dacă este capabilă, atunci va vorbi el cu ea; dacă nu, mai poate să aștepte. Se pare că oasele nu sunt recente. Și la ce oră este trenul? Ar trebui să mergem.

Văzând că eram adâncită în gânduri, domnul Lomax, care nu era totuși atât de tânăr, a condus mașina în tăcere. Totuși părea agitat, iar în cele din urmă, dând colțul pe strada unde era gara, nu s-a mai putut stăpâni.

— A treisprezecea poveste... spuse el. Presupun că nu...?

— Mi-aș fi dorit să știu, i-am spus. Îmi pare rău.

I s-a citit pe chip dezamăgirea.

Pe când gara se apropia, am pus și eu o întrebare.

— Îl cunoașteți cumva pe Aurelius Love?

— Furnizorul de mâncare? Da, îl cunosc. E un geniu culinar!

— De când îl cunoașteți?

A răspuns fără să se gândească.

— De fapt, am fost colegi de școală – dar, la mijlocul propoziției, vocea începu să-i tremure ciudat, ca și cum de-abia atunci înțelesese aluzia. Următoarea mea întrebare nu l-a surprins.

— Când ați aflat că domnișoara March este domnișoara Winter? Atunci când ați preluat activitatea tatălui dumneavoastră?

A înghițit cu greu.

— Nu. A clipit. Înainte. Eram încă la școală. A venit o dată acasă, ca să-l vadă pe tatăl meu. Era o atmosferă mai intimă decât la birou. Aveau o afacere de discutat și, fără să intre în detalii confidențiale, a devenit clar în timpul discuției că domnișoara March și domnișoara Winter erau una și aceeași persoană. Înțelegeți-mă, nu am tras cu urechea. Adică nu am făcut-o intenționat. Eram deja sub masa din sufragerie când ei au intrat – fața de masă cădea în falduri și forma un fel de cort, vedeți – și nu doream să-l stânjenesc pe tatăl meu apărând brusc, așa că am stat acolo liniștit.

Ce-mi spusese domnișoara Winter? *Nu pot exista secrete într-o casă unde sunt copii.*

Ne-am oprit în fața gării, iar tânărul domn Lomax își întoarse privirea neliniștită spre mine.

— I-am spus lui Aurelius. În ziua când mi-a povestit că a fost găsit în noaptea incendiului. I-am spus că domnișoara Adeline Angelfield și domnișoara Vida Winter sunt una și aceeași persoană. Îmi pare rău.

— Nu vă faceți griji. Oricum nu mai are nicio importanță acum.

Doar mă întrebam...

— Ea știe care că i-am spus lui Aurelius cine este?

M-am gândit la scrisoarea pe care domnișoara Winter mi-o trimisese la început de tot, la Aurelius în costumul lui maro, căutând adevărul despre originea sa.

— Dacă a ghicit, asta a fost în urmă cu zeci de ani. Dacă știe, cred că vă dați seama că nu-i pasă.

Chipul i s-a înseninat.

— Mulțumesc că m-ați dus cu mașina.

Și am alergat la tren.

Jurnalul lui Hester II

De la gară am dat un telefon la magazin. Tatăl meu n-a putut să-și ascundă dezamăgirea când i-am spus că nu voi veni acasă.

— Mamei tale o să-i pară rău, a spus el.

— Chiar o să-i pară?

— Bineînțeles că da.

— Trebuie să mă întorc. Cred că am găsit-o pe Hester.

— Unde?

— S-au găsit oase la Angelfield.

— Oase?

— Unul dintre muncitori le-a descoperit în timp ce excavau biblioteca astăzi.

— O, Doamne!

— Vor lua legătura cu domnișoara Winter ca să-i pună întrebări. Dar sora ei este pe moarte. Nu pot s-o las singură. Are nevoie de mine.

— Înțeleg. Vocea lui era gravă.

— Nu-i spune mamei, l-am avertizat eu, dar domnișoara Winter și sora ei sunt gemene.

Tăcu. Apoi spuse doar atât:

— O să ai grijă de tine, nu-i așa, Margaret?

Un sfert de oră mai târziu, mă așezam la locul meu de la fereastră și scoteam jurnalul lui Hester din buzunar.

*

Aș vrea să înțeleg mai multe lucruri despre optică. Pe când stăteam cu doamna Dunne în salon, parcurgând schema cu orele de masă din acea săptămână, am surprins o mișcare bruscă în oglindă. „Emmeline !” am exclamat supărată, căci nu trebuia să fie înăuntru, ci afară, făcându-și exercițiile zilnice și respirând aer proaspăt. A fost desigur greșeala mea,

pentru că puteam să mă uit pe fereastră și să văd că e afară, împreună cu sora ei, jucându-se liniștite. Ceea ce văzusem – mai bine zis, imaginea fugitivă pe care o surprinsesem – trebuie să fi fost o rază de lumină pătrunsă pe fereastră și reflectată în oglindă.

Reflectând acum la asta (reflectând! Cât umor involuntar!), psihologia văzului este cea care a cauzat greșeala mea, ca și ciudățeniile legate de optică. Obișnuită să le văd pe gemene colindând prin casă, în locuri unde nu mă așteptam să le găsesc, uneori chiar când credeam că sunt în altă parte, am început să interpretez fiecare mișcare ca o dovadă a prezenței lor. Așa că o rază de lumină reflectată într-o oglindă poate lua foarte convingător forma unei fete în rochie albă. Ca să nu mai faci asemenea greșeli, trebuie să-ți impui să privești totul fără prejudecăți, să abandonezi tiparele obișnuite de a gândi. Se pot spune foarte multe lucruri teoretice despre această atitudine! Inocența minții! Privirea pură asupra lumii! Atâtea descoperiri științifice se bazează pe capacitatea de a vedea cu alți ochi ceea ce a fost văzut înainte și s-a crezut a fi știut de secole! Totuși, în viața obișnuită nu poți trăi după asemenea principii. Imaginați-vă cât timp v-ar lua dacă fiecare nouă experiență ar trebui cercetată cu mintea proaspătă în fiecare clipă din fiecare zi. Nu, ca să ne eliberăm mintea de aspectele cotidiene, este esențial să atribuim interpretarea lumii din jur acelei zone inferioare a minții noastre care se ocupă cu ceea ce este presupus, posibil, probabil. Chiar dacă uneori ne induce în eroare și ne face să interpretăm greșit o rază de lumină ca pe o fată în rochie albă, atunci când acest lucru este imposibil.

Mintea doamnei Dunne chiar rătăcește uneori. Mi-e teamă că a înțeles foarte puțin din discuția noastră despre orele de masă și că va trebui să luăm totul de la capăt mâine.

*

Am un mic plan în legătură cu activitățile mele de aici, un plan care îl include și pe doctor.

I-am expus pe larg părerea mea că Adeline prezintă un tip de tulburare

mintală pe care nu l-am mai întâlnit înainte și despre care nici nu am citit. Am menționat articolele despre gemeni pe care le-am studiat și problemele de dezvoltare legate de acest lucru și am văzut pe chipul lui că este de acord cu lecturile mele. Cred că acum îmi apreciază mai mult pregătirea și talentul. Am vorbit despre o carte pe care nu o cunoștea și am putut să-i fac un rezumat al ideilor principale și al dovezilor aduse de această carte. Am continuat evidențind anumite greșeli minore pe care le depistasem în ea și am sugerat că, dacă ar fi fost cartea mea, aș fi schimbat concluziile și recomandările.

Doctorul mi-a zâmbit când am terminat de vorbit și mi-a spus pe un ton degajat: „Ați putea oricând să scrieți chiar dumneavoastră o carte ”. Aceasta mi-a oferit ocazia pe care o așteptam de multă vreme.

I-am sugerat că cel mai bun caz de studiat pentru o asemenea carte era chiar aici, la conacul Angelfield. Că aș putea să petrec câteva ore pe zi scriind observațiile pe care le făceam. I-am prezentat pe scurt câteva teste și experimente care puteau fi făcute pentru a-mi verifica ipoteza. În treacăt, am menționat valoarea pe care o asemenea carte, odată terminată, ar avea-o în domeniul medical. După aceea m-am plâns că, în ciuda experienței mele, a studiilor mele, acestea nu sunt suficiente pentru a face impresie unui editor și în cele din urmă am mărturisit că, femeie fiind, nu mă simt în stare să duc la bun sfârșit un asemenea proiect ambițios singură. Un bărbat inteligent și capabil, sensibil și cu cunoștințe științifice, care putea să beneficieze de experiența mea și de studiul meu de caz, s-ar fi descurcat mult mai bine.

În felul acesta i-am însămânțat în minte ideea al cărei rezultat a fost exact acela pe care îl doream: vom lucra împreună.

*

Mi-e teamă că doamna Dunne nu se simte bine. Eu încui uși și ea le descuie. Eu trag draperii și ea le strânge. Cărțile mele nu stau niciodată într-un loc! Încearcă să nege aceste fapte susținând că întreaga casă este bântuită.

Din întâmplare, îmi spune povestea despre fantome chiar în ziua când cartea pe care o citisem până la jumătate a dispărut și a fost înlocuită cu o nuvelă de Henry James. Sunt convinsă că nu doamna Dunne e vinovată. De-abia știe să citească și nu are obiceiul de a face glume proaste. Evident că a fost una dintre fete. Ceea ce face incidentul demn de reținut este că o coincidență uimitoare l-a transformat într-o glumă mai inteligentă decât am crezut. Cartea este o poveste prostească despre o guvernantă și doi copii bântuiți. Mi-e teamă că în ea domnul James își vădește marea ignoranță. Știe foarte puține lucruri despre copii și absolut nimic despre guvernante.

*

S-a făcut. Experimentul a început.

Despărțirea a fost dureroasă și, dacă nu aș fi știut cât de mult bine va face, aș fi considerat-o o metodă crudă. Emmeline plânge de-ți sfâșie inima. Care este situația cu Adeline? Ea va fi cel mai tare afectată de experiența unei vieți independente. Voi afla mâine, când avem prima noastră întâlnire.

Nu am timp pentru nimic altceva decât studiu, dar am reușit să mai fac un lucru util. Am stat de vorbă astăzi cu învățătoarea, lângă clădirea oficiului poștal. I-am spus că vorbisem cu John în legătură cu băiatul vagabond și că ar trebui ca acest copil să meargă regulat la școală pe viitor. Fără a intra în detalii, i-am spus că ea ar trebui să verifice dacă băiatul mai lipsește fără motiv. Mi-a zis că e obișnuită să predea numai cu jumătate de clasă plină în timpul strânsului recoltei, când copiii merg cu părinții lor la prășit. Dar nu era timpul recoltei, iar copilul plivea răsadurile, i-am spus. M-a întrebat care copil era și m-am simțit prost că nu am putut să-i spun. Pălăria ciudată pe care o purta nu mă ajută să-l identific, deoarece copiii nu poartă pălării în clasă. Aș putea să mă întorc la John, dar mă îndoiesc că îmi va spune mai multe decât data trecută.

*

N-am prea mai scris în jurnal în ultima vreme. Îmi dau seama că, după ce termin târziu noaptea rapoartele despre progresele Emmelinei, sunt

deseori prea obosită ca să mai scriu despre propriile activități. Îmi doresc foarte mult să înregistrez aceste zile și săptămâni, pentru că sunt implicată împreună cu doctorul într-o cercetare foarte importantă, iar în anii care vor veni, când voi fi plecat de-aici, mi-aș dori să mă întorc în trecut și să-mi aduc aminte. Sper că eforturile făcute împreună cu doctorul vor fi numai începutul unei lungi colaborări, deoarece consider studiul științific și truda intelectuală mai fascinante și mai plăcute decât orice am făcut până acum. În această dimineață, de exemplu, doctorul Maudsley și cu mine am avut o conversație deosebit de interesantă despre felul în care Emmeline folosește pronumele. Și-a luat obiceiul din ce în ce mai evident de a vorbi cu mine, iar capacitatea ei de comunicare se îmbunătățește cu fiecare zi. Totuși, un detaliu al discursului ei care nu s-a schimbat este prezența permanentă a pronumelui pentru persoana întâi plural. „Noi ne-am dus în pădure”, spune ea și întotdeauna o corectez: „Eu m-am dus în pădure”. Repetă după mine ca un papagal „eu”, dar în următoarea propoziție spune: „Noi am văzut o pisicuță în grădină” sau alte asemenea lucruri.

Această ciudățenie ne nedumerește foarte mult pe mine și pe doctor. Este oare un simplu tic verbal, înrădăcinat în limbajul gemenelor și preluat în engleză, un obicei care în timp va putea fi corectat? Sau oare calitatea de a fi geamănă este atât de definitorie încât în propria limbă ea nu acceptă ideea de-a avea o identitate separată de cea a surorii ei? I-am spus doctorului despre prietenii imaginari pe care mulți copii cu tulburări mintale îi inventează și am dezbătut împreună consecințele acestei situații. Dacă dependența copilului de geamăna ei este atât de mare, încât despărțirea poate cauza o traumă în urma căreia mintea afectată își găsește refugiu doar în inventarea unui geamăn imaginar, un prieten ideal? Nu am ajuns la nicio concluzie mulțumitoare, însă ne-am despărțit cu satisfacția că am găsit o altă zonă a unui posibil studiu viitor: limbajul.

*

De când cu Emmeline, cu studiul nostru și cu menajul casei, care trebuie făcut, dorm prea puțin și, în ciuda rezervelor mele de energie, pe

care le păstrez printr-o dietă sănătoasă și gimnastică, îmi dau seama de efectele lipsei de somn. Mă supără că pun obiecte într-un loc și uit unde le-am pus. Seara, când vreau să citesc, văd că semnul de carte îmi arată că noaptea trecută am dat paginile automat, pentru că nu-mi aduc aminte deloc de întâmplările de pe acea pagină sau de pe paginile trecute. Aceste mici supărări și oboseala constantă sunt prețul pe care îl plătesc pentru plăcerea de a lucra împreună cu doctorul la proiectul nostru.

Totuși, nu despre asta doream să scriu. Doream să scriu despre munca noastră. Nu despre descoperirile noastre, care sunt bazate în întregime pe cercetări, ci despre împletirea dintre mințile noastre, ușurința cu care ne înțelegem, felul în care comunicarea instantanee dintre noi ne ajută să lucrăm aproape fără cuvinte. Când suntem amândoi preocupați de descoperirea schimbărilor în felul de a dormi al pacientelor noastre luate separat, de exemplu, el ar vrea să-mi atragă atenția asupra unui aspect și nu are nevoie să-mi vorbească, pentru că îi simt ochii ațintiți asupra mea, îi simt mintea chemându-mă și îmi ridic privirea de pe ceea ce lucrez, gata să ascult ce dorește să-mi spună.

Scepticii pot considera asta o pură coincidență sau pot să mă bănuiască de faptul că exagerez, transformând o întâmplare într-un obicei imaginar, dar am descoperit că, atunci când doi oameni lucrează la un proiect comun – doi oameni inteligenți, adică – se dezvoltă între ei o legătură de comunicare care le intensifică munca. Fiind tot timpul implicați împreună într-o misiune, sunt amândoi conștienți și extrem de sensibili la cele mai mici mișcări ale celuilalt și le pot interpreta așa cum sunt. Fără chiar să le vadă. Iar asta nu-i distrage de la munca lor. Dimpotrivă, le-o intensifică, capacitatea de înțelegere crește. Dați-mi voie să mai adaug un singur exemplu, poate nesemnificativ luat izolat, dar reprezentativ per ansamblu. În dimineața asta studiam niște notițe, încercând să deduc un model comportamental din experimentul lui cu Adeline. Căutând un creion pentru a face o adnotare pe margine, am simțit mâna doctorului atingându-mă pe a mea. Mi-a dat creionul de care aveam nevoie. L-am privit ca să-i

mulțumesc, dar era cufundat în propriile hârtii, aproape fără să-și dea seama ce se întâmplase. În felul ăsta lucrăm împreună: mințile și mâinile noastre sunt întotdeauna în legătură, întotdeauna anticipând nevoile și gândurile celuilalt. Iar când suntem despărțiți, ceea ce se întâmplă în cea mai mare parte a zilei, întotdeauna ne gândim la micile detalii care se leagă de proiect sau la alte observații despre domeniile mai largi ale vieții și științei, iar lucrul ăsta arată cât de potriviți suntem pentru munca în comun.

Dar acum mi-e somn și, chiar dacă aș putea să relatez pe larg despre bucuria de a scrie împreună o carte științifică, e timpul să mă duc la culcare.

*

Nu am mai scris de aproape o săptămână și nu pot veni cu scuzele obișnuite. Jurnalul meu a dispărut.

Am vorbit cu Emmeline despre asta – cu bunătate, cu asprime, oferindu-i ciocolată, amenințând-o cu pedepse (da, metodele mele nu au mai fost aplicate, dar, cinstit vorbind, pierderea unui jurnal te afectează foarte mult) –, însă ea continua să nege tot. Felul în care neagă este convingător și denotă multă sinceritate. Cine nu cunoaște circumstanțele ar putea s-o creadă. Știind-o însă cum este, nu mi-am putut explica nici eu furtul și mi-e greu să-l înțeleg prin prisma progreselor pe care le-a făcut. Nu știe să citească și nu o interesează gândurile și viețile personale ale altor oameni, dacă nu o afectează în mod direct. De ce-ar avea nevoie de el? Probabil luciul încuietorii a ispitit-o – pasiunea ei pentru lucrurile strălucitoare este la fel de mare și nu încerc să i-o diminuez; este inofensivă. Dar m-a dezamăgit.

Dacă ar fi să judec după reacțiile și caracterul ei, aș conchide că nu ea a comis furtul. Dar adevărul e că nu putea fi altcineva.

John? Doamna Dunne? Chiar dacă aș presupune că servitorii au vrut să-mi fure jurnalul, ceea ce nu cred nicio clipă, îmi amintesc foarte limpede că ei erau ocupați în altă parte a casei atunci când a dispărut. Pentru orice

eventualitate, am adus în discuție activitățile lor din ziua aceea, iar John mi-a confirmat că doamna Dunne fusese în bucătărie toată ziua („făcând foarte multă hărmălaie”, mi-a spus el). Ea confirmă că John era în șopron, reparând trăsura („o treabă grea și zgomotoasă”). Nu putea fi niciunul dintre ei.

Așa că, după ce am eliminat toți ceilalți posibili suspecti, sunt obligată să cred că a fost Emmeline.

Și totuși, nu pot să scap de îndoieli. Chiar și acum îmi imaginez chipul ei – atât de nevinovat, atât de trist că o acuzam de furt – și nu pot să nu mă întreb dacă există vreun alt element implicat aici, pe care nu am reușit să-l iau în calcul. Când analizez întreaga problemă din această perspectivă, am un sentiment de neliniște: sunt deodată copleșită de senzația că niciunul dintre planurile noastre nu se va împlini. Ceva a fost contra mea încă de când am venit în această casă! Ceva care vrea să mă împiedice și care mi se opune în fiecare zi! Mi-am verificat și răsverificat deducțiile, am refăcut fiecare aspect al logicii mele; nu găsesc nicio greșală și totuși sunt cuprinsă de îndoieli... Ce anume nu reușesc să văd?

Recitind acest ultim paragraf, sunt uimită de neașteptata lipsă de încredere din cuvintele mele. Desigur, doar oboseala mă face să mă simt așa. O minte neodihnită rătăcește prin zonele cele mai întunecate; un somn bun peste noapte vindecă orice.

Mai mult, totul s-a sfârșit acum. Iată-mă scriind în jurnalul dispărut. Am încuiat-o pe Emmeline în camera ei patru ore, a doua zi am făcut asta timp de șase ore și și-a dat seama că în următoarea zi vor fi opt. A treia zi, la puțin timp după ce am coborât și i-am descuiat ușa, am găsit jurnalul pe pupitrul meu, în sala de clasă. Probabil că ea s-a strecurat foarte abil ca să-l pună acolo, căci nu am văzut-o trecând prin fața bibliotecii, chiar dacă lăsasem ușa deschisă intenționat. Dar mi l-a adus înapoi. Așa că n-ar fi motive să mai am îndoieli, nu-i așa?

*

Sunt atât de obosită și totuși nu pot să dorm. Aud pași noaptea, dar

când mă duc la ușă și mă uit pe coridor, nu văd pe nimeni.

*

Mărturisesc că m-a neliniștit – încă mă neliniștește – să mă gândesc că acest jurnal nu a fost în posesia mea două zile. Gândul că o altă persoană mi-a citit cuvintele este foarte supărător. Nu pot să nu mă gândesc cum ar putea o altă persoană să interpreteze anumite lucruri pe care le-am scris, căci atunci când scriu numai pentru mine și știu perfect adevărul, am poate mai puțină grijă la felul în care mă exprim și, scriind repede, uneori mă exprim într-un mod care poate fi interpretat greșit de un străin. Gândindu-mă la unele lucruri pe care le-am scris (doctorul și creionul – o întâmplare atât de neînsemnată! – nici nu merita să scriu despre ea), îmi dau seama că ele îi pot apărea unui străin într-o lumină cu totul diferită față de ce am intenționat eu să scriu și mă întreb dacă nu ar trebui să rup aceste pagini și să le distrug. Numai că n-aș suporta să fac asta, căci aceste pagini vreau cel mai mult să le păstrez pentru mai târziu, când voi fi bătrână și voi fi plecat de aici, ca să mă gândesc la bucuria muncii mele și la entuziasmul pe care l-am trăit în timpul marelui nostru proiect.

De ce nu poate o prietenie bazată pe știință să fie o sursă de bucurie? Nu este mai puțin științifică, nu-i așa?

Dar poate soluția ar fi să nu mai scriu deloc, căci atunci când o fac, chiar acum, când scriu această propoziție, acest cuvânt, sunt conștientă că există un cititor fantomatic care se apleacă peste umărul meu privind-mi creionul, care îmi amestecă cuvintele și le distorsionează sensul și care îmi dă o stare de neliniște în intimitatea propriilor gânduri.

E foarte supărător să te vezi într-o lumină atât de diferită de cea obișnuită, chiar dacă este o lumină falsă.

Nu voi mai scrie.

FINALURI

Fantoma din poveste

Mi-am ridicat gânditoare ochii de pe ultima pagină a jurnalului lui Hester. Mai multe detalii îmi atrăseseră atenția în timp ce îl citeam, iar acum că terminasem, puteam să le cântăresc mai bine.

Oh! m-am gândit.

Oh!

Și apoi, *OH!*

Cum să-mi descriu descoperirea? A început cu o întrebare ezitantă, *ce-ar fi dacă*, o simplă aluzie, o idee imposibilă. Era – poate nu complet imposibilă, dar absurdă! în primul rând – Pe punctul de a începe să adun argumente raționale, m-am oprit brusc. Căci mintea, luând-o înainte într-un act de premoniție, deja analizase versiunea revizuită a evenimentelor, într-o singură clipă, într-un moment de uimire vertiginoasă, caleidoscopică, povestea pe care mi-o spusese domnișoara Winter s-a desfăcut și s-a refăcut singură, identică în fiecare detaliu, aidoma în fiecare întâmplare – și totuși profund și complet diferită. Ca acele imagini care, privite dintr-un unghi, îți dezvăluie o tânără mireasă și, din alt unghi, o cotoroanță bătrână. Ca paginile cu puncte presărate la întâmplare care ascund cești de ceai sau chipuri de clovni sau Catedrala din Rouen, pe care le vezi numai dacă înveți cum să te uiți. Adevărul fusese tot timpul în fața ochilor mei – doar că de-abia acum îl descopeream.

A urmat o oră întreagă de cugetări. Am luat toate elementele la rând, analizându-le din perspective diferite, și am revizuit tot ce știam. Tot ceea ce îmi fusese spus și tot ceea ce descoperisem. *Da*, m-am gândit. Și *da*, din nou. Asta se leagă cu asta și cu asta. Noua mea

descoperire a adus viață în poveste. A început să respire. Și, în timp ce își revenea la viață, a început să se repare. Marginile zimțate s-au netezit singure. Locurile goale s-au umplut. Detaliile care lipseau au apărut. Misterele s-au dezlegat, iar enigmele nu mai erau enigme.

În cele din urmă, după toate poveștile și amăgirile, după ecranele de fum, după oglinzile înșelătoare și după toate păcălelile, *știam*.

*

Știam ce a văzut Hester în ziua când a crezut că s-a întâlnit cu o fantomă.

Știam cine era băiatul din grădină.

Știam cine a atacat-o pe doamna Maudsley cu o vioară.

Știam cine l-a omorât pe John-the-dig.

Știam pe cine căuta Emmeline sub pământ.

Detaliile se așezau la locul lor. Emmeline vorbind singură, în spatele unei uși închise, atunci când sora ei era în casa doctorului. *Jane Eyre*, cartea care apare și re apare în poveste, ca un fir de argint într-o tapiserie. Am înțeles misterul hoinărelii semnului de carte al lui Hester, apariția cărții lui Henry James *O coardă prea întinsă* și dispariția jurnalului. Am înțeles hotărârea ciudată a lui John-the-dig de a o învăța pe fata care odată îi distrusese grădina cum să aibă grijă de ea.

Am înțeles-o pe fata din ceață și cum și de ce se învăluia în aburi. Am înțeles cum o fată ca Adeline putea să dispară și să se transforme în domnișoara Winter.

„Îți voi spune o poveste despre gemene”, strigase domnișoara Winter după mine în prima seară din bibliotecă, atunci când eram pe punctul de a pleca. Cuvinte care, cu ecoul lor neașteptat în povestea mea, m-au legat irezistibil de povestea ei.

Au fost odată ca niciodată două fetițe...

Numai că acum știam adevărul.

Mă ghidase în direcția corectă încă din prima seară, dacă aș fi

știut să ascult.

— Crezi în fantome, domnișoară Lea? mă întrebase ea. Ți voi spune o poveste cu fantome.

Iar eu îi spusese:

— Altădată.

Dar ea *chiar* îmi spusese o poveste cu fantome.

Au fost odată ca niciodată două fete...

Sau mai bine zis: au fost odată ca niciodată *trei*.

A fost odată ca niciodată o casă și casa era bântuită.

Fantoma era ca toate fantomele, mai mult invizibilă, și totuși nu complet. Se închideau uși care fuseseră lăsate deschise, iar ușile deschise erau închise. O sclipire în oglindă te făcea să-ți ridici privirea. Adierea unui curent de aer în spatele unei draperii, când nu era nicio fereastră deschisă. Mica fantomă își făcea simțită prezența în migrația cărților dintr-o cameră în alta, în deplasarea misterioasă a semnului de carte de la o pagină la alta. Mâna ei lua jurnalul dintr-un loc și îl ascundea în altul, mâna ei îl aducea la locul lui. Dacă, intrând pe un coridor, aveai senzația ciudată că tocmai ai văzut talpa unui pantof dispărând după colțul cel mai îndepărtat, asta însemna că mica fantomă nu era departe. Și când, surprinsă de sentimentul că cineva se uită peste umărul tău, ridicai capul și vedeai că, de fapt, camera era goală, atunci puteai fi sigur că mica fantomă se ascundea pe undeva.

Prezența ei putea fi ghicită în multe feluri de cei care aveau ochi să vadă. Totuși, ea era invizibilă.

Bântuia liniștit. Mergând în vârful picioarelor, desculță, nu scotea niciun sunet; totuși, recunoștea pasul fiecărui locuitor din casă, știa fiecare scândură care trosnea și fiecare ușă care scârțâia. Fiecare colț întunecat al casei îi plăcea, fiecare ungher și fiecare cotlon. Știa spațiile dintre dulapurile din bucătărie și dintre rafturile de cărți,

știa locurile din spatele canapelelor și de sub scaune. După părerea ei, casa avea o sută și unu de ascunzișuri și ea știa cum să se miște printre ele invizibilă.

Isabelle și Charlie nu au văzut niciodată fantoma. După felul cum trăiau, în afara oricărei logici și rațiuni, nu erau genul de ființe care să fie uimite de supranatural. Obiectele pierdute, sparte sau puse la întâmplare le păreau normale în universul lor aparte. O umbră care cădea pe covor acolo unde nu trebuia să fie nicio umbră nu-i făcea să stea pe loc și să cugete; asemenea mistere erau prelungirea firească a umbrelor din propriul suflet și propriile gânduri. Mica fantomă se mișca la limita orizontului lor vizual, era enigma neelucidată din străfundurile minții lor, era eterna umbră legată, fără ca ei să știe, de viețile lor. Ea mânca resturi de mâncare în cameră ca un șoarece, se încălzea la cărbunii din focul lor, după ce ei se duceau la culcare, și dispărea prin unghere de îndată ce apărea cineva.

Era secretul casei.

Ca toate secretele, avea și paznicii ei.

Menajera a văzut mica fantomă foarte limpede, deși văzul îi scăzuse. A fost un lucru bun. Fără ajutorul ei n-ar fi fost niciodată destule resturi de mâncare în cămară, destule firimituri de la pâinea de la micul dejun pentru ca mica fantomă să supraviețuiască. Căci este o greșeală să credem că fantoma era unul dintre spectrele acelea transparente și fără trup. Nu. Ea avea un stomac și, când era gol, trebuia umplut.

Dar merita să ai grijă de ea. Mânca mult, însă făcea și multe lucruri utile. Cealaltă persoană care avea talentul de a vedea fantome era grădinarul, iar el era fericit să aibă pe cineva în ajutor. Ea purta o pălărie cu boruri largi și o pereche de pantaloni vechi ai lui John, scurtați la glezne și susținuți de bretele, iar bântuitul ei prin grădină dădea roade. Cartofii creșteau mari în pământ, când ea

avea grijă de ei; pomi înfloreau, rodind mănunchiuri de fructe pe care mâinile ei le culegeau de sub frunzele joase. Nu numai asupra fructelor și legumelor avea o influență magică, dar și trandafirii înfloreau așa cum nu mai înfloriseră niciodată. Mai târziu, a învățat să dea forme geometrice tiselor și merisorului. La rugămintea ei, frunzele și crengile dobândeau rotunjimi și unghiuri, curbe și linii drepte, matematice.

Mica fantomă nu avea nevoie să se ascundă în grădină și în bucătărie. Menajera și grădinarul erau protectorii ei, păzitorii ei. Au învățat-o cum să se descurce în casă și cum să rămână în siguranță. Au hrănit-o. Au avut grijă de ea. Când a venit să locuiască în casă un străin cu vederea ascuțită, care dorea să alunge umbrele și să încuie ușile, s-au îngrijorat pentru ea.

Mai mult decât orice însă, o iubeau.

Dar de unde venise ea? Care era povestea ei? Pentru că fantomele nu apar din senin. Apar numai acolo unde știu că sunt acasă. Iar mica fantomă se simțea acasă la Angelfield. Acasă, în această familie. Chiar dacă nu avea nume, chiar dacă era un nimeni, grădinarul și menajera știau prea bine cine era. Povestea ei era scrisă în părul arămiu și în ochii verzi ca smaraldul.

Acesta era cel mai curios lucru în toată povestea. Fantoma semăna izbitor cu gemenele care locuiau în casă. Cum altfel ar fi putut ea trece neobservată atât de mult timp? Trei fete cu părul arămiu care le cădea greu pe spate. Trei fete cu ochi verzi strălucitori. Nu-i așa că era ciudată asemănarea dintre mica fantomă și cele două gemene?

„M-am născut”, îmi spusese domnișoara Winter, „într-un plan secund”. Astfel începuse ea povestea în care Isabelle mergea la un picnic, îl întâlnea pe Roland și în cele din urmă fugea de-acasă ca să se mărite cu el, scăpând astfel de pasiunea întunecată și incestuoasă a fratelui ei. Părăsit de sora lui, Charlie a început să-și facă de cap, dezlănțuindu-și furia, pasiunea, gelozia asupra altora. Fete de nobili

sau de comercianți, de bancheri sau de coșari; pentru el, nu avea importanță cine erau. Cu acordul lor sau nu, le poseda în încercarea lui disperată de a uita.

Isabelle a născut gemenele într-un spital din Londra. Două fete ce nu aveau nimic din soțul mamei lor în trăsături. Păr arămiu – exact ca unchiul lor. Ochi verzi – exact ca unchiul lor.

Iată și planul secund: în același timp, într-un hambar sau în dormitorul slab luminat al unei căsuțe, o altă femeie a născut. Cred că nu era fată de nobil. Sau de bancher. Bogații au felul lor de a rezolva problemele. Era probabil o femeie necunoscută, obișnuită și neajutorată. Copilul ei a fost tot o fată. Păr arămiu. Ochi verzi.

Copilul mâniei. Copilul violului. *Copilul lui Charlie.*

A fost odată ca niciodată o casă ce se numea Angelfield.

Au fost odată ca niciodată gemene.

A fost odată ca niciodată când la Angelfield a venit o verișoară. Sau mai curând o soră vitregă.

Stând în tren, cu jurnalul lui Hester închis în poală, marele val de simpatie pe care începeam să-l simt pentru domnișoara Winter s-a domolit când un alt copil ilegitim mi-a venit în minte. Aurelius. Iar simpatia mea s-a transformat în mânie. De ce a fost el separat de mama lui? De ce a fost abandonat? De ce a fost lăsat să lupte cu viața fără să-și cunoască propria poveste?

M-am gândit de asemenea la cortul alb și la resturile de sub el, care știam acum că nu sunt ale lui Hester.

Toată povestea se coagula în jurul nopții incendiului. Foc, crimă, copilul abandonat.

Când trenul a ajuns la Harrogate și am pășit pe peron, am fost uimită să-mi afund picioarele în zăpadă. Deși mă uitasem pe fereastra trenului timp de o oră, nu văzusem nimic din priveliștea

de afară.

Credeam că știu totul, când brusc am avut revelația.

Mi se păruse că, dacă știam că nu erau două fete la Angelfield, ci trei, găsisem cheia întregii povești.

La capătul cugetărilor mele, am înțeles că, până nu aflam ce se întâmplase în noaptea incendiului, nu știam nimic.

Oase

Era ajunul Crăciunului; era târziu; ninge tare. Primul și al doilea șofer de taxi au refuzat să mă ducă atât de departe în afara orașului, într-o asemenea noapte, dar al treilea, cu o expresie nepăsătoare, a fost probabil mișcat de emoția din vocea mea, astfel că doar a ridicat din umeri și m-a lăsat să intru.

— O să încercăm, m-a avertizat el morocănos.

Am ieșit din oraș și zăpada continua să cadă, adunându-se încet, fulg cu fulg, pe fiecare centimetru de pământ, deasupra gardurilor vii și ramurilor. După ce am trecut de ultimul sat, de ultima fermă, ne-am pomenit în mijlocul unui peisaj alb, drumul fiind uneori imposibil de distins de câmpia din jur. Eu m-am ghemuit pe locul meu, așteptându-mă în fiecare moment ca șoferul să renunțe și să se întoarcă. Doar indicațiile mele hotărâte l-au convins că ne aflăm de fapt pe un drum. Am ieșit din mașină ca să deschid prima poartă, apoi ne-am găsit în fața celei de-a doua, poarta principală a casei.

— Sper să găsiți ușor drumul la întoarcere, am spus.

— Eu? Mă descurc, a spus, ridicând din nou din umeri.

După cum mă așteptam, porțile erau încuiate. Nevrând ca șoferul să creadă că eram o hoață, am pretins că îmi caut cheile în geantă în timp ce el întorcea mașina. Numai când a ajuns la o distanță destul de mare am apucat barele porții și m-am cățărât peste ea.

Ușa de la bucătărie nu era încuiată. Mi-am scos cizmele, mi-am scuturat zăpada de pe haină, după care am atârnat-o în cuier. Am străbătut bucătăria goală și m-am îndreptat spre camerele Emmelinei, unde știam că o voi găsi pe domnișoara Winter. Plină de acuzații, plină de întrebări, de-abia îmi stăpâneam furia; mă scotea din minți povestea lui Aurelius și a femeii ale cărei oase zăcuseră șaiszeci de ani în ruinele arse ale bibliotecii din Angelfield. Deși eram

tulburată de furtuna interioară, apropierea mea a fost silențioasă: covorul înăbușea furia pașilor mei.

Nu am bătut la ușă, ci am deschis-o și am pătruns direct înăuntru.

Draperiile erau încă trase. Lângă patul Emmelinei, domnișoara Winter stătea tăcută. Speriată de intrarea mea, m-a privit țintă, cu o strălucire extraordinară în ochi.

— Oase! am strigat eu. Au găsit oase la Angelfield.

Nu mă mai puteam stăpâni, stăteam ca pe jar ca să-i văd reacția. Nu mă interesa dacă erau cuvinte, expresii sau gesturi. Ea va recunoaște într-un fel și eu voi ști despre ce e vorba.

Doar că era ceva în cameră care încerca să-mi distragă atenția.

— Oase? a spus domnișoara Winter. Era albă ca varul și ochii îi înotau în lacrimi, un ocean de lacrimi menit să-mi topească toată furia.

— Oh! a exclamat ea.

Oh. Ce vibrații bogate poate conține o singură silabă! Teamă. Disperare. Tristețe și resemnare. Ușurare, de un fel întunecat ce nu poate consola. Și durere, adâncă și veche.

Apoi această senzație ce nu-mi dădea pace mi-a cuprins întreaga minte, astfel că n-am mai putut să mă gândesc la altceva. Ce era? Ceva diferit de drama mea cu oasele. Ceva ce se întâmplase înaintea intrării mele în cameră. Pentru o clipă am fost tulburată, apoi toate detaliile neînsemnate pe care le observasem fără să vreau s-au adunat laolaltă. Atmosfera din cameră. Draperiile trase. Ochii înotând în lacrimi ai domnișoarei Winter. Faptul că forța ei, care o caracterizase întotdeauna, părea să fi dispărut cu totul.

Atenția mi s-a concentrat pe un singur lucru: unde era răsuflarea liniștită a Emmelinei? Nu se auzea niciun sunet.

— Nu! A murit –

Am căzut în genunchi lângă pat și am privit-o fără să clipesc.

— Da, a spus domnișoara Winter încet. A murit. Acum câteva clipe.

Am privit la fața imobilă a Emmelinei. Nimic nu se schimbase. Cicatricele ei erau tot cumplit de roșii, buzele aveau aceeași tăietură ciudată, ochii erau încă verzi. Am atins mâna mutilată, iar pielea ei era caldă. Chiar murise cu adevărat? Definitiv și irevocabil? Îmi părea imposibil. Nu ne părăsise de tot. Desigur că rămăsese ceva din ea în urmă, ca să ne consoleze. Nu exista nicio vrajă, niciun talisman, nicio incantație care s-o aducă înapoi? Nu puteam să-i spun nimic care să ajungă până la ea?

Căldura mâinii ei m-a convins că mă aude încă. Căldura mâinii ei mi-a adus toate cuvintele în piept, nerăbdătoare să zboare în urechea Emmelinei.

— Găsește-mi sora, Emmeline! Te rog, găsește-o! Spune-i că o aștept. Spune-i... Gâtul îmi era prea îngust pentru toate cuvintele și ele s-au sufocat în timp ce ieșeau din mine. Spune-i că mi-e dor de ea! Spune-i că sunt singură! Cuvintele izbucneau impetuoase, puternice de pe buzele mele. Pline de emoție, pluteau în spațiul dintre noi, urmărind-o pe Emmeline. Spune-i că nu mai pot să aștept! Spune-i să *vină!*

Dar era prea târziu. Cortina căzuse. Invizibilă. Irevocabilă. Implacabilă.

Cuvintele mi se izbeau de aer ca păsările de geam.

— O, biata mea copilă!

Am simțit pe umăr atingerea mâinii domnișoarei Winter și, în timp ce plângeam deasupra rămășițelor cuvintelor mele frânte, mâna ei a rămas acolo, apăsând ușor.

În cele din urmă mi-am șters ochii. Nu mai aveam multe cuvinte de spus. Se zbăteau pierdute fără vechile lor tovarășe.

— A fost geamăna mea, am spus. A fost aici. Priviți.

Mi-am tras puloverul îndesat în fustă și am dat la iveală talia.

Cicatricea mea. Semiluna. Argintie, palidă, de o transparență sedefie. Linia care desparte.

— Aici a fost ea... Eram unite aici... Ne-au despărțit. Iar ea a murit. Nu a putut să trăiască fără mine.

Am simțit atingerea ușoară a degetelor domnișoarei Winter apăsând semiluna de pe pielea mea, apoi compasiunea afectuoasă din ochii ei.

— Adevărul e... (ultimele cuvinte, chiar ultimele, după care nu mai aveam nevoie să spun niciodată nimic). Nu cred că pot trăi fără ea.

— Copila mea...

Domnișoara Winter s-a uitat la mine. M-a susținut cu compasiunea pe care o avea în ochi.

Nu mă gândeam la nimic. Minteia îmi era perfect calmă. Dar în adâncime se stârnea furtuna. Am simțit puterea vârtejului. De ani întregi o epavă zăcuse în străfunduri, o navă ruginită, cu încărcătura ei de oase. Acum se mișca. O tulburasem și creasem un vârtej care ridica nori de nisip de pe fundul mării, cu pietricelele învârtindu-se sălbatic în apa întunecată și turbure.

În tot acest timp, domnișoara Winter m-a fixat îndelung cu privirea ei verde.

Apoi, încetul cu încetul, nisipul s-a reșezat, iar apa s-a liniștit. Oasele au căzut din nou în vasul ruginit.

— Odată mi-ați cerut să vă spun povestea mea, am zis.

— Și mi-ai spus că nu ai o poveste.

— Acum știți că am una.

— Nu m-am îndoit niciodată. A schițat un zâmbet trist. Când te-am invitat aici, credeam că-ți știu deja povestea, îți citisem eseul despre frații Landier. Era un eseu atât de bun! Știai așa de multe despre gemeni! Vorbeai din experiență, m-am gândit. Cu cât citeam mai mult din eseul tău, cu atât eram mai sigură că ai o geamănă.

Astfel că te-am ales să fii biograful meu. Pentru că, dacă după atâția ani de spus povești aș fi fost ispășită să te mint, m-ai fi descoperit imediat.

— Chiar v-am descoperit.

A dat încet din cap, tristă și fără să fie surprinsă.

— În legătură cu timpul, de asemenea. Cât de mult știi?

— Ce mi-ați spus. Doar un plan secund, așa ați spus. Mi-ați povestit despre Isabelle și gemenele ei, iar eu n-am dat atenție. Planul secund era Charlie și aventurile sale. Îmi atrăgeați atenția asupra lui *Jane Eyre*. Cartea despre străinul din familie. Verișoara fără mamă. Nu știu cine a fost mama dumneavoastră. Și cum ați ajuns să trăiți la Angelfield fără ea.

A clătinat din cap tristă.

— Oricine ar fi știut răspunsul la aceste întrebări e mort acum, Margaret.

— Nu vă puteți aminti?

— Sunt om. Ca toți oamenii, nu-mi amintesc propria naștere. Atunci când devenim conștienți suntem copilași, iar venirea noastră pe lume ni se pare că a avut loc cu o eternitate în urmă, la începutul timpului. Trăim precum spectatorii care întârzie la teatru: trebuie să recuperăm cât ne pricepem de bine, ghicind începutul după cum decurg evenimentele. De câte ori nu m-am întors la granița cea mai îndepărtată a amintirilor și nu am privit în întunericul de dincolo? Dar nu numai amintirile plutesc la frontiera aceea. Sunt tot felul de închipuiri care sălășluiesc acolo. Coșmarurile unui copil singuratic. Povești asimilate de o minte dornică de evadare. Fanteziile unei fetițe cu multă imaginație, dornică să-și explice singură inexplicabilul. Orice poveste am descoperit la frontiera uitării, nu pretind că este adevărul.

— Toți oamenii își proiectează mitic copilăria.

— Așa e. Singurul lucru de care sunt sigură este ce mi-a spus

John-the-dig.

— Și ce v-a spus?

— Că am apărut ca o buruiiană între două căpșuni.

Mi-a spus povestea.

*

Cineva fura căpșunile. Nu păsările, căci ele ciuguleau și lăsau fructele ciupite. Și nici gemenele, fiindcă ele călcau plantele în picioare și lăsau urme de pași pe tot răsadul. Nu, un hoț cu pași ușori lua un fruct de ici, un fruct de colo, cu grijă ca să nu strice nimic. Alt grădinar nici n-ar fi băgat de seamă. Într-o zi, John a observat o băltoacă sub robinetul din grădină. Robinetul curgea. L-a închis, strângându-l tare. S-a scărpinat în cap și și-a văzut de treabă. Dar a continuat să rămână atent.

A doua zi a văzut o siluetă printre căpșuni. O mică sperietoare, ce aproape îi ajungea până la genunchi, cu o pălărie cu boruri largi care îi acoperea fața. Ea a fugit când l-a văzut. Dar în ziua următoare era așa de hotărâtă să obțină fructul, încât el a trebuit să țipe și să-și fluture brațele ca s-o gonească. Mai târziu și-a dat seama că nu avea ce nume să-i dea. Cine putea să aibă în sat un copil atât de mic și slab? Cine putea să-și lase copilul să fure fructe din grădina altor oameni? îi era imposibil să dea un răspuns.

Cineva fusese și în șopronul cu unelte de grădărit. Nu el lăsase ziarele acelea vechi în dezordine, nu-i așa? Iar navetele de lemn fuseseră așezate în șir; știa că așa făcuse.

Pentru prima oară a pus lacătul înainte să intre în casă.

Trecând pe lângă robinetul din grădină, a observat că iar curgea. L-a învărtit ferm pe jumătate, fără să se gândească. Apoi, apăsând cu toată puterea, l-a mai rotit pe sfert. Asta trebuia să ajungă.

Noaptea s-a trezit, stăpânit de o neliniște ciudată. Unde ai dormi, s-a pomenit întrebându-se, dacă nu poți intra în șopronul cu unelte ca să-ți faci pat din ziare într-o navetă de lemn? Și de unde ai lua

apă, dacă robinetul ar fi strâns atât de tare încât să nu-l poți mișca? Certându-se singur pentru neroziile sale nocturne, a deschis fereastra ca să vadă cât de frig era. Nu mai putea să dea înghețul. Totuși, era răcoare pentru acel anotimp. Și cât de frig putea să ți se pară dacă ți-era și foame? Și cât de întuneric, dacă erai copil?

A dat din cap și a închis fereastra. Nimeni nu ar abandona un copil în grădina de la Angelfield, nu-i așa? Bineînțeles că nu. Totuși, înainte de ora cinci s-a trezit și s-a ridicat din pat. A făcut turul grădinii devreme, cercetând legumele, grădina ornamentală, planificându-și munca pentru ziua aceea. Toată dimineața a stat cu ochii după o pălărie cu boruri largi printre tufișuri. Dar nu a văzut nimic.

— Ce se-ntâmplă cu tine? a întrebat Missus când el s-a așezat tăcut la masa din bucătărie, ca să bea o ceașcă de cafea.

— Nimic, a spus el.

Și-a terminat cafeaua și s-a întors în grădină. A stat și a pândit tufișurile de căpșuni cu ochi neliniștiți.

Nimic.

La prânz a mâncat jumătate de sandwich, a descoperit că nu avea poftă de mâncare și a lăsat cealaltă jumătate pe un ghiveci de flori, lângă robinetul din grădină. Spunându-și că e un prost, a pus și un biscuit lângă el. A dat drumul la robinet. I-a fost destul de greu și lui. A lăsat apa să curgă cu zgomot într-o stropitoare, a golit-o în răsadul cel mai apropiat și a umplut-o din nou. Zgomotul apei care cădea răsuna în întreaga grădină. A avut grijă să nu privească în jurul lui.

Apoi s-a dat puțin la o parte, a îngenuncheat pe iarbă, cu spatele la robinet, și a început să curețe niște ghivece vechi. Era o muncă importantă; trebuia neapărat făcută: poți să împrăștii boli dacă nu cureți ghivecele cum trebuie înainte de a planta.

În spatele lui s-a auzit scârțâitul robinetului.

Nu s-a întors imediat. A terminat de curăţat ghiveciul de care se ocupa.

Apoi a fost foarte iute. S-a ridicat în picioare și s-a aruncat asupra robinetului, mai rapid decât o vulpe.

Dar nu era nevoie de atâta grabă.

Copilul speriat a încercat să fugă, dar s-a împiedicat. Ridicându-se, a șchiopătat câțiva pași, apoi s-a împiedicat din nou. John l-a prins, l-a ridicat în brațe – avea greutatea unei pisici, nu mai mult –, l-a întors cu fața la el, iar pălăria i-a căzut de pe cap.

Puștiul era numai piele și os. Părea mort de foame. Ochiul îi erau acoperiți de cruste, părul era negru de murdărie și mirosea. Obrajii erau două pete roșu aprins. A pus o mână pe fruntea copilului și a simțit că arde. I-a recunoscut urmele tălpilor din șopronul cu unelte. Nu avea pantofi, picioarele îi erau pline de răni și umflate, cu puroiul pulsând sub mizerie. Avea un ghimpe sau așa ceva înfipt adânc în picior. Copilul tremura. Febră, durere, foame, frică. John s-a gândit că, dacă ar fi găsit un animal în starea asta, ar fi luat pușca și l-ar fi scăpat de chin.

L-a încuiat în șopron și s-a dus s-o caute pe Missus. Ea a venit. S-a uitat cu atenție înăuntru, a mirosit și s-a tras înapoi.

— Nu, nu știu cine este. Poate-am afla dacă l-am spăla puțin?

— Să-l scufundăm în butoiul cu apă, vrei să spui?

— Butoi cu apă, asta-i! Mă duc să umplu cădița din bucătărie.

Au smuls zdrențele urât mirositoare de pe copil.

— Sunt bune de pus pe foc, a spus Missus și le-a aruncat în curte. Murdăria îi pătrunsese adânc în piele; copilul era acoperit de cruste. Prima cadă cu apă s-a făcut imediat neagră. Ca să golească și să reumple cada, au ridicat copilul, iar acesta a stat tremurând, sprijinindu-se în piciorul bun. Gol și ud, acoperit de zoaie cenușiu-maronii, i se vedeau toate coastele și toate oasele.

Ei s-au uitat la copil; unul la altul; apoi din nou la copil.

— John, eu poate nu mai văd bine, dar, spune-mi, nici tu nu vezi...?

— Nici eu.

— Un puști, spui tu! E o mică domnișoară.

Au fiert apă în oale, i-au frecat pielea și părul cu săpun, i-au scos murdăria întărită de sub unghii. Odată ce au văzut-o curată, au fiert un ac, i-au smuls ghimpele din picior – ea a tresărit, dar nu a țipat –, i-au curățat și i-au pansat rana. I-au uns cu grijă crustele din jurul ochilor cu ulei de ricin. I-au pus loțiune de calamină pe înțepăturile de păduchi, i-au dat cu unguent pe buzele crăpate și uscate. I-au descâlcit smocurile lungi de păr. I-au pus comprese reci pe frunte și pe obraji care ardeau. În cele din urmă, au înfășurat-o într-un prosop curat și au așezat-o la masa din bucătărie, unde Missus i-a dat supă cu lingura în gură, iar John i-a curățat un măr.

Sorbind supa, înșfăcând bucățile de măr, nu putea să mănânce cât de repede ar fi vrut. Missus a tăiat o felie de pâine și a uns-o cu unt. Copilul a mâncat-o cu lăcomie.

Au privit-o. Ochii curățați de cruste erau două fante de verde ca smaraldul. Părul se uscaser și avea culoarea roșu-auriu. Oasele îi ieșeau ascuțite și mari prin pielea feței.

— Te gândești la ce mă gândesc și eu? a spus John.

— Da.

— Să-i spunem și lui?

— Nu.

— Dar aparține acestei familii.

— Da.

Au cugetat câteva clipe.

— Să chemăm un doctor?

Petele roșii din obraji copilului nu mai erau atât de aprinse. Missus i-a pus mâna pe frunte. Era încă fierbinte, dar nu atât de tare.

— O să vedem cum se simte diseară. Chemăm doctorul mâine-dimineată.

— Dacă e nevoie...

— Da. Dacă e nevoie.

*

— Și așa s-a hotărât, a spus domnișoara Winter. Am rămas.

— Cum vă numeați?

— Missus a încercat să-mi spună Mary, dar nu mi se potrivea. John îmi spunea Shadow, pentru că mă țineam după el ca o umbră. M-a învățat să citesc, din cataloagele de semințe din șopron, dar curând am descoperit biblioteca. Emmeline nu mă striga în niciun fel. Nu avea nevoie, pentru că eram mereu acolo. Ai nevoie de nume doar pentru cei care lipsesc.

M-am gândit la tot ce-mi spusese. Copilul-fantomă. Fără mamă. Fără nume. Copilul a cărui existență era un secret. Imposibil să nu simți milă. Și totuși...

— Dar Aurelius? Știați ce înseamnă să crești fără mamă! De ce a trebuit abandonat? Oasele pe care le-au găsit la Angelfield... Știu că Adeline l-a omorât pe John-the-dig, dar ce s-a întâmplat cu ea după aceea? Spuneți-mi, ce s-a întâmplat în noaptea incendiului?

Stăteam de vorbă pe întuneric și nu puteam să văd expresia de pe fața domnișoarei Winter, dar părea că tremură în timp ce se uita la silueta de pe pat.

— Acoperă-i chipul, te rog. Îți voi povesti despre copil, îți voi povesti despre foc. Dar mai întâi poți s-o chemi pe Judith? încă nu știe. Va trebui să-l cheme pe doctorul Clifton. Sunt multe de făcut.

Când a venit, prima grijă a lui Judith a fost să se preocupe de cei care erau în viață. A aruncat o singură privire către fața palidă a domnișoarei Winter și a insistat s-o așeze în pat și să-i dea medicamentele, înainte de orice. Am împins-o împreună cu

căruciorul până în camera ei. Judith a ajutat-o să-și pună cămașa de noapte. Am încălzit o sticlă cu apă și am făcut patul.

— Am să-i telefonez acum doctorului Clifton, a spus Judith. Vrei să stai cu domnișoara Winter? Dar după numai câteva clipe, a reapărut în ușa dormitorului și mi-a făcut semn să vin în salon.

— N-am putut să vorbesc cu el, mi-a șoptit. E din cauza telefonului. Zăpada a întrerupt linia.

Eram complet izolate.

M-am gândit la numărul de telefon de pe bucata de hârtie pe care o aveam în geantă și m-am simțit ușurată.

Am stabilit că voi sta eu cu domnișoara Winter în prima parte a nopții, așa că Judith se putea duce în camera Emmelinei, ca să facă ce era necesar. Mă va înlocui mai târziu, când domnișoara Winter trebuia să ia cealaltă doză de medicamente.

Va fi o noapte lungă.

Bebelușul

În patul îngust al domnișoarei Winter, silueta ei putea fi ghicită numai prin ridicarea și lăsarea înceată a cearșafurilor. Respira greu, ca și cum se aștepta mereu să fie ultima oară. Lumina lămpii cădea pe trupul ei slab: îi reliefa obrajii palizi și îi scotea în evidență fruntea arcuită și albă; îi cufunda ochii într-un iaz adânc de umbre.

Pe spătarul scaunului meu era un șal de mătase auriu. L-am înfășurat peste abajur ca să mai diminuez din lumină, pentru ca aceasta să nu mai cadă atât de tare pe fața domnișoarei Winter.

Am stat liniștită, am privit-o, iar când a vorbit, de-abia i-am auzit șoaptele.

— Adevărul? Să vedem...

Cuvintele pluteau, desprinzându-se de pe buzele ei; rămâneau în aer vibrând; își găseau apoi drumul și își începeau călătoria.

*

Nu am fost bună cu Ambrose. Aș fi putut să fiu. Într-o altă lume, aș fi putut să fiu. N-ar fi fost atât de greu: era înalt și puternic, iar părul îi strălucea auriu în soare. Știam că mă place și nu eram indiferentă. Dar mi-am împietrit inima. Eram legată de Emmeline.

— Nu sunt destul de bun pentru tine? m-a întrebat el într-o zi. Mi-a spus-o direct în față.

M-am făcut că nu aud, dar el a insistat.

— Dacă nu sunt destul de bun, spune-mi deschis!

— Nu știi să citești, am spus, și nu știi să scrii!

El a zâmbit. A luat creionul meu de pe pervazul ferestrei din bucătărie și a început să scrijelească litere pe o bucată de hârtie. Scria încet. Literele erau inegale. Dar era destul de clar. *Ambrose*. Și-a scris numele și, după ce a terminat, a luat hârtia și mi-a arătat-o.

I-am smuls-o din mână, am mototolit-o și am aruncat-o pe podea.

N-a mai venit în bucătărie în pauza de ceai. Îmi beam ceaiul în scaunul lui Missus, tânjind după o țigară, în timp ce trăgeam cu urechea la târșăitul pașilor lui sau zgomotul sapei. Când aducea deale gurii, îmi dădea tolba fără un cuvânt, fără să mă privească, având chipul împietrit. Renunțase. Mai târziu, când am curățat bucătăria, am dat peste bucata de hârtie cu numele lui. Mi-a fost rușine de mine și am pus hârtia în tolba de vânatoare ce atârna în spatele ușii de la bucătărie, ca să n-o mai văd.

Când mi-am dat seama că Emmeline e gravidă? La câteva luni după ce băiatul nu a mai venit la ceai. Am știut dinainte ca ea să știe; nu prea băga în seamă schimbările din corpul ei și nu-și dădea seama de consecințe. Am întreat-o despre Ambrose. A fost greu s-o fac să înțeleagă rostul întrebărilor mele și nu pricepea de ce sunt supărată.

— Era atât de trist... îmi spunea. Nu ai fost bună cu el.

Vorbea foarte blând, plină de milă pentru băiat, îndulcindu-și reproșul față de mine.

Îmi venea s-o zgâlțâi.

— Îți dai seama că acum o să ai un copil, nu-i așa?

O uimire blândă i s-a citit pe față, apoi s-a liniștit din nou. Se părea că nimic nu putea să-i tulbure seninătatea.

L-am concediat pe Ambrose. I-am dat salariul până la sfârșitul săptămânii și i-am dat drumul să plece. Nu l-am privit cât timp i-am vorbit. Nu i-am dat nicio explicație. Nu a pus nici el întrebări.

— Poți să pleci imediat, i-am spus, dar el nu a procedat așa. A terminat de plantat răsadul pe care îl începuse, a curățat uneltele cu grijă, cum îl învățase John, și le-a pus la loc în șopronul din grădină, lăsând totul curat și îngrijit. Apoi a bătut la ușa bucătăriei.

— Cum o să faci rost de carne? Știi cel puțin cum să omori un pui?

Am clătinat din cap.

— Vino aici.

A arătat spre cotețul găinilor, iar eu l-am urmat.

— Nu trebuie să pierzi timpul, m-a învățat el. Aplici metoda cea mai bună: rapid și curat. Fără să te gândești de două ori.

A înșfăcat una dintre păsările cu pene arămii care ciuguleau la picioarele lui și i-a ținut corpul ferm. A mimat că i-ar fi rupt gâtul.

— Vezi?

Am dat din cap.

— Hai, atunci!

A dat drumul păsării și ea a zburătăcit până jos, unde spatele ei rotund s-a amestecat curând printre cele ale vecinilor sale.

— Acum?

— Păi, altfel, ce vrei să mănânci diseară?

Soarele aurea penele găinilor în timp ce ciuguleau semințe. Am încercat să prind o pasăre, dar mi-a scăpat. A doua mi-a alunecat printre degete în același fel. Reușind cu stângăcie să prind o a treia, am ținut-o strâns. A cârâit și a încercat să dea din aripi în chinul ei îngrozitor de a scăpa și m-am întrebat cum reușise băiatul s-o țină atât de ușor. În timp ce mă chinuiam s-o țin nemișcată sub braț și să-i prind gâtul cu mâinile, am simțit privirea critică a băiatului.

— Repede și curat, mi-a amintit el.

Se îndoia de mine, o simțeam în vocea lui.

Aveam să omor pasărea. Mă hotărâsem s-o omor. Astfel că, apucându-i gâtul, am strâns. Dar mâinile nu mă ascultau decât pe jumătate. Un cârâit înăbușit i-a țâșnit din gât și pentru o clipă am ezitat. Dând puternic din aripi și din picioare, pasărea mi-a alunecat de sub braț. A alunecat numai pentru că eram paralizată de panică, dar o țineam încă de gât. Dând din aripi, cu ghearele agitându-se sălbatic în aer, aproape că mi-a scăpat.

Iute și hotărât, băiatul mi-a luat pasărea din mâini și i-a sucit gâtul dintr-o singură mișcare.

Mi-a întins corpul; m-am silit să-l iau. Cald, greu, inert.

Părul îi strălucea în soare în timp ce se uita la mine. Privirea lui era mai grea decât ghearele, mai grea decât aripile ce se zbăteau. Mai grea decât corpul inert din mâna mea.

Fără să scoată un cuvânt, mi-a întors spatele și a plecat.

Și de ce-aș fi dat doi bani pe plecarea lui? Inima mea nu era liberă, aparținea altcuiva și așa fusese întotdeauna.

O iubeam pe Emmeline.

Cred că și Emmeline mă iubea... Doar că o iubea pe Adeline mai mult.

Este dureros să iubești un geamăn. Când Adeline era acolo, inima Emmelinei era plină de bucurie. Nu avea nevoie de mine. Eram lăsată deoparte, o străină, o persoană neînsemnată, un simplu observator al gemenilor și al îngemănării lor.

Numai când Adeline pleca să hoinărească exista loc în inima Emmelinei și pentru altcineva. Atunci tristețea ei era bucuria mea. Încetul cu încetul, îi alinam singurătatea, dându-i cadou fire de argint și fleacuri strălucitoare, până când aproape uita că fusese părăsită și accepta prietenia și tovarășia pe care eu i le ofeream. Stând lângă foc, jucam cărți, cântam, vorbeam. Eram fericite împreună.

Până când se întorcea Adeline. Furioasă din cauza frigului și a foamei, năvălea în casă, iar din clipa când ea era acolo, complicitatea noastră dispărea. Eu eram o străină în lumea lor.

Nu era drept. Chiar dacă Adeline o bătea și o trăgea de păr, Emmeline o iubea. Chiar dacă Adeline o părăsea, Emmeline o iubea. Orice făcea Adeline, situația nu se schimba, căci dragostea Emmelinei era absolută. Iar eu? Părul meu era arămiu ca al Adelinei. Ochii mei erau verzi ca ai Adelinei. În lipsa Adelinei, puteam să păcălesc pe oricine, dar niciodată n-am putut s-o păcălesc

pe Emmeline. Inima ei știa adevărul.

Emmeline a născut în ianuarie.

Nimeni n-a știut nimic. Cu cât corpul i se îngroșa, cu atât devenea mai leneșă; nu era nicio problemă pentru ea să rămână pe lângă casă. Era mulțumită să stea înăuntru, căscând în bibliotecă, în bucătărie, în propriul dormitor. Absența ei nu era remarcată. Și cum ar fi putut fi? Singurul care ne vizita era domnul Lomax, iar el venea în zile fixe, la ore fixe. Era o nimica toată s-o ascund atunci când el bătea la ușă.

Legăturile noastre cu alți oameni erau puține. Ne descurcam singure cu legumele și cu carnea – nu am învățat niciodată să-mi placă să omor pui, dar am învățat cum s-o fac. Cât despre alte provizii, mă duceam eu însămi la fermă să iau brânză și lapte și când, o dată pe săptămână, magazinul trimitea un băiat pe bicicletă cu alte lucruri de care aveam nevoie, îl întâmpinam pe alee și căram eu însămi coșul în casă. M-am gândit că ar fi o precauție necesară ca și o altă geamă să fie văzută de cineva din când în când. Odată, când Adeline părea destul de calmă, i-am dat moneda și am trimis-o să-l întâmpine pe băiatul cu bicicleta. „Azi a fost cealaltă”, mi l-am imaginat spunând, după ce se înapoiase la magazin. „Aia ciudată.” Și m-am întrebat ce-ar fi înțeles doctorul din asta, dacă povestea băiatului îi ajungea la urechi. Dar curând mi-a fost imposibil s-o mai folosesc astfel pe Adeline. Sarcina Emmelinei o afecta pe geamăna ei în chip straniu: pentru prima oară, căpătase poftă de mâncare. După ce fusese numai piele și os, dobândise forme pline și îi crescuseră sâni. Erau momente când – în semiîntuneric și din anumite unghiuri – nu puteam să le deosebesc. Așa că, din când în când, miercurea dimineața, mă transformam în Adeline. Îmi încâlceam părul, îmi murdăream unghiile, luam o mină rigidă și agitată și mă duceam pe alee să-l întâlnesc pe băiatul cu bicicleta. Văzând viteza cu care mergeam pe când coboram aleea cu pietriș ca să-l întâlnesc,

știa că era *cealaltă*. Privindu-mă bănuitor, îmi înmâna coșul, își lua plata și era bucuros să plece. Săptămâna următoare, întâlnindu-se cu mine nedeghizată, zâmbetul său avea o notă de ușurare.

Nu a fost greu să ascund sarcina Emmelinei. Dar eram speriată, în acele luni de așteptare, în legătură cu nașterea propriu-zisă. Știam care puteau fi pericolele travaliului. Mama Isabellei nu supraviețuise celei de-a doua nașteri și uitam de acest gând doar câteva ore pe zi. Ideea că Emmeline va suferi, că viața ei va fi pusă în pericol – era de neimaginat. Pe de altă parte, doctorul nu ne fusese prieten și nu voiam ca el să vină acasă. O văzuse pe Isabelle și o luase de acolo. Asta nu trebuia să se întâmple cu Emmeline. Le despărțise pe Emmeline și pe Adeline. Asta nu trebuia să se întâmple cu Emmeline și cu *mine*. Mai mult, cum putea el să vină la Angelfield și să nu apară complicații? Și chiar dacă fusese convins – deși nu înțelegea – că fata din ceață spărsese carapacea, Adeline cea mută și inertă care odată petrecuse trei luni cu el, dacă și-ar fi dat seama că erau *trei* fete la conacul Angelfield, ar fi înțeles imediat adevărul. Pentru o singură vizită, pentru nașterea propriu-zisă, aș fi putut s-o încui pe Adeline în vechea cameră a copiilor și am fi putut scăpa. Dar odată ce se afla că era un bebeluș în casă, vizitele nu s-ar mai fi terminat. Ar fi fost imposibil să mai păstrăm secretul.

Îmi dădeam perfect seama de delicatețea situației mele. *Eh* știam că aparțin acestui loc. Nu aveam nicio altă casă decât Angelfield, nicio altă dragoste decât Emmeline, nicio altă viață decât cea de aici, totuși nu-mi făceam iluzii în legătură cu felul în care situația mea ar fi apărut altora. Ce prieteni aveam eu? Nu mă așteptam ca doctorul să-mi ia apărarea, iar domnul Lomax, deși era drăguț cu mine acum, odată ce-ar fi aflat că mă dădusem drept Adeline, atitudinea lui s-ar fi schimbat inevitabil. Afecțiunea Emmelinei pentru mine și a mea pentru ea nu ar fi contat deloc.

Emmeline însăși, neștiutoare și senină, a lăsat ca zilele izolării ei

să treacă netulburate. Eu mi-am petrecut timpul în agonia nehotărârii. Cum s-o țin pe Emmeline în siguranță? Cum să fiu eu în siguranță? În fiecare zi amânam decizia pentru următoarea. În primele luni am fost convinsă că soluția va veni de la sine, cu timpul. Nu rezolvasem eu totul, în ciuda greutăților? Atunci și această situație se va aranja. Dar, pe când se apropia sorocul, problema a devenit mai spinoasă și eu tot nu mă hotărâsem. O clipă am ezitat între a-mi lua haina ca să mă duc la casa doctorului, atunci, pe loc, și să-i spun totul și ideea contrară: că dacă făceam asta, mă dădeam de gol și aveam să fiu alungată. Mâine, îmi spuneam, în timp ce puneam haina la loc în cuier. Mă voi gândi la ceva mâine.

Și-apoi a fost prea târziu pentru mâine.

M-a trezit un țipăt. *Emmeline!*

Dar nu era Emmeline. Emmeline sufla și găfâia ca un animal, mârâia și transpira; ochii îi ieșiseră din cap și se strâmba cumplit; dar nu țipa. Suporta durerea și se întărea pe dinăuntru. Țipătul care mă trezise și strigătele care continuau să răsună în toată casa nu erau ale ei, ci ale Adelinei, și nu au încetat până dimineața, când s-a născut bebelușul Emmelinei, un băiat.

Era șapte ianuarie.

Emmeline dormea; zâmbea în somn.

Am îmbăiat copilul. A deschis ochii și a gângurit, uimit de atingerea apei calde.

A răsărit soarele.

Venise și trecuse timpul de luat hotărâri, nicio decizie nu fusese luată, și totuși iată-ne trecute de dezastru și în siguranță.

Viața mea putea continua.

Incendiul

Domnișoara Winter a părut să presimtă sosirea lui Judith, căci atunci când menajera a deschis ușa ne-a găsit în liniște, îmi adusese cacao pe o tavă și s-a oferit de asemenea să mă înlocuiască dacă voiam să dorm. Am clătinat din cap.

— Sunt bine, mulțumesc.

Și domnișoara Winter a refuzat când Judith i-a reamintit că putea să ia mai multe tablete albe dacă avea nevoie.

După ce Judith a plecat, domnișoara Winter a închis din nou ochii.

— Ce face lupul? am întrebat.

— Stă liniștit în colțul lui, a spus ea. De ce n-ar fi liniștit? E sigur de victorie. Așa că e mulțumit să petreacă timpul cum dorește. Știe că n-am să mă opun. Am căzut de acord, cu niște condiții.

— Ce condiții?

— Mă va lăsa să-mi termin povestea, iar apoi eu am să-l las pe el să mă termine.

Mi-a spus povestea incendiului în timp ce lupul număra cuvintele.

*

Nu mă gândisem prea mult la bebeluș înainte de naștere. Mă gândisem, desigur, la aspectele practice ale ascunderii copilului în casă și aveam un oarecare plan de viitor. Dacă am fi putut să-l ținem secret câtva timp, intenția mea era să fac cunoscută existența lui mai târziu. Chiar dacă neîndoielnic va stârni bârfe, el ar putea fi prezentat drept copilul orfan al unei rude îndepărtate, iar dacă oamenii s-ar fi întrebat despre originile sale, nimeni nu i-ar fi împiedicat; nimic din ce puteau ei să facă nu ne-ar fi obligat să spunem adevărul. În timp ce făceam aceste planuri, consideram

copilul ca o problemă ce trebuia rezolvată. Nu luasem în considerare că era sânge din sângele meu. Nu mă așteptasem să-l iubesc.

Era copilul Emmelinei, iar asta era de ajuns. Era copilul lui Ambrose. Asta era un detaliu la care nu mă gândeam. Dar era, de asemenea, al meu. Mă minunam de pielea lui sîdefie, de colțurile roz ale buzelor, de mișcările ezitante ale mânuțelor. Dorința mea sălbatică de a-l ocroti mă copleșea; doream să-l ocrotesc de dragul Emmelinei, s-o ocrotesc pe ea de dragul lui, să-i ocrotesc pe amândoi de dragul meu. Văzându-i pe Emmeline și pe micuț împreună, nu puteam să-mi iau ochii de la ei. Erau frumoși. Singura mea dorință era ca ei să fie în siguranță. Și am aflat curând că aveau nevoie de un paznic pentru asta.

Adeline era geloasă pe copil. Mai geloasă decât fusese pe Hester, mai geloasă decât pe mine. Era de așteptat. Emmeline ținuse la Hester, mă iubea pe mine, dar niciunul dintre aceste sentimente nu atinsese suprema afecțiune pentru Adeline. Dar copilul – ei bine, copilul era altceva. Copilul schimbase totul.

Ura extremă a Adelinei n-ar fi trebuit să mă surprindă. Știam cât de aprigă putea fi mânia ei, cunoșteam limitele violenței de care era în stare. Totuși, în ziua când am înțeles la ce extreme putea ajunge, nu mi-a venit să cred. Trecând pe lângă dormitorul Emmelinei, am deschis încet ușa să văd dacă încă mai dormea. Am găsit-o pe Adeline în cameră, aplecându-se deasupra leagănului de lângă pat, și ceva din poziția ei m-a alarmat. Auzindu-mi pașii, a tresărit, apoi s-a întors și s-a năpustit afară din cameră. În mâini strângea o pernă mică.

M-am repezit îngrozită la pătuț. Bebelușul dormea adânc, cu mâna lângă ureche, respirând încet și delicat.

Era în siguranță!

Până data viitoare.

Am început s-o spionez pe Adeline. Vechile zile când bântuiam prin casă mi-au fost de folos. O urmăream pe după tise și draperii. Făcea totul la întâmplare; afară sau înăuntru, fără să știe de oră sau de vreme, ea era ocupată cu acțiuni repetate și fără sens. Asculta de impulsuri pe care nu le puteam înțelege. Dar, încetul cu încetul, o activitate anume mi-a atras atenția. O dată, de două ori, de trei ori pe zi, se ducea la șopronul pentru trăsuri și pleca de-acolo cărând de fiecare dată câte-un bidon de combustibil. Îl ducea în salon, în bibliotecă sau în grădină. Apoi părea că-și pierde interesul. Știa ce făcea, dar numai pe jumătate și foarte vag. Când nu se uita, luam bidoanele de-acolo. Ce credea despre cele care dispăreau? Se gândea probabil că aveau o viață a lor, că se puteau deplasa după cum doreau. Sau poate că lua amintirile mutării lor ca pe niște vise sau planuri deja făcute. Oricare-ar fi fost motivul, nu i se părea ciudat că nu mai erau acolo unde le lăsase. Totuși, în ciuda dispariției bidoanelor, ea continua să le aducă din șopronul cu trăsuri și să le ascundă în diferite locuri din casă.

Ajunsesem să-mi petrec jumătate de zi ducând bidoanele înapoi în șopron. Dar într-o zi, nevrând să-i las pe Emmeline și pe copil adormiți și vulnerabili, am pus unul în bibliotecă. Ascuns în spatele cărților, pe un raft de sus. Și mi-am dat seama că acesta era poate un loc mai bun. Pentru că, ducându-le mereu înapoi în șopronul cu trăsuri, tot ceea ce făceam era să mă asigur că situația se va repeta la nesfârșit. Un carusel infinit. Scoțându-le complet din circuit, puteam să pun capăt situației.

Urmărirea asta mă obosea, dar *ea!* Ea nu obosea niciodată. Un pui de somn îi ajungea multă vreme. Putea să se scoale la orice oră din noapte. Mie însă mi se făcea somn. Odată, seara devreme, Emmeline s-a dus la culcare. Băiatul era în leagăn în camera ei. Avusese colici, nu dormise și plânsese toată ziua, dar acum, simțindu-se mai bine, dormea dus.

Am tras draperiile.

Era timpul să văd ce face Adeline. Obosisem să fiu mereu în gardă. Privindu-i pe Emmeline și pe copil în timp ce dormeau, urmărind-o pe Adeline când ei erau treji, nu mai dormeam aproape deloc. Ce pace era în cameră! Respirația Emmelinei mă liniștea, mă relaxa. Lângă ea, suflul ușor al respirației bebelușului. Îmi amintesc cum îi ascultam, cum percepeam armonia dintre ei, gândindu-mă cât de liniștit era totul, gândindu-mă la un mod de a descrie această stare – așa mă amuzam eu, punând în cuvinte ceea ce auzeam și vedeam –, și m-am gândit că ar trebui să descriu cum respirația lor mă pătrundea, îmi îngloba propria respirație, ca și cum eram toți parte din același organism, eu cu Emmeline și cu copilul, toți trei respirând la unison. Ideea m-a învăluit și am simțit cum încet mă cufund și eu în somn.

Ceva m-a trezit. Înainte să deschid ochii, am fost atentă ca o pisică. Nu m-am mișcat, am continuat să respir regulat și am privit-o pe Adeline pe sub gene.

S-a aplecat deasupra leagănului, a ridicat copilul și a ieșit din cameră. Aș fi putut să strig ca s-o opresc. Dar n-am făcut-o. Dacă aș fi strigat, ar fi renunțat la planul ei și i-ar fi pus capăt pentru totdeauna. Copilul s-a mișcat în brațele ei. Începea să se trezească. Nu-i plăcea să fie în brațele altcuiva decât în ale Emmelinei și un copil nu poate fi păcălit de un geamăn.

Am urmat-o pe scări până jos în bibliotecă și am privit pe după ușa lăsată întredeschisă. Copilul era pe un pupitru, lângă un teanc de cărți care nu erau niciodată puse la loc pe rafturi, pentru că le reciteam foarte des. Lângă dreptunghiurile lor perfecte, am văzut mișcându-se pliurile păturii copilului. I-am auzit scâncetele înfundate. Era treaz.

Adeline îngenunchease lângă șemineu. Lua cărbuni din coș, lemne de la locul lor de lângă vatră și le pune la întâmplare pe foc.

Nu știa să facă un foc cum trebuie. Eu învățasem de la Missus cum să pun hârtia, cum s-o aprind, cum să așez cărbunii și lemnele; focurile Adelinei erau sălbatice, făcute la întâmplare și nu ardeau deloc.

Încetul cu încetul, mi-am dat seama ce punea la cale.

Nu va reuși, nu-i așa? Erau numai câteva scânteii în cenușă, insuficiente pentru a aprinde cărbuni sau lemne, și nu lăsam niciodată surcele sau chibrituri la-ndemâna ei. Ea făcea focuri sălbatice; nu se aprindeau, știam că nu e posibil. Dar nu puteam să mă liniștesc. Dorința ei de a vedea flăcările era de ajuns pentru a le aprinde. Tot ce avea de făcut era să caute ceva bun de scăpărat. Magia incendiară pe care o emana era atât de puternică, încât putea să dea foc și apei dacă voia foarte tare.

Îngrozită, am văzut-o punând copilul pe cărbuni, încă înfășurat în pătura lui.

Apoi s-a uitat prin cameră. Ce căuta oare?

Când s-a îndreptat spre ușă și a deschis-o de tot, am sărit înapoi în umbră. Dar nu aflase că o spionam. Căuta altceva. A dat colțul pe coridor și a dispărut.

Am alergat la șemineu și am luat copilul de pe rug. Am înfășurat iute în pătura lui o pernă mâncată de molii de pe șezlong și am pus-o pe cărbuni în locul lui. Dar n-am mai avut timp să fug. Am auzit pași pe dalele de piatră, zgomotul unui bidon de combustibil târât pe podea, iar ușa s-a deschis exact atunci când m-am ascuns într-una dintre aripile bibliotecii.

Taci, m-am rugat în gând, *să nu plângi acum*, și am ținut bebelușul lipit de corpul meu ca să nu simtă lipsa păturii.

Întoarsă lângă șemineu, cu capul lăsat pe un umăr, Adeline supraveghea focul. Ce nu era bine? Observase schimbarea? Nu părea. A privit împrejur prin cameră. Ce căuta?

Copilul a început să se agite, a smucit din mâini și a dat din

picioare, și-a încordat coloana vertebrală, așa cum se întâmplă deseori înaintea unui plânset. L-am așezat mai bine, cu capul strâns lipit de umărul meu; îi simțeam respirația pe gât. *Nu plânge. Te rog, nu plânge.*

S-a liniștit din nou. Apoi eu am privit.

Cărțile mele. Pe pupitru. Cele pe lângă care nu puteam trece fără să le deschid la întâmplare, pentru plăcerea câtorva cuvinte, pentru un salut grăbit. Ce ciudat era să le vezi în mâinile ei! Cărțile și Adeline? Ceva nu era în ordine. Chiar și când a smuls prima copertă, m-am gândit preț de-o clipă lungă și stranie că urma să citească.

Rupea paginile cu nemiluita. Le împrăștia pe tot pupitrul; unele au alunecat pe podea. Când a terminat de smuls, a făcut grămezi din ele și le-a transformat în ghemotoace. Iute! Era ca un vârtej! Micile mele volume îngrijite devenite brusc un morman de hârtie. Nu poți crede că o carte are atâta hârtie în ea! îmi venea să strig, dar cum? Toate cuvintele, frumoasele cuvinte erau sfâșiate și mototolite, iar eu stăteam în umbră mută ca un pește.

A luat un braț întreg de pagini și le-a dat drumul deasupra păturii albe din vatră. De trei ori am privit-o mergând de la pupitru la șemineu, cu brațele pline de pagini, până când vatra s-a umplut până sus de rămășițele cărților masacrate. *Jane Eyre, La răscruce de vânturi, Femeia în alb...* Ghemotoace de hârtie cădeau de pe vârful rugului, altele se rostogoleau pe covor, alăturându-se celor pe care ea le scăpase pe drum.

Unul s-a oprit la picioarele mele și m-am aplecat în tăcere să-l ridic.

Oh! Senzația îngrozitoare de hârtie mototolită; cuvintele care o luaseră razna, zburând în toate direcțiile, fără viață. Mi s-a rupt inima.

Furia mi-a cuprins sufletul; m-a purtat ca pe un buștean pe apă,

incapabilă să văd sau să respir. Furia vuia ca un ocean în capul meu. Aș fi putut să țip, să sar ca o nebună din ascunzișul meu și s-o lovesc, dar aveam comoara Emmelinei în brațe, așa că am stat și am privit, tremurând, plângând în tăcere, în timp ce sora ei distrugea comoara mea.

În cele din urmă a fost mulțumită de rugul ei. Totuși, din orice parte l-ai fi privit, mușuroiul din vatră era total nepotrivit. Era răsturnat, cum ar fi spus Missus; nu se va aprinde niciodată – hârtia trebuia pusă la fund. Însă chiar dacă l-ar fi făcut corect, tot n-ar fi mers. Nu putea să-l aprindă: nu avea chibrituri. Chiar dacă ar fi putut face rost de chibrituri, tot nu și-ar fi atins scopul, fiindcă băiatul, victima ei, era în brațele mele. Cea mai mare nebunie era însă următoarea: să presupunem că n-aș fi salvat copilul și că ar fi ars de viu. Cum putea să-și imagineze că, arzând copilul surorii ei, ar fi putut s-o readucă pe Emmeline alături de ea? Era focul unei nebune.

Copilul s-a agitat în brațele mele și a deschis gura, gata să plângă. Ce era de făcut?

Trebuia să-l duc la loc sigur și apoi să mă ocup de Adeline. Mintea îmi lucra cu repeziciune, trecând în revistă plan după plan. Emmeline n-o va mai iubi deloc pe sora ei după ce își va da seama ce încercase să facă. Vom fi numai noi două. Vom spune poliției că Adeline l-a omorât pe John-the-dig și o vor închide. Nu! Îi vom spune noi Adelinei că, dacă nu pleacă de la Angelfield, vom anunța poliția... Nu! Apoi brusc mi-a venit ideea. *Noi* vom pleca de la Angelfield. Da! Emmeline și cu mine vom pleca, luând cu noi copilul, și vom începe o viață nouă fără Adeline, fără Angelfield, dar împreună.

Totul părea atât de simplu, că mă miram de ce nu mă gândisem la asta înainte.

Cu perspectiva unui viitor atât de luminos, încât părea mai real

decât prezentul, am pus și pagina din *Jane Eyre* în tolbă, ca să fie în siguranță, și lingura care era pe masa din bucătărie. Vom avea nevoie de ele pe drumul spre noua noastră viață.

Dar încotro să mă îndrept? Undeva nu departe de casă, unde nimic nu-l va răni, unde îi va fi destul de cald în cele câteva ore necesare ca eu să mă întorc la conac, s-o iau pe Emmeline și s-o conving să mă urmeze...

Nu în șopronul cu trăsură. Adeline se duce uneori acolo. Biserica. Este un loc unde nu se duce niciodată.

Alerg în josul aleii, ies pe poartă și apoi intru în biserică, în rândurile din față sunt mici perne pentru îngenuncheat. Le aranjez în forma unui pat și așez copilul învelit în scutecele sale.

Acum, înapoi acasă.

Aproape am ajuns, când viitorul mi se prăbușește în față. Bucăți de sticlă zboară prin aer, ferestrele explodează una după alta și o lumină sinistră și puternică se târăște prin bibliotecă. Cercevele goale îmi dezvăluie cum râuri de flăcări curg prin cameră, bidoanele de combustibil explodând din cauza căldurii. Și două siluete.

Emmeline!

Alerg. Mirosul de fum îmi umple nările chiar din holul de la intrare, deși podeaua de piatră și zidurile sunt reci și focul n-a ajuns acolo. Dar mă opresc în ușa bibliotecii. Flăcările aleargă una după alta pe draperii; rafturile ard; vatra însăși este un iad. În mijlocul camerei, gemenele. O clipă, cu toată căldura și zgomotul focului, încremenesc. De uimire. Căci Emmeline, supusa și docila Emmeline, întoarce lovitură după lovitură, ghiont după ghiont, mușcătură după mușcătură. Nu ripostase înainte în fața surorii ei, dar acum o făcea. Pentru copilul ei.

În jurul lor, deasupra capetelor, cascade de lumină cad una după alta, pe când bidoanele de combustibil explodează, iar focul inundă camera.

Deschid gura s-o strig pe Emmeline, să-i spun că băiatul e în siguranță, dar tot ce respir este fum și mă sufoc.

Sar peste foc, pășesc în jurul lui, evit bârnele care cad peste mine, îndepartez scânteile cu mâinile, stâng focul care îmi aprinde hainele. Când ajung lângă surori, nu le văd, căci bâjbâi prin fum. Atingerea mea le sperie și brusc se despart. Este o clipă când o văd pe Emmeline, o văd limpede și ea mă vede pe mine. O înșfac de mână și o trag printre flăcări, prin foc și ajungem la ușă. Dar când ea își dă seama ce fac – că o duc departe de acolo, într-un loc unde să fie în siguranță, se oprește.

O trag și mai tare.

— Copilul e în siguranță!

Cuvintele sună răgușit, dar sunt destul de clare.

De ce nu înțelege?

Încerc din nou.

— Copilul! L-am salvat!

Oare m-a auzit? în mod inexplicabil, se opune când o trag, iar mâna ei alunecă din mâna mea. Unde este? Nu văd decât fum negru.

Mă împiedic printre flăcări, mă lovesc de ea, o înșfac și o trag.

Totuși, nu vrea să vină cu mine, se întoarce încă o dată în cameră.

De ce?

Este legată de sora ei.

Este legată de ea.

Orbită și cu plămânii arzând, o urmez în fum.

Voi rupe legătura.

Cu ochii închiși, mă reped în bibliotecă. O caut întinzându-mi brațele, pipăind. Când mâinile mele o ating prin fum, nu-i mai dau drumul. Nu *vreau* ca ea să moară. O *voi* salva. Chiar dacă se opune, o târăsc spre ușă și dincolo de ea.

Ușa e făcută din stejar. E grea. Nu arde ușor. O închid în spatele

nostru și tavanul cade.

Ea pășește înapoi, gata să deschidă ușa din nou. Ceva mai puternic decât focul o împinge în acea cameră. Cheia care stă în încuietoarea nefolosită de pe timpul lui Hester e fierbinte. Îmi arde palma în timp ce o întorc. Nimic nu mă doare în această noapte, dar cheia mi se imprimă în palmă și simt mirosul cărnii în timp ce se pârlă. Emmeline pune mâna ca să apuce cheia și să deschidă ușa din nou. Metalul o arde și, pe când resimte șocul, îi trag mâna la o parte.

Un țipăt îngrozitor îmi răsună în urechi. Este oare omenesc? Sau este vocea focului însuși? Nu știu dacă vine dinăuntrul camerei sau din afară, de unde sunt eu. De la un sunet gutural, dobândește putere în timp ce se înalță, atinge un vârf ascuțit de intensitate și, când cred că nu mai are suflu, continuă, ireal de încet, ireal de lung, un sunet nesfârșit care umple întreaga lume, o copleșește și o înghite.

Și apoi sunetul dispare și se aude numai vuietul focului.

Afară. Ploaie. Iarba e udă. Ne prăbușim la pământ; ne rostogolim pe iarba udă ca să ne umezim părul și hainele arse, să simțim ploaia rece pe pielea noastră pârjolită. Rămânem întinse pe spate, lipite de pământ. Deschid gura și beau ploaia. Îmi cade pe față, îmi răcorește ochii și văd din nou. Niciodată n-a mai fost un cer ca acela, de un violet profund, cu nori negri ca antracitul zburând repede, ploaia căzând ca niște săgeți argintii și, din când în când, câte o flacăra portocalie zărindu-se dinspre casă, care acum e un fluviu de foc. Un fulger despică cerul în două, apoi altele și altele.

Copilul. Trebuie să-i spun Emmelinei despre copil. Va fi fericită că l-am salvat. Asta va îndrepta totul.

Mă întorc spre ea și deschid gura să-i vorbesc. Fața ei – Biata și frumoasa ei față este neagră și roșie, plină de fum, sânge și foc.

Ochii ei, privirea ei verde, rătăcită, incapabilă să vadă sau să

înțeleagă.

Mă uit la chipul ei și nu pot să-mi regăsesc iubita.

— Emmeline? șoptesc eu. Emmeline?

Nu-mi răspunde.

Inima mi se îneacă în piept. Ce-am făcut? Am...? E posibil ca...?

Nu pot suporta să știu.

Nu pot suporta să nu știu.

— Adeline?

Vocea mi se gătuie.

Dar ea – această ființă, acest cineva, aceasta sau cealaltă, aceasta care este sau nu este, această iubită, acest monstru, această necunoscută – nu-mi răspunde.

Vin oameni. Apropiindu-se pe alee, voci strigând alarmate în noapte.

Mă ridic pe jumătate și alerg. Mă ascund. Fără să fiu văzută. Ei ajung la fata din iarbă și, când sunt sigură că au găsit-o, îi las să vadă de ea. În biserică pun tolba pe umăr, strâng copilul în scutecele sale și plec.

Pădurea e tăcută. Ploaia încetinită de coroanele copacilor cade încet pe lăstăriș. Copilul gângurește, apoi adoarme. Picioarele mă poartă spre o casă mică de la marginea cealaltă a pădurii. Știu casa. Am văzut-o deseori în anii mei de hoinăreli. O femeie locuiește acolo, singură. Spionând-o pe fereastră când croșeta sau cocea, am crezut mereu că e o femeie cumsecade, iar când citeam despre bunici iubitoare sau zâne bune în cărțile mele, întotdeauna le împrumutam chipul ei.

Am să duc copilul la ea. Mă uit pe fereastră, o văd la locul ei obișnuit, de lângă foc, croșetând. Gânditoare și tăcută. Desface o bucată din ce a croșetat. Stă acolo deșirând ochiurile, cu andrelele pe masă, lângă ea. În tindă e un loc uscat pentru copil. Îl așez acolo și apoi aștept în spatele unui copac.

Ea deschide ușa. Îl ridică. Știu, când îi văd chipul, că va fi în siguranță cu ea. Se uită de jur-împrejur. Acum în direcția mea. Ca și cum ar fi văzut ceva. Au foșnit oare frunzele, mi-am trădat cumva prezența? Îmi vine ideea să ies la lumină. Oare m-ar primi cu prietenie? Ezit, iar vântul își schimbă direcția. Simt mirosul de fum în același timp cu ea. Se întoarce, se uită la cer, e uimită de fumul care se ridică dinspre conacul Angelfield. Surpriza i se citește pe față. Își apropie copilul de față și adulmecă. Miroase a fumul care a îmbibat hainele mele. Mai aruncă o privire la fumul care se înalță deasupra conacului, apoi pășește hotărâtă în casă și închide ușa.

Sunt singură.

Fără nume.

Fără casă.

Fără familie.

Sunt un nimeni.

Nu am unde să mă duc.

Nu am pe nimeni care să-mi aparțină.

Mă uit la palma arsă, dar nu simt durerea.

Ce fel de ființă sunt? Mai sunt oare în viață?

Aș putea să mă duc oriunde, dar mă întorc la Angelfield. Este singurul loc pe care îl știu.

Ies dintre copaci și mă apropii de casă. O mașină de pompieri. Săteni cu găleți, dându-se la o parte, uimiți și cu fețele pline de funingine, privind pompierii cum se luptă cu flăcările. Femei uluite de fumul care se înalță pe cerul negru. O ambulanță. Doctorul Maudsley îngenuncheat lângă o siluetă în iarbă.

Nimeni nu mă vede.

La marginea întregii scene, stau invizibilă. Poate că nu mai sunt nimic. Poate că nimeni nu mă vede. Poate am murit în incendiu și încă nu mi-am dat seama. Poate că, în sfârșit, sunt ceea ce am fost dintotdeauna: o fantomă.

Apoi una dintre femei se uită în direcția mea.

— Uite! strigă ea, arătându-mă cu degetul. E aici!

Și oamenii se întorc. Se uită țintă la mine. Una dintre femei aleargă să-i anunțe pe bărbați. Se întorc de la foc și se uită și ei.

— Slavă Domnului! spune cineva.

Deschid gura să spun – nu știu nici eu ce. Dar nu spun nimic. Doar stau acolo, deschizând gura, fără să scot un sunet, fără cuvinte.

— Nu încerca să vorbești.

Doctorul Maudsley e acum lângă mine.

Mă uit la fata de pe pajiște.

— Va supraviețui, spune doctorul.

Mă uit la casă.

Flăcările. Cărțile mele. Nu cred că pot să suport. Îmi amintesc pagina din *Jane Eyre*, ghemotocul de hârtie pe care îl salvasem de pe rug. O lăsasem împreună cu copilul.

Încep să plâng.

— E în stare de șoc, spune doctorul uneia dintre femei, încălziți-o și stați cu ea. Între timp, o punem pe sora ei în ambulanță.

O femeie vine la mine, exprimându-și grija. Își scoate haina și o înfășoară delicat în jurul meu, ca și cum ar fi îmbrăcat un bebeluș, murmurând:

— Nu te îngrijora, totul va fi bine, sora ta va fi bine, draga mea.

Ridică fata de pe iarbă și o așază pe patul din ambulanță. Apoi mă ajută și pe mine să mă urc înăuntru. Mă așază vizavi de ea. Ne duc la spital.

Ea privește în gol. Ochii îi sunt deschiși și inexpressivi. După prima clipă, nu mă mai uit. Omul din ambulanță se apleacă deasupra ei, se asigură că încă mai respiră, apoi se întoarce spre mine.

— Ia să vedem mâna, ce zici?

Îmi strâng mâna dreaptă în palma stângă, insensibilă la durerea

din minte, dar corpul îmi trădează secretul.

El îmi ia mâna și îl las să-mi desfacă degetele. Un semn mi-e imprimat adânc în carne. Cheia.

— O să se vindece, îmi spune el. Nu te îngrijora. Tu cine ești, Adeline sau Emmeline?

Gesticulează către cealaltă.

— Ea este Emmeline?

Nu pot să răspund, nu simt nimic, nu pot să mă mișc.

— Nu-ți face griji, spune el. Toate la timpul lor.

Renunță să mă mai întrebe. Mormăie ca pentru sine:

— Totuși, trebuie să-ți spunem cumva. Adeline, Emmeline, Emmeline, Adeline... Șansele sunt jumate-jumate? Totul o să iasă la iveală.

Spitalul. Deschisul ușilor ambulantei. Zgomotul și agitația. Vocile care vorbesc repede. Targa, ridicată pe un cărucior și împinsă cu mare viteză. Un scaun cu roțile. Mâini pe umărul meu. „Stai jos, draga mea.” Scaunul care se mișcă. O voce în spatele meu.

— Nu te îngrijora, copilă. O să avem grijă de tine și de sora ta. Ești în siguranță acum, Adeline.

*

Domnișoara Winter dormea.

Am văzut tremurul gurii ei întredeschise, smocul de păr rebel care nu voia să stea lângă tâmplă; în somnul ei părea foarte, foarte bătrână și foarte, foarte tânără. La fiecare respirație, cuvertura se ridica și cobora pe umerii ei plăpânzi, iar la fiecare coborâre marginea cu ciucuri a păturii îi atinge chipul. Părea să nu-și dea seama de asta, însă m-am aplecat să dau la o parte cuvertura și să-i netezesc cârlionțul de păr alb.

Nu s-a mișcat. M-am întrebat dacă era într-adevăr adormită sau deja inconștientă.

Nu pot spune cât de mult am privit-o astfel. Exista un ceas, dar

mişcările limbilor lui erau la fel de ne semnificative ca o hartă pentru întinderea unei mări. Val după val, timpul s-a scurs în timp ce stăteam cu ochii închiși, fără să dorm, cu sentimentul unei mame care ascultă respirația copilului său.

Nu știu cum să descriu următorul lucru care s-a întâmplat. Este oare posibil să fi halucinat din cauza oboselei? Am adormit și am visat? Sau chiar a vorbit domnișoara Winter pentru ultima oară?

Voi transmite mesajul tău surorii tale.

Am deschis brusc ochii, dar ai ei erau închiși. Părea să doarmă la fel de adânc ca înainte.

Nu am văzut lupul când a venit, nu l-am auzit. A fost numai atât: înainte să se ivească zorile, am simțit un suflu rece în ceafă și mi-am dat seama că singura răsuflare ce se mai auzea în cameră era a mea.

ÎNCEPUTURI

Zăpadă

Domnișoara Winter a murit și zăpada a continuat să cadă.

Când a venit Judith, a stat un timp cu mine lângă fereastră și am privit strălucirea ireală a cerului nocturn. Apoi, când o schimbare în albul infinit ne-a spus că era dimineață, m-a trimis la culcare.

M-am trezit după-amiaza târziu.

Zăpada, care deja scosese din funcțiune telefonul, ajungea acum la pervazul ferestrei și la jumătatea ușilor. Ne despărțea de restul lumii la fel de eficient ca o cheie de închisoare. Domnișoara Winter scăpase; la fel și cealaltă femeie, pe care Judith o numea Emmeline și pe care eu nu doream s-o numesc. Restul, adică Judith, Maurice și cu mine eram captivi.

Motanul era neliniștit. Zăpada îl agita; nu-i plăcea această schimbare în universul său. Se ducea de la un pervaz la altul, căutându-și lumea pierdută, și mieuna poruncitor la Judith, la Maurice sau la mine, ca și cum renașterea ei stătea în puterile noastre. Prin comparație, pierderea stăpânelor sale era neînsemnată, pentru că, deși ar fi remarcat-o, nu-i afecta traiul cu absolut nimic.

Zăpada ne-a aruncat într-o dimensiune aparte a timpului și ne-am găsit fiecare propriul mod de a o îndura. Imperturbabilă, Judith gătea supă de legume, curăța dulapurile din bucătărie și, când nu mai avea ce pregăti, își făcea manichiura și își punea măști pe față. Maurice, amărât din cauza izolării și a lipsei de activitate, juca nesfârșite partide de *solitaire*, iar atunci când trebuia să-și bea ceaiul fără lapte, Judith juca rummy cu el ca să-i distragă atenția.

În ceea ce mă privește, am petrecut două zile transcriind ultimele

note, dar când am terminat, mi-am dat seama că nu puteam să le citesc. Nici măcar Sherlock Holmes nu m-ar fi găsit în acest colț de lume înzăpezit. Singură în camera mea, am petrecut o oră analizându-mi melancolia, încercând să dau nume unui nou sentiment care o însoțea. Astfel că, în speranța unei tovarășii omeneste, m-am îndreptat spre bucătărie. Maurice a fost bucuros să joace cărți cu mine, chiar dacă eu știam numai jocuri de copii. Apoi, în timp ce unghiile lui Judith se uscau, am pregătit cacaua și ceaiul fără lapte, iar mai târziu am lăsat-o pe Judith să-mi facă manichiura.

În acest fel, noi trei și cu motanul am petrecut zilele blocați împreună cu morții noștri, anul cel vechi părând că nu se mai termină.

În cea de-a cincea zi, mi-am permis să mă las copleșită de o mare tristețe.

Terminasem de spălat vasele, iar Maurice le ștersese în timp ce Judith juca *solitaire* la masă. Cu toții ne doream o schimbare. Iar când spălătul vaselor s-a terminat, m-am retras din tovarășia lor în salon. Fereastra dădea spre bucata de grădină mai expusă vântului. Aici nu se adunase prea multă zăpadă. Am deschis fereastra, m-am cățărat pe pervaz și am luat-o prin zăpadă. Toată durerea pe care o reprimasem ani întregi prin cărți și rafturi de cărți m-a cuprins acum. Stând pe o bancă, adăpostită de un gard înalt de tisă, m-am lăsat în voia unei tristeți care era mare și adâncă precum zăpada și la fel de imaculată. Am plâns pentru domnișoara Winter, pentru fantoma ei, pentru Adeline și Emmeline. Pentru sora mea, mama și tatăl meu. Mai ales și cel mai tare, am plâns pentru mine. Durerea mea era aceea a unui copil proaspăt despărțit de jumătatea lui; a copilului aplecat asupra unei cutii vechi, care descoperă brusc și șocat câteva bucăți de hârtie; a unei femei în toată firea care stă plângând pe-o bancă în lumina halucinatorie și tăcerea zăpezii.

Când mi-am revenit, doctorul Clifton era acolo. Și-a petrecut un

braț în jurul meu.

— Știu, spuse el, știu...

Nu știa, bineînțeles. N-ar fi avut cum. Și totuși, asta a spus și eu m-am simțit alinată. Pentru că știam ce voia să spună. Toți avem tristețile noastre. Deși manifestările, greutatea și profunzimea durerii sunt diferite, tonul durerii este același la toată lumea.

— Știu, spuse el, pentru că era om, așa că într-un fel știa.

M-a condus înăuntru, la căldură.

— O, Doamne! spuse Judith. Să-ți aduc cacao?

— Cu puțin coniac în ea, te rog, spuse el.

Maurice a tras un scaun pentru mine și a început să ațâțe focul.

Am băut cacaoa încet. Era cu lapte; doctorul îl adusese când venise cu fermierul, pe tractor.

Judith m-a înfășurat într-un șal, apoi a început să curețe cartofi pentru cină. Ea, Maurice și cu doctorul făceau conversație obișnuită – ce vom avea la cină, dacă ninge mai rar acum, cât va mai dura până se va repara linia telefonică – și astfel și-au asumat dificila misiune de a reînnoa viața după ce moartea ne împietrise pe toți.

Încetul cu încetul, comentariile s-au amestecat și au devenit o conversație.

Le-am ascultat vocile și, după un timp, m-am alăturat lor.

La mulți ani

M-am dus acasă.

La magazin.

— Domnișoara Winter a murit, i-am spus tatei.

— Și tu? Cum te simți? m-a întrebat el.

— În viață.

A zâmbit.

— Povestește-mi despre mama. De ce se poartă așa?

Mi-a spus:

— A fost foarte bolnavă când v-ați născut. Nu v-a văzut niciodată înainte să fiți luate de lângă ea. Nu a văzut-o niciodată pe sora ta. Aproape că a murit. Când și-a revenit, operația deja avusese loc și sora ta – Sora mea murise.

— Da. Nimeni nu știa cât o să rezisti tu. Mergeam de la patul tău la al ei... M-am gândit că o să vă pierd pe toate trei. Mă rugam la orice Dumnezeu de care auzisem să vă salveze. Iar rugăciunile mele au fost ascultate. Parțial. Tu ai supraviețuit. Mama ta nu s-a vindecat de fapt niciodată.

Mai aveam nevoie să știu un lucru.

— De ce nu mi-ai spus că sunt geamănă?

Fața pe care a întors-o spre mine era răvășită. A înghițit și, când a vorbit, vocea îi era răgușită.

— Povestea nașterii tale e tristă. Prea dureroasă pentru ca un copil să poarte povara singur. Aș fi îndurat-o eu pentru tine, Margaret, dacă aș fi putut. Aș fi făcut orice să te apar.

Am stat în tăcere. M-am gândit la toate celelalte întrebări pe care aș fi putut să le pun, dar acum, că sosise momentul, nu mai aveam nevoie.

Am apucat mâna tatălui meu în același moment când el a apucat-

o pe-a mea.

*

Am mers la trei înmormântări, în trei zile consecutive.

Foarte mulți au jelit-o pe domnișoara Winter. Națiunea a suferit pentru povestitoarea ei favorită și mii de cititori au venit să-și aducă omagiul. Am plecat cât de repede am putut, pentru că-mi luasem deja adio.

A doua a fost un eveniment liniștit. Doar Judith, Maurice, doctorul și cu mine am jelit-o pe femeia care a fost numită tot timpul slujbei Emmeline. După aceea, ne-am luat scurt la revedere și ne-am despărțit.

A treia a fost și mai singuratică. Într-un crematoriu din Banbury, am fost singura persoană care a asistat când un preot cu chip inexpressiv a trecut în mâinile Domnului o grămadă de oase, cu identitate necunoscută. În mâinile Domnului, numai că eu am luat urna mai târziu „în numele familiei Angelfield”.

*

Apăreau ghioceli la Angelfield. Cel puțin primele frunze își făceau loc prin pământul înghețat, dând la iveală verdele proaspăt deasupra zăpezii.

În timp ce mă ridicam, am auzit un zgomot. La poarta cimitirului era Aurelius. Avea umerii plini de zăpadă. În mână ducea niște flori.

— Aurelius! Când devenise atât de trist? Atât de palid? Te-ai schimbat, i-am spus.

— M-am istovit într-o căutare fără scop. Ochii săi, mereu blânzi, se decoloraseră până ce ajunseseră la fel de albaștri precum cerul de ianuarie. Te conduceau, prin transparența lor, până în sufletul lui dezamăgit. Toată viața am încercat să-mi găsesc familia. Voiam să știu cine sunt. De curând, am avut o speranță. M-am gândit că poate există o șansă să aflu adevărul. Acum mi-e teamă că am greșit.

Am mers de-a lungul aleii dintre morminte. Am curățat zăpada

de pe o bancă și ne-am așezat înainte ca ea să fie acoperită din nou. Aurelius s-a scotocit prin buzunar și a scos două prăjituri. Distrat, mi-a dat una dintre ele și a mușcat din cealaltă.

— Asta e pentru mine? a întrebat el, uitându-se la cutie. Asta e restul poveștii mele?

I-am dat cutia.

— Nu-i așa că e ușoară? Foarte ușoară. Și totuși...

Mâna i s-a îndreptat spre inimă, căutând un gest care să arate cât de grea o simțea; negăsindu-l, a pus cutia jos și a mușcat iar din prăjitură.

Când a terminat și ultima bucată, a vorbit.

— Dacă ea era mama mea, de ce n-am rămas cu ea? De ce n-am murit împreună, în acest loc? De ce m-ar fi dus la casa doamnei Love și apoi s-ar fi întors la conacul în flăcări? De ce? Nu are sens.

L-am urmat în timp ce pășea pe aleea centrală și se îndrepta spre un labirint de borduri înguste. S-a aplecat lângă un mormânt pe care îl mai văzusem și a pus florile jos. Placa de mormânt era simplă.

Joan Mary Love

Niciodată nu va fi uitată

Bietul Aurelius! Era atât de abătut. Nici n-a remarcat când mi-am petrecut brațul pe sub al lui. Dar m-a privit drept în față.

— Poate e mai bine să n-ai nicio poveste decât să ai una care se schimbă mereu. Mi-am petrecut toată viața încercând să aflu povestea mea și niciodată nu am reușit s-o găsesc. Fugeam după povestea mea, când o aveam pe doamna Love lângă mine. Știi, ea m-a iubit...

— Niciodată nu m-am îndoit de asta. Fusesse o mamă bună pentru el. Mai bună decât ar fi putut să fie oricare dintre gemene.

Poate că e mai bine să nu știi, am sugerat eu.

A privit piatra de mormânt, după care s-a uitat la cerul alburii.

— Tu așa crezi?

— Nu.

— Atunci de ce-mi sugerezi asta?

Mi-am scos brațul de sub al lui și mi-am băgat mâinile reci în mânecile hainei.

— Așa ar spune mama. Ea crede că o poveste fără importanță e mai bună decât una cu multe implicații.

— Da. Povestea mea are multe implicații.

N-am adăugat nimic, iar când tăcerea a devenit apăsătoare, nu i-am zis povestea lui, ci pe a mea.

— Am avut o soră, am început. O soră geamănă.

Și-a întors fața spre mine. Umerii lui solizi se proiectau pe cer și asculta grav povestea pe care i-o spuneam.

— Eram unite. Aici... Și mi-am atins cu mâna partea stângă a torsului. Nu a putut să trăiască fără mine. Avea nevoie ca inima mea să bată pentru ea. Dar eu nu puteam trăi astfel. Mă seca de puteri. Ne-au separat și ea a murit.

Mi-am pus amândouă mâinile pe cicatrice și am apăsat cu putere.

— Mama nu mi-a spus niciodată. A crezut că e mai bine pentru mine să nu știu.

— O poveste fără importanță.

— Da.

— Dar tu știi.

Am apăsat mai tare.

— Am aflat întâmplător.

— Îmi pare rău, a spus el.

L-am simțit cum îmi apucă mâinile și cum mi le acoperă cu palma lui mare. Apoi, cu celălalt braț, m-a tras spre el. Printre straturile de haine i-am simțit moliciunea pieptului. Un zgomot mi-a

răsunat în urechi. Sunt bătăile inimii lui, m-am gândit. O inimă omenească. Lângă mine. Așa sună, prin urmare. Am ascultat.

Apoi ne-am tras la o parte.

— Și e mai bine să știi? m-a întrebat el.

— Nu pot să-ți spun. Dar, odată ce afli, nu mai există cale de întoarcere.

— Și tu cunoști povestea mea.

— Da.

— Adevărata mea poveste.

— Da.

Nu a ezitat deloc. Doar a respirat adânc și a părut că mai crește puțin.

— Atunci ai face bine să mi-o spui, a adăugat el.

I-am spus. Și, în timp ce i-o spuneam, ne plimbam, iar când am terminat de povestit, stăteam în locul unde ghiociei ieșeau de sub albul zăpezii.

Având cutia în mână, Aurelius ezita.

— Am sentimentul că ceea ce fac contravine regulilor.

Și eu credeam la fel.

— Dar ce putem face?

— Regulile nu se aplică în acest caz, nu-i așa?

— Nimic altceva n-ar fi mai potrivit.

— Hai, atunci.

Am folosit cuțitul de prăjituri ca să săpăm o gaură în pământul înghețat, deasupra sicriului femeii cunoscute sub numele de Emmeline. Aurelius a vărsat cenușa în ea, apoi am pus pământul la loc ca s-o acoperim. Aurelius a apăsat cu toată puterea și pe urmă am rearanjat florile, ca să ascundem schimbarea.

— Se va netezi odată cu topirea zăpezii, a spus el.

Și-a scuturat zăpada de pe pantaloni.

— Aurelius, povestea ta nu s-a încheiat.

L-am condus în altă parte a cimitirului.

— Acum știi adevărul despre mama ta. Dar ai avut și un tată. I-am arătat piatra de mormânt a lui Ambrose. A-ul și S-ul de pe bucata de hârtie pe care mi-ai arătat-o. Era numele *lui*. Și tolba era a lui. O folosea să care vânatul. Asta explică pana...

Am tăcut. Era prea mult pentru Aurelius, dintr-odată. După o clipă lungă, a dat din cap și eu am continuat.

— A fost un om bun. Semeni mult cu el.

Aurelius privea țință. Uluit. Mai multe detalii. Mai multe pierderi.

— E mort. Înțeleg.

— Asta nu e tot, am spus încet.

Și-a întors ușor ochii spre mine și am citit în ei teama că nu exista sfârșit la povestea abandonului său.

I-am luat mâna. I-am zâmbit.

— După ce te-ai născut, Ambrose s-a căsătorit. A avut un alt copil.

A durat un timp până a înțeles ce însemnau aceste cuvinte, iar când a făcut-o, o tresărire de bucurie i-a readus corpul la viață.

— Vrei să spui... am... iar ea... el... ea...

— Da! O soră!

Zâmbetul i-a cuprins toată fața.

Am continuat.

— Și are copii, la rândul ei. Un băiat și-o fată!

— Un nepot! O nepoată!

I-am luat mâinile într-ale mele ca să le opresc tremuratul.

— *O familie, Aurelius! Familia tal* Îi cunoști deja. Iar ei te așteaptă.

De-abia m-am putut ține după el când am trecut de poarta cimitirului și am pornit pe aleea care ducea la casa cea albă. Aurelius nu a privit deloc înapoi. Doar în fața casei ne-am oprit, și

asta din cauza mea.

— Aurelius! Aproape că uitam să-ți dau asta...

A luat plicul alb și l-a deschis, absent din cauza bucuriei. A scos felicitarea și mi-a aruncat o privire.

— Cum?... Nu se poate...

— Ba da! Se poate...

— Astăzi?

— Astăzi!

Ceva parcă m-a posedat în acea clipă. Am făcut un lucru pe care nu-l mai făcusem niciodată și la care nu mă așteptam. Am deschis gura și am strigat cât puteam de tare: LAA MUULȚI AAANI!

Probabil că păream puțin nebună. Oricum, m-am simțit stânjenită. Lui Aurelius nici că-i păsa. Stătea nemișcat, cu brațele pe lângă trup, ochii închiși și fața ridicată spre cer. Toată fericirea din lume cădea asupra lui odată cu zăpada.

În grădina lui Karen, zăpada purta urmele unor copii care se urmăriseră în joacă, urme mici și urme și mai mici, desenând cercuri largi. Copiii nu se vedeau nicăieri, dar pe când ne apropiam, le-am auzit vocile venind din ascunzătoarea de tisă.

— Hai să ne jucăm de-a Alba ca Zăpada!

— E o poveste pentru fete.

— De-a ce poveste vrei să ne jucăm?

— O poveste cu rachete.

— Nu vreau să fiu rachetă! Hai să fim bărci!

— Am fost bărci ieri!

Auzind zăvorul de la poartă, s-au uitat de după copac și, având glugile pe cap, nu puteai să deosebești fratele de soră.

— Omul cu prăjituri!

Karen a ieșit din casă și a venit pe pajiște.

— Să vă spun cine este? i-a întrebat ea pe copii în timp ce îi zâmbea timid lui Aurelius. El e unchiul vostru!

Aurelius privea de la Karen la copii și înapoi la Karen, ochii săi nefiind destul de mari cât să cuprindă tot ce dorea să vadă. Nu știa ce să spună, dar Karen a întins o mână timidă și el i-a luat-o într-a lui.

— Totul e puțin... a început el.

— Nu-i așa? a fost ea de acord. Dar ne vom obișnui cu situația, nu?

A aprobat din cap.

Copiii se uitau curioși la scena dintre adulți.

— De-a ce vă jucați? i-a întrebat Karen, ca să le distragă atenția.

— Nu știm, a spus fata.

— Nu ne putem hotărî, a spus fratele ei.

— Știi povești? I-a întrebat Emma pe Aurelius.

— Numai una, i-a spus el.

— Numai una? Era surprinsă. E cu broaște?

— Nu.

— Dinozauri?

— Nu.

— Tuneluri secrete?

— Nu.

Copiii s-au uitat unul la altul. Era limpede, nu părea cine știe ce poveste.

— Noi știm o mulțime de povești, a spus Tom.

— O mulțime, a sunat vocea ei ca un ecou, visătoare. Prințese, broaște, castele fermecate, zâne bune...

— Omizi, iepuri, elefanți...

— Tot felul de animale!

— Tot felul!

Au tăcut, absorbiți în contemplarea comună a atâtor lumi diverse.

Aurelius îi privea de parcă erau o minune.

Apoi s-au întors în lumea reală.

— Milioane de povești, a spus băiatul.

— Să-ți spunem și *ție* o poveste? a întrebat fata.

M-am gândit că probabil Aurelius se săturase de povești în ziua aceea, dar el a aprobat din cap.

Ea a apucat un obiect imaginar și l-a pus în palma lui dreaptă. Cu stânga, a mimat deschiderea copertei unei cărți. S-a uitat în sus, ca să se asigure că toți o priveau cu atenție. Apoi ochii i-au căzut pe cartea din mână. Ea a început.

— A fost odată ca niciodată...

Karen, Tom și Aurelius: trei perechi de ochi ce zăboveau asupra Emmei și a poveștii ei. Se vor descurca împreună.

Fără ca ei să mă observe, m-am întors de la poartă și m-am strecurat în stradă.

A treisprezecea poveste

Nu voi publica biografia Videi Winter. Oamenii pot fi înnebuniți să afle povestea, dar nu eu trebuie s-o spun. Adeline și Emmeline, focul și fantoma, aceste povești îi aparțin lui Aurelius acum. Mormintele din cimitir sunt ale sale, la fel ca și ziua de naștere pe care o poate sărbători cum dorește. Adevărul este destul de apăsător și fără povara întrebărilor incomode ale lumii aruncată pe umerii săi. Lăsați să-și trăiască viața în pace, Karen și cu el o pot lua de la început.

Dar timpul trece. Într-o zi, Aurelius n-o să mai fie; într-o zi, și Karen va pleca de pe această lume. Copiii, Tom și Emma, sunt deja mai departe de evenimentele pe care le-am povestit aici decât unchiul lor. Cu ajutorul mamei, au început să-și clădească propriile povești; povești care sunt puternice, concrete și adevărate. Va veni ziua când Isabelle și Charlie, Adeline și Emmeline, Missus și John-the-dig, fata fără nume vor fi atât de departe în trecut, încât bătrânele lor oase nu vor mai avea puterea să stârnească teamă sau durere. Nu vor fi nimic altceva decât o poveste veche și inofensivă. Iar când ziua aceea va veni – voi fi eu însămi bătrână atunci –, le voi da lui Tom și Emmei acest document. Să-l citească și, dacă așa hotărăsc ei, să-l publice.

Sper că îl vor publica. Pentru că, până atunci, spiritul copilului fantomatic mă va bântui. Va colinda prin gândurile mele, va zăbovi în visele mele, se va strecura printre amintirile mele. Această viață postumă nu e cine știe ce, dar cel puțin n-a fost uitat. Îi va fi de ajuns până în ziua când Tom și Emma vor publica acest manuscris și va putea exista cu adevărat după moarte, mai mult decât a făcut-o pe când era în viață.

Astfel, povestea fetei fantomatice nu va fi publicată mulți ani,

poate niciodată. Asta nu înseamnă că nu am nimic de dat lumii acum, imediat, pentru a-i satisface curiozitatea despre Vida Winter. Pentru că există ceva. La sfârșitul ultimei mele întâlniri cu domnul Lomax, eram pe punctul de a pleca când m-a oprit. „Încă ceva.” A deschis biroul și a scos un plic.

Aveam plicul cu mine când am plecat neobservată din grădina lui Karen și m-am îndreptat spre porțile domeniului. Pământul fusese netezit pentru noul hotel și, când am încercat să-mi amintesc vechea casă, nu mi-am putut imagina decât fotografiile vechi. Dar apoi mi-am adus aminte că întotdeauna păruse așezată cu fațada în direcția greșită. Poziția fusese schimbată. Noua clădire urma să arate altfel. Va fi cu fațada orientată drept spre tine.

Am ieșit de pe aleea cu pietriș pentru a traversa pajiștea acoperită de zăpadă, către vechiul parc al căprioarelor și apoi către pădure. Ramurile întunecate erau grele din cauza zăpezii care, uneori, cădea în fulgi ușori la trecerea mea. Am ajuns în sfârșit în vârful pantei. De acolo vezi totul. Biserica și cimitirul, coroanele de flori strălucitoare pe zăpadă. Porțile domeniului, de un alb imaculat pe cerul albastru. Șopronul cu trăsuri curățat de giulgiul său de mărăcini. Numai conacul dispăruse, se făcuse nevăzut. Se ajunsese la momentul schimbării. Nu mai era posibil să îl numești șantier de demolare. Mâine, poate chiar astăzi, muncitorii se vor întoarce și șantierul va deveni loc de construcție. Trecutul fiind demolat, era timpul să înceapă să construiască viitorul.

Am scos plicul din geantă. Așteptasem. Momentul potrivit. Locul potrivit.

Litelele de pe plic erau ciudat de diforme. Liniile inegale fie se pierdeau în neant, fie erau adânc îngropate în hârtie. Nu erau legate deloc: fiecare literă dădea impresia că fusese scrisă separat, cu mare efort, următoarea fiind o aventură nouă și periculoasă. Era ca scrisul unui copil sau al unui bătrân. Era adresat domnișoarei Margaret

Lea.

Am desfăcut plicul. Am scos conținutul. M-am așezat pe un copac tăiat ca s-o citesc, pentru că nu citesc niciodată stând în picioare.

Dragă Margaret,

Iată povestea despre care ți-am vorbit.

Am încercat s-o termin și am descoperit că nu pot. Așa că povestea care pune pe jar toată lumea trebuie să rămână astfel. E doar o schiță: nimic important. Fă cu ea ce dorești.

Cât despre titlu, singurul care îmi vine în minte este Copilul Cenușăresei, dar știu destule despre cititori ca să înțeleg că, oricum o voi numi, va avea un singur titlu pentru toată lumea și acela nu va fi al meu.

Nu exista nicio semnătură. Niciun nume.

Dar exista o poveste.

Era povestea Cenușăresei, așa cum nu o mai citisem niciodată înainte. Scurtă, dură și mânioasă. Propozițiile domnișoarei Winter erau ca cioburile de sticlă: strălucitoare și mortale.

Imaginați-vă cele ce urmează. Așa începea povestea. Un băiat și-o fată: unul bogat, cealaltă săracă. De cele mai multe ori, fata nu are avere și așa se întâmplă și în povestea pe care v-o spun. Nu a fost nevoie să aibă loc un bal. O plimbare prin pădure a fost de ajuns ca celor doi să li se întretaie drumurile. Din când în când apărea o zână bună, dar în cea mai mare parte a timpului era absentă. Povestea este despre una dintre acele ocazii. Dovleacul fetei noastre e doar un dovleac, iar ea se târăște acasă după miezul nopții, cu juponul plin de sânge, violată. Nu vine niciun majordom la ușă a doua zi, cu pantofi din piele moale. Ea știe deja asta. Nu e proastă. Pe deasupra, e gravidă.

În continuarea povestirii, Cenușăreasa naște o fată, o crește în sărăcie și mizerie, o abandonează după câțiva ani în grădina casei celui care o violase. Povestea se încheie brusc.

La jumătatea unei alei din grădină unde nu mai fusese niciodată, înfrigurată și înfometată, fata își dă seama brusc că e singură. În spatele ei e poarta grădinii care duce spre pădure. A rămas întredeschisă. Mama ei mai e oare acolo? În față se află un mic șopron, care în mintea ei de copil seamănă cu o căsuță. Un loc unde se poate adăposti. Cine știe, poate găsește și ceva de mâncare.

Poarta grădinii? Sau căsuța?

Ușa? Sau casa? Copilul ezită...

Povestea se termină aici.

Să fie asta cea mai veche amintire a domnișoarei Winter? Sau doar o poveste? O poveste inventată de un copil cu imaginație ca să umple spațiul unde ar fi trebuit să fie mama lui?

A treisprezecea poveste. Ultima, celebra, neterminata poveste.

Am citit povestea și m-a îndurerat.

Încet, gândurile mi s-au întors de la domnișoara Winter spre mine. Eu, cel puțin, aveam o mamă, chiar dacă nu era cea mai bună. Era oare prea târziu să ne mai înțelegem? Dar asta era o altă poveste.

Am pus plicul în geantă, m-am ridicat și mi-am scuturat rumegușul de pe pantaloni înainte de a mă îndrepta spre alee.

Am fost angajată să scriu povestea domnișoarei Winter și am făcut-o. Nu mai aveam nimic altceva de dus la îndeplinire pentru a respecta regulile contractului. O copie a acestui document va fi dată domnului Lomax, care o va depozita într-un seif la bancă și apoi va aranja să-mi parvină o mare sumă de bani. S-ar părea că el nici n-are nevoie să verifice dacă nu cumva paginile pe care i le-am dat sunt

albe.

— Avea încredere în dumneavoastră, mi-a spus el.

E limpede că avea încredere. Intențiile ei, din contractul pe care nu l-am citit și nu l-am semnat niciodată, sunt foarte clare. Dorea să-mi spună povestea înainte de a muri; dorea ca eu s-o scriu. Ce făceam cu ea după aceea era treaba mea. I-am spus avocatului despre intențiile mele legate de Tom și Emma și am căzut de acord să oficializăm aceste intenții printr-un testament. Aici ar trebui să fie finalul.

Dar simt că nu s-a terminat. Nu știu cine sau cât de mulți oameni vor citi aceste rânduri până la urmă, dar oricât de puțini ar fi, oricât de departe în timp vor fi de acest moment, simt că am o răspundere față de ei. Chiar dacă le-am spus tot ce trebuie știut despre Adeline, Emmeline și copilul fantomatic, îmi dau seama că pentru unii asta nu va fi suficient. Știu ce înseamnă să termini o carte și să te pomenești întrebându-te, o zi sau o săptămână mai târziu, ce s-a întâmplat cu măcelarul sau cine a luat diamantele sau dacă văduva s-a împăcat sau nu cu nepoata. Îmi imaginez cititorii meditănd la ce s-a întâmplat cu Judith și cu Maurice, dacă s-a mai îngrijit cineva de minunata grădină, dacă a venit cineva să locuiască în casă.

Așadar, în caz că vă întrebați, dați-mi voie să vă spun. Judith și Maurice au rămas. Casa a fost vândută; în testamentul domnișoarei Winter se stipula că atât casa, cât și grădina se vor transforma într-un fel de muzeu literar. Bineînțeles că grădina era cea mai valoroasă („o comoară nebănuită”, după cum o numise o veche revistă de horticultură), dar domnișoara Winter își dăduse seama că reputația ei de povestitoare, mai mult decât talentul de grădinar, va atrage mulțimile. Prin urmare vor avea loc vizite, va exista o ceainărie și o librărie. Trăsurile care aduc turiștii la muzeul surorilor Bronte vor veni după aceea la „Grădina secretă a Videi Winter”. Judith va continua să lucreze ca menajeră, iar Maurice ca grădinar-șef. Prima

lor datorie, înainte ca schimbarea să aibă loc, este să debaraseze camerele Emmelinei. Acestea nu vor fi vizitate, pentru că nu va fi nimic de văzut.

Cât despre Hester, vestea vă va surprinde; pe mine m-a surprins foarte mult. Am primit o scrisoare de la Emmanuel Drake. Ca să fiu sinceră, uitasem complet de el. Încet și meticulos, își continuase cercetările și, cu totul neașteptat, când nu mai avea speranțe, a găsit-o. „Pista italiană m-a indus în eroare”, se spunea în scrisoare, „căci guvernanta dumneavoastră plecase în direcția opusă – spre America!” Timp de un an, Hester lucrase ca asistenta unui profesor de neurologie, iar când omul a închis ochii, ghiciți cine a venit să i se alăture? Doctorul Maudsley! Soția lui murise (cauza a fost pur și simplu gripa, am verificat) și, la câteva zile după înmormântare, el se afla deja pe vapor. Chiar se iubeau. Acum sunt morți amândoi, dar după o viață lungă și fericită împreună. Au avut patru copii, unul dintre ei mi-a scris, iar eu i-am trimis originalul jurnalului mamei, ca să-l păstreze. Mă îndoiesc că va înțelege mai mult de un cuvânt din zece; dacă îmi cere lămuriri, îi voi spune că mama sa l-a cunoscut pe tatăl său aici, în Anglia, în timpul primei căsătorii a tatălui, dar dacă nu mă întreabă, voi păstra tăcerea. În scrisoarea pe care mi-a trimis-o, el a adăugat o listă de lucrări ale părinților săi. Au făcut cercetări, au scris zeci de articole foarte apreciate (niciunul despre gemeni; cred că știau când să se oprească) și le-au publicat împreună: Dr. E și Doamna H. J. Maudsley.

H.J.? Hester mai avea un nume: *Josephine*.

Ce altceva mai doriți să știți? Cine a avut grijă de motan? Ei bine, Shadow a venit să locuiască împreună cu mine la magazin. Stă pe rafturi, oriunde găsește un loc între cărți, iar când clienții dau peste el, îi privește netulburat. Din când în când stă la fereastră, dar nu pentru mult timp. Este deconcertat de stradă, de vehicule, de trecători, de clădirile de vizavi. I-am arătat scurtătura de pe alee care

duce la râu, dar nu catadicsește s-o folosească.

— La ce te aștepți? spune tata. Un râu nu e interesant pentru un motan din Yorkshire. El tânjește după mlaștini.

Cred că are dreptate. Plin de speranțe, Shadow sare la fereastră, se uită afară, apoi îmi aruncă o privire lungă și dezamăgită.

Nu-mi place să mă gândesc că-i e dor de casă.

Doctorul Clifton a venit la magazinul tatălui meu. A spus că făcea întâmplător vizite în oraș și și-a amintit că tata are o librărie aici. S-a gândit că merită să facă drumul, întrucât dorea să vadă dacă aveam un anume volum de medicină din secolul al XVIII-lea de care avea nevoie. Din întâmplare, chiar *aveam* volumul, iar el și cu tata au stat de vorbă prietenește despre carte mult după ora închiderii.

Ca să se revanșeze că ne reținuse atât, ne-a invitat la cină. A fost foarte plăcut și, deoarece mai rămânea în oraș încă o noapte, tata l-a invitat în seara următoare să ia cina cu familia. În bucătărie, mama mi-a spus că e „un om foarte drăguț, Margaret. Foarte drăguț”. După-amiaza următoare era ultima. Am făcut o plimbare pe malul râului, de data asta numai noi doi. Tata era prea ocupat să scrie scrisori, așa că nu ne putuse însoți. I-am spus povestea fantomei de la Angelfield. M-a ascultat cu atenție și, când am terminat, am continuat să ne plimbăm, încet și în tăcere.

— Îmi aduc aminte că am văzut cutia comorilor, a spus el în cele din urmă. Cum de-a scăpat din incendiu?

M-am oprit nedumerită.

— Știi, nu m-am gândit niciodată să întreb.

— Nu vei ști niciodată, nu-i așa?

M-a luat de braț și am mers mai departe.

Oricum, întorcându-ne la subiectul nostru, care este Shadow și dorul lui de casă, când doctorul Clifton a vizitat magazinul tatălui meu și a văzut tristețea motanului, mi-a propus să-i ofere el un cămin lui Shadow. Motanul ar fi foarte fericit să se întoarcă în

Yorkshire, nu am nicio îndoială. Dar, oricât de binevoitoare este oferta, ea mă cufundă într-o stare de neliniște. Căci nu cred că pot suporta să mă despart de el. El, sunt sigură, îmi va trata absența cu aceeași liniște cu care acceptă dispariția domnișoarei Winter, pentru că este motan; dar eu m-am atașat de el și aș dori sub orice formă să-l țin lângă mine.

Într-o scrisoare, i-am dezvăluit o parte din aceste gânduri doctorului Clifton. El mi-a răspuns că am putea merge *amândoi* să stăm cu el, Shadow și cu mine, într-o vacanță. Ne invita pentru o lună în primăvara următoare. Orice, spune el, se poate întâmpla într-o lună, iar la sfârșitul ei este posibil să găsim o soluție dilemei care să convină tuturor. Sper doar că Shadow va avea o viață fericită într-un final. Și asta-i tot.

Post-scriptum

Sau aproape tot. Te gândești că povestea s-a terminat și apoi îți dai seama brusc că nu este așa.

Am avut un oaspete.

Shadow l-a observat primul. Fredonam în timp ce împachetam pentru vacanța noastră, valiza fiind deschisă pe pat. Shadow intra și ieșea din ea, încercând să-și facă un culcuș din ciorapii și jachetele mele, când brusc s-a oprit și a privit țintă spre ușa din spatele meu. Ea nu a venit ca un înger auriu și nici ca un spectru învăluit în giulgiul morții. Era la fel ca mine: o femeie înaltă, subțire, cu părul castaniu, pe care nu ai observa-o dacă ar trece pe lângă tine pe stradă.

Erau sute, mii de lucruri despre care doream să-i vorbesc, dar am fost atât de copleșită, încât de-abia am putut să-i pronunț numele. A pășit spre mine, m-a îmbrățișat și m-a ținut strâns.

— Moira, am reușit să șoptesc, începeam să cred că nu ești reală.

Dar era reală. Obrazul ei lângă al meu, brațul ei peste umerii mei, mâna ei pe talia mea. Am așezat cicatrice peste cicatrice și toate întrebările mele au dispărut în timp ce simțeam sângele ei curgând în venele mele, inima ei bătând împreună cu a mea. A fost o clipă de extaz, măreață și calmă; știam că îmi *amintesc* acest sentiment. Fusesse îngropat în mine, ascuns, iar acum ea venise și îl eliberase. Era o contopire plină de bucurie. Această unitate fusesse odată suverană, iar acum, că o redobândisem, era miraculoasă.

Ea a venit și eram în sfârșit împreună.

Am înțeles apoi că venise ca să-și ia adio. Data viitoare când ne vom reîntâlni va fi după multă vreme. Nu era nicio grabă. Ea putea să aștepte, și la fel și eu.

I-am simțit degetele mângâindu-mi fața în timp ce-i ștergeam

lacrimile, apoi, pline de bucurie, degetele ni s-au întâlnit și s-au îngemănat. Respirația ei pe obrazul meu, fața ei în părul meu; mi-am lipit nasul de pielea ei și i-am inspirat dulceața.

O bucurie nemăsurată.

Nu conta că nu mai putea zăbovi. Ea venise. Venise.

Nu știu sigur cum sau când a plecat. Mi-am dat seama pur și simplu că nu mai era acolo. Am rămas pe pat, liniștită și fericită. Am trăit senzația ciudată a sângelui refăcându-și circuitul, a inimii reluându-și bătăile doar pentru mine. Atingându-mi cicatricea, ea o adusese la viață; acum, încetul cu încetul, cicatricea se răcea, la fel ca restul corpului meu.

Ea venise și plecase. N-aveam s-o mai văd niciodată pe această lume. Viața mea îmi aparținea.

În valiză, Shadow adormise. Am întins mâna să-l mângâi. El a deschis un ochi verde, calm, m-a privit o clipă și apoi l-a închis din nou.